

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija (Odsjek za bosanski, hrvatski, srpski jezik; Odsjek za filozofiju; Odsjek za sociologiju; Odsjek za književnosti naroda Bosne i Hercegovine; Odsjek za historiju, Odsjek za romanistiku; Odsjek za slavenske jezike i književnosti; Katedra za historiju umjetnosti)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Temeljna nastavna umijeća				
Šifra/kod	FIL PED 403	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	I (prvi)	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Snježana Šušnjara, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102/II E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 271	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	v. asist. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 109	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
	Ime i prezime	v. asist. Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba; smajovic.amina@outlook.com Telefon: + 387 33 253 139	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja: <u>2/1</u> seminar: <u>0</u> vježbe: <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz sadržaj predmeta studenti će se upoznati s produktivnim i najvažnijim umijećima rada nastavnika u razredu (teaching skills). Zadaća kolegija je pružiti cjelovit i sistematiziran uvid u terminologiju pedagoške znanosti. Ključni pojmovi kolegija koji čine pojedinačne nastavne jedinice jesu: odgoj, obrazovanje, socijalizacija, poučavanje, učenje i kompetencije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Povezati pedagošku i didaktičku metodičku teoriju, uvesti polaznike u praktična pitanja nastavne djelatnosti, proširiti shvaćanje kurikuluma, upoznati polaznike s vrstama nastavničkih kompetencija, povećati razinu razumijevanja posebnih pedagoških i disciplinskih problema u/izvan razreda, osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednosti umijeća prosudbe vlastitog i učeničkog rada.				
Ishodi učenja	Studenti će moći: <ul style="list-style-type: none"> - Navesti temeljna nastavna umijeća. - Prepoznati elemente dobre pripreme nastavnika za realizaciju nastavnog sata. - Primijeniti pravila uspostavljanja ugodnog razrednog ozračja. - Usporediti tehnike uspostavljanja discipline u razredu. - Prilagoditi obrazovne sadržaje djeci s poteškoćama. 				

- Preispitati uspjeh vlastitog rada, s ciljem razvijanja vještine samovrednovanja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u osnove kolegija - ciljevi nastave i načini realizacije. Upoznavanje i očekivanja. Priroda i obilježje nastavnih umijeća
2.	Određenje temeljnih nastavnih umijeća
3.	Temeljni pojmovi: odgoj, obrazovanje, nastava
4.	Razvitak nastavnih umijeća
5.	Koncepti planiranja, organiziranja i izvođenja nastave.
6.	Pripremanje nastave
7.	Polusestrialna provjera znanja studenata
8.	Izvedba nastavnog sata
9.	Motivacija u razredu: razvoj samopouzdanja u procesu učenja.
10.	Prilagodba aktivnosti učenicima
11.	Održanje učeničkog sudjelovanja
12.	Potporna nastave
13.	Rad s djecom s teškoćama: terminologija, tko su djeca s teškoćama?
14.	Savjeti u radu s djecom s teškoćama.
15.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
16.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
17.	

Način izvođenja nastave (metode i oblici rada)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, ilustrativno-demonstrativna metoda.																																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="435 512 1464 730"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijeva kontinuirano praćenje rada studenata kroz učešće u radnim zadacima, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganje i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nosi 10 bodova. • Polusemestralni i završni ispit obuhvatit će sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Polusemestralni ispit nosi 40 bodova, a završni ispit 50 bodova. • Izvanredni studenti pišu esej na jednu od ponuđenih tema. Esej nosi 10 bodova i potrebno je da se pisana verzija preda u jedanaestom tjednu nastave. <p>Napomena: Obaveze i elementi praćenje aktivnosti izvrednih studenata</p> <table border="1" data-bbox="435 1356 1464 1583"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Esej</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	10	10%	2.	Polusemestralna provjera znanja	40	40%	3.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Esej	10	10%	2.	Polusemestralna provjera znanja	40	40%	3.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Aktivnost na nastavi	10	10%																																						
2.	Polusemestralna provjera znanja	40	40%																																						
3.	Završni ispit	50	50%																																						
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																						
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Esej	10	10%																																						
2.	Polusemestralna provjera znanja	40	40%																																						
3.	Završni ispit	50	50%																																						
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;</p>																																								

	f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kyriakou, C. (2001). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica. 2. Materijali s nastave
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brajša, P. (1993). <i>Pedagoška komunikologija</i>. Zagreb: Školske novine 2. Glasser, W. (1993). <i>Kvalitetna škola</i>. Zagreb: Educa. 3. Glasser, W. (1993). <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>. Zagreb: Educa. 4. Bratanić, M.(1993). <i>Mikropedagogija</i>. Zagreb: Školska knjiga. 5. Gudjons, H. (1994). <i>Pedagogija-temeljna znanja</i>. Zagreb: Educa.. 6. Zbornik radova: Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine (2003). Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Povijest pedagogije i školstva Bosne i Hercegovine				
Šifra/kod	FIL PED 444	Status (obavezni ili izborni)	O	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Opća povijest pedagogije i školstva				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102 E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 271	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101 E-mail: edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar _____ ; vježbe __2__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<ul style="list-style-type: none">○ Pismenost i školstvo u srednjovjekovnoj Bosni i Humu,○ Školstvo i pismenost u Osmanskom razdoblju,○ Školstvo tijekom Austro-Ugarske Konfensionalne i državne škole u BiH,○ Pedagoški časopisi i listovi, Istaknuti pedagoški pisci;○ Doprinosi kulturno-prosvjetnih društava razvitku odgoja i obrazovanja u BiH○ Reforme školstva, zakoni o školstvu; Školstvo do 1945. godine i do naših dana,○ Otvorenje viših i visokih škola i fakulteta, Glavne pedagoške ideje u BiH.○ Specijalno školstvo u BiH				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s baštinom BiH glede školstva, odgoja i obrazovanja; predstaviti razvoj školstva u pojedinim razdobljima povijesti; istaknuti ulogu i značaj učitelja i pedagoga za razvoj pedagoške misli u BiH. Predočiti važnost otvaranja prvih fakulteta i univerziteta u BiH, kao i pokretanje pedagoških časopisa. Podsjetiti na razvoj specijalnog školstva i pojavu inkluzivnog obrazovanja u BiH				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita student će moći: - Objasniti karakteristike različitih razdoblja razvoja školstva u BiH - Identificirati uzroke nepismenosti i razloge nepostojanja organiziranog školstva u BiH u određenim povijesnim razdobljima - Analizirati položaj učenika/ka i učitelja/ica u školstvu; - Analizirati razvoj pedagoške misli u BiH: Procijeniti razvoj specijalnog školstva u BiH - Samostalno provoditi istraživanja o povijesti školstva koristeći arhivsku građu				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan	Nastavna jedinica
1.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2.	Pismenost u srednjovjekovnoj Bosni i Humu
3.	Školstvo i pismenost u Osmanskom razdoblju - Zavodi Stake Skenderove i Mrs. Irby - samostani, manastiri, medrese – centri prosvjete i kulture - konfesionalne škole
4.	Školstvo i pismenost u Osmanskom razdoblju - istaknuti pojedinci, promicatelji školstva, narodni prosvjetitelji - djelovanje franjevac na odgojno-obrazovnom polju
5.	Školstvo i pismenost za vrijeme Austro-Ugarske - reforma školstva; analfabetski tečajevi, narodne osnovne škole
6.	Školstvo i pismenost za vrijeme Austro-Ugarske - otvaranje učiteljskih škola i razvoj pedagoške misli
7.	Školstvo i pismenost za vrijeme Austro-Ugarske - Gimnazije, više djevojačke škole, zanatske škole
8.	Polusestralna provjera znanja studenata
9.	Žene, pedagoški pisci i prosvjetne djelatnice: Jagoda Truhelka, Jelica Belović - istaknuti učitelji, pedagoški pisci - pedagoški listovi; Doprinos kulturno-prosvjetnih društava razvoju odgoja i obrazovanja
10.	Opće prilike između dva svjetska rata Nepovoljni društveno-ekonomski odnosi Školstvo, odgoj i obrazovanje do 1945.
11.	POSJETA ARHIVU BIH I GAZI HUSREV-BEGOVOJ BIBLIOTECI
12.	Školstvo, odgoj i obrazovanje od 1945.godine - Znanstveno-teorijska uporišta školskog sustava - Otvorenje viših i visokih škola i fakulteta
13.	Razvoj pedagoške misli u BiH - Pedagoški časopisi i listovi od 1945-1990. - Zakoni o školstvu, norme i pravila
14.	- Razvoj specijalnog školstva od 1958.-1990.
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Način realizacije nastavnog procesa (predavanja i vježbe) u skladu je s prirodom sadržaja poučavanja i učenja, strukturom i obimom nastavne jedinice. Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru, individualni i individualizirani oblik rad Metode: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), ilustrativno-demonstrativne uz kreativnu uporabu RWCT tehnika učenja i poučavanja</p>																																																								
<p>Obveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 504 1435 840"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Kolokvij</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Ukupno bodova</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 10 bodova. • Polusemestralni i završni ispiti obuhvaćat će sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Polusemestralni ispit nosi 40 bodova, a završni ispit 50 bodova. <p>Obveze i elementi praćenja izvanrednih studenata:</p> <table border="1" data-bbox="425 1180 1451 1512"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Esej</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Kolokvij</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Ukupno bodova</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <ul style="list-style-type: none"> • Izvanredni studenti pišu esej na jednu od ponuđenih tema umjesto bodovanja prisutnosti i aktivnosti na nastavi. Esej nosi 10 bodova i potrebno je pisanu verziju rada predati u 11. tjednu nastave. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%	2.	Kolokvij	10	10%	3.	Prezentacija	10	10%	4.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%	5.	Završni ispit	40	40%	6.	Ukupno bodova			Ukupno: <u>100</u> bodova			100%	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Esej	10	10%	2.	Kolokvij	20	20%	3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%	4.	Završni ispit	40	40%	5.	Ukupno bodova	100	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																																						
1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%																																																						
2.	Kolokvij	10	10%																																																						
3.	Prezentacija	10	10%																																																						
4.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%																																																						
5.	Završni ispit	40	40%																																																						
6.	Ukupno bodova																																																								
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																																						
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																																																						
1.	Esej	10	10%																																																						
2.	Kolokvij	20	20%																																																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%																																																						
4.	Završni ispit	40	40%																																																						
5.	Ukupno bodova	100	100%																																																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;</p>																																																								

	f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obvezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevanda, M. (2001) <i>Pedagoška misao u Bosni i Hercegovini</i>; Zenica: Dom štampe. 2. Memija, E. (2007) <i>Od slike do knjige: iz historije pisma, knjige i štampane biblioteke</i>, Sarajevo: Kaligraf. 3. Protner, E. (ur.) (2020) <i>Razvoj aktualne tendencije pedagogije i školstva na području nekadašnje Jugoslavije</i>, Maribor: University of Maribor Press Dotupno na: https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/450 4. Šušnjara, S. (2013) <i>Specijalno školstvo u Bosni i Hercegovini od 1958. do 1990.</i>, Zagreb-Sarajevo: Synopsis.
	<p><i>Dodatna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćurić, H. (1983) <i>Muslimansko školstvo u BiH</i>, Sarajevo: Veselin Masleša. 2. Pejanović, Đ. (1953) <i>Srednje i stručne škole u BiH od početka do 1949. godine</i>; Sarajevo: Svjetlost. 3. Pinto, A. (1987) <i>Jevreji Sarajeva i BiH</i>, Sarajevo: V. Masleša. 4. Kreševljaković, H. (1991) <i>Izabrana djela, tom IV</i>; Sarajevo: V. Masleša, 5. Papić, M. (1984) <i>Školstvo u BiH od 1918-1941. godine</i>; Sarajevo: V. Masleša, 6. Bogićević, V. (1965) <i>Istorija razvitka osnovnih škola u BiH od 1463-1918</i>; Sarajevo: Zavod za izdavanje udžbenika. 7. <i>Sto godina učiteljstva u BiH</i>, Zbornik radova; Sarajevo: V. Masleša. (1989) 8. Truhelka, J. (1995) <i>Vojača</i>; Zagreb : Školska knjiga. 9. Truhelka, Ć. (1945) <i>Uspomene jednog pionira</i>, Zagreb 10. <i>Pisana riječ u BiH od najstarijih vremena do 1918.</i>; Sarajevo: Veselin Masleša; (1982) 11. <i>Materijal s nastave</i>
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija, Studij pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika rada školskog pedagoga				
Šifra/kod	FIL PED 451	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	3
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Snježana Šušnjara			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102 E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 271	Termin konsultacija	Prema rasporedu konzultacija	
Suradnik	Ime i prezime	viši asist. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konzultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja <u>1</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>1</u> ;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<ul style="list-style-type: none">○ Pregled razvoja i shvaćanja pedagoške djelatnosti u BiH školstvu.○ Aktualna koncepcija pedagoške djelatnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama.○ Ciljevi, zadaće, načela i osnovne funkcije pedagoške djelatnosti školskog pedagoga.○ Temeljna područja i nositelji pedagoške djelatnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama – uloge i kompetencije.○ Profesija i metodika rada školskog pedagoga.○ Funkcija pedagoga u razvojnoj pedagoškoj djelatnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata s radom pedagoga i pedagoško-psihološke službe u osnovnim i srednjim školama, kao i u predškolskim ustanovama.				
Ishodi učenja	Nakon uspješno položenog ispita, student će moći: <ul style="list-style-type: none">• Prepoznati ulogu i važnost pedagoške djelatnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama.• Interpretirati profesije stručnih suradnika i njihovu ulogu u razvoju odgojno-obrazovne ustanove.• Uvidjeti važnost uloge školskog pedagoga kroz suradnju s drugim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa.• Opisati osnovna područja pedagoške djelatnosti.• Promovirati ulogu i značaj pedagoga u odgojno-obrazovnom procesu.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenta s programom izbornog predmeta; o očekivanjima i obvezama u okviru predmeta
2.	Cilj, zadaće i područja rada škole kao odgojno-obrazovne ustanove
3.	Pregled razvoja i shvaćanje pedagoške djelatnosti u bosansko-hercegovačkom društvu
4.	Uloge školskog pedagoga u svakodnevnom funkcioniranju škole
5.	Zakonodavna utemeljenost pedagoške djelatnosti
6.	Ciljevi, načela i zadaće i osnovne funkcije razvoja pedagoške djelatnosti prema kriteriju institucije
7.	Temeljna područja razvoja pedagoške djelatnosti
8.	Polusestralna provjera znanja studenata
9.	Nositelji odgojno-obrazovne i pedagoške djelatnosti, njihove uloge i potrebne kompetencije
10.	Materijalne i stručne pretpostavke za djelovanje stručnih suradnika
11.	ICT u funkciji razvoja pedagoške djelatnosti
12.	Timski rad stručnih suradnika kao pretpostavka za efikasno ostvarivanje pedagoške djelatnosti
13.	Uloga školskog pedagoga u inkluzivnoj praksi
14.	Suradnja pedagoga s roditeljima, nastavnicima, ravnateljem i stručnim osobljem izvan škole
15.	Evaluacija rada
16.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, prezentacije.
---	--

<p>Obveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 210 1437 457"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pojmovnik</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Radionica</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Praktični rad</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmovnik je obvezna aktivnost za sve studente. Studenti samostalno formiraju pojmovnik koji treba sadržavati 20 različitih pojmova iz oblasti Metodike rada školskog pedagoga uz korištenje literature iz najmanje dva različita izvora za svaki pojam. Pojmovnik se u pisanoj formi predaje predmetnom saradniku u 8. tjednu nastave. • Radionica je obvezna aktivnost za sve studente. Boduje se s maksimalno 35 bodova. Studenti kreiraju radionicu na temu koja će biti dogovorena na prvom susretu, a odnosit će se na teme zadane u silabusu. Osmišljenu radionicu studenti predaju u pismenoj formi u 10. tjednu nastave. • Praktični rad je obvezna aktivnost za sve studente. Praktični rad se predaje u pismenoj formi u vidu Seminarskog rada i sadrži tri glavna dijela: teorijski dio, metodološki dio i istraživački dio. Teme za pisanje praktičnog rada studenti će dobiti na prvom susretu s predmetnim nastavnikom. Ova aktivnost se boduje maksimalno 45 bodova. Pismeni rad studenti predaju predmetnom saradniku najkasnije u 13. tjednu nastave. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pojmovnik	20	20%	2.	Radionica	35	35%	3.	Praktični rad	45	45%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Pojmovnik	20	20%																		
2.	Radionica	35	35%																		
3.	Praktični rad	45	45%																		
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX)- ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obvezna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jurić, V. (2005) <i>Metodika rada školskog pedagoga</i>; Zagreb: Pedagoško-književni zbor. 2. Ledić, J., Staničić, S., Turk, M. (2013). <i>Kompetencije školskih pedagoga</i>. Rijeka, Filozofski fakultet u Rijeci 3. Turk, M. (2016). <i>Suvremeni izazovi u radu (školskog) pedagoga</i>, Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci 																				

	<p><i>Dodatna i preporučena literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Staničić, S. (2001.) Kompetencijski profil školskog pedagoga. <i>Napredak</i> 142(3); 279- 295 2. Staničić, S. (2005.) Uloga i kompetencije školskog pedagoga. <i>Pedagogijska istraživanja</i> 2 (1); 35-47 3. Vuković, N. (2011). Izazovi školskom pedagogu. <i>Napredak</i>, Vol. 152, No, 3-4; str, 551-568. 4. Vuković, N. (2009). Unaprjeđivanje kvalitete rada školskog pedagoga. <i>Napredak</i>, Vol. 150, No, 2; str, 551-568. 5. Potkonjak, N-Trnovac, D. N. (1998) <i>Instrumenti za rad školskog pedagoga</i>; Beograd: Pedagoško društvo Srbije.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagoška antropologija				
Šifra/kod	FIL PED 351	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102/2 E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 271	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Suradnik	Ime i prezime	Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/2 E-mail: edina.niksic@ff.unsa.ba niksic.edina@gmail.com Telefon: 033/ 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja 1; seminar: / vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet <i>Pedagoška antropologija</i> omogućava izučavanje antropoloških fenomena u odgoju i obrazovanju, pedagojsko –antropolojsko razumijevanje judske prirode i odgoja, kultura i odgoj, autentični odgoj kao paralela kulturi, narodne umotvorine, običaje i navike i sl.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta Pedagoška antropologija je upoznavanje studenata s osnovnim postavkama pedagoške antropologije, te razumijevanje odgoja i obrazovanja u antropološkom kontekstu.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">• Prepoznati i definirati ključne pojmove iz oblasti pedagoške antropologije.• Prepoznati utemeljenost odgoja i obrazovanja u kulturnim vrijednostima i praksama• Usporediti poglede na djecu i mlade te odgojne prakse u različitim kulturama• razumijevanje autentičnog odgoja• razumijevanje odnosa kultura, učenje i ljudski razvoj• Primjeniti antropološka načela i kritičku antropološku perspektivu u preispitivanju ciljeva i ishoda odgoja i obrazovanja				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u kolegij: upoznavanje sa ciljem i sadržajem kolegija
2.	Pedagoška antropologija kao naučna disciplina Temeljni pojmovi antropologije odgoja i obrazovanja
3.	Izvorišta antropologije odgoja i obrazovanja: etnografska istraživanja socijalizacije/ inkulturacije
4.	Pedagogijsko-antropologijsko razumijevanje ljudska prirode i odgoja - antropologijski aspekti odgoja Odgoj kao antropološka činjenica
5.	Autentični odgoj kao historijska paralela kulturi
6.	Kultura i odgoj: Ciklus kultra - odgoj - ličnost, modeli učenja kulture Kultura, učenje i ljudski razvoj
7.	„Internet kultura“
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Etnografska istraživanja
10.	Kulturni identitet i njegove odgojno-obrazovne implikacije u globaliziranom svijetu - uloga odgoja
11.	Pedagoški zanemaren div Kultura škole
12.	Igre i igračke, pohvale, zabrane i kazne u odgoju - kulturološka interpretacija Pohvale, zabrane i kazne u odgoju- kulturološka interpretacija
13.	Narodne umotvorine, običaji i navike - poučne priče, pjesme, uspavanke, sklapanje braka, svadbeni običaji, propisi u trudnoći, dojenje, navikavanje na hranu i higijenu – terensko proučavanje u BiH
14.	Doprinos antropologije i etnografije odgoja i obrazovanja unaprjeđenju pedagoške teorije i odgojno obrazovne prakse
15.	Evaluacija rada i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada, Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, demonstrativno-ilustrativna metoda (film)</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="469 590 1446 930"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost i prisustvo na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Kolokvij</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prikaz stranog članka ili knjige</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija teme</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Istraživački rad/ekvivalent završnom ispitu</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100 %</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost i prisustvo na nastavi	5	5%	2.	Kolokvij	15	15%	3.	Prikaz stranog članka ili knjige	10	10%	3.	Prezentacija teme	20	20%	4.	Istraživački rad/ekvivalent završnom ispitu	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100 %
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Aktivnost i prisustvo na nastavi	5	5%																										
2.	Kolokvij	15	15%																										
3.	Prikaz stranog članka ili knjige	10	10%																										
3.	Prezentacija teme	20	20%																										
4.	Istraživački rad/ekvivalent završnom ispitu	50	50%																										
Ukupno: 100 bodova			100 %																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo i aktivnosti na nastavi: podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova. • Kolokvij: Studenti su u okviru ovog kolegija dužni realizirati kolokvij jedne od izabranih knjiga. Izrada i prezentacija prikaza knjige biće realizirana do 11. tjedna nastave. Ovaj zadatak nosi 15 bodova. • Prikaz stranog članka ili knjige: podrazumjeva izbor i prikaz jednog članka ili knjige na stranom jeziku, ne starije od pet godina. Ovaj zadatak nosi 10 bodova. • Prezentiranje teme podrazumjeva teorijsko istraživanje odgojnom fenomenu iz etnopedagogije. Ovaj zadatak je ekvivalent polusemestralnom ispitu i nosi 20 bodova. • Istraživački rad: studenti (individualno ili u paru) pišu istraživački rad na temu po izboru iz korpusa antropoloških fenomena u odgoju i obrazovanju. Ovaj zadatak je ekvivalent završnom ispitu i nosi 50 bodova. <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrjednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p>																												

	<p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pastuović, N. (2012) <i>Obrazovanje i razvoj: kako obrazovanje razvija ljude i mijenja društvo, a kako društvo djeluje na obrazovanje</i>. Zagreb: Institut za društvena istraživanja. 2. Thomas, G. (2015) <i>Kratak uvod u pedagogiju</i>. Zagreb: Educa. 3. Gučetić, N. (1998) <i>Upravljanje obitelji</i>. Zagreb: Biblioteka Scopus. 4. Tufekčić, A. (2012) <i>Osnovi etnopedagogije</i>. Sarajevo: Dobra knjiga. str: 12-98. 5. Ogbu, J. G. (1989) <i>Pedagoška antropologija</i>. Zagreb: Školske novine. 6. Pranjic, M. (2016) <i>Odgajnik - središte pedagoške antropologije</i>. <i>Napredak</i> 157 (4) 475 – 497. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bruner, J. (2000) <i>Kultura obrazovanja</i>. Zagreb: Educa. Stranice iz knjige: 57-76. 2. Beeman O. W. (2000) <i>Introduction: Margaret Mead, Cultural Studies, and International Understanding</i>. In: William O. Beeman, (ed.) <i>The Study of Culture at a Distance</i>, by Margaret Mead. New York: Berghahn Books. 3. Canvez, P. (1999) <i>Odgojiti građanina</i>. Zagreb: Educa. 4. Chua, A. (2012) <i>Majka uspjeha: kako sam odgojila pobjednike</i>. Zagreb: Znanje. 5. Duran, M. (2001) <i>Dijete i igra</i>. Zagreb: Naklada Slap. 6. Fakete-Sullivan, M. i Đedović, M. (2018) <i>ZLATNE BOSANSKE BAJKE – za velike i male</i>, Sarajevo: Mladinska knjiga Sarajevo 7. Karača Beljak, T. (2019) <i>Uvod u etnomuzikologiju: Etnomuzikološka čitanka Bosne i Hercegovine za studente Muzičke teorije i pedagogije</i>. Sarajevo: Muzička akademija Univerziteta u Sarajevu, Institut za muzikolog. 8. Monaghan, J, Just P. (2003). <i>Socijalna i kulturna antropologija</i>. Sarajevo: Šahinpašić. Stranice iz knjige: 13-52. 9. Moore, J. D. (2002) <i>Uvod u antropologiju: Teorije i teoretičari kulture</i>. Zagreb: Jesenski i Turk. Stranice iz knjige: 9-83. 10. Mougnotte, A. (1995) <i>Odgajati za demokraciju</i>. Zagreb: Educa. 11. Pranjic, M. (2015) <i>Sustav odgoja i obrazovanja u Ateni</i>. <i>Anali za povijest odgoja</i>, vol.14, br.38. str. 7-30. 12. Spajic-Vrkaš, V. (2008) <i>Pedagoški zanemaren div: Kultura odgojno-obrazovne ustanove kao čimbenik i mjerilo njene učinkovitosti</i>. U: Mirisi djetinjstva: Konceptije, pristupi i programi predškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Makarska: Dječji vrtić Biokovsko zvonce. Str:44-54. 13. Shaw, R, Wood, S. (2009) <i>Epidemija popustljivog odgoja</i>. Zagreb: VBZ. 14. Skledar, N. (1998). <i>Osnovni oblici čovjekova duha i kulture: uvod u antropologiju (II dio)</i>. Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo. Stranice iz knjige:19-62, 117-124. 15. Šušnjara, S. (2017) <i>Pedagoške mrvice</i>. Sarajevo: Svjetlo riječi. 16. Truhelka, J. (1977) <i>Zlatni danci</i>. Zagreb: Mladost. 17. Talam, J. (2019) <i>Bosnians in Sweeden: Music and Identity</i>. Stockholm & Upsala: Svenskt visarkiv/Musikverket Kungl. Gustav Adolfs Akademien 18. Vederil, R. (2005) <i>Kolaps kulture</i>. Beograd: CLIO.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija, Studij specijalne pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika rada školskog pedagoga				
Šifra/kod	FIL PED 451	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	3
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Snježana Šušnjara			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102 E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 271	Termin konsultacija	Prema rasporedu konzultacija	
Suradnik	Ime i prezime	viši asist. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konzultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja <u>1</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>1</u> ;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pregled razvoja i shvaćanja pedagoške djelatnosti u BiH školstvu. ○ Aktualna koncepcija pedagoške djelatnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama. ○ Ciljevi, zadaće, načela i osnovne funkcije pedagoške djelatnosti školskog pedagoga. ○ Temeljna područja i nositelji pedagoške djelatnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama – uloge i kompetencije. ○ Profesija i metodika rada školskog pedagoga. ○ Funkcija pedagoga u razvojnoj pedagoškoj djelatnosti. 				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata s radom pedagoga i pedagoško-psihološke službe u osnovnim i srednjim školama, kao i u predškolskim ustanovama.				
Ishodi učenja	<p>Nakon uspješno položenog ispita, student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prepoznati ulogu i važnost pedagoške djelatnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama. • Interpretirati profesije stručnih suradnika i njihovu ulogu u razvoju odgojno-obrazovne ustanove. • Uvidjeti važnost uloge školskog pedagoga kroz suradnju s drugim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa. • Opisati osnovna područja pedagoške djelatnosti. • Promovirati ulogu i značaj pedagoga u odgojno-obrazovnom procesu. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenta s programom izbornog predmeta; o očekivanjima i obvezama u okviru predmeta
2.	Cilj, zadaće i područja rada škole kao odgojno-obrazovne ustanove
3.	Pregled razvoja i shvaćanje pedagoške djelatnosti u bosansko-hercegovačkom društvu
4.	Uloge školskog pedagoga u svakodnevnom funkcioniranju škole
5.	Zakonodavna utemeljenost pedagoške djelatnosti
6.	Ciljevi, načela i zadaće i osnovne funkcije razvoja pedagoške djelatnosti prema kriteriju institucije
7.	Temeljna područja razvoja pedagoške djelatnosti
8.	Polusestralna provjera znanja studenata
9.	Nositelji odgojno-obrazovne i pedagoške djelatnosti, njihove uloge i potrebne kompetencije
10.	Materijalne i stručne pretpostavke za djelovanje stručnih suradnika
11.	ICT u funkciji razvoja pedagoške djelatnosti
12.	Timski rad stručnih suradnika kao pretpostavka za efikasno ostvarivanje pedagoške djelatnosti
13.	Uloga školskog pedagoga u inkluzivnoj praksi
14.	Suradnja pedagoga s roditeljima, nastavnicima, ravnateljem i stručnim osobljem izvan škole
15.	Evaluacija rada
16.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, prezentacije.
---	--

<p>Obveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 210 1437 453"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pojmovnik</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Radionica</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Praktični rad</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmovnik je obvezna aktivnost za sve studente. Studenti samostalno formiraju pojmovnik koji treba sadržavati 20 različitih pojmova iz oblasti Metodike rada školskog pedagoga uz korištenje literature iz najmanje dva različita izvora za svaki pojam. Pojmovnik se u pisanoj formi predaje predmetnom saradniku u 8. tjednu nastave. • Radionica je obvezna aktivnost za sve studente. Boduje se s maksimalno 35 bodova. Studenti kreiraju radionicu na temu koja će biti dogovorena na prvom susretu, a odnosit će se na teme zadane u silabusu. Osmišljenu radionicu studenti predaju u pismenoj formi u 10. tjednu nastave. • Praktični rad je obvezna aktivnost za sve studente. Praktični rad se predaje u pismenoj formi u vidu Seminarskog rada i sadrži tri glavna dijela: teorijski dio, metodološki dio i istraživački dio. Teme za pisanje praktičnog rada studenti će dobiti na prvom susretu s predmetnim nastavnikom. Ova aktivnost se boduje maksimalno 45 bodova. Pismeni rad studenti predaju predmetnom saradniku najkasnije u 13. tjednu nastave. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pojmovnik	20	20%	2.	Radionica	45	45%	3.	Praktični rad	35	35%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Pojmovnik	20	20%																		
2.	Radionica	45	45%																		
3.	Praktični rad	35	35%																		
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX)- ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obvezna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jurić, V. (2005) <i>Metodika rada školskog pedagoga</i>; Zagreb: Pedagoško-književni zbor. 2. Ledić, J., Staničić, S., Turk, M. (2013). <i>Kompetencije školskih pedagoga</i>. Rijeka, Filozofski fakultet u Rijeci 3. Turk, M. (2016). <i>Suvremeni izazovi u radu (školskog) pedagoga</i>, Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci 																				

	<p><i>Dodatna i preporučena literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Staničić, S. (2001.) Kompetencijski profil školskog pedagoga. <i>Napredak</i> 142(3); 279- 295 2. Staničić, S. (2005.) Uloga i kompetencije školskog pedagoga. <i>Pedagogijska istraživanja</i> 2 (1); 35-47 3. Vuković, N. (2011). Izazovi školskom pedagogu. <i>Napredak</i>, Vol. 152, No, 3-4; str, 551-568. 4. Vuković, N. (2009). Unaprjeđivanje kvalitete rada školskog pedagoga. <i>Napredak</i>, Vol. 150, No, 2; str, 551-568. 5. Potkonjak, N-Trnovac, D. N. (1998) <i>Instrumenti za rad školskog pedagoga</i>; Beograd: Pedagoško društvo Srbije.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Opća povijest pedagogije i školstva				
Šifra/kod	FIL PED 216	Status (obavezni ili izborni)	O	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102 E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 271	Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija	
Suradnik	Ime i prezime	Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101 E-mail: edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konzultacija	Prema rasporedu konzultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar _____; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Opći pregled razvoja odgoja i obrazovanja (pismenost u prvim civilizacijama; odgoj i obrazovanje u grčkima polisima (Sparta i Atena); odgoj i obrazovanje u Rimu; obrazovna ideja i praksa srednjeg vijeka; ideje humanizma i renesanse; istaknuti pedagozi i njihova djela; obrazovne ideje u novom vijeku). Odgoj i obrazovanje u 19.stoljeću; glavni reformni pokreti u 20. stoljeću u Europi i USA				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s nastankom pismenosti, začecima školstva, odgoja i obrazovanja; predstaviti istaknute znanstvenike, pedagoge od najstarijeg doba (stare civilizacije) do naših dana. Prikazati brojna, raznolika stajališta, ideje, škole, reformske pokrete, kao i društvene, socijalne i kulturne uvjete u kojima se razvijala pedagogija, stvarana pedagoška djela, te predstaviti čuvene pedagoge. Upoznati studente s bogatom svjetskom baštinom s područja školstva i pedagogije.				
Ishodi učenja	Nakon izvršavanja programom predviđenih obveza i položenog ispita, studenti će moći: -imenovati temeljne ideje o odgoju i obrazovanju kroz različite vremenske epohe - klasificirati povijesna razdoblja -objasniti utjecaj kulturnih, gospodarskih, društveno-političkih prilika koje u pojedinim društvenim razdobljima utječu na razvoj odgoja i obrazovanja -analizirati različite pristupe školstvu kroz povijest - uspoređivati pedagoška postignuća -vrednovati odgojne stavove antičkih filozofa -razviti kritički odnos prema prošlosti i sadašnjosti.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije. Predmet proučavanja Povijesti školstva i pedagogije.
2.	Odgoj i obrazovanje u robovlasničkom društvu (Sparta, Atena)
3.	Pedagoški rad i pedagoški pogledi grčkih filozofa
4.	Rim, vrste škola u starom Rimu, Quintilian - govorništvo
5.	Školstvo u srednjem vijeku
6.	Humanizam i renesansa – novi pristupi školstvu Predstavnici
7.	Jan Amos Komenski i njegov pedagoški doprinos
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Buržoaska pedagogija i odgoj u 17. i 18.stoljeću - John Locke - Jean Jaques Rousseau
10.	Školstvo u 19. i 20. Stoljeću - Johann Heinrich Pestalozzi
11.	Johan Friedrich Herbart – utemeljitelj pedagogije kao znanosti
12.	Ušinski, Makarenko – Sovjetska pedagogija
13.	Glavni reformatorski pravci u 20. stoljeću u Europi i USA
14.	Radna škola, Dalton plan Eksperimentalna pedagogija – John Dewey
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada, Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, demonstrativno-ilustrativna metoda (film)																																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 457 1437 716"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisutnost i aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izrada i prezentacija prikaza knjige</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 10 bodova. • Studenti su u okviru ovog kolegija dužni realizirati kolokvij jedne od izabranih knjiga. Izrada i prezentacija prikaza knjige biće realizirana do 11. tjedna nastave. Ovaj zadatak nosi 20 bodova. • Polusestrialni i završni ispiti podrazumijeva sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Polusestrialni ispit nosi 30 bodova, završni ispit 30 bodova. • Izvanredni studenti pišu esej na jednu od ponuđenih tema. Esej nosi 10 bodova i potrebno je da se pisana verzija preda u 11. tjednu nastave. <p>Napomena:</p> <p>Obaveze i elementi praćenja izvanrednih studenata</p> <table border="1" data-bbox="462 1417 1437 1713"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Esej</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izrada i prezentacija prikaza knjige, znanstvenog i/ili stručnog teksta</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisutnost i aktivnost na nastavi	10	10%	2.	Izrada i prezentacija prikaza knjige	20	20%	3.	Prvi parcijalni ispit	30	30%	4.	Drugi parcijalni ispit	40	40%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Esej	10	10%	2.	Izrada i prezentacija prikaza knjige, znanstvenog i/ili stručnog teksta	20	20%	3.	Prvi parcijalni ispit	30	30%	4.	Drugi parcijalni ispit	40	40%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																														
1.	Prisutnost i aktivnost na nastavi	10	10%																																														
2.	Izrada i prezentacija prikaza knjige	20	20%																																														
3.	Prvi parcijalni ispit	30	30%																																														
4.	Drugi parcijalni ispit	40	40%																																														
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																														
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																														
1.	Esej	10	10%																																														
2.	Izrada i prezentacija prikaza knjige, znanstvenog i/ili stručnog teksta	20	20%																																														
3.	Prvi parcijalni ispit	30	30%																																														
4.	Drugi parcijalni ispit	40	40%																																														
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrjednuje se i ocjenjuje sustavom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s pokojom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p>																																																

	<p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zaninović, M. (1988). <i>Opća povijest pedagogije</i>. Zagreb: Školska knjiga 2. Žlebnić, L. (1970). <i>Opća historija školstva i pedagoških ideja</i>. Beograd: Naučna knjiga 3. Zaninović, M. (1985). <i>Pedagoška hrestomatija</i>. Zagreb: Školska knjiga
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Le Goff, J. (1982). <i>Intelektualci u srednjem vijeku</i>. Grafički zavod Hrvatske 2. Bohm, W. (2012). <i>Povijest pedagogije: od Platona do suvremenosti</i>. Sarajevo: FMC Svjetlo riječi 3. Kale, E. (1990). <i>Povijest civilizacija..</i> Zagreb: Školska knjiga 4. Rousseau, J.J. (1950). <i>Emil ili O odgoju</i>. Beograd: Znanje. 5. Locke, J. (1967). <i>Misli o odgoju</i>. Beograd : Zavod za izdavanje udžbenika 6. Pestalozzi, H.. (1943). <i>Kako Gertruda uči svoju djecu</i>. Beograd 7. Dewey, J. (1935). <i>Škola i društvo</i>. Nova Gradiška: Štamparija Nikola Debač 8. Makarenko, A.S. (1947). <i>Pedagoška poema</i>. Beograd: Kultura 9. Kerschensteiner, G. (1939). <i>Teorija obrazovanja</i>. Beograd: Geca Kon 10. Materijali s nastave (članci, hrestomatija, prezentacije itd.)
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika odgojnog rada				
Šifra/kod	FIL PED 437	Status (obavezni ili izborni)	O	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	II (semestar)	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102 E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 271	Termin konsultacija	Prema rasporedu konzultacija	
Suradnik	Ime i prezime	viša asist. Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101 E-mail:edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar _____; vježbe <u>3</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<ul style="list-style-type: none"> ○ Razmatranje aktualnih problema odgojnog rada ○ Koncepti odgoja i procesi u odgoju danas ○ Ovladavanje komunikacijskim vještinama ○ Stjecanje uvida u razvojne probleme mladih i načine prevladavanja asocijalnih i drugih negativnih pojava ○ Osposobljavanje za uporabu raznih tehnika i postupaka u odgojnom radu ○ Restitucija u odgojnom radu ○ Empatija ○ Metode, sredstva i načela odgojnog rada 				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s dostignućima suvremene pedagoške znanosti a posebno s teorijom i praksom odgojnog rada, te s metodama i tehnikama istraživanja pedagoških pojava u školi, kroz osposobljavanje za praktičnu primjenu.				
Ishodi učenja	<p>Nakon izvršavanja programom predviđenih obveza i položenog ispita, student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> -prepoznati i imenovati koncepte i procese odgoja -koristiti potrebne kompetencije iskazane kroz znanja i vještine za razumijevanje različitih načina komuniciranja i provođenja intervjua -kombinirati tehnike i postupke u odgojnom radu -kritički razmatrati pitanja i probleme suvremenog odgoja i obrazovanja 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2.	Osnove metodike odgojnog rada
3.	Specifičnosti odgoja djece u prošlosti i sadašnjosti
4.	Aktualni problemi odgojnog rada (pedagoške situacije)
5.	Komunikacija i interakcija u odgojno-obrazovnom procesu
6.	Konfliktne situacije u odgojno-obrazovnim institucijama i njihovo rješavanje
7.	Primjena restitucije u odgojnom radu
8.	Polusestralna provjera znanja studenata ESEJ
9.	Nenasilni odgoj
10.	Pozitivna disciplina
11.	Dijete i digitalni svijet (odgojni izazovi)
12.	Suvremeno roditeljstvo – obiteljska svakodnevnica
13.	Od poslušnosti do odgovornosti: pedagoški odnos
14.	Odnos djece prema roditeljima i starijim osobama
15.	Sistematizacija gradiva i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
	Završni ispiti za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, rad u paru i grupi, individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, demonstrativno-ilustrativna																																																
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 401 1435 743"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivno sudjelovanje na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izlaganje studenata</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi semestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi. Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova. • Izlaganja i rasprave tijekom prezentacija na dogovorene teme iznosi 20 bodova. • Polusemestralni i završni ispiti podrazumijeva sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Polusemestralni ispit nosi 30 bodova, završni ispit 45 bodova. • Izvanredni studenti pišu esej na jednu od ponuđenih tema. Esej nosi 5 bodova i potrebno je pisanu verziju rada predati u 11. tjednu nastave <p>Napomena:</p> <p>Obaveze i elementi praćenja izvanrednih studenata</p> <table border="1" data-bbox="425 1444 1455 1856"> <thead> <tr> <th>Red br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Esej</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izlaganje studenata</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno bodova</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivno sudjelovanje na nastavi	5	5%	2.	Izlaganje studenata	20	20%	3.	Prvi semestralni ispit	30	30%	4.	Završni ispit	45	45%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%	Red br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Esej	5	5%	2.	Izlaganje studenata	20	20%	2.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%	3.	Završni ispit	45	45%		Ukupno bodova	100	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																														
1.	Aktivno sudjelovanje na nastavi	5	5%																																														
2.	Izlaganje studenata	20	20%																																														
3.	Prvi semestralni ispit	30	30%																																														
4.	Završni ispit	45	45%																																														
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																														
Red br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																																														
1.	Esej	5	5%																																														
2.	Izlaganje studenata	20	20%																																														
2.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%																																														
3.	Završni ispit	45	45%																																														
	Ukupno bodova	100	100%																																														
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vjednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:																																																

	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1990) <i>Mikropedagogija</i>. Zagreb, Školska knjiga 2. Gossen, D. (1994) <i>Restitucija</i>; Zagreb, Alinea 3. Vukasović, A. (1998) <i>Pedagogija</i>. Zagreb, Hrvatski katolički Zbor „MI” 4. Šušnjara, S. (2017) <i>Pedagoške mrvice</i>, FMC Svjetlo riječi, Sarajevo 5. Šušnjara, S. (2011) Važnost verbalne i neverbalne komunikacije. <i>Suvremena pitanja</i> br.15, str.77-90 6. Šušnjara, S. (2022) Supervision of Teachers' Work during the Austro-Hungarian Period in Bosnia and Herzegovina, in: <i>From School Inspectors to School Inspections</i>. Klinkhardt. pp244-256. 7. Bašić, S. (2015). Svrha i osnovna obilježja pedagoškog odnosa U: Opić, S.; Bilić, V.; Jurčić, M. (ur). <i>Odgoj u školi</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 8. Zloković, J. (2014) <i>Obiteljski diskurs u kontekstu nasilja maloljetne djece nad roditeljima</i>. Rijeka: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hentig, H. (2007) <i>Kakav odgoj želimo?</i> Zagreb, Educa 2. Vuk-Pavlović, P. (1996) <i>Filozofija odgoja</i>. Zagreb, Hrvatska sveučilišna naklada 3. Vukasović, A. (1977) <i>Moralni odgoj</i>. Zagreb, Sveučilišna naklada Liber 4. Bilić, V.; Bašić, S. (2016) <i>Odnosi u školi – prilozi za pedagogiju odnosa</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. (odabrana poglavlja) 5. Juul J. (2008) <i>Život u obitelji: najvažnije vrijednosti u zajedničkom životu i odgoju djece</i>, Zagreb, Naklada Pelago; 6. Maleš D. (2011) <i>Obiteljska svakodnevnica i odgoj djeteta – nova paradigma odgojnih postupaka roditelja</i>, U: <i>Nove paradigme ranoga odgoja</i>, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju; 7. Miliša, Z., Zloković, J (2008) <i>Odgoj i manipulacija djecom u obitelji i medijima. Prepoznavanje i prevencija</i>, Zadar-Rijeka: MarkoM usluge.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija i školstvo u bosanskohercegovačkoj periodici				
Šifra/kod	FIL PED 253	Status (obavezni ili izborni)	I	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	III (TREĆI)	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, srpski i hrvatski jezik.				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102 E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 271	Termin konsultacija	Prema rasporedu konzultacija	
Suradnik	Ime i prezime	Viša asist. Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101 E-mail: edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konzultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja <u>1</u> ; seminar _____; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<ul style="list-style-type: none">○ Doprinos kulturno-prosvjetnih društava i njihovih glasila na razvitak odgoja i obrazovanja u BiH○ Odgojni prilozi u bh periodici○ Pedagoški časopisi i listovi,○ Uloga istaknutih pedagoga i učitelja kroz povijest u bh periodici○ Istaknuti pedagoški pisci				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s bogatstvom arhivske građe koja svjedoči o školstvu, odgoju i obrazovanju BiH; istaknuti ulogu i značaj učitelja i pedagoga za razvoj pedagoške misli u BiH. Predočiti važnost pokretanje pedagoških časopisa.				
Ishodi učenja	Nakon izvršavanja programom predviđenih obveza i položenog ispita, student će moći: <ul style="list-style-type: none">○ Analizirati odgojno-obrazovne teme u BiH periodici○ Kritički promišljati i raspravljati o osnovnim pedagoškim idejama kroz povijest u bh periodici○ Pratiti razvoj pedagoške misli u BiH○ Samostalno provoditi istraživanja o povijesti školstva koristeći arhivsku građu				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan	Nastavna jedinica
1.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2.	Predmet proučavanja povijesti školstva i pedagogije Metodologija povijesnih istraživanja
3.	Pedagoški rad kulturno-prosvjetnih društava Doprinos kulturno-prosvjetnih društava i njihovih glasila na razvitak odgoja i obrazovanja u BiH
4.	Upoznavanje s bosanskohercegovačkom periodikom Odnos periodike i pedagogije
5.	Pedagoški časopisi i listovi Behar, Bosanska vila, Bošnjak, Gajret, Glasnik Zemaljskog muzeja <i>u Bosni i Hercegovini</i> , Nada, Napredak, Narodna uzdanica, Naša škola, Novi Behar, Novi Čovjek, Porodica i dijete, Prosvjetni list, Sarajevski list, Školski vjesnik, Uzgajatelj, Zora, itd.
6.	Rad na analizi članaka iz časopisa
7.	Uloga istaknutih pedagoga i učitelja kroz povijest u bh periodici
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Prilozi o školstvu u BiH u osmanskome periodu
10.	Školovanje u doba Austro-Ugarske
11.	Odgojno-obrazovni prilozi između dva svjetska rata
12.	Odgojno-obrazovni prilozi za vrijeme Jugoslavije
13.	Ideje reformne pedagogije u djelovanju Miljenka Vidovića u Bosni i Hercegovini Pedagogijska perspektiva Saliha Ljubunčića
14.	Specijalno školstvo u BiH
15.	Sistematizacija gradiva i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
.	
	Završni ispiti za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja	Način realizacije nastavnog procesa (predavanja i vježbe) u skladu je s prirodom
-----------------	--

nastave (oblici i metode)	sadržaja poučavanja i učenja, strukturom i obimom nastavne jedinice. Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru, individualni i individualizirani oblik rad. Metode: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu)																																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 365 1435 594"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktični zadatak</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Bibliografija</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Istraživački rad</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktični zadatak – studenti individualno trebaju pronaći jedan članak koji se bavi temom iz povijesti pedagogije i školstva, pročitati, analizirati i prezentirati u šestom tjednu nastave (PPP). Ova aktivnost je obavezna za sve studente i nosi 20 bodova. • Bibliografija radova – studenti individualno kreiraju bibliografiju (knjige i časopise) iz periodike o odgojno-obrazovnim priložima, najmanje 15 bibliografskih jedinica. Ovaj zadatak nosi 20 bodova. • Istraživački rad podrazumjeva istraživanje odgojno-obrazovne teme u BiH periodici i iznosi 50 bodova. <p>Napomena: Svi studenti su dužni ispuniti sve navedene zadatke.</p> <p>Obaveze i elementi praćenja izvanrednih studenata</p> <table border="1" data-bbox="461 1257 1435 1524"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktični zadatak</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Bibliografija</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Istraživački rad</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični zadatak	30	30%	2.	Bibliografija	20	20%	3.	Istraživački rad	50	50%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični zadatak	30	30%	2.	Bibliografija	20	20%	3.	Istraživački rad	50	50%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Praktični zadatak	30	30%																																						
2.	Bibliografija	20	20%																																						
3.	Istraživački rad	50	50%																																						
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																						
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Praktični zadatak	30	30%																																						
2.	Bibliografija	20	20%																																						
3.	Istraživački rad	50	50%																																						
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vjednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																																								

Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevanda, M. (2001) <i>Pedagoška misao u Bosni i Hercegovini od 1918. do 1941.</i> Zenica: Dom štampe. 2. Kasumović, I. (1999). <i>Školstvo i obrazovanje u Bosanskom ejaletu za vrijeme osmanske uprave.</i> Mostar: Islamski kulturni centar. 3. Papić, M. (1972) <i>Školstvo u Bosni i Hercegovini za vrijeme austro-ugarske okupacije: (1878-1918).</i> Sarajevo: Veselin Masleša. 4. Šušnjara, S. (2013) <i>Specijalno školstvo u Bosni i Hercegovini od 1958. do 1990.</i>, Zagreb-Sarajevo: Synopsis. 5. Listovi: Behar, Bosanska vila, Bošnjak, Gajret, Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini, Nada, Napredak, Narodna uzdanica, Naša škola, Novi Behar, Novi Čovjek, Osvit, Porodica i dijete, Prosvjetni list, Školski vjesnik, Uzgajatelj, Zora, itd.
	<p>Dodatna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Batinić, Š., Radeka I., Šušnjara, S. (2016) Today, as I become a Pioneer...: education in the spirit of socialism. <i>Historia Scholastica</i> 1, 29-41. 2. Ćorić, B. (1978). <i>Nada: 1895-1903. 2, Bibliografija</i>, Sarajevo: Svjetlost. 3. Đuričković, D. (1975). <i>Bosanska vila 1885-1914. 2, Bibliografija, I</i>, Sarajevo: Svjetlost. 4. Kantardžić, A. (2007). <i>Bibliografija Novog Behara</i>, Sarajevo: Gazi Husrevbegova biblioteka 5. Kemura I. (1971). <i>Bibliografija: [radova objavljenih u kalendaru "Gajret" i "Narodna uzdanica": (separat iz Glasnika VIS-a 1969 - 1971.)</i>, Sarajevo: Vrhovno Islamsko starješinstvo u SFRJ. 6. Majstorović Milić, R. (1936) <i>"Učiteljeva" bibliografija za pedeset godina njegovog izlaženja</i>, Beograd: Jugoslovensko učiteljsko udruženje. 7. Martinović, D. J. (1979). <i>Prosvjeta: 1889-1901 bibliografija</i>, Cetinje: Centralna narodna biblioteka SR Crne Gore "Đurđe Crnojević" 8. Nikšić Rebihić, E. (2016). Odgojno-obrazovni prilozi u časopisu Novi Behar 1939-1945. godine, <i>CONTEXT</i>, 3.1. 67-88. Dostupno na: http://cns.ba/context-en/ 9. Nikšić Rebihić, E. (2016). Pedagoška misao u časopisu Novi čovjek, <i>Godišnjak</i>, Sarajevo: BZK Preporod. str. 554-576. Dostupno na: http://preporod.ba/projekti-i-izdanja/godisnjak/ 10. Nikšić Rebihić, E. (2017). Prilozi o školstvu u časopisu Gajret 1939-1941. godine, <i>CONTEXT</i>, 4.2. 29-52 Dostupno na: http://cns.ba/context-en/ 11. Šušnjara, S. (2017). Ideje reformne pedagogije u djelovanju Miljenka Vidovića u Bosni i Hercegovini, <i>Acta Iadertina</i>. 12. Sto godina učiteljstva u BiH, <i>Zbornik radova</i>; Sarajevo: V. Masleša. (1989) 13. Šušnjara, S. (2011) Školovanje ženske djece u vrijeme Osmanske okupacije, 1463-1878, <i>Školski vjesnik</i> br.4. 14. Šušnjara, S. (2013) Učiteljstvo u Bosni i Hercegovini za vrijeme Austro-Ugarske, <i>Anali za povijest odgoja</i>, vol.12, Hrvatski školski muzej, 55-74 15. Šušnjara, S. (2014) Školovanje ženske djece u Bosni i Hercegovini u doba Austro-Ugarske, <i>Napredak</i>. 16. Šušnjara, S. (2016) <i>Iskoraci u školstvu u vrijeme Austro-Ugarske Monarhije</i>, Zbornik radova s konferencije Odsjeka za Pedagogiju, Sarajevo 17. Šušnjara, S. (2016) Pedagogy of Bosnia and Herzegovina between past and future. <i>Journal of Contemporary Educational Studies</i>, no. 3, 86-103.

	<p>18. Šušnjara, S. (2018) Vidovićeve škole za odrasle, prosvjetni fenomen u Bosni i Hercegovini između dva svjetska rata. <i>Zbornik radova konferencije u Konjicu</i></p> <p>19. Šušnjara, S. (2018) Schooling of girls in Bosnia and Herzegovina during the Austrian-Hungarian Empire (1878-1918). In: <i>Women's Education in Southern Europe: Historical perspective (19th-20th centuries)</i>, Vol.II, ed.A.Cagnolati and A.F.Canales Serrano</p> <p>20. Šušnjara, S. (2018) Bosna i Hercegovina – djeca migranti u razdoblju 1958-1990. <i>Napredak</i> vol. 159, br.3, 363-372.</p> <p>21. Šušnjara, S. (2018) A school for adults, a Balkan educational phenomenon organized in Bosnia and Herzegovina between the two World Wars, <i>Rivista di Storia dell'Educazione</i>, vol.1, 331-342.</p> <p>22. Šušnjara, S. (2019) I one su bile tu: lice i naličje ženskog obrazovanja do 1940. godine, <i>Zbornik Naučne/Znanstvene konferencije Bosanskohercegovačke naučnice/znanstvenice i njihov istraživački rad</i>, Mostar</p> <p>23. Materijal s nastave.</p>
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija (Odsjek za filozofiju, Odsjek za sociologiju, Odsjek za historiju, Odsjek za romanistiku, Odsjek za slavenske jezike i književnosti, Katedra za historiju umjetnosti)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Komunikacija u nastavi				
Šifra/kod	FIL PED 404/405	Status (obavezni ili izborni)	Opći	ECTS	
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Drugi/Četvrti	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/ nastavnog predmeta	Temeljna nastavna umijeća				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Snježana Šušnjara, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102/II E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 271	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	v. asist. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 109	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
	Ime i prezime	v. asist. Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba, smajovic.amina@outlook.com Telefon: +387 33 253 139	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja: <u>2/1</u> seminar: <u>0</u> vježbe: <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti se upoznaju sa segmentima komunikacije: Interakcijska povezanost u komunikaciji. Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa. Empatijsko komuniciranje. Verbalna i neverbalna komunikacija. Aktivno slušanje kao oblik komunikacije. Nasilna i nenasilna komunikacija. Asertivnost. Umijeće komunikacije tijekom nastavnog sata. Uloga razrednika u komunikaciji s učenikom, pedagogom, roditeljem/starateljem učenika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada kroz komunikacijsku prizmu. Razumjeti zakonitosti socijalne percepcije. Osposobiti studente za uočavanje, prepoznavanje i primjenu empatije; usvojiti novu sliku i važnost komunikacije u odgoju i međusobnim odnosima; ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom radu; povećati razinu razumijevanja komunikacijskih vještina; osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednost komunikacije s drugim subjektima nastave ili obitelji.				
Ishodi učenja	Studenti će moći: <ul style="list-style-type: none">• Povezati zakonitosti socijalne percepcije• Prepoznati elemente verbalne i neverbalne komunikacije				

	<ul style="list-style-type: none"> • Uočiti važnost empatije u međusobnim odnosima i odgojno-obrazovnom radu • Analizirati mogućnosti, ograničenja i vrijednost komunikacije u odgojno-obrazovnom radu • Komparirati primjenu različitih oblika komunikacije • Proširiti razumijevanje komunikacije kao vještine • Kritički procijeniti vlastito umijeće komunikacije • Vježbati argumentaciju u nastavnoj komunikaciji
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obvezama i aktivnostima. Očekivanja
2.	Interakcija i komunikacija u odgoju. Interakcijska povezanost u komunikaciji Empatijsko komuniciranje
3.	Komunikacija u odgoju – verbalna i neverbalna komunikacija
4.	Komunikacija u odgoju – verbalna i neverbalna komunikacija (vježba)
5.	JA i TI poruke Socijalna reverzibilnost u razrednoj komunikaciji
6.	Aktivno slušanje kao oblik komunikacije
7.	Nasilna i nenasilna komunikacija Jezik zmije i jezik žirafe
8.	Polusestralna provjera znanja studenata
9.	Važnost poznavanja učenika. Stilovi učenja. Motivacija
10.	Okruženje, metode i oblici nastavnog rada - prilika za komunikaciju u nastavnom procesu
11.	Suradničko učenje u nastavi
12.	Nastavnik kao razrednik. Razrednik kao odgajatelj.
13.	Partnerstvo razrednika s roditeljem i pedagogom
14.	Interakcijska povezanost u komunikaciji s djecom s posebnim potrebama
15.	Samoevaluacija i evaluacija rada i postignuća studenata
16.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
17.	Završni ispit za studente II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, ilustrativno-demonstrativna metoda.																																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="479 430 1451 695"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Parcijalni ispit – esej (obvezan)</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija odabrane teme i pisani rad</td> <td>10+10</td> <td>10%+10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova. • Polusestrialni i završni ispiti obuhvatit će sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Parcijalni ispit (esej) nosi 30 bodova, a završni ispit 45 bodova. • U okviru kolegija za sve studente (redovne i izvanredne) je predviđena aktivnost prezentacije i pisanog rada odabrane teme koja će se realizirati u okviru predavanja. Prezentacija i pisani rad nose 20 bodova (10 bodova prezentacija i 10 bodova pismeni rad). <p>Napomena: Obaveze i elementi praćenja izvanrednih studenata</p> <table border="1" data-bbox="479 1318 1451 1583"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Radni zadatak</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Parcijalni ispit – esej (obvezan)</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija odabrane teme i pisani rad</td> <td>10+10</td> <td>10%+10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	5	5%	2.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%	3.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%	4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Radni zadatak	5	5%	2.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%	3.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%	4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																														
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%																																														
2.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%																																														
3.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%																																														
4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%																																														
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																														
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																														
1.	Radni zadatak	5	5%																																														
2.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%																																														
3.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%																																														
4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%																																														
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																																																

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M.(1993). <i>Mikropedagogija</i>. Zagreb: Školska knjiga, stranice od 75 do 153. 2. Gossen, C.D. (1994). <i>Restitucija - Preobrazba školske discipline</i>. Zagreb: Alinea.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Boal, A. (2009). <i>Igre za glumce i ne-glumce</i>. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj. 2. Brajša, P. (1993). <i>Pedagoška komunikologija</i>. Zagreb: Školske novine. 3. Matijević, M., Bilić, V., Opić, S. (2016). <i>Pedagogija za učitelje i nastavnike</i>. Zagreb: Školska knjiga i Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. 4. Šušnjara, S. (2011) Važnost verbalne i neverbalne komunikacije, <i>Suvremena pitanja</i> br.11-12. 5. Šušnjara, S. (2007) Pripremanje školskog ozračja za individualizaciju i inkluziju u obrazovanju u osnovnoj školi. <i>Suvremena pitanja</i>. 6. Glasser, W. (1993). <i>Kvalitetna škola</i>. Zagreb: Educa 7. Pedagoški časopisi i materijal s nastave
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju i studijski program Specijalne pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP Muzejska pedagogija				
Šifra/kod	FIL PED 252	Status (obavezni ili izborni)	Izborni predmet	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus studija	semestar	III semestar	Ak. godina	2022./'23. 2023./'24. 2023./'25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik.				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Snježana Šušnjara, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102/II Email: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 271	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	V. asistentica Anida Manko, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II Email: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 0		vježbe: 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će tokom kolegija biti upoznati s ključnim odrednicama pedagoškog rada u muzeju. Teorijska i empirijska istraživanja koja govore o važnosti pedagoške djelatnosti muzeja bit će predstavljena kao i zadaci i strategije rada muzejskog pedagoga. Načini kreiranja muzejskog okruženja i učenja bit će razmatrani na način da studenti ovladaju znanjima i vještinama kako muzejski prostor prilagoditi potrebama svih uključenih u određene aktivnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente s predmetom izučavanja muzejske pedagogije, kao i s izazovima koji se javljaju u ovom području; osposobiti ih za pripremu i realizaciju obrazovnih sadržaja u muzeju da mogu razumjeti i argumentirati ulogu pedagoga u kreiranju i spovođenju odgoja i obrazovanja u muzeju.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita studenti će moći: <ol style="list-style-type: none">1. Definirati osnovne pojmove iz oblasti muzejske pedagogije.2. Predložiti najmanje pet pedagoških aktivnosti koje se mogu realizirati u muzeju.3. Prilagoditi obrazovne sadržaje u skladu s tematikom muzeja /izložbama, eksponatima../4. Razumjeti i argumentirati ulogu pedagoga u kreiranju i spovođenju odgoja i obrazovanja u muzeju.5. Analizirati značaj pedagoških teorijskih spoznaja na osobnoj i socijalnoj razini u muzejskom prostoru.6. Razviti istraživačku radoznalost za izučavanjem pojedinih pedagoških izazova u muzeju.				

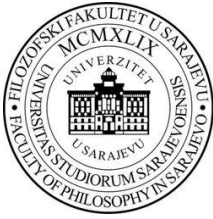
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvodni susret, upoznavanje s kolegijem, ciljevima i očekivanjima
2.	Razvoj i izazovi muzejske pedagogije
3.	O muzeju: društvena uloga muzeja
4.	Muzeji kao mjesto cjeloživotnog učenja
5.	Otvorenost muzeja za sve/svakoga
6.	Obrazovne potrebe posjetitelja u muzeju
7.	Pristupi učenju u muzejskom okruženju
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Škola u muzeju/muzej u školi
10.	Kompetencije muzejskog pedagoga
11.	Komunikacija muzejskog pedagoga s muzejskim djelatnicima
12.	Metode i strategije za kreiranje pedagoško-muzejskih aktivnosti
13.	Realizacija pedagoških aktivnosti u muzeju
14.	„Muzejske priče“
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="1" data-bbox="461 394 1435 613"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktični zadatak 1</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični zadatak 2</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Pismeni zadatak</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktični zadatak 1 je obavezna aktivnost za sve studente. Studenti samostalno kreiraju program rada muzejskog pedagoga. Program rada treba da sadrži dvadeset (20) različitih programskih aktivnosti koje trebaju biti detaljno operacionalizirane. Praktični zadatak 2 se u pisanoj formi predaje u 12. tjednu nastave. • Praktični zadatak 2 studenti u paru trebaju posjetiti tri muzeja u BiH, analizirati stanje s aspekta pedagoške djelatnosti muzeja i ponuditi tri prijedloga za unapređenje stanja u praksi. Praktični zadatak 2 se u pisanoj formi predaje u 7. tjednu nastave. • Pismeni zadatak je aktivnost koja se radi individualno i obavezna je za sve studente. Studenti trebaju odabrati dva (2) muzejska eksponata i osmisliti muzejsku priču koja će pratiti legendu samog eksponata, ali na način da „muzejska priča“ bude u potpunosti prilagođena svima. Studenti će na prvom susretu dobiti detaljne upute o svim aktivnostima. Pismeni zadatak se predaje u 14. tjednu nastave kada se i prezentiraju „muzejske priče“ 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični zadatak 1	20	20%	2.	Praktični zadatak 2	45	45%	3.	Pismeni zadatak	35	35%	Ukupno:		100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Praktični zadatak 1	20	20%																		
2.	Praktični zadatak 2	45	45%																		
3.	Pismeni zadatak	35	35%																		
Ukupno:		100 bodova	100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Detling, D. (2011). Promišljanja o muzejskoj pedagogiji i prilog istoj. <i>Osječki zbornik</i>, 30 (xx), 335-341. 2. Dengel, S., Dreykorn, M., Grüne, P., Hirsch, A., Kunz-Ott, H., Neukirchen, V., Oehms, L., Wagner, E. (2011). <i>Škola @ muzej – priručnik o suradnji</i>. Dostupno na: http://www.icom-croatia.hr/wp-content/uploads/2011/11/skola-i-muzej-prirucnik-o-suradnji.pdf 3. Hein, G.E. (1998). <i>Learning in the Museum</i>. London: Routledge. 																				

4. Hooper-Greenhill, E. (Ed.). (1999). *The educational role of the museum*. Psychology Press.
5. Hrvatski nacionalni Komitet ICOM-a. (2012). *Kriteriji kvalitete za muzeje: rad na obrazovanju i posredovanju*, *Deutscher Museumsbund*. Dostupno na: <http://www.icom-croatia.hr/wp-content/uploads/2012/01/kriteriji-kvalitete-za-muzeje.pdf>
6. Mandić, A. (2014). *Izazovi muzejske edukacije: savremena umjetnost i strategije vizuelnog razmišljanja*, Sarajevo: Dobra knjiga.
7. Milutinović, J. (2010). Učenje u muzeju, *Povijest u nastavi*, VIII br. 2 (16) / str. 201-350, Zagreb: Društvo za Hrvatsku povjesnicu

Dodatna literatura:

1. Cogo, I. (2017). *Muzejsko zakonodavstvo u Bosni i Hercegovini od 1945 do 2012. godine*, Zenica: Element
2. Greenhill, E. H. (1992). *Museums and the Shaping of Knowledge*. Routledge ž
3. Previšić, V. (2007). *Kurikulum (teorije, metodologija, sadržaj i struktura)*, Zagreb:Školska knjiga.
4. Škarić, M. (2017). *Muzejska pedagogija u službi raznovrsnih inteligencija*. Hrvatsko muzejsko društvo/ uredili: Danko Dujmović, Lorka Lončar Uvodić i Mirjana Margetić, Zagreb. Preuzeto sa: file:///E:/Zbornik8.-skupa.pdf (20.2.2019.)
5. Žnidar, V. (1972). Zadaci i oblici suradnje muzeja i škola. *Muzeologija* 15, 1-135.
6. Nastavni materijali i stručni časopisi.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOMUNIKACIJA U NASTAVI				
Šifra/kod	FIL PED 405		obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2022/23 2023/24 2024/25
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66		Termin konsultacija	Prema rasporedu
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-	-	-	-
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 ; seminar: 2 /; vježbe: /				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>KuN je kolegij namijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Temeljna nastavna umijeća sa II ciklusa studija, te Pedagogija 1 i 2 sa I ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju pedagogije, psihologije i komunikologije. Kolegij posebno obrađuje pojam komunikacije u nastavi koji se odvija u različitim relacijama (učenik-nastavnik, nastavnik-roditelj, roditelj-roditelj, nastavnik-nastavnik i sl.), ali uvijek u JA-Ti odnosu u kojemu je bitno pitanje integriteta svakog člana komunikacijskog kruga, skrb za taj integritet na Ja- i Ti- razini, te skrb za odnos koji sudionici grade. Analizom različitih interakcija uvode se koncepti komunikacijskih stilova, slušanja sa „četiri uha“, pravljenja iskoraka iz vrijednosnog komunikacijskog kvadranta u razvojni, te propituju tipologizacije koje pedagoška komunikologija nudi. Dok se pitanje discipliniranja pojavljivalo u prethodnom semestru kao opća didaktička tema bitna za umijeće vođenja nastavnog sata, pitanje definiranja discipline ovdje se iznova propituje s obzirom na odgojne granice uopće i promjene koje u odgoju živimo skupa sa socijalnim promjenama (pitanje posluha i dogovornosti).</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Steći i proširiti znanja o odgojnoj komunikaciji povezujući je posebno sa fenomenima razvoja osobnog integriteta, granica u kontaktu i discipline s obzirom na razvoj poslušnosti i odgovornosti kod djece. Uvidjeti specifičnosti posebnih odnosa u odgojnom procesu i razliku u autoritetu osobnosti i autoritetu uloge. Usvojiti pojam empatije, socijalne percepcije i tehnike razumijevanja i razmjene informacija/sadržaja u međuljudskom odnosu.</p>				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Osnažiti samostalnost i inicijativu u odgovornom, umjesto poslušnom 				

	<p>korištenju preporučene literature</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usvojiti koncept razumljivog izražavanja koje podrazumijeva svijest o sadržaju, odnosu, samoočitovanju i apelu u kontaktu s drugim • Dekonstruirati ideju nastavnikove odgovornosti za uspjeh u komunikaciji i konstruirati nove koncepte ko-kreirane odgovornosti za ishode učenja • Prepoznavati i internalizirati pojam autoriteta osobnosti i autoritea uloge
--	--

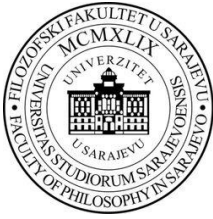
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica ¹
1.	Uvod u osnove kolegija – Kreiranje i ko-kreiranje syllabusa
2.	Film „Razredni neprijatelj“ i komunikacija u nastavi
3.	Vrijednosni i razvojni kvadrant u međuljudskoj komunikaciji
4.	Nastavnikova unutarnja pluralnost: pozornica i back-stage u komunikaciji s učenikom
5.	Četiri uha u komunikacijskom krugu – znati što je aktivno slušanje i aktivno slušati
6.	Nastavnik i komunikacijski stilovi
7.	Verbalna i neverbalna komunikacija u školi
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Pedagoška komunikologija – komunikacija u diskusiji, razgovoru, dogovoru i konfliktu
10.	Konflikti, svađe i agresivnost u razredu
11.	Razumljivost i nerazumljivost u komunikaciji – interpretacije, sadržaji i odnosi u školi
12.	Uzrast i disciplina – odgoj poslušnosti i/ili odgovornosti?
13.	Interkulturalni odgoj u razredu i školi
14.	Samoglasnici AEIOU u poimanju vrijednosti odgojne komunikacije

¹ U dogovoru sa polaznicima moguća je izmjena redoslijeda realiziranja nastavnih jedinica, posebno s obzirom na blagdane koje polaznici budu imali potrebu obilježiti s obiteljima (Ramazanski Bajram, Uskrs, Vaskrs).

15.	Evaluacija semestra
16.	Priprema za ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije, metoda igranja uloga</p> <p>Oblici: frontalni i grupni</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Završni ispit – test-znanja ili esej-test</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: ___100 b</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće (studenti će prije svake nastavne cjeline sami prirediti osvrt na temu – rad u malim skupinama) – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme – tokom semestra studenti po slobodnom izboru rade na „zadatku-izazovu“ – prisustvo i aktivnost su ravnomjerno bodovani (10+10 bodova) • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i inetrpretativnoj razini • Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20	2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40	3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40	4.				5.				Ukupno: ___100 b			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20																										
2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40																										
3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40																										
4.																													
5.																													
Ukupno: ___100 b			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arambašić. L. (2021), <i>Svemoć i nemoć komunikacijskog procesa: Priča o zelenom kvadratu i žutom šesterokutu</i>, Zagreb: Naklada Slap • Brajša (1994), <i>Pedagoška komunikologija</i>, Zagreb – Školske novine • Durrant, J. E. (2008), <i>Pozitivna disciplina</i>, Sarajevo, Save the Children Norway SEE • Hentig, H. (1997), <i>Humana škola</i>, Zagreb, Educa • Juul & Jensen (2010), <i>Od poslušnosti do odgovornosti</i>, Zagreb – Grafički zavod Hrvatske • Neil (1994), <i>Neverbalna komunikacija</i>, Zagreb, Educa • Ostojić, E. (2009), <i>Etika moći</i>, Zenica, Infoteka - Lilit 1 • Schulz von Thun (2002), <i>Kako međusobno razgovaramo (1-3)</i>, Zagreb, EruditA • Winkler, M. & Commichau, A. (2008), <i>Komunikacijsko-psihološka retorika: kako dobro – javno govoriti, izlagati, prezentirati</i>, Zagreb: EruditA <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni – tolerira se 15% izostanaka, uz individualizaciju sadržaja i procesa sa studentima koji imaju 5 sati izostanaka. Studenti pišu esej za polusestrialni i završni ispit uz korištenje literature. Na svakom dijelu ispita potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se mora osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja promjena programa	<p>Septembar/Rujan, 2022.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOMUNIKACIJA U NASTAVI				
Šifra/kod	FIL PED 405		obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2022/23 2023/24 2024/25
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66		Termin konsultacija	Prema rasporedu
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-		-	-
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 ; seminar: /; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>KuN je kolegij namijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Temeljna nastavna umijeća sa II ciklusa studija, te Pedagogija 1 i 2 sa I ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju pedagogije, psihologije i komunikologije. Kolegij posebno obrađuje pojam komunikacije u nastavi koji se odvija u različitim relacijama (učenik-nastavnik, nastavnik.roditelj, roditelj-roditelj, nastavnik-nastavnik i sl.), ali uvijek u JA-Ti odnosu u kojemu je bitno pitanje integriteta svakog člana komunikacijskog kruga, skrb za taj integritet na Ja- i Ti- razini, te skrb za odnos koji sudionici grade. Analizom različitih interakcija uvode se koncepti komunikacijskih stilova, slušanja sa „četiri uha“, pravljenja iskoraka iz vrijednosnog komunikacijskog kvadranta u razvojni, te propituju tipologizacije koje pedagoška komunikologija nudi. Dok se pitanje discipliniranja pojavljivalo u prethodnom semestru kao opća didaktička tema bitna za umijeće vođenja nastavnog sata, pitanje definiranja discipline ovdje se iznova propituje s obzirom na odgojne granice uopće i promjene koje u odgoju živimo skupa sa socijalnim promjenama (pitanje posluha i dogovornosti).</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Steći i proširiti znanja o odgojnoj komunikaciji povezujući je posebno sa fenomenima razvoja osobnog integriteta, granica u kontaktu i discipline s obzirom na razvoj poslušnosti i odgovornosti kod djece. Uvidjeti specifičnosti posebnih odnosa u odgojnom procesu i razliku u autoritetu osobnosti i autoritetu uloge. Usvojiti pojam empatije, socijalne percepcije i tehnike razumijevanja i razmjene informacija/sadržaja u međuljudskom odnosu.</p>				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Osnažiti samostalnost i inicijativu u odgovornom, umjesto poslušnom 				

	<p>korištenju preporučene literature</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usvojiti koncept razumljivog izražavanja koje podrazumijeva svijest o sadržaju, odnosu, samoočitovanju i apelu u kontaktu s drugim • Dekonstruirati ideju nastavnikove odgovornosti za uspjeh u komunikaciji i konstruirati nove koncepte ko-kreirane odgovornosti za ishode učenja • Prepoznavati i internalizirati pojam autoriteta osobnosti i autoritea uloge
--	--

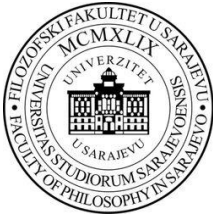
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica ¹
1.	Uvod u osnove kolegija – Kreiranje i ko-kreiranje syllabusa
2.	Film „Razredni neprijatelj“ i komunikacija u nastavi
3.	Vrijednosni i razvojni kvadrant u međuljudskoj komunikaciji
4.	Nastavnikova unutarnja pluralnost: pozornica i back-stage u komunikaciji s učenikom
5.	Četiri uha u komunikacijskom krugu – znati što je aktivno slušanje i aktivno slušati
6.	Nastavnik i komunikacijski stilovi
7.	Verbalna i neverbalna komunikacija u školi
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Pedagoška komunikologija – komunikacija u diskusiji, razgovoru, dogovoru i konfliktu
10.	Konflikti, svađe i agresivnost u razredu
11.	Razumljivost i nerazumljivost u komunikaciji – interpretacije, sadržaji i odnosi u školi
12.	Uzrast i disciplina – odgoj poslušnosti i/ili odgovornosti?
13.	Interkulturalni odgoj u razredu i školi
14.	Samoglasnici AEIOU u poimanju vrijednosti odgojne komunikacije

¹ Temeljem andragoških načela u obrazovnom radu, a u dogovoru sa polaznicima moguća je izmjena sadržaja redoslijeda realiziranja nastavnih jedinica.

15.	Evaluacija semestra
16.	Priprema za ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije, metoda igranja uloga</p> <p>Oblici: frontalni i grupni</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Samostalni rad na odabranu temu</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Završni ispit – test-znanja ili esej-test</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: ____100 b</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i inetrpretativnoj razini • Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10	2.	Samostalni rad na odabranu temu	10	10	3.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40	4.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40	Ukupno: ____100 b			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10																						
2.	Samostalni rad na odabranu temu	10	10																						
3.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40																						
4.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40																						
Ukupno: ____100 b			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arambašić. L. (2021), <i>Svemoć i nemoć komunikacijskog procesa: Priča o zelenom kvadratu i žutom šesterokutu</i>, Zagreb: Naklada Slap • Brajša (1994), <i>Pedagoška komunikologija</i>, Zagreb – Školske novine • Durrant, J. E. (2008), <i>Pozitivna disciplina</i>, Sarajevo, Save the Children Norway SEE • Hentig, H. (1997), <i>Humana škola</i>, Zagreb, Educa • Juul & Jensen (2010), <i>Od poslušnosti do odgovornosti</i>, Zagreb – Grafički zavod Hrvatske • Neil (1994), <i>Neverbalna komunikacija</i>, Zagreb, Educa • Ostojić, E. (2009), <i>Etika moći</i>, Zenica, Infoteka - Lilit 1 • Schulz von Thun (2002), <i>Kako međusobno razgovaramo (1-3)</i>, Zagreb, EruditA • Winkler, M. & Commichau, A. (2008), <i>Komunikacijsko-psihološka retorika: kako dobro – javno govoriti, izlagati, prezentirati</i>, Zagreb: EruditA
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni – tolerira se 15% izostanaka, uz individualizaciju sadržaja i procesa sa studentima koji imaju 5 sati izostanaka. Studenti pišu esej za polusemestralni i završni ispit uz korištenje literature, a podnose dodatni pismeni samostalni rad na odabranu temu. Na svakom dijelu ispita potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se mora osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja promjena programa	<p>Septembar/Rujan, 2022.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Medicinska pedagogija				
Šifra/kod	FILPED455	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2022/23 2023/24 2024/25
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			Prema rasporedu i izvan rasporeda, u skladu sa potrebama i dogovorom nastavik- student
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com mirjana.mavrak@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66		Termin konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	/			/
	Kontakt podaci	/		Termin konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1; seminar _____; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij je koncipiran temeljem istraživanja o kvaliteti pedagoškog rada sa djecom sa kroničnim zdravstvenim poteškoćama i djecom koja su zbog kroničnih ili akutnih oboljenja hospitalizirana na kraće ili duže vrijeme. Sadržaj je spoj saznanja iz pedagogije, andragogije, psihologije i medicinske sociologije. Dominantna je ideja o holističkoj odgojno-obrazovnoj intervenciji u svim ciljnim skupinama koje okružuju male pacijente: rad sa njihovim obiteljima, medicinskim i bolničkim osobljem, školskim osobljem i nastavnicima, vršnjačkom populacijom. Sučeljeni su patogenetski i salutogenetski pristup u poimanju zdravlja i bolesti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Produbiti svijest o povezanosti medicinskog i odgojno-obrazovnog rada, obezbjediti relevantne informacije o zdravlju i bolesti koje smanjuju predrasude o postojanju zdravstvenih poteškoća, te životu i smrti kao činjenicama ljudske egzistencije.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Dekonstruirati postojeće definicije zdravlja i bolesti i konstruirati nove pojmove (kao psihološka eutanazija, nastavnik s posebnim potrebama, bolnički učitelj i sl.) • Povećati permeabilnost vlastitih granica u komunikaciji s bolesnom djecom • Propitivati nove horizonte alternativnog obrazovanja u situaciji krize 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta ¹	
Sedmica	Nastavna jedinica ²
1.	Programska shema i upoznavanje – očekivanja grupa-nastavnik
2.	Pojam zdravlja i bolesti u teoriji odgoja i obrazovanja
3.	Promjena paradigme zdravlja, bolesti, učenja i liječenja: različita gledišta u različitim znanostima
4.	Historijski okvir za razumijevanje komunikacije sa djecom krhkog zdravlja
5.	Pedagoška etika i pravne osnove u pedagoškom radu s djecom sa zdravstvenim poteškoćama
6.	Teorija u službi prakse: medicina i pedagogija
7.	Studentski okrugli stol (polusemstralna provjera znanja): <i>Što sam istražio/istražila, što želim predstaviti?</i>
8.	Teorija konstrukata u službi komunikacije sa zdravom i bolesnom djecom
9.	Ekologija razvoja zdravog i bolesnog djeteta: obrazovne potrebe u narušenom zdravlju
10.	Djeca i odrasli u komunikaciji: dječji svijet kvalitete u situaciji bolesti
11.	Djeca i odrasli u komunikaciji: konstrukt „obitelj -roditelj“
12.	Djeca i odrasli u komunikaciji: konstrukt „škola-nastavnik“
13.	Djeca i odrasli u komunikaciji: konstrukt „bolnica-liječnik-bolnički učitelj“
14.	Refleksivna metodologija: istraživačka iskustva iz škole i bolnice
15.	Evaluacija semestra
16.	Priprema za ispit

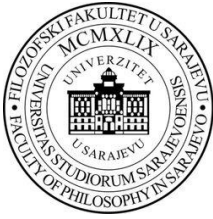
Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: intergalna metoda, metoda demonstracije, razgovora, rada na tekstu Oblici: frontalni, grupni, individualni
---	---

¹ Sadržaj tematski prati obavezni kolegij iz Medicinske pedagogije. Realizacija se odvija kroz dva nastavna sata.

² Temeljem andragoških načela u obrazovanju zadržava se pravo na izmjenu tema i redosljeda realizacije u skladu s potrebama sudionika i radnog konteksta.

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 243 1435 537"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo studenata na nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prikaz odabrane teme ili knjige sa popisa sadržaja i/ili literature (pismena forma i izlaganje)</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: ___100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pripremanje za nastavu i inicijativom za konsultativni rad • Učešćem u realizaciji zadataka • Samostalnim traganjem za informacijama i aktivnom recepcijom literature • Ispitnom disciplinom 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo studenata na nastavi	10	10	2.	Prikaz odabrane teme ili knjige sa popisa sadržaja i/ili literature (pismena forma i izlaganje)	40	40	3.	Završni ispit	50	50	Ukupno: ___100 b			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prisustvo studenata na nastavi	10	10																		
2.	Prikaz odabrane teme ili knjige sa popisa sadržaja i/ili literature (pismena forma i izlaganje)	40	40																		
3.	Završni ispit	50	50																		
Ukupno: ___100 b			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna/ preporučena za samostalni izbor</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alispahić, S. (2016), <i>Psihologija boli</i>, Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu: Filozofski fakultet • Beganović, T., Dišković, A., Erceg, M., Berzati, M. (ur), <i>Starenje s HIV-om: pristup sveobuhvatnoj skrbi</i>, Zagreb: HUHIV-Hrvatska udruga za borbu protiv HIV-a i virusnog hepatitisa: Bijeli čarobnjak • Davis, H. (1998), <i>Pomozimo bolesnoj djeci</i>, Jastrebarsko, Slap • Dyregrov, A. (2001), <i>Tugovanje u djece: priručnik za odrasle</i>, Zagreb: Educa • Gruden, Z. (1997), <i>Edukacija edukatora</i>, Zagreb, Medicinska naklada • Havelka, M. (1994), <i>Zdravstvena psihologija</i>, Zagreb, Školska knjiga • Juul, J. (2004), <i>Obitelji s kronično bolesnom djecom</i>, Zagreb: Pelago • Klain, E.(ur) i sur. (1999), <i>Psihološka medicina</i>, Zagreb: Golden marketing 																				

	<ul style="list-style-type: none"> • Mavrak, M. (2002), <i>Srcem do zdravlja – priručnik za nastavnike</i>, Sarajevo, ICI • Mavrak, M. (2021), <i>Andragoška recepcija književnog teksta</i> (Poglavlje 5.2. <i>Obrazovanje za rad s djecom krhkog zdravlja</i> i 5.3. <i>Obrazovanje za filozofiju inkluzije</i>), Zagreb: ArTresor • Poires, S., Jain, S. H. i Harper, G. (ed) (2006), <i>The Soul of a Doctor: Harvard Medical Students Face Life and Death</i>, Cambridge: Algonquin Books of Chapel Hill • Spahić, Aida (2020), <i>Kvalitativna istraživanja u primijenjenoj medicinskoj sociologiji</i>, Sarajevo: University Press-Izdanja Magistrat • Švraka, E. (2007), <i>Druga strana života: Poteškoće u učenju djece s cerebralnom paralizom</i> (2. obnovljeno i dopunjeno izdanje), Sarajevo: TDP • Vigotski, L. (1982), <i>Osnove defektologije</i>, Beograd, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva • Van Manen, M. (1990), <i>Researching Lived Experience: Human Science for an Action Sensitive Pedagogy</i>, London-Ontario-Canada, The Althouse Press
	<p><i>Dodatna – lektira za tematizaciju sadržaja</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Erich Emanuell Schmitt <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Oskar i gospođa u ružičastom</i> ○ <i>Gospodin Ibrahim i cvjetovi Kur'ana</i> • Karl Onore <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Pohvala sporosti, poglavlje V, VI, VIII, IX i X</i>
Napomene	<p>Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni. Pismeni ispiti obavljaju se u formi testa znanja za koji je neophodno osvojiti minimalno 50% „sirovih“ bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se može osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja promjena	<p>Septembar/rujan, 2022.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Medicinska pedagogija				
Šifra/kod	FILPED421	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2022/23 2023/24 2024/25
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			Prema rasporedu i izvan rasporeda, u skladu sa potrebama i dogovorom nastavik- student
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com mirjana.mavrak@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66		Termin konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci	/		Termin konsultacija	/
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 ; seminar _____; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij je koncipiran temeljem istraživanja o kvaliteti pedagoškog rada sa djecom sa kroničnim zdravstvenim poteškoćama i djecom koja su zbog kroničnih ili akutnih oboljenja hospitalizirana na kraće ili duže vrijeme. Sadržaj je spoj saznanja iz pedagogije, andragogije, psihologije i metodike rada u školi u bolnici. Osim ideje o praktičnom radu sa djecom kao ležećim pacijentima, u kolegiju dominira ideja o odgojno-obrazovnoj intervenciji u svim ciljnim skupinama koje okružuju male pacijente: rad sa njihovim obiteljima, medicinskim i bolničkim osobljem, školskim osobljem i nastavnicima, vršnjačkom populacijom. Pristup fenomenu zdravlja i bolesti je socijalni, a ne medicinski. Povjesni kontekst u razvoju medicinske pedagogije i pravnih okvira na kojima se može temeljiti rad nastavnika i liječnika uvršten je u sadržaj kolegija.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Produbiti svijest o povezanosti medicinskog i odgojno-obrazovnog rada, razviti ideje o poboljšanju kvalitete života djece i njihovih staratelja i skrbnika kao zajedničkom cilju medicine i pedagogije, obezbjediti relevantne informacije o zdravlju i bolesti koje smanjuju predrasude o postojanju zdravstvenih poteškoća, te životu i smrti kao činjenicama ljudske egzistencije.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Dekonstruirati postojeće definicije zdravlja i bolesti i konstruirati nove pojmove (kao psihološka eutanazija, nastavnik s posebnim potrebama, bolnički učitelj i sl.) • Vježbati upotrebu komparativne metode u povezivanju pravne, povjesne, pedagoške, medicinske i psihološke logike vezane uz rad sa 				

	<p>bolesnom djecom i njihovim okruženjem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilustrirati povezanost teorije i prakse na osnovu studije slučaja • Povećati permeabilnost vlastitih granica u komunikaciji s bolesnom djecom • Propitivati nove horizonte alternativnog obrazovanja u situaciji krize
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica ¹
1.	Programska shema i upoznavanje – očekivanja grupa-nastavnik
2.	Pojam zdravlja i bolesti u teoriji odgoja i obrazovanja – moj „album slika“
3.	Promjena paradigme zdravlja, bolesti, učenja i liječenja: različita gledišta u različitim znanostima
4.	Historijski okvir za razumijevanje komunikacije sa djecom krhkog zdravlja
5.	Pedagoška etika i pravne osnove u pedagoškom radu s djecom sa zdravstvenim poteškoćama
6.	Teorija u službi prakse: medicina i pedagogija
7.	Polusemestralna provjera znanja studenata
8.	Teorija konstrukata u službi komunikacije sa zdravom i bolesnom djecom
9.	Ekologija razvoja zdravog i bolesnog djeteta: obrazovne potrebe u narušenom zdravlju
10.	Djeca i odrasli u komunikaciji: dječji svijet kvalitete u situaciji bolesti
11.	Djeca i odrasli u komunikaciji: konstrukt „obitelj -roditelj“
12.	Djeca i odrasli u komunikaciji: konstrukt „škola-nastavnik“
13.	Djeca i odrasli u komunikaciji: konstrukt „bolnica-liječnik-bolnički učitelj“
14.	Refleksivna metodologija: istraživačka iskustva iz škole i bolnice
15.	Evaluacija semestra
16.	Priprema za ispit

¹ Temeljem andragoških načela u obrazovanju zadržava se pravo na izmjenu tema i redosljeda realizacije u skladu s potrebama sudionika i radnog konteksta.

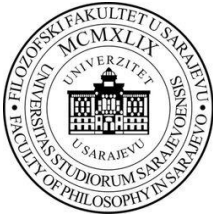
Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: intergalna metoda, metoda demonstracije, razgovora, rada na tekstu Oblici: frontalni, grupni, individualni																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 468 1435 758"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: ___100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pripremama za nastavu i konsultacijama (inicijativa) • Učešćem u realizaciji zadataka • Samostalnim traganjem za informacijama i aktivnom recepcijom literature • Ispitnom disciplinom 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10	2.	Polusestrialni ispit	40	40	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.				Ukupno: ___100 b			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10																										
2.	Polusestrialni ispit	40	40																										
3.	Završni ispit	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: ___100 b			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura

Obavezna

- Alispahić, S. (2016), *Psihologija boli*, Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu: Filozofski fakultet
- Beganović, T., Dišković, A., Erceg, M., Berzati, M. (ur), *Starenje s HIV-om: pristup sveobuhvatnoj skrbi*, Zagreb: HUHIV-Hrvatska udruga za borbu protiv HIV-a i virusnog hepatitisa: Bijeli čarobnjak
- Davis, H. (1998), *Pomozimo bolesnoj djeci*, Jastrebarsko, Slap
- Dyregrov, A. (2001), *Tugovanje u djece: priručnik za odrasle*, Zagreb: Educa
- Gruden, Z. (1997), *Edukacija edukatora*, Zagreb, Medicinska naklada
- Havelka, M. (1994), *Zdravstvena psihologija*, Zagreb, Školska knjiga
- Juul, J. (2004), *Obitelji s kronično bolesnom djecom*, Zagreb: Pelago
- Klain, E.(ur) i sur. (1999), *Psihološka medicina*, Zagreb: Golden marketing
- Mavrak, M. (2002), *Srcem do zdravlja – priručnik za nastavnike*, Sarajevo, ICI
- Mavrak, M. (2021), *Andragoška recepcija književnog teksta* (Poglavlje 5.2. *Obrazovanje za rad s djecom krhkog zdravlja* i 5.3. *Obrazovanje za filozofiju inkluzije*), Zagreb: ArTresor
- Poirés, S., Jain, S. H. i Harper, G. (ed) (2006), *The Soul of a Doctor: Harvard Medical Students Face Life and Death*, Cambridge: Algonquin Books of Chapel Hill
- Spahić, Aida (2020), *Kvalitativna istraživanja u primijenjenoj medicinskoj sociologiji*, Sarajevo: University Press-Izdanja Magistrat
- Švraka, E. (2007), *Druga strana života: Poteškoće u učenju djece s cerebralnom paralizom* (2. obnovljeno i dopunjeno izdanje), Sarajevo: TDP
- Vigotski, L. (1982), *Osnove defektologije*, Beograd, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva
- Van Manen, M. (1990), *Researching Lived Experience: Human Science for an Action Sensitive Pedagogy*, London-Ontario-Canada, The Althouse Press

	<p><i>Dodatna – lektira za tematizaciju sadržaja</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Erich Emanuell Schmitt <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Oskar i gospođa u ružičastom</i> ○ <i>Gospodin Ibrahim i cvjetovi Kur'ana</i> • Karl Onore <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Pohvala sporosti, poglavlje V, VI, VIII, IX i X</i>
Napomene	<p>Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni. Pismeni ispiti obavljaju se u formi testa znanja za koji je neophodno osvojiti minimalno 50% „sirovih“ bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se može osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja promjena	<p>Septembar/rujan, 2022.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	OBRAZOVANJE ODRASLIH				
Šifra/kod		Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2022/23 2023/24 2024/25
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			Prema rasporedu
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66		Termin konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	/			/
	Kontakt podaci	/		Termin konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; seminar / vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij Obrazovanje odraslih povezuje andragoške teorijske koncepte sa praktičnom djelatnošću obrazovanja odraslih u organiziranju i realiziranju aktivnosti u andragoškom ciklusu. Posebna je pažnja posvećena mikro-andragoškim pitanjima o specifičnostima učenja odraslih, općeljudskim i obrazovnim potrebama odraslih, te kvaliteti komunikacije sa odraslima u procesu poučavanja i učenja. Osloncem na pitanja andragoške deontologije o kojima se uči na kolegiju Osnove andragogije podcrtavaju se kompetencije za andragoški rad, pitanja andragoške didaktike i metodike, te vrednovanja unutar andragoškog ciklusa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Razvoj vještine komparacije pedagoških i andragoških fenomena unutar edukacijskih znanosti, te vježbanje kritičkog pristupa andragoškim praktičnim i teorijskim problemima. Osposobljavanje za ulogu andragoškog voditelja i nositelja ideje o posebnim zahtjevima upravljanja procesom učenja i poučavanja odraslih. Jačanje senzibiliteta za pojam kvalitete u obrazovnom radu s odraslima.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Povezati znanje iz psihologije odraslosti i menadžmenta u obrazovanju odraslih sa organiziranjem andragoškog ciklusa i praktičnim radom sa odraslima • Primijeniti teoriju o općeljudskim potrebama u kreiranju andragoškog ciklusa • Povezati proces vrednovanja postignuća u andragoškom ciklusu sa etikom andragoškog rada 				

- Osnažiti sposobnost samoučenja i samoobrazovanja na osobnoj razini
- Dobiti ideje za promoviranje obrazovanja odraslih kao obrazovne djelatnosti s posebnim profesionalnim zahtjevima

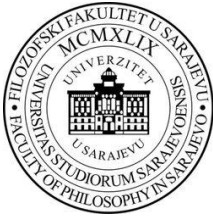
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica ¹
1.	Programska shema i zadaci: očekivanja, ciljevi, ishodi
2.	Psihologija odraslosti – učenje odraslih i učenje djece
3.	Općeljudske i obrazovne potrebe u učionici s odraslim polaznicima
4.	Motivacija za učenje u odraslom dobu
5.	Aspekti odgojne djelatnosti i andragoška komunikacija
6.	Andragoški voditelj u učionici s odraslim polaznicima
7.	Andragoška obrazovna grupa i upravljanje grupnim procesima
8.	Polusemestralna provjera znanja
9.	Andragoška načela u profesionalnom radu s ljudima
10.	Andragoški ciklus – smisao, organiziranje, izvedba
11.	Analiza obrazovnih potreba kao osnova planiranja obrazovanja odraslih
12.	Planiranje i programiranje: kurikulum u obrazovanju odraslih
13.	Vrednovanje u obrazovanju odraslih
14.	Etika vrednovanja u obrazovanju odraslih
15.	Pedagogija, hebegogija, andragogija, gerontagogija i edukologija: Rekapitulacija nastavnih sadržaja iz studijske godine
16.	Priprema za završni isit

Način izvođenja nastave (oblici i metode, mjesto realizacije)	Metode: integralna metoda, metoda demonstracije, razgovora, rada na tekstu, metoda angažiranog promatranja Oblici: frontalni, grupni, individualni Mjesto realizacije: u dogovoru s polaznicima i potrebama praktičnog usvajanja
---	--

¹ U svakoj akademskoj godini pristup realiziranju nastavnog sadržaja je problemski, a ne predmetni, u skladu s andragoškim načelima. To znači da redosljed realizacije pojedinih tema kao i lista referenci mogu biti izmijenjeni u toku semestra, u skladu s radnom dinamikom grupe i dogovorom sudionika nastavnog procesa.

	znanja o poučavanju odraslih																															
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo predavanjima/vježbama</td> <td>8</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktikum</td> <td>2</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Usmeno predavljanje knjige sa popisa literature</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: ___100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>				R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo predavanjima/vježbama	8	8	2.	Praktikum	2	2	3.	Usmeno predavljanje knjige sa popisa literature	10	10	4.	Polusemestralni ispit	30	30	5.	Završni ispit	50	50	Ukupno: ___100 b			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																												
1.	Prisustvo predavanjima/vježbama	8	8																													
2.	Praktikum	2	2																													
3.	Usmeno predavljanje knjige sa popisa literature	10	10																													
4.	Polusemestralni ispit	30	30																													
5.	Završni ispit	50	50																													
Ukupno: ___100 b			100%																													
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proaktivnim sudjelovanjem u konzultativnom radu • Učešćem u realizaciji nastavnih aktivnosti kroz prisustvo, razgovor, reagiranja, diskusije, očitovanja • Samostalnim radom na nastavnom materijalu i praktikumu • Odgovornim sudjelovanjem u ispitnim obavezama 																															
	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																															

	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Avdagić, E.(2016), <i>Menadžment modeli u organizacijama za obrazovanje odraslih</i>, Sarajevo: DVV International (Ured u BiH) 2. Isanović Hadžiomerović, A., Pfancel, A. Pfancel, H. (2022), <i>Studija o učenju i obrazovanju odraslih u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo: DVV international Bosna i Hercegovina 3. Kušić, S., Vrclj, S., Zovko, A. (2016), <i>Didaktičke odrednice obrazovanja andragoga – komparativni pristup</i>, Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci 4. Mavrak, M. (2018), <i>Program socijalizacija s pravom: Andragoški priručnik</i>, Sarajevo: PH International. Dostupno putem: https://www.ph-int.org/blsp/shared/prj_survey_apply.php?id_survey=757&lang=eng 5. Mavrak, M. (2021), <i>Andragoška recepcija književnog teksta</i>, Zagreb: ArTresor 6. Miljković, J. (2019), <i>Sistem obrazovanja odraslih: pogled iz konteksta</i>, Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu 7. Pastuović, N. & Žiljak, T. (ur.) (2018), <i>Obrazovanje odraslih - Teorijske osnove i praksa</i>, Zagreb: Učiteljski fakultet u Zagrebu: Pučko otvoreno učilište Zagreb 8. Pejatović, A. (2019), <i>Obuka za odrasle – susret očekivanja i procenivanja</i>, Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta u Beogradu 9. Müller W. & Wiegmann S. (2000), <i>Netradicionalne metode u obrazovanju odraslih</i>, Zagreb: Hrvatska zajednica pučkih otvorenih sveučilišta 10. Ovesni, K., <i>Obrazovanje andragoških kadrova (evropska iskustva)</i>, Institut za pedagogiju i andragogiju, Beograd, 2001. 11. Pastuović, N. (1999), <i>Edukologija – integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja</i>, Zagreb: Znamen 12. Pejatović, A. & Orlović Lovren, V., (2014), <i>Zaposelnost i obrazovanje posle pedesete</i>, Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu i Društvo andragoga Srbije <p><i>Dodatna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Obrazovanje odraslih (2014-2021)</i>, Časopis za obrazovanje odraslih i kulturu – Bosna i Hercegovina, Sarajevo: JU Centar za kulturu Kantona Sarajevo, OJ Bosanski kulturni centar Sarajevo i DVV Interantional – Ured za Bosnu i Hercegovinu, https://ccu.bkc.ba/ ili http://www.dvv-international.ba/materials/journal-adult-education/ • <i>Slikovnice u izdanju ArTresora iz niza Mali medvjed</i> http://artresor.hr/hr/niz/10/Mali-medvjed (po izboru, za istraživački rad na praktikumu: <i>Slikovnica kao pedagoško i andragoško štivo</i>)
Napomene	Dolasci na predavanja i vježbe čine kumulativni dio ukupnog skora.. Pismeni ispiti obavljaju se u formi testa znanja za koji je neophodno osvojiti minimalno 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova potreban za izvođenje ocjene je 55% (55 bodova).
Posljednja promjena programa	Septembar/Rujan, 2022.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 1				
Šifra/kod	FIL PED 203	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2022-2023 2023-2024 2024-2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66		Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija ili posebnom dogovoru za on-line konsultacije
Saradnik	Ime i prezime	Asist. Amina Smajović, M A			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: smajovic.amina@outlook.com, amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139		Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija ili posebnom dogovoru za on-line konsultacije
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 ;		seminar ___-___;	vježbe: 1	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Pedagogija je namijenjena upoznavanju sa osnovama pedagogije i smislom znanstvenog bavljenja odgojem. Predmet je orijentiran kratkom pregledu povijesnog razvoja pedagogije i mjesta odgoja u suvremenim društvenim prilikama u kojima se odvija odrastanje, dok se više prostora odvaja se za teme iz mikropedagogije – oblasti koja u fokus stavlja kvalitetu komunikacije među akterima odgojnog rada: učenika, roditelja i nastavnika. Kroz tri aspekta odgojne djelatnosti nastoji se osvijestiti pitanje odgovornosti svakog aktera za osobno ponašanje u prostoru odgajanja. Posebna se pažnja posvećuje alterancijama i alterantivama u obrazovanju, a u okviru toga, inkluzivnoj obrazovnoj filozofiji primijenjenoj na skupine djece i odraslih s poteškoćama i posebnostima u razvoju. Lekcije koje se u okviru kolegija Pedagogija 1 uče ujedno su prostor za propitivanje odgojne stvarnosti koju studenti žive ovdje i sada u obiteljskom i školskom odgojnom radu, te kritički pogled na pedagoške mitove i realnost.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Približiti odgojne znanosti studentima koji se tek trebaju opredijeliti za svoj budući poziv, vježbati promatranje i analizu odgojne stvarnosti, te povezati pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje sa svakodnevnim životom.</p>				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojiti terminologiju vezanu uz mikropedagošku obrazovnu djelatnost • Pokazati kreativnost u promatranju poznatih praktičnih problema odgojne djelatnosti u različitim socijalnim kontekstima (obitelj, škola, društvena zajednica, pandemija, kriza, sukob...) 				

- Osvijestiti osobne vrijednosti, stavove i predrasude o pedagoškom radu

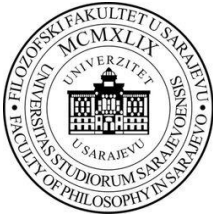
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica ¹
1.	Upoznavanja - Očekivanja – Načini komuniciranja u nastavi
2.	Istraživanje odgojne stvarnosti
3.	Odgojne znanosti kao znanosti o kontaktu: Ja, Ti i naš odnos
4.	Inkluzivna filozofija u odgojnom radu od vrtića do sveučilišta
5.	Mikropedagogija: aspekti odgojne djelatnosti
6.	Odgoj, obrazovanje, socijalizacija – odgojna “grahorasta smjesa”
7.	Općeljudske i obrazovne potrebe u odgojnom radu sa djecom i odraslima
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Glasserova teorija izbora i akademski život studenta
10.	Ekologija ljudskog razvoja – odgoj u susretu sa suvremenim djetinjstvom i odrastanjem
11.	Međuljudski odnos kao temelj odgoja
12.	Socijalna percepcija, empatija i idealni odgajatelj
13.	Konfluencija i teorija konfluentnog obrazovanja: za i protiv „kvalitetne škole“
14.	Roditelji i djeca: poezija ili drama zajedničkog života
15.	Evaluacija semestra
16.	Priprema za završnu provjeru znanja

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije Oblici rada: frontalni i grupni
---	--

¹ Temeljem andragoških načela u obrazovnom radu teme i redoslijed realizacije mogu biti promijenjeni u nastavnom procesu ako to budu zahtijevali uvjeti rada i potrebe polaznika.

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 243 1438 499"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo na nastavi – predavanja i vježbe</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Samostalni zadatak - vježbe</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusestrialni pismeni ispit – esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit – test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: ___100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju posebne sate u predviđeno/dogovoreno vrijeme • Samostalnim čitanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj i analitičkoj razini • Esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo na nastavi – predavanja i vježbe	10	10	3.	Samostalni zadatak - vježbe	10	10	4.	Polusestrialni pismeni ispit – esej-test	40	40	5.	Završni ispit – test znanja	40	40	Ukupno: ___100 b			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo na nastavi – predavanja i vježbe	10	10																						
3.	Samostalni zadatak - vježbe	10	10																						
4.	Polusestrialni pismeni ispit – esej-test	40	40																						
5.	Završni ispit – test znanja	40	40																						
Ukupno: ___100 b			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bratanić, Marija (1994), <i>Mikropedagogija</i>, Zagreb, Školska knjiga • Bouillet, Dejana (2010), <i>Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja</i>, Zagreb, Školska knjiga • Bucay, Jorge (2017), <i>O roditeljima i djeci</i>, Zagreb, FrakturaPublika • Gavran, Miro (2007), <i>Zaboravljeni sin</i>, Zagreb, Mozaik knjiga • Glasser, William (2000), <i>Teorija izbora</i>, Zagreb, Alinea • Glasser, William (1997), <i>Kvalitetna škola</i>, Zagreb, Educa • Juul, Jasper (1995), <i>Vaše kompetentno dijete</i>, Zagreb, Educa • Juul, Jasper (2014), <i>Obitelji s tinejdžerima</i>, Zagreb, Pelago • Matijević, Milan, Bilić, Vesna & Opić Siniša (2016), <i>Pedagogija za učitelje i nastavnike</i>, Zagreb, Školska knjiga • Mellilo, dr. Robert (2016), <i>Isključena djeca</i>, Harfa, Zagreb • Slatina, Mujo (2005), <i>Od individue do ličnosti – Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja</i>, Zenica, Štampa <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti dobrovoljno donose iz oblasti engleskog jezika i književnosti kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Prisustvo predavanjima predstavlja prostor za nagrađivanje – izostanci nisu eliminatorni, ali utječu na ukupni skor. Prisustvo vježbama i samostalni zadatak su kumulativni dio ukupnog uspjeha koji nije moguće nadoknaditi ili kompenzirati drugim oblikom nastavnog rada ili učenja. Na testu i eseju potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova (15 bodova na testu i 20 bodova na eseju). Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji treba osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja izmjena syllabusa	<p>Septembar/Rujan, 2022</p>

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 1				
Šifra/kod	FIL Ped 203	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2022-2023 2023-2024 2024-2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			Prema rasporedu konzultacija ili posebnom dogovoru za on-line konzultacije
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66		Termin konzultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Asist. Amina Smajović, M A			Prema rasporedu konzultacija ili posebnom dogovoru za on-line konzultacije
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: smajovic.amina@ outlook.com, amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139		Termin konzultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 ; seminar ___-___; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Pedagogija je namijenjena upoznavanju sa osnovama pedagogije i smislom znanstvenog bavljenja odgojem. Predmet je orijentiran kratkom pregledu povijesnog razvoja pedagogije i mjesta odgoja u suvremenim društvenim prilikama u kojima se odvija odrastanje, dok se više prostora odvaja se za teme iz mikropedagogije – oblasti koja u fokus stavlja kvalitetu komunikacije među akterima odgojnog rada: učenika, roditelja i nastavnika. Kroz tri aspekta odgojne djelatnosti nastoji se osvijestiti pitanje odgovornosti svakog aktera za osobno ponašanje u prostoru odgajanja. Posebna se pažnja posvećuje alterancijama i alterantivama u obrazovanju, a u okviru toga, inkluzivnoj obrazovnoj filozofiji primijenjenoj na skupine djece i odraslih s poteškoćama i posebnostima u razvoju. Lekcije koje se u okviru kolegija Pedagogija 1 uče ujedno su prostor za propitivanje odgojne stvarnosti koju studenti žive ovdje i sada u obiteljskom i školskom odgojnom radu, te kritički pogled na pedagoške mitove i realnost.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Približiti odgojne znanosti studentima koji se tek trebaju opredijeliti za svoj budući poziv, vježbati promatranje i analizu odgojne stvarnosti, te povezati pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje sa svakodnevnim životom.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojiti terminologiju vezanu uz mikropedagošku obrazovnu djelatnost • Pokazati kreativnost u promatranju poznatih praktičnih problema odgojne djelatnosti u različitim socijalnim kontekstima (obitelj, škola, društvena zajednica, pandemija, kriza, sukob...) 				

- Osvijestiti osobne vrijednosti, stavove i predrasude o pedagoškom radu

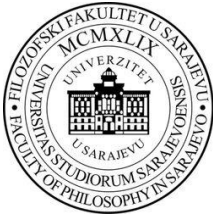
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica ¹
1.	Upoznavanja - Očekivanja – Načini komuniciranja u nastavi
2.	Istraživanje odgojne stvarnosti
3.	Odgojne znanosti kao znanosti o kontaktu: Ja, Ti i naš odnos
4.	Inkluzivna filozofija u odgojnom radu od vrtića do sveučilišta
5.	Mikropedagogija: aspekti odgojne djelatnosti
6.	Odgoj, obrazovanje, socijalizacija – odgojna “grahorasta smjesa”
7.	Općeljudske i obrazovne potrebe u odgojnom radu sa djecom i odraslima
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Glasserova teorija izbora i akademski život studenta
10.	Ekologija ljudskog razvoja – odgoj u susretu sa suvremenim djetinjstvom i odrastanjem
11.	Međuljudski odnos kao temelj odgoja
12.	Socijalna percepcija, empatija i idealni odgajatelj
13.	Konfluencija i teorija konfluentnog obrazovanja: za i protiv „kvalitetne škole“
14.	Roditelji i djeca: poezija ili drama zajedničkog života
15.	Evaluacija semestra
16.	Priprema za završnu provjeru znanja

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije Oblici rada: frontalni i grupni
---	--

¹ Temeljem andragoških načela u obrazovnom radu teme i redoslijed realizacije mogu biti promijenjeni u nastavnom procesu ako to budu zahtijevali uvjeti rada i potrebe polaznika.

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 243 1438 499"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo na nastavi – predavanja i vježbe</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Samostalni zadatak - vježbe</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusestrialni pismeni ispit – esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit – test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: ___100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju posebne sate u predviđeno/dogovoreno vrijeme • Samostalnim čitanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj i analitičkoj razini • Esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo na nastavi – predavanja i vježbe	10	10	3.	Samostalni zadatak - vježbe	10	10	4.	Polusestrialni pismeni ispit – esej-test	40	40	5.	Završni ispit – test znanja	40	40	Ukupno: ___100 b			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo na nastavi – predavanja i vježbe	10	10																						
3.	Samostalni zadatak - vježbe	10	10																						
4.	Polusestrialni pismeni ispit – esej-test	40	40																						
5.	Završni ispit – test znanja	40	40																						
Ukupno: ___100 b			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bratanić, Marija (1994), <i>Mikropedagogija</i>, Zagreb, Školska knjiga • Bouillet, Dejana (2010), <i>Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja</i>, Zagreb, Školska knjiga • Bucay, Jorge (2017), <i>O roditeljima i djeci</i>, Zagreb, FrakturaPublika • Gavran, Miro (2007), <i>Zaboravljeni sin</i>, Zagreb, Mozaik knjiga • Glasser, William (2000), <i>Teorija izbora</i>, Zagreb, Alinea • Glasser, William (1997), <i>Kvalitetna škola</i>, Zagreb, Educa • Juul, Jasper (1995), <i>Vaše kompetentno dijete</i>, Zagreb, Educa • Juul, Jasper (2014), <i>Obitelji s tinejdžerima</i>, Zagreb, Pelago • Matijević, Milan, Bilić, Vesna & Opić Siniša (2016), <i>Pedagogija za učitelje i nastavnike</i>, Zagreb, Školska knjiga • Mellilo, dr. Robert (2016), <i>Isključena djeca</i>, Harfa, Zagreb • Slatina, Mujo (2005), <i>Od individue do ličnosti – Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja</i>, Zenica, Štampa <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti dobrovoljno donose iz oblasti njemačkog jezika i književnosti kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Prisustvo predavanjima predstavlja prostor za nagrađivanje – izostanci nisu eliminatorni, ali utječu na ukupni skor. Prisustvo vježbama i samostalni zadatak su kumulativni dio ukupnog uspjeha koji nije moguće nadoknaditi ili kompenzirati drugim oblikom nastavnog rada ili učenja. Na testu i eseju potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova (15 bodova na testu i 20 bodova na eseju). Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji treba osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja izmjena syllabusa	<p>Septembar/Rujan, 2022</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku					
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2					
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3	
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2022/23 2023/24 2024/25	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski					
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66				
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Amina Smajović, MA			Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 ; seminar /; vježbe: 1					
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 je drugi dio Pedagogije kao zajedničkog kolegija, ovdje namijenjenog Odsjeku za engleski jezik i književnost. Sadržaj je primarno okupljen oko teze da je odgojna komunikacija slična umjetničkoj po mnoštvu elemenata, a da socio-emocionalna inteligencija igra veliku ulogu u odgojnom procesu, kako u odgojiteljevoj, tako i u odgajaničkoj karakterizaciji. U fokusu su i dalje mikro-pedagoške teme koje se tiču međuljudskih odnosa i susreta u nastavi, ali se sada više inzistira na samopromatranju i refleksiji opaženog u komunikaciji, na praktičnom radu sa crtežom, slikovnicom, filmom, projektivnom predstavom. Posebno se razmatra odnos pedagogije i umjetnosti. Otvorena je mogućnost za studentsku inicijativu u dopuni sadržaja i za ko-kreaciju nastavnog procesa.					
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proširiti uobičajene načine promatranja znanosti o odgoju u uskom pedagoškom referentnom okviru, dozvoliti divergenciju u promišljanju o odgojnim temama, osnažiti samopercepciju i aktivni doživljaj sadržaja koji se u nastavi koristi za komuniciranje s djecom					
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojiti terminologiju vezanu uz akcijsko-reakcijsku i interakcijsku povezanost odgojenika i odgojitelja • Razumjeti na novi način upotrebnu vrijednost umjetničkog sadržaja u odgojne svrhe • Razlikovati empatijsko komuniciranje i dijalog u in-vivo i on-line kontaktu • Znati ilustrirati pojmove poput socijalne reverzibilnosti, aktivnog slušanja, te kongruentnog i nekongruentnog ponašanja nastavnika 					

- Analizirati odraze nastavnog sadržaja na osobnoj razini.

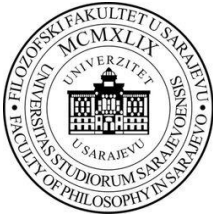
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica - predavanja ¹
1.	Ciljevi i sadržaj kolegija, očekivanja, podjela zadataka
2.	Posebne pedagoške teme u znanosti o odgoju i umjetnosti
3.	Obiteljska pedagogija: tipologija obitelji između tradicije i suvremenosti
4.	Odnos roditelj-dijete: sličnosti i razlike u odnosu majka-dijete i otac-dijete
5.	Odrastanje i promjene: separacijska anksioznost i odgoj samostalnosti
6.	Tabu teme u odgoju 1: zdravlje i seksualni odgoj
7.	Crtež u komunikaciji s djecom: Watzlawickova pravila komunikacije u odgojnoj praksi
8.	Polusemestralni ispit
9.	Bajka kao odgojno sredstvo: pomicanje granica dobra i zla?
10.	Praznik rada, neradni dan
11.	Tabu teme u odgoju 2: gubitak i tugovanje kod djece i odraslih
12.	Vrednovanje u odgoju i obrazovanju
13.	Institucije u suradnji ili partnerstvu: škola i obitelj ZA razvoj djeteta
14.	Mentalno zdravlje odgojitelja/nastavnika i rad s ljudima
15.	Evaluacija rada u nastavi
16.	Priprema za ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije Oblici: frontalni, u digitalnom okruženju
---	--

¹ Temeljem andragoških načela, u nastavi se slijedi problemska, a ne predmetna orijentacija. Stoga je promjena sadržaja ili redoslijeda realiziranja pojedinih tema moguća u skladu s potrebama sudionika, grupnom dinamikom i dogovorom unutar grupe.

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 243 1437 537"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalno izlaganje na vježbama</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit – test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: ___100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj i analitičkoj razini • Esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10	2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10	3.	Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40	4.	Završni ispit – test znanja	40	40	Ukupno: ___100 b			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10																						
2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10																						
3.	Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40																						
4.	Završni ispit – test znanja	40	40																						
Ukupno: ___100 b			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alić, A. (2019), <i>Kulturalni modeli odgajanja – Uvod u antropologiju porodice</i>, Sarajevo: Perfecta • Bratanić, M. (1993), <i>Mikropedagogija</i>, Zagreb: Školska knjiga • Gudjons, H. (1994), <i>Pedagogija -temeljna znanja</i>, Zagreb: Educa • Glasser, W. (1993), <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>, Zagreb: Educa • Goleman, D. (2009), <i>Emocionalna inteligencija: Zašto je važnija od kvocijenta inteligencije</i>, Beograd: Geopoetika • Goleman, D. (2008), <i>Socijalna inteligencija: Nova nauka o ljudskim odnosima</i>, Beograd: Geopoetika • Gordon, T. (2001), <i>Kako biti uspješan nastavnik</i>, Beograd: Kreativni centar • Kreso, A. (2012), <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet • Kulenović Tvrтко (1983), <i>Umetnost i komunikacija</i>, Sarajevo: Veselin Masleša • Mavrak, M. (2021), <i>Andragoška recepcija književnog teksta</i>, Zagreb: ArTresor • Simmons, S., Simmons, J.C. (2000), <i>Emocionalna inteligencija: procjene i vrste</i>, Zagreb: Impresum • Slatina M. (2005), <i>Od individue do ličnosti – Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja</i> (odabrana poglavlja: III/4,5,6 i IV), Zenica, Štampa • Takšić, V., Mohorić, T., Munjas, R., <i>Emocionalna inteligencija: teorija, operacionalizacija, primjena i povezanost s pozitivnom psihologijom</i>, Društvena istraživanja, Zagreb, God. 15 (2006), br. 4-5 (84-85), str. 729-752 <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja nisu eliminatorni i predstavljaju prostor za nagrađivanje. Na testu i eseju potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova (25 bodova na testu i 20 bodova na eseju). Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji treba osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja izmjena programa	<p>Septembar/Rujan, 2022</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku					
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2					
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3	
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2022/23 2023/24 2024/25	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski					
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66				
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Amina Smajović, MA			Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 ; seminar /; vježbe: 1					
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 je drugi dio Pedagogije kao zajedničkog kolegija, ovdje namijenjenog Odsjeku za engleski jezik i književnost. Sadržaj je primarno okupljen oko teze da je odgojna komunikacija slična umjetničkoj po mnoštvu elemenata, a da socio-emocionalna inteligencija igra veliku ulogu u odgojnom procesu, kako u odgojiteljevoj, tako i u odgajaničkoj karakterizaciji. U fokusu su i dalje mikro-pedagoške teme koje se tiču međuljudskih odnosa i susreta u nastavi, ali se sada više inzistira na samopromatranju i refleksiji opaženog u komunikaciji, na praktičnom radu sa crtežom, slikovnicom, filmom, projektivnom predstavom. Posebno se razmatra odnos pedagogije i umjetnosti. Otvorena je mogućnost za studentsku inicijativu u dopuni sadržaja i za ko-kreaciju nastavnog procesa.					
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proširiti uobičajene načine promatranja znanosti o odgoju u uskom pedagoškom referentnom okviru, dozvoliti divergenciju u promišljanju o odgojnim temama, osnažiti samopercepciju i aktivni doživljaj sadržaja koji se u nastavi koristi za komuniciranje s djecom					
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojiti terminologiju vezanu uz akcijsko-reakcijsku i interakcijsku povezanost odgojenika i odgojitelja • Razumjeti na novi način upotrebnu vrijednost umjetničkog sadržaja u odgojne svrhe • Razlikovati empatijsko komuniciranje i dijalog u in-vivo i on-line kontaktu • Znati ilustrirati pojmove poput socijalne reverzibilnosti, aktivnog slušanja, te kongruentnog i nekongruentnog ponašanja nastavnika 					

- Analizirati odraze nastavnog sadržaja na osobnoj razini.

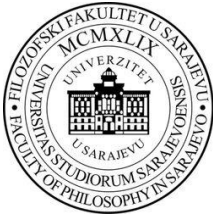
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica - predavanja ¹
1.	Ciljevi i sadržaj kolegija, očekivanja, podjela zadataka
2.	Posebne pedagoške teme u znanosti o odgoju i umjetnosti
3.	Obiteljska pedagogija: tipologija obitelji između tradicije i suvremenosti
4.	Odnos roditelj-dijete: sličnosti i razlike u odnosu majka-dijete i otac-dijete
5.	Odrastanje i promjene: separacijska anksioznost i odgoj samostalnosti
6.	Tabu teme u odgoju 1: zdravlje i seksualni odgoj
7.	Crtež u komunikaciji s djecom: Watzlawickova pravila komunikacije u odgojnoj praksi
8.	Polusemestralni ispit
9.	Bajka kao odgojno sredstvo: pomicanje granica dobra i zla?
10.	Praznik rada, neradni dan
11.	Tabu teme u odgoju 2: gubitak i tugovanje kod djece i odraslih
12.	Vrednovanje u odgoju i obrazovanju
13.	Institucije u suradnji ili partnerstvu: škola i obitelj ZA razvoj djeteta
14.	Mentalno zdravlje odgojitelja/nastavnika i rad s ljudima
15.	Evaluacija rada u nastavi
16.	Priprema za ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije Oblici: frontalni, u digitalnom okruženju
---	--

¹ Temeljem andragoških načela, u nastavi se slijedi problemska, a ne predmetna orijentacija. Stoga je promjena sadržaja ili redoslijeda realiziranja pojedinih tema moguća u skladu s potrebama sudionika, grupnom dinamikom i dogovorom unutar grupe.

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 241 1437 535"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalno izlaganje na vježbama</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit – test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: ___100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj i analitičkoj razini • Esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10	2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10	3.	Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40	4.	Završni ispit – test znanja	40	40	Ukupno: ___100 b			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10																						
2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10																						
3.	Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40																						
4.	Završni ispit – test znanja	40	40																						
Ukupno: ___100 b			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alić, A. (2019), <i>Kulturalni modeli odgajanja – Uvod u antropologiju porodice</i>, Sarajevo: Perfecta • Bratanić, M. (1993), <i>Mikropedagogija</i>, Zagreb: Školska knjiga • Gudjons, H. (1994), <i>Pedagogija -temeljna znanja</i>, Zagreb: Educa • Glasser, W. (1993), <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>, Zagreb: Educa • Goleman, D. (2009), <i>Emocionalna inteligencija: Zašto je važnija od kvocijenta inteligencije</i>, Beograd: Geopoetika • Goleman, D. (2008), <i>Socijalna inteligencija: Nova nauka o ljudskim odnosima</i>, Beograd: Geopoetika • Gordon, T. (2001), <i>Kako biti uspješan nastavnik</i>, Beograd: Kreativni centar • Kreso, A. (2012), <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet • Kulenović Tvrтко (1983), <i>Umetnost i komunikacija</i>, Sarajevo: Veselin Masleša • Mavrak, M. (2021), <i>Andragoška recepcija književnog teksta</i>, Zagreb: ArTresor • Simmons, S., Simmons, J.C. (2000), <i>Emocionalna inteligencija: procjene i vrste</i>, Zagreb: Impresum • Slatina M. (2005), <i>Od individue do ličnosti – Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja</i> (odabrana poglavlja: III/4,5,6 i IV), Zenica, Štampa • Takšić, V., Mohorić, T., Munjas, R., <i>Emocionalna inteligencija: teorija, operacionalizacija, primjena i povezanost s pozitivnom psihologijom</i>, Društvena istraživanja, Zagreb, God. 15 (2006), br. 4-5 (84-85), str. 729-752 <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja nisu eliminatorni i predstavljaju prostor za nagrađivanje. Na testu i eseju potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova (25 bodova na testu i 20 bodova na eseju). Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji treba osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja izmjena programa	<p>Septembar/Rujan, 2022</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Temeljna nastavna umijeća				
Šifra/kod	FIL PED 403	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2022/23 2023/24 2024/25
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			Prema Rasporedu konsultacija i dogovoru sa nastavnikom, prema potrebi
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66		Termin konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	/			/
	Kontakt podaci	/		Termin konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 ; seminar 2 ; vježbe: /				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	TNU je kolegij namijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Pedagogija 1 i 2 koji je dio kurikulumu Prvog ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju psihologije, teorije škola i didaktičke teorije. Sadržaj bi se mogao predstaviti u vidu koordinatnog sistema gdje se na apscisi pojavljuju pitanja vođenja nastavnog rada od planiranja do vrednovanja, a na ordinati stilovi mišljenja, tipovi ponašanja sudionika i međuljudski odnosi s kojima se isprepliće nastavni sadržaj. Kolegij posebno obrađuje pojam kurikulumu i skrivenog kurikulumu, vodi u didaktičku rekonstrukciju, promišlajnje o redukciji i transformaciji mitova u nastavnom radu, potencira profesionalne kompetencije nastavnika, propituje kriterije dobre nastave, te didaktičke pojmove kombinira sa kategorijom „vrijeme“ kao prostorom orijentacije u nastavnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Obezbijediti prostor za stjecanje temeljnih informacija o nastavničkim kompetencijama na presjeku realiziranja nastavnih sadržaja i upravljanja procesom učenja-poduke i za vježbanje nastavnih umijeća u komunikaciji sa polaznicima. Povezati pedagošku i didaktičku teoriju, uvesti polaznike u praktična pitanja nastavne djelatnosti, proširiti shvatanje kurikulumu, usvojiti novu sliku suvremenih nastavničkih kompetencija, povećati razinu razumijevanja posebnih pedagoških i disciplinskih problema u/izvan razreda, osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednost umijeća prosudbe vlasitog i učeničkog rada				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Povezivanje psiholoških, pedagoških i didaktičkih teorija o upravljanju razredom 				

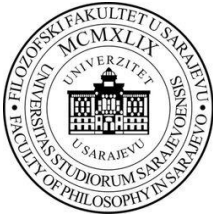
- Dekonceptualizacija i rekonceptualizacija pojmova kurikulum, kompetencije, disciplinski problem, vrednovanje
- Prepoznati mogućnost primjene teorijskih spoznaja u in-class i/ili on-line nastavnoj komunikaciji
- Napraviti iskorak iz slike o nastavnikovoj omnipotenciji

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica ¹
Datum	
1.	Uvodni sat i očekivanja: Teorija izbora i nastavno umijeće
2.	Istinita priča o nastavničkom pozivu: pisci slobode i Ms G u prostoru i vremenu
3.	Motivacija, disciplina i temeljna nastavna umijeća
4.	Priroda i obilježja nastavnih umijeća – moje slike nastavničkog poziva
5.	Biti nastavnik nekad i sad: povjesni pogled i komparacija nastavničke uloge u UK, SR Njemačkoj (studentski okrugli sto)
6.	Ciljevi učenja u kontekstu planiranja i izvođenja nastave
7.	Igra i učenje u izvedbi nastavnog sata
8.	Polusemestralna provjera znanja
9.	Predavanje kao oblik realiziranja nastave i netradicionalna didaktika
10.	Užurbani učenik 21.stoljeća i „Pohvala sporosti“
11.	Klasici psihologije i temeljna nastavna umijeća
12.	Teorija konfluentnog obrazovanja i učenje stranog jezika
13.	Vrednovanje kao temeljno nastavno umijeće
14.	Temeljna nastavna umijeća u kriznim situacijama
15.	Evaluacija rada tokom semestra
16.	Priprema za ispit

¹ Temeljem andragoških načela u obrazovnom radu zadržava se pravo izmjene sadržaja i redoslijeda realiziranja s obzirom na potrebe sudionika i radni kontekst.

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Metodi: integralni metod, metod usmenog izlaganja, metod demonstracije, metod igranja uloga Oblici: frontalni i grupni, u skladu sa mogućnostima online okruženja</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 468 1435 758"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>aktivnosti studenata tokom realizacije in-class i on-line nastave</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit – test znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: ___100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i inetrpretativnoj razini • Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	aktivnosti studenata tokom realizacije in-class i on-line nastave	20	20	2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40	3.	Završni ispit – test znanja ili esej-test	40	40	Ukupno: ___100 b			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	aktivnosti studenata tokom realizacije in-class i on-line nastave	20	20																		
2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40																		
3.	Završni ispit – test znanja ili esej-test	40	40																		
Ukupno: ___100 b			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Apel, H. J. (2003), <i>Predavanje. Uvod u akademski oblik poučavanja</i>, Zagreb, Erudita • Butler-Bowdon, T. (2011), <i>50 klasika psihologije</i>, Zagreb, V.B.Z. d.o.o. • Gjurković, T. (2016), <i>Terapija igrom</i>, Split, Harfa • Gudjons, Teske & Winkel (ed.) (1994), <i>Didaktičke teorije</i>, Zagreb, Educa • Kyriakou, Ch. (1997), <i>Temeljna nastavna umijeća</i>, Zagreb, Educa • Liessmann, K.P. (2019). <i>Obrazovanje kao izazov</i>. Zagreb: Školska knjiga (dio <i>Profesionalizacija nastavničkog poziva? Napomene o zloj kobi</i>, str. 46-52). • Matijević, M., Bilić, V. & Opić, S. (2016), <i>Pedagogija za učitelje i nastavnike</i>, Zagreb, Školska knjiga • Muminović, H. (2013), <i>Osnovi didaktike</i>, Sarajevo, DES:Centar za napredne studije • Slatina, M. (1998), <i>Nastavni metod</i>, Sarajevo, Filozofski fakultet, 1998.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • George, N. (2015), <i>Mala pariška knjižara</i>, Zagreb, Mozaik knjiga • Onore, K. (2005), <i>Pohvala sporosti</i>, Beograd, Algoritam • Sve što studenti dobrovoljno donesu sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	Posljednja promjena programa: septembra/rujna, 2022.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Temeljna nastavna umijeća				
Šifra/kod	FIL PED 403	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2022/23 2023/24 2024/25
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			Prema Rasporedu konsultacija i dogovoru sa nastavnikom, prema potrebi
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66		Termin konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	/			/
	Kontakt podaci	/		Termin konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 ; seminar ; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	TNU je kolegij namijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Pedagogija 1 i 2 koji je dio kurikulumu Prvog ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju psihologije, teorije škola i didaktičke teorije. Sadržaj bi se mogao predstaviti u vidu koordinatnog sistema gdje se na apscisi pojavljuju pitanja vođenja nastavnog rada od planiranja do vrednovanja, a na ordinati stilovi mišljenja, tipovi ponašanja sudionika i međuljudski odnosi s kojima se isprepliće nastavni sadržaj. Kolegij posebno obrađuje pojam kurikulumu i skrivenog kurikulumu, vodi u didaktičku rekonstrukciju, promišljanje o redukciji i transformaciji mitova u nastavnom radu, potencira profesionalne kompetencije nastavnika, propituje kriterije dobre nastave, te didaktičke pojmove kombinira sa kategorijom „vrijeme“ kao prostorom orijentacije u nastavnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Obezbijediti prostor za stjecanje temeljnih informacija o nastavničkim kompetencijama na presjeku realiziranja nastavnih sadržaja i upravljanja procesom učenja-poduke i za vježbanje nastavnih umijeća u komunikaciji sa polaznicima. Povezati pedagošku i didaktičku teoriju, uvesti polaznike u praktična pitanja nastavne djelatnosti, proširiti shvatanje kurikulumu, usvojiti novu sliku suvremenih nastavničkih kompetencija, povećati razinu razumijevanja posebnih pedagoških i disciplinskih problema u/izvan razreda, osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednost umijeća prosudbe vlasitog i učeničkog rada				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Povezivanje psiholoških, pedagoških i didaktičkih teorija o upravljanju razredom 				

- Dekonceptualizacija i rekonceptualizacija pojmova kurikulum, kompetencije, disciplinski problem, vrednovanje
- Prepoznati mogućnost primjene teorijskih spoznaja u in-class i/ili on-line nastavnoj komunikaciji
- Napraviti iskorak iz slike o nastavnikovoj omnipotenciji

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica ¹
Datum	
1.	Uvodni sat i očekivanja: Teorija izbora i nastavno umijeće
2.	Istinita priča o nastavničkom pozivu: pisci slobode i Ms G u prostoru i vremenu
3.	Motivacija, disciplina i temeljna nastavna umijeća
4.	Priroda i obilježja nastavnih umijeća – moje slike nastavničkog poziva
5.	Biti nastavnik nekad i sad: povjesni pogled i komparacija nastavničke uloge u UK, SR Njemačkoj (studentski okrugli sto)
6.	Ciljevi učenja u kontekstu planiranja i izvođenja nastave
7.	Igra i učenje u izvedbi nastavnog sata
8.	Polusemestralna provjera znanja
9.	Predavanje kao oblik realiziranja nastave i netradicionalna didaktika
10.	Užurbani učenik 21.stoljeća i „Pohvala sporosti“
11.	Klasici psihologije i temeljna nastavna umijeća
12.	Teorija konfluentnog obrazovanja i učenje stranog jezika
13.	Vrednovanje kao temeljno nastavno umijeće
14.	Temeljna nastavna umijeća u kriznim situacijama
15.	Evaluacija rada tokom semestra
16.	Priprema za ispit

¹ Temeljem andragoških načela u obrazovnom radu zadržava se pravo izmjene sadržaja i redoslijeda realiziranja s obzirom na potrebe sudionika i radni kontekst.

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Metodi: integralni metod, metod usmenog izlaganja, metod demonstracije, metod igranja uloga Oblici: frontalni i grupni, u skladu sa mogućnostima online okruženja</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 468 1437 758"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo nastavi i aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni rad na odabranu temu</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit – test znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: ___100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Podnošenjem samostalnog pismenog rada na odabranu temu • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i interpretativnoj razini • Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo nastavi i aktivnost	10	10	2.	Samostalni rad na odabranu temu	10	10	3.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40	4.	Završni ispit – test znanja ili esej-test	40	40	Ukupno: ___100 b			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo nastavi i aktivnost	10	10																						
2.	Samostalni rad na odabranu temu	10	10																						
3.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40																						
4.	Završni ispit – test znanja ili esej-test	40	40																						
Ukupno: ___100 b			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Apel, H. J. (2003), <i>Predavanje. Uvod u akademski oblik poučavanja</i>, Zagreb, Erudita • Butler-Bowdon, T. (2011), <i>50 klasika psihologije</i>, Zagreb, V.B.Z. d.o.o. • Gjurković, T. (2016), <i>Terapija igrom</i>, Split, Harfa • Gudjons, Teske & Winkel (ed.) (1994), <i>Didaktičke teorije</i>, Zagreb, Educa • Kyriakou, Ch. (1997), <i>Temeljna nastavna umijeća</i>, Zagreb, Educa • Liessmann, K.P. (2019). <i>Obrazovanje kao izazov</i>. Zagreb: Školska knjiga (dio <i>Profesionalizacija nastavničkog poziva? Napomene o zloj kobi</i>, str. 46-52). • Matijević, M., Bilić, V. & Opić, S. (2016), <i>Pedagogija za učitelje i nastavnike</i>, Zagreb, Školska knjiga • Muminović, H. (2013), <i>Osnovi didaktike</i>, Sarajevo, DES:Centar za napredne studije • Slatina, M. (1998), <i>Nastavni metod</i>, Sarajevo, Filozofski fakultet, 1998.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • George, N. (2015), <i>Mala pariška knjižara</i>, Zagreb, Mozaik knjiga • Onore, K. (2005), <i>Pohvala sporosti</i>, Beograd, Algoritam • Sve što studenti dobrovoljno donesu sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	Posljednja promjena programa: septembra/rujna, 2022.

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Inkluzija u nastavi				
Šifra/kod	FIL PED 401	Status (obavezni ili izborni)	obavezni predmet	ECTS	4
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	II (drugi)	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com, lejla.kafedzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-	Termin konsultacija	-	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: <u>1</u> seminar: <u>1</u> vježbe: <u>0</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa temeljnim polazištima inkluzivnog odgoja i obrazovanja. Osigurati situacije analize vlastitih stereotipa i predrasuda te rada na njihovom smanjenju. Osposobiti studente za uočavanje karakteristika učenika i individualizacije nastave u odnosu na nalaze pedagoške opservacije. Upoznavanje studenata sa elementima kreiranja univerzalnog dizajna za učenje. Osnaživanje studenata za kreiranje okruženja koje podupire aktivno učenje i učešće svih učenika. Poticanje studenata na saradnju s drugima u cilju kreiranja inkluzivnog okruženja. Upoznavanje studenata sa primjenom Indeksa inkluzivnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj nastavnog predmeta je razvijanje pedagoških kompetencija studenata za oblast inkluzivnog obrazovanja.				
Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definirati osnovne pojmove iz oblasti inkluzivnog odgoja i obrazovanja • koristiti adekvatne termine u komunikaciji • dati argumente za primjenu inkluzivnog odgoja i obrazovanja • obrazložiti elemente upravljanja inkluzivnim odjeljenjem • primijeniti osnovne elemente pedagoške opservacije u odjeljenju • primijeniti diferencirano podučavanje u cilju podrške aktivnom učenju i učešću učenika. • kreirati inkluzivno okruženje u odjeljenju • analizirati vlastite stereotipe i predrasude u cilju njihovog smanjenja • djelovati u zajednici s ciljem unapređenja kvalitete života svih građana. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem nastavnog predmeta, obavezama i aktivnostima - dogovori i očekivanja
2.	Osnovna polazišta inkluzivnog obrazovanja
3.	Temeljni pojmovi inkluzivnog obrazovanja
4.	Prihvatanje različitosti - Slika o drugima
5.	Prihvatanje različitosti - Drugačije vještine
6.	Upravljanje odjeljenjem - temeljni procesi
7.	Upravljanje odjeljenjem - osiguranje individualizacije i pedagoške opservacije
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Kreiranje univerzalnog dizajna za učenje
10.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika - I dio
11.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika - II dio
12.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika - III dio
13.	Partnerstvo nastavnika i roditelja u procesu kreiranja inkluzivnog okruženja
14.	<i>Prezentacija portfolija</i>
15.	Sistematizacija znanja, evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="456 363 1450 501"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Portfolij - <i>Moja akcija</i></td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Portfolij - <i>Moja akcija</i> je element praćenja rada studenata koji je ekvivalent parcijalnom ispitu. Portfolij može biti kreiran individualno, u paru ili grupi. Portfolij sadrži teorijski dio (specifičnosti konteksta), praktični dio (opis aktivnosti), refleksiju (vlastiti doživljaj: šta sam naučio/la) te priloge (fotografije, fotokopije sveski i slično). Portfolij studenti predaju u 13. sedmici nastave. Ova aktivnost nosi 50 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. Studenti su obavezni prezentirati urađeni portfolij na nastavi. Druge detalje o aktivnosti studenti će dobiti na prvom susretu sa predmetnim nastavnikom. • Završni ispit obuhvata sadržaje realizirane tokom cijelog semestra. Studenti završni ispit mogu polagati pismeni i/ili usmeno. Ispit je eliminatoran i nosi 50 bodova. 	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Portfolij - <i>Moja akcija</i>	50	50%	2.	Završni ispit	50	50%		Ukupno:	100 bodova	100%
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
1.	Portfolij - <i>Moja akcija</i>	50	50%														
2.	Završni ispit	50	50%														
	Ukupno:	100 bodova	100%														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																
Literatura	<p><i>Obavezna (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kafedžić, L. (2020). <i>Da niko ne izostane: Osnove specijalne pedagogije</i>. Sarajevo: AMOS-GRAF d.o.o. 2. Hudson, D. (2018). <i>Specifične teškoće u učenju: Što učitelji i nastavnici trebaju znati</i>. Zagreb: Educa. 3. Ivasović, V., Habel, V. i Ratkajec, S. (2011). <i>Izazovi u radu sa učenicima sa poteškoćama</i>. Zagreb: Centar za odgoj i obrazovanje "Slava Raškaj". 4. Thompson, J. (2016). <i>Vodič za rad s djecom i učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama</i>. Zagreb: Educa. 5. Materijali sa nastave <p><i>Dodatna i preporučena literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Booth, T. i Ainscow, M. (2008). <i>Indeks inkluzivnosti - Promicanje učenja i sudjelovanja u školama</i>; Zenica: Pedagoški zavod Zenica. Dostupno na: http://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index_Bosnian_revised.pdf 2. Bouillet, D. (2010). <i>Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Čilić, A. i dr. (2009). <i>Priče o stvaranju škola po mjeri djeteta</i>. UNICEF BiH i COI Step by Step ("Amajli treba vrijeme i imat će ga"). Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/ba/media_12401.html 																

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Kostelnik, J. M., Onaga, E., Rohde, B. i Whiren, A. (2004). <i>Djeca s posebnim potrebama</i>. Zagreb: Educa. 5. Krizmanić, M. (2010). <i>Život s različitima</i>. Zagreb: Profil. 6. <i>Kvalitetne inkluzivne prakse: priručnik za nastavnike</i> (2018). Sarajevo: Udruženje „Društvo ujedinjenih građanskih akcija“ 7. Panjeta, A. (2011). <i>Iz našeg svijeta različitosti</i>. Sarajevo: UNICEF BiH i DUGA. Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/ba/media_17909.html 8. Zbornik radova: <i>Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine</i> (2003). Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet. 9. Zrilić, S. (2013). <i>Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole</i>. Zadar: Sveučilište.
Napomene	<p>Studenti su obavezni sve predispitne aktivnosti predati/završiti u skladu sa naznačenim rokovima.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za filozofiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Inkluzivno obrazovanje				
Šifra/kod	FIL PED 303	Status (obavezni ili izborni)	obavezni predmet	ECTS	8
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	III (treći)	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com, lejla.kafedzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v. asist. Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba; smajovic.amina@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: <u>2</u> seminar: <u>0</u> vježbe: <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa temeljnim polazištima inkluzivnog odgoja i obrazovanja. Osigurati situacije analize vlastitih stereotipa i predrasuda te rada na njihovom smanjenju. Osposobiti studente za uočavanje karakteristika učenika i individualizacije nastave u odnosu na nalaze pedagoške opservacije. Upoznavanje studenata sa elementima kreiranja univerzalnog dizajna za učenje. Osnaživanje studenata za kreiranje okruženja koje podupire aktivno učenje i učešće svih učenika. Poticanje studenata na saradnju s drugima u cilju kreiranja inkluzivnog okruženja. Upoznavanje studenata sa primjenom Indeksa inkluzivnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj nastavnog predmeta je razvijanje pedagoških kompetencija studenata za oblast inkluzivnog obrazovanja.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita student će moći: <ul style="list-style-type: none">• definirati osnovne pojmove iz oblasti inkluzivnog odgoja i obrazovanja• koristiti adekvatne termine u komunikaciji• dati argumente za primjenu inkluzivnog odgoja i obrazovanja• obrazložiti elemente upravljanja inkluzivnim odjeljenjem• primijeniti osnovne elemente pedagoške opservacije u odjeljenju• primijeniti diferencirano podučavanje u cilju podrške aktivnom učenju i učešću učenika.• kreirati inkluzivno okruženje u odjeljenju• analizirati vlastite stereotipe i predrasude u cilju njihovog smanjenja• djelovati u zajednici s ciljem unapređenja kvalitete života svih građana.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem nastavnog predmeta, obavezama i aktivnostima - dogovori i očekivanja
2.	
3.	Osnovna polazišta inkluzivnog obrazovanja
4.	Temeljni pojmovi inkluzivnog obrazovanja
5.	Prihvatanje različitosti - Slika o drugima
6.	Prihvatanje različitosti - Drugačije vještine
7.	Upravljanje odjeljenjem - temeljni procesi
8.	Upravljanje odjeljenjem - osiguranje individualizacije
9.	Polusemestralna provjera znanja studenata
10.	Kreiranje univerzalnog dizajna za učenje
11.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika - I dio
12.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika - II dio
13.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika - III dio
14.	Partnerstvo nastavnika i roditelja u procesu kreiranja inkluzivnog okruženja
15.	Primjena Indeksa inkluzivnosti u odgojno-obrazovnoj ustanovi
16.	Sistematizacija znanja, evaluacija i potpisi
17.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
18.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="456 363 1450 537"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Portfolij - <i>Moja akcija</i></td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Portfolij - <i>Moja akcija</i> je element praćenja rada studenata koji je ekvivalent parcijalnom ispitu. Portfolij može biti kreiran individualno, u paru ili grupi. Portfolij sadrži teorijski dio (specifičnosti konteksta), praktični dio (opis aktivnosti), refleksiju (vlastiti doživljaj: šta sam naučio/la) te priloge (fotografije, fotokopije sveski i slično). Portfolij studenti predaju u 11. sedmici nastave. Ova aktivnost nosi 30 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. Druge detalje o aktivnosti studenti će dobiti na prvom susretu sa predmetnim nastavnikom. • Praktični rad je obavezna aktivnost za sve studente. Studenti predaju u pismenoj formi primjer inkluzivne učionice. Praktični rad studenti rade individualno ili u paru. Ova aktivnost nosi 20 bodova. Praktični rad studenti predaju u 14. sedmici. Druge detalje o aktivnosti studenti će dobiti na prvom susretu sa predmetnim nastavnikom. • Završni ispit obuhvata sadržaje realizirane tokom cijelog semestra. Studenti završni ispit mogu polagati pismeni i/ili usmeno. Ispit je eliminatoran i nosi 50 bodova. 	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Portfolij - <i>Moja akcija</i>	30	30%	2.	Praktični rad	20	20%	3.	Završni ispit	50	50%		Ukupno:	100 bodova	100%
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Portfolij - <i>Moja akcija</i>	30	30%																		
2.	Praktični rad	20	20%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
	Ukupno:	100 bodova	100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kafedžić, L. (2020). <i>Da niko ne izostane: Osnove specijalne pedagogije</i>. Sarajevo: AMOS-GRAF d.o.o. 2. Hudson, D. (2018). <i>Specifične teškoće u učenju: Što učitelji i nastavnici trebaju znati</i>. Zagreb: Educa. 3. Ivasović, V., Habel, V. i Ratkajec, S. (2011). <i>Izazovi u radu sa učenicima sa poteškoćama</i>. Zagreb: Centar za odgoj i obrazovanje "Slava Raškaj". 4. Thompson, J. (2016). <i>Vodič za rad s djecom i učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama</i>. Zagreb: Educa. 5. Materijali sa nastave 																				

	<p><i>Dodatna i preporučena literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Booth, T. i Ainscow, M. (2008). <i>Indeks inkluzivnosti - Promicanje učenja i sudjelovanja u školama</i>; Zenica: Pedagoški zavod Zenica. Dostupno na: http://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index_Bosnian_revised.pdf 2. Bouillet, D. (2010). <i>Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Čilić, A. i dr. (2009). <i>Priče o stvaranju škola po mjeri djeteta</i>. UNICEF BiH i COI Step by Step (“Amajli treba vrijeme i imat će ga”). Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/ba/media_12401.html 4. Kostelnik, J. M., Onaga, E., Rohde, B. i Whiren, A. (2004). <i>Djeca s posebnim potrebama</i>. Zagreb: Educa. 5. Krizmanić, M. (2010). <i>Život s različitima</i>. Zagreb: Profil. 6. <i>Kvalitetne inkluzivne prakse: priručnik za nastavnike</i> (2018). Sarajevo: Udruženje „Društvo ujedinjenih građanskih akcija“ 7. Panjeta, A. (2011). <i>Iz našeg svijeta različitosti</i>. Sarajevo: UNICEF BiH i DUGA. Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/ba/media_17909.html 8. Zbornik radova: <i>Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine</i> (2003). Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet. 9. Zrilić, S. (2013). <i>Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole</i>. Zadar: Sveučilište.
Napomene	Studenti su obavezni sve predispitne aktivnosti predati/završiti u skladu sa naznačenim rokovima.

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju / Odsjek za romanistiku / Odsjek za slavenske jezike i književnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Inkluzivno obrazovanje				
Šifra/kod	FIL PED 303	Status (obavezni ili izborni)	obavezni predmet	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	V (peti)	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com, lejla.kafedzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v. asist. Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba; smajovic.amina@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: <u>1</u> seminar: <u>0</u> vježbe: <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa temeljnim polazištima inkluzivnog odgoja i obrazovanja. Osigurati situacije analize vlastitih stereotipa i predrasuda, te rada na njihovom smanjenju. Osposobiti studente za uočavanje karakteristika učenika i individualizacije nastave u odnosu na nalaze pedagoške opservacije. Upoznavanje studenata sa elementima kreiranja univerzalnog dizajna za učenje. Osnaživanje studenata za kreiranje okruženja koje podupire aktivno učenje i učešće svih učenika. Poticanje studenata na saradnju s drugima u cilju kreiranja inkluzivnog okruženja. Upoznavanje studenata sa primjenom Indeksa inkluzivnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj nastavnog predmeta je razvijanje pedagoških kompetencija studenata za oblast inkluzivnog obrazovanja.				
Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definirati osnovne pojmove iz oblasti inkluzivnog odgoja i obrazovanja • koristiti adekvatne termine u komunikaciji • dati argumente za primjenu inkluzivnog odgoja i obrazovanja • obrazložiti elemente upravljanja inkluzivnim odjeljenjem • primijeniti osnovne elemente pedagoške opservacije u odjeljenju • primijeniti diferencirano podučavanje u cilju podrške aktivnom učenju i učešću učenika • kreirati inkluzivno okruženje u odjeljenju • analizirati vlastite stereotipe i predrasude u cilju njihovog smanjenja • djelovati u zajednici s ciljem unapređenja kvalitete života svih građana. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem nastavnog predmeta, obavezama i aktivnostima - dogovori i očekivanja.
2.	
3.	Osnovna polazišta inkluzivnog obrazovanja
4.	Temeljni pojmovi inkluzivnog obrazovanja
5.	Prihvatanje različitosti - Slika o drugima
6.	Prihvatanje različitosti - Drugačije vještine
7.	Upravljanje odjeljenjem - temeljni procesi
8.	Upravljanje odjeljenjem - osiguranje individualizacije
9.	Polusemestralna provjera znanja studenata
10.	Kreiranje univerzalnog dizajna za učenje
11.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika - I dio
12.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika - II dio
13.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika - III dio
14.	Partnerstvo nastavnika i roditelja u procesu kreiranja inkluzivnog okruženja
15.	Primjena Indeksa inkluzivnosti u odgojno-obrazovnoj ustanovi
16.	Sistematizacija znanja, evaluacija i potpisi
17.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
18.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="456 348 1450 525"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Portfolij - <i>Moja akcija</i></td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Portfolij - <i>Moja akcija</i> je element praćenja rada studenata koji je ekvivalent parcijalnom ispitu. Portfolij može biti kreiran individualno, u paru ili grupi. Portfolij sadrži teorijski dio (specifičnosti konteksta), praktični dio (opis aktivnosti), refleksiju (vlastiti doživljaj: šta sam naučio/la) te priloge (fotografije, fotokopije sveski i slično). Portfolij studenti predaju u 11. sedmici nastave. Ova aktivnost nosi 30 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. Druge detalje o aktivnosti studenti će dobiti na prvom susretu sa predmetnim nastavnikom. • Praktični rad je obavezna aktivnost za sve studente. Studenti predaju u pismenoj formi primjer kreiranja inkluzivne učionice. Praktični rad studenti rade individualno ili u paru. Ova aktivnost nosi 20 bodova. Praktični rad studenti predaju u 14. sedmici. Druge detalje o aktivnosti studenti će dobiti na prvom susretu sa predmetnim nastavnikom. • Završni ispit obuhvata sadržaje realizirane tokom cijelog semestra. Studenti završni ispit mogu polagati pismeni i/ili usmeno. Ispit je eliminatoran i nosi 50 bodova. 	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Portfolij - <i>Moja akcija</i>	30	30%	2.	Praktični rad	20	20%	3.	Završni ispit	50	50%		Ukupno:	100 bodova	100%
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Portfolij - <i>Moja akcija</i>	30	30%																		
2.	Praktični rad	20	20%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
	Ukupno:	100 bodova	100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kafedžić, L. (2020). <i>Da niko ne izostane: Osnove specijalne pedagogije</i>. Sarajevo: AMOS-GRAF d.o.o. 2. Hudson, D. (2018). <i>Specifične teškoće u učenju: Što učitelji i nastavnici trebaju znati</i>. Zagreb: Educa. 3. Ivasović, V; Habel, V. i Ratkajec, S. (2011). <i>Izazovi u radu sa učenicima sa poteškoćama</i>. Zagreb: Centar za odgoj i obrazovanje "Slava Raškaj". 4. Thompson, J. (2016). <i>Vodič za rad s djecom i učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama</i>. Zagreb: Educa. 5. Materijali sa nastave 																				

	<p><i>Dodatna i preporučena literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Booth, T. i Ainscow, M. (2008). <i>Indeks inkluzivnosti – Promicanje učenja i sudjelovanja u školama</i>; Zenica: Pedagoški zavod Zenica. Dostupno na: http://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index_Bosnian_revised.pdf 2. Bouillet, D. (2010). <i>Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Čilić, A. i dr. (2009). <i>Priče o stvaranju škola po mjeri djeteta</i>. UNICEF BiH i COI Step by Step (“Amajli treba vrijeme i imat će ga”). Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/ba/media_12401.html 4. Kostelnik, J. M., Onaga, E., Rohde, B. i Whiren, A. (2004). <i>Djeca s posebnim potrebama</i>. Zagreb: Educa. 5. Krizmanić, M. (2010). <i>Život s različitima</i>. Zagreb: Profil. 6. <i>Kvalitetne inkluzivne prakse: priručnik za nastavnike</i> (2018). Sarajevo: Udruženje „Društvo ujedinjenih građanskih akcija“ 7. Panjeta, A. (2011). <i>Iz našeg svijeta različitosti</i>. Sarajevo: UNICEF BiH i DUGA. Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/ba/media_17909.html 8. Zbornik radova: <i>Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine</i> (2003). Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet. 9. Zrilić, S. (2013). <i>Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole</i>. Zadar: Sveučilište.
Napomene	<p>Studenti su obavezni sve predispitne aktivnosti predati/završiti u skladu sa naznačenim rokovima.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Istraživanje i obogaćivanje metodike odgojnog rada				
Šifra/kod	FIL PED 579	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	IV (četvrti)	Ak. godina	2022./2023.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz Metodike odgojnog rada FIL PED 578				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Kafedžić , redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Anida Manko, MA , v.asistentica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2	seminar 0	vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija studenti će razvijati znanja, vještine i stavove u vezi sa istraživanjem i obogaćivanjem metodike odgojnog rada kroz teme: odgojni rad u odgojno-obrazovnoj ustanovi, odgojni aspekti bajke, odgojni aspekti dječijih pjesama, istraživanje i analiza odgojnih problema, partnerstvo obitelji i odgojno-obrazovne ustanove, reformiranje kuhinje u odgojno-obrazovnoj ustanovi, modernizacija i obogaćivanje odgojno-obrazovnog okruženja i evaluacija rada u odgojno-obrazovnoj ustanovi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je uviđanje izazova i kritički osvrt na odgoj i obrazovanje u savremenim uvjetima. Upoznavanje s metodama, tehnikama, postupcima u odgojnom radu i osposobljavanje za istraživački rad.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog predmeta i položenog ispita moći: 1. analizirati izazove u odgoju i obrazovanju u savremenom društvu; 2. napisati kritički osvrt na sredstva odgojnog rada (bajka, dječija pjesma); 3. reflektirati na vlastito iskustvo konkretnog odgojnog djelovanja; 4. kompilirati sadržaje o konkretnoj temi iz silabusa u formi članka.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje sa sadržajima kolegija, obavezama i očekivanjima
2.	Specifičnosti istraživanja metodike odgojnog rada
3.	Istraživanje i analiza odgojnih problema – mogućnosti istraživanja
4.	Izbor tema za istraživačke zadatke
5.	Odgojni rad u u odgojno-obrazovnoj ustanovi
6.	Odgojni aspekt bajki
7.	Odgojni aspekt dječijih pjesama
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Različiti modeli sudjelovanja roditelja u odgojno-obrazovnoj ustanovi
10.	Nasilje nad i među učenicima
11.	Različiti pristupi u prevenciji nasilja u odgojno-obrazovnoj ustanovi
12.	Modeli reformiranja kuhinja u odgojno-obrazovnim ustanovama
13.	Moderniziranje i obogaćivanje odgojno-obrazovnog okruženja
14.	Evaluacija odgojnog rada u odgojno-obrazovnoj ustanovi
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava je konsultativna, uz periodična susretanja sa svim studentima.																
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="456 359 1479 541"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktični zadatak</td> <td>60 bodova</td> <td>60%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Pedagoški osvrt na djelo</td> <td>40 bodova</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktični rad studenta je ekvivalent polusemestralnoj provjeri znanja. Studenti ovaj zadatak realiziraju individualno ili u paru. Rad studenti predaju u formi članka u 14. sedmici nastave, aktivnost je obavezna za sve studente koji su birali ovaj Modul. Upute za pisanje rada studenti će dobiti na prvom susretu. • Pedagoški osvrt na djelo je aktivnost koju studenti realiziraju tako što analiziraju sadržaje sa pedagoškog aspekta. Uputu će studenti dobiti na prvom susretu. Studenti ovu aktivnost rade individualno, u paru ili u grupi. Ova aktivnost je obavezna za sve studente. Pisani rad studenti predaju u 9. sedmici nastave. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični zadatak	60 bodova	60%	3.	Pedagoški osvrt na djelo	40 bodova	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
1.	Praktični zadatak	60 bodova	60%														
3.	Pedagoški osvrt na djelo	40 bodova	40%														
Ukupno: 100 bodova			100%														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																
Literatura	<p><i>Obavezna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić M. (1993). Mikropedagogija, Zagreb, Školska knjiga; 2. Daly, M. (2008) Roditeljstvo u suvremenoj Europi, Zagreb, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti; Poglavlje: Nenasilni odgoj djece; 3. Durrant J. (2007) Pozitivna disciplina: šta je to i kako je provoditi; http://resourcecentre.savethechildren.se/sites/default/files/documents/6219.pdf 4. Juul J. i Helle J. (2010) Od poslušnosti do odgovornosti: kompetencija u pedagoškim odnosima, Zagreb, Naklada Pelago; 5. Maleš D. (2011) Obiteljska svakodnevnica i odgoj djeteta – nova paradigma 																

	<p>odgojnih postupaka roditelja, UN-ove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju;</p> <p>6. Razum R. (2008) Odgojno djelovanje savremene škole: izazovi i mogućnosti za religiozni odgoj, Zagreb, Bogoslovska smotra, vol.77, pogledati na: http://hrcak.srce.hr/22539</p>
	<p><i>Dodatna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brajša P. (1996) Umijeće razgovora, Pula, C.A.S.H; 2. Gudjons, H. (1994) Pedagogija -temeljna znanja, Zagreb, Educa; 3. Juul J. (2008) Život u obitelji: najvažnije vrijednosti u zajedničkom životu i odgoju djece, Zagreb, Naklada Pelago; 4. Ljubetić M. (2011) Stabilna obitelj i poželjno roditeljstvo u kaotičnom svijetu –(moguća) stvarnost ili iluzija?, UN-ove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju; 5. Pašalić-Kreso, A. (2012) Koordinate obiteljskog odgoja, Sarajevo: Filozofski fakultet; 6. Shaw R. I Wood S.(2009) Epidemija popustljivog odgoja, Zagreb, V.B.Z. 7. Vukasović, A.(1993) Pedagogija, Zagreb, Školska knjiga; Poglavlje: Osnove metodike odgojne djelatnosti; 8. Zečević I. (2010) Program prevencije nasilja u školi; Online izdanje priručnika dostupno na: http://portal.skola.ba/start/LinkClick.aspx?fileticket=XicBJUYfSjM%3D&t=abid=204
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija - Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom koja su nadarena i talentirana 2				
Šifra/kod	FIL PED 542	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	IV (četvrti)	Ak. godina	2022/2023.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com, lejla.kafedzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v. asist. Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba; smajovic.amina@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 1 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/nastavnog predmeta	U okviru kolegija Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom koja su nadarena i talentirana 2 studenti će razvijati znanja, vještine i stavove u vezi sa osnovnim i specifičnim strategijama u odgojno-obrazovnom radu sa djecom koja su nadarena i talentirana. Osnaživanje studenata za kreiranje okruženja koje podupire aktivno učenje i učešće učenika koji su nadareni i talentirani. Poticanje studenata na saradnju s drugima u cilju kreiranja poticajnog okruženja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osposobiti studente da koriste specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom koja su nadarena i talentirana.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog predmeta i položenog ispita moći: <ul style="list-style-type: none">• preporučiti strategije i aktivnosti za rad s djecom koja su nadarena i talentirana• primijeniti adekvatne strategije u odgojno-obrazovnom radu s djecom koja su nadarena i talentirana• kreirati poticajno okruženje za učenje i podučavanje s ciljem razvoja najviših mogućih nivoa nadarenosti i talenta				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima
2.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom koja su nadarena i talentirana - osnovna polazišta
3.	Planiranje i programiranje odgojno-obrazovne podrške za rad s djecom koja su nadarena i talentirana
4.	Priprema za rad na zadatku 1: praktična vježba
5.	Priprema za rad na zadatku 2: prikaz istraživanja
6.	Priprema za rad na zadatku 3: pregledni stručni članak
7.	Istraživanje usmjereno na osobu koja je nadarena
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom koja su nadarena i talentirana
10.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom koja su nadarena i talentirana
11.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom koja su nadarena i talentirana
12.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom koja su nadarena i talentirana
13.	Strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom koja su dvostruko izuzetna
14.	Praktična vježba - prezentacije studenata
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava je konsultativna, uz periodična susretanja sa svim studentima.																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 363 1437 537"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktični zadatak 1</td> <td>40</td> <td>%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični zadatak 2</td> <td>60</td> <td>%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktični zadatak 1 studenti će upute za ovaj zadatak dobiti na prvom susretu nastave. • Praktični zadatak 2 studenti će upute za ovaj zadatak dobiti na prvom susretu nastave. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični zadatak 1	40	%	2.	Praktični zadatak 2	60	%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
1.	Praktični zadatak 1	40	%														
2.	Praktični zadatak 2	60	%														
Ukupno: 100 bodova			100%														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																
Literatura	<p><i>Obavezna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cvetkovic, L. J. (2002). <i>Darovito je, što ću sa sobom?</i> Zagreb: Alinea. 2. Dai, Y. D. (2019). Toward A New Era of Gifted Education: Principles, Policies, and Strategies. <i>Turkish Journal of Giftedness and Education</i>, 9(1), 2-15. 3. Drasković, B. (1998). <i>Daroviti i obrazovna odiseja</i>. Beograd: A. B. C. Grafika. 4. Furlan, I. i Kobola, A. (1971). <i>Ubrzano napredovanje nadarenih učenika osnovne škole</i>. Zagreb: Školska knjiga. 5. Gojkov, G. (2008). <i>Didaktika darovitih</i>. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje. Dostupno na: http://www.uskolavrsac.edu.rs/KnjigeGG/G%20Gojkov%20Didaktika%20darovitih%20r.pdf <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Altaras Dimitrijević, A. i Tatić Janevski, S. (2018). <i>Obrazovanje učenika izuzetnih sposobnosti: Naučne osnove i smernice za školsku praksu</i>. Beograd: Zavod za unapređenje obrazovanja i vaspitanja. Dostupno na: https://www.skolskaupravacacak.rs/images/stories/pdf/obrazovanje-darovitih-03.pdf 2. Čudina Obradović M. (1991). <i>Nadarenost, razumijevanje, prepoznavanje i razvijanje</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Davis, G. A., i Rimm, S. A. (2004). <i>Education of the gifted and talented</i>. Boston: Allyn & Bacon. 4. Department of Defense Education Activity, DoDEA (2006). <i>Gifted Education: Program Guide</i>. Arlington County: Department of Defense Education Activity. 																

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Diezmann, C. M., i Watters, J. J. (1997). Bright but bored: Optimising the environment for gifted children. <i>Australian Journal of Early Childhood</i>, 22(2), 17-21. http://dx.doi.org/10.1177/183693919702200205 6. Duvnjak, K., i Cvetković Lay, J. (2017). <i>Priručnik za rad s darovitim učenicima u razrednoj nastavi: Mali vodič za provedbu projektne nastave u prirodoslovlju</i>. Zagreb: Bioteka - udruga za promicanje biologije i srodnih znanosti. 7. Đorđević, B. (1998). Daroviti učenici i (ne)uspeh. Beograd: Učiteljski fakultet. 8. Elijah, K. (2011). Meeting the Guidance and Counseling Needs of Gifted Students in School Settings. <i>Journal of School Counseling</i>, 9(14), 1-19. 9. Gallagher, J., Harradine, C. C., i Coleman, M. R. (1997). Challenge or boredom? Gifted students' views on their schooling, <i>Roeper Review</i>, 19(3), 132-136. https://doi.org/10.1080/02783199709553808 10. Gross, M. U. M. (2003). <i>Gifted and Talented Education</i>. The University of New South Wales, Australia. 11. Grupa autora (1988). <i>Uspostavljanje sistema rada sa talentovanom djecom i omladinom</i>. Beograd: Republički zavod za unapređenje vaspitanja i obrazovanja. 12. Koren, I. (1988). <i>Nastavnik i nadareni učenici</i>. Sisak: USIZ za zapošljavanje. 13. Koren, I. (1989). <i>Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika</i>. Zagreb: Školske novine. 14. Mildrum, K. N. (2000). Creativity Workshops in the Regular Classroom, <i>Roeper Review</i>, 22(3), 162-164. 15. Radeka, I. (ur.) (2018). <i>Odgoj i obrazovanje darovitih učenika: Suvremene pedagoške implikacije</i>. Zadar: Sveučilište u Zadru. 16. Winner, E. (2005). Darovita djeca: Mitovi i stvarnost. Lekenik: Ostvarenje 17. Stručni radovi 18. Materijali sa nastave
Napomene	Studenti su obavezni sve aktivnosti predati/završiti u skladu sa naznačenim rokovima.

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija-Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom sa intelektualnim teškoćama i djecom u autističnom spektru 1				
Šifra/kod	FIL SPED 531	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	III (treći)	Ak. godina	2022./23.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viša asistentica Anida Manko, MA,			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1 seminar 1		vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kategorije djece s intelektualnim teškoćama Kategorije djece u autističnom spektru. Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s intelektualnim teškoćama. Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom u autističnom spektru.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa kategorijama djece s intelektualnim teškoćama u razvoju i autističnom spektru. Osposobiti studente da kreiraju i koriste strategije u odgojno-obrazovnom radu s djecom s intelektualnim teškoćama u razvoju i autističnom spektru.				
Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primjeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s intelektualnim teškoćama. • Primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom u autističnom spektru. • Ponašati se u skladu s potrebama i pravima djece s teškoćama u razvoju • Podržati kvalitetno obrazovanje za svako dijete 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
2.	
3.	Razumijevanje intelektualnih teškoća
4.	
5.	Razumijevanje autističnog spektra
6.	
7.	Odgojno-obrazovne potrebe učenika s intelektualnim teškoćama
8.	
9.	Odgojno-obrazovne potrebe učenika u autističnom spektru
10.	
11.	Funkcionalni profil/pedagoški profil učenika s intelektualnim teškoćama
12.	
13.	Funkcionalni profil/pedagoški profil učenika u autističnom spektru
14.	
15.	Polusestrialna provjera znanja studenata
16.	
17.	Nastavne metode, oblici i tehnike rada s učenicima s intelektualnim teškoćama
18.	
19.	Nastavne metode, oblici i tehnike rada s učenicima u autističnom spektru
20.	
21.	Primjena individualizacije u odgojno-obrazovnom radu
22.	
23.	Primjena asistivne tehnologije u odgojno-obrazovnom procesu u radu s učenicima s intelektualnim teškoćama
24.	
25.	Primjena asistivne tehnologije u odgojno-obrazovnom procesu u radu s učenicima u autističnom spektru
26.	
27.	<i>Prezentacija studentskih radova</i>
28.	
29.	Evaluacija i potpisi
30.	
31.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
32.	
33.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
34.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</p>																
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 422 1437 596"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktični rad</td> <td>60 bodova</td> <td>60%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40 bodova</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktični rad je obavezna aktivnost za sve studente. Upute za praktični rad studenti će dobiti na prvom susretu. Ova aktivnost se boduje maksimalno 60 bodova, te će se realizirati kontinuirano tokom semestra. • Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog na osnovu silabusa. Ispit je eliminatoran. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični rad	60 bodova	60%	2.	Završni ispit	40 bodova	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
1.	Praktični rad	60 bodova	60%														
2.	Završni ispit	40 bodova	40%														
Ukupno: 100 bodova			100%														
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna literatura (određena poglavlja)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abdulović, A. i dr. (2013); Svi pripadamo-podrška inkluzivnoj školskoj praksi; Sarajevo: Udruženje Život s Down sindromom 2. Guberina-Abramović, D. (2008); Priručnik za rad s učenicima s posebnim potrebama integriranim u razrednu nastavu u osnovnoj školi; Zagreb: Školska knjiga 3. Ivanković, K. (2003); Downov sindrom u obitelji: Priručnik za roditelje i stručnjake; Zagreb: FoMa 4. Kostelnik, J.M; Onaga, E; Rohde, B. i Whiren, A. (2004); Djeca s posebnim potrebama; Priručnik za odgajatelje, učitelje i roditelje; Zagreb: Educa 5. Vajnbrener, S. (2010); Podučavanje dece s teskoćama u učenju u redovnoj nastavi, Beograd: Kreativni centar 																

	<p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sellin, B. (1998); Neću više biti zarobljen u sebi: poruke iz jednog autističnog zatvora; Zagreb: Udruga za autizam 2. Specijalno izvješće o stanju prava djece sa posebnim potrebama/smetnjama u psihofizičkom razvoju, Institucijaombudsmana/ombudsmana za ljudska prava BiH. 3. Stavrić, A. i Redžić, M. (2005); Autizam (priručnik za roditelje); Sarajevo: centar "Vladimir Nazor" 4. Strucni radovi 5. Materijali sa nastave
Napomene	<p>Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija-Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom sa intelektualnim teškoćama i djecom u autističnom spektru 2				
Šifra/kod	FIL SPED 532	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	IV (četvrti)	Ak. godina	2022./23.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom sa intelektualnim teškoćama i djecom u autističnom spektru 1				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viša asistentica Anida Manko, MA,			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1 seminar 1 vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s intelektualnim teškoćama. Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom u autističnom spektru. Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s intelektualnim teškoćama. Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom u autističnom spektru.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osposobiti studente da koriste specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s intelektualnim teškoćama i autističnim spektrom.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita, student će moći: <ol style="list-style-type: none">1. Kreirati strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s intelektualnim teškoćama.2. Kreirati strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom u autističnom spektru.3. Primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s intelektualnim teškoćama.4. Primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom u autističnom spektru.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
2.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s intelektualnim teskoćama.
3.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s intelektualnim teskoćama.
4.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s intelektualnim teskoćama.
5.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom u autističnom spektru
6.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom u autističnom spektru
7.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom u autističnom spektru
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s intelektualnim teskoćama.
10.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s intelektualnim teskoćama.
11.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s intelektualnim teskoćama.
12.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom u autističnom spektru.
13.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom u autističnom spektru
14.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom u autističnom spektru.
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava je konsultativna, uz periodična susretanja sa svim studentima.																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 468 1437 642"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktični zadatak 1</td> <td>40</td> <td>%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični zadatak 2</td> <td>60</td> <td>%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktični zadatak 1 studenti će upute za zadatak dobiti na prvom susretu nastave. • Praktični zadatak 2 studenti će upute za zadatak dobiti na prvom susretu nastave. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični zadatak 1	40	%	2.	Praktični zadatak 2	60	%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
1.	Praktični zadatak 1	40	%														
2.	Praktični zadatak 2	60	%														
Ukupno: 100 bodova			100%														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																
Literatura	<p><i>Obavezna literatura (određena poglavlja)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abdulović, A. i dr. (2013); Svi pripadamo-podrška inkluzivnoj školskoj praksi; Sarajevo: Udruženje Život s Down sindromom 2. Guberina-Abramović, D. (2008); Priručnik za rad s učenicima s posebnim potrebama integriranim u razrednu nastavu u osnovnoj školi; Zagreb: Školska knjiga 3. Ivanković, K. (2003); Downov sindrom u obitelji: Priručnik za roditelje i stručnjake; Zagreb: FoMa 4. Kostelnik, J.M; Onaga, E; Rohde, B. i Whiren, A. (2004); Djeca s posebnim potrebama; Priručnik za odgajatelje, učitelje i roditelje; Zagreb: Educa 5. Vajnbrener, S. (2010); Podučavanje dece s teskoćama u učenju u redovnoj nastavi, Beograd: Kreativni centar 																

	<p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sellin, B. (1998); Neću više biti zarobljen u sebi: poruke iz jednog autističnog zatvora; Zagreb: Udruga za autizam 2. Specijalno izvješće o stanju prava djece sa posebnim potrebama/smetnjama u psihofizičkom razvoju, Institucija ombdusmena/ombudsmana za ljudska prava BiH. 3. Stavrić, A. i Redžić, M. (2005); Autizam (priručnik za roditelje); Sarajevo: centar "Vladimir Nazor" 4. Stručni radovi 5. Materijali sa nastave
Napomene	<p>Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija-Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom koja su nadarena i talentirana I				
Šifra/kod	FIL SPED 541	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	III (treći)	Ak. godina	2022./23.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viša asistentica Anida Manko, MA,			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1	seminar 1	vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog predmeta studentima će biti ponuđeni sadržaji u vezi sa određenjem nadarenosti; identifikacijom djece koja su nadarena; odgojno-obrazovnom radu s djecom koja su nadarena, te u vezi sa kreiranjem sigurnog i poticajnog okruženja za sve učenike. Naglasak je na identifikaciji, praćenju i istraživanju nadarenost u odgojno-obrazovnoj ustanovi, te primjeni metodičkih oblika odgojno-obrazovnog rada sa učenicima koji su nadareni.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je osposobiti studente za praktične izazove odgojno-obrazovnog rada s djecom koja su nadarena.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog i položenog ispita studenti će moći: <ul style="list-style-type: none">• Opisati nadarenost i/ili talentiranost• Nabrojati karakteristike djece koja su nadarena i/ili talentirana• Predložiti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s koja su nadarena i/ili talentirana• Primjeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom koja su nadarena i/ili talentirana• Kreirati individualizirani plan odgojno-obrazovnog rada s djecom koja su nadarena i/ili talentirana				

- Uticati na poboljšanje položaja i stručne podrške djece koja su nadarena i/ili talentirana
- Predložiti mjere za podršku koja su nadarena i/ili talentirana u društvu

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
2.	
3.	Osnovni pojmovi u oblasti nadarenosti
4.	Razumijevanje nadarenosti
5.	Faktori koji utiču na nadarenost
6.	Uloga okoline u razvoju nadarenosti: obitelj
7.	Uloga okoline u razvoju nadarenosti: nastavnik
8.	Karakteristike djece koja su nadarena
9.	Polusemestralna provjera znanja studenata
10.	Identifikacija kao faza u radu s djecom koja su nadarena
11.	Odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni: odgojno-obrazovne potrebe
12.	Primjena individualizacije u odgojno-obrazovnom radu
13.	Odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni: metodički oblici
14.	Odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni: Bloomova taksonomija i Dottrensovi nastavni listići
15.	Inkluzivno obrazovanje – šansa za djecu koja su nadarena
16.	Sistematizacija gradiva i potpisi
17.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 531 1437 747"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Radionica</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični rad 1</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Praktični rad 2</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Radionica je obavezna aktivnost za sve studente. Boduje se maksimalno 25 bodova. Studenti kreiraju radionicu na temu koja će biti dogovorena pri prvom susretu, a odnositi će se na teme date u silabusu. Studenti scenario radionice predaju na dan realizacije radionice. • Praktični rad 1 je obavezna aktivnost za sve studente. Teme za pisanje praktičnog rada studenti će dobiti na prvom susretu. Ova aktivnost se boduje maksimalno 35 bodova. Rad studenti predaju u 14. sedmici nastave. • Praktični rad 2 je obavezna aktivnost za sve studente. Upute za praktični rad studenti će dobiti na prvom susretu. Ova aktivnost se boduje maksimalno 40 bodova, te će se realizirati kontinuirano tokom semestra. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Radionica	25	25%	2.	Praktični rad 1	35	35%	3.	Praktični rad 2	40	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Radionica	25	25%																		
2.	Praktični rad 1	35	35%																		
3.	Praktični rad 2	40	40%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Altaras Dimitrijević, A. i Tatić Janevski, S. (2018). <i>Obrazovanje učenika izuzetnih . sposobnosti: Naučne osnove i smernice za školsku praksu</i>. Beograd: Zavod za unapređenje obrazovanja i vaspitanja. Dostupno putem: https://www.skolskaupravacacak.rs/images/stories/pdf/obrazovanje-darovitih-03.pdf 2. Cvetković-Lay, J. (2002). <i>Darovito je, što ću sa sobom?</i> Zagreb: Alinea. 3. Čudina, Obradović M. (1991). <i>Nadarenost, razumijevanje, prepoznavanje i razvijanje</i>. Zagreb: Školska knjiga. 																				

4. Koren, I. (1989): *Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika*. Zagreb: Školske novine

Dodatna

1. Altaras, A. (2006). *Darovitost i podbacivanje*. Beograd: Institut za psihologiju.
2. Cvetković-Lay, J. i Sekulić-Majurec, A. (1998). *Darovito je, što ću sa njim?* Zagreb: Alinea
3. Dottrens, R. (1962). *Individualizovana nastava*. Sarajevo: Veselin Masleša
4. Drašković, B. (1998). *Daroviti i obrazovna odiseja*. Beograd: ABC Grafika
5. Đorđević, B. (1998). *Daroviti učenici i (ne)uspeh*. Beograd: Učiteljski fakultet
6. Đorđević, J. i Đorđević, B. (2016). *Priroda darovitosti i podsticanje razvoja*. Dostupno putem:
<http://www.sao.org.rs/documents/2016/Priroda%20darovitosti%20Djordjevic%20-%20Djordjevic.PDF>
7. Duvnjak, K. i Cvetković-Lay, J. (2017). *Priručnik za rad s darovitim učenicima u razrednoj nastavi – Mali vodič za provedbu projektne nastave u prirodoslovlju*. Zagreb: Bioteka. Dostupno putem: http://udruga.bioteka.hr/wp-content/uploads/2018/01/Panda-Priru%C4%8Dnik_final.pdf
8. Ehly, W.S.; Conoley, C.J. & Rosenthal, D. (1985). *Working with Parents of Exceptional Children*. St.Louis: Times Mirror/Mosby College Publishing
9. Ford, Y.D. & Trotman, F.M. (2001). Teachers of Gifted Students: Suggested Multicultural Characteristics and Competencies. *Roepier Review*, Vol.23
10. Freeman, J. (2001). *Gifted children growing up*. London: The Cromwell Press, Trowbridge, Wilts.
11. Gardner, H. (1993). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*. New York: BasicBooks
12. Gojkov, G. (2008). *Didaktika darovitih*. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača. Dostupno putem:
<http://www.uskolavrsac.edu.rs/KnjigeGG/G%20Gojkov%20Didaktika%20darovitih%20r.pdf>
13. Gojkov, G. (2008). *Metodološki problemi istraživanja darovitosti*. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača. Dostupno putem:
http://www.uskolavrsac.edu.rs/KnjigeGG/Metodoloski_problemi.pdf
14. Hüther, G. i Hauser, U. (2015). *Svako je dijete darovito*. Zagreb: Harfa.
15. Howe, J.A.M. (1999). *Kvocijent inteligencije pod znakom pitanja: Istina o inteligenciji*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk
16. Radeka, I. (ur.) (2018). *Odgoj i obrazovanje darovitih učenika: Suvremene pedagoške implikacije*. Zadar: Sveučilište u Zadru.
1. Winner, E. (2005). *Darovita djeca: Mitovi i stvarnost*. Lekenik: Ostvarenje.

Napomene

Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija-Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom s govornim teškoćama i djecom sa specifičnim teškoćama u učenju 1				
Šifra/kod	FIL SPED 521	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	III (treći)	Ak. godina	2022./23.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viša asistentica Anida Manko, MA,			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1	seminar 1	vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovna znanja o govornim teškoćama. Osnovna znanja o specifičnim teškoćama u učenju. Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s govornim teškoćama. Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa specifičnim teškoćama u učenju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa karakteristikama djece s govornim teškoćama i specifičnim teškoćama u učenju. Osposobiti studente da kreiraju i koriste strategije u odgojno-obrazovnom radu s djecom s govornim teškoćama i specifičnim teškoćama u učenju				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita studenti će moći: <ul style="list-style-type: none">• Primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s govornim teškoćama i specifičnim teškoćama u učenju• Primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa specifičnim teškoćama u učenju• Ponašati se u skladu s potrebama i pravima djece s teškoćama u razvoju• Podržati kvalitetno obrazovanje za svako dijete				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
2.	
3.	Razumijevanje govornih teškoća
4.	
5.	Razumijevanje specifičnih teškoća u učenju
6.	
7.	Odgojno-obrazovne potrebe učenika s govornim teškoćama
8.	
9.	Odgojno-obrazovne potrebe učenika sa specifičnim teškoćama u učenju
10.	
11.	Funkcionalni profil/pedagoški profil učenika s govornim teškoćama
12.	
13.	Funkcionalni profil/pedagoški profil učenika sa specifičnim teškoćama u učenju
14.	
15.	Polusestrialna provjera znanja studenata
16.	
17.	Nastavne metode, oblici i tehnike rada s učenicima s govornim teškoćama
18.	
19.	Nastavne metode, oblici i tehnike rada s učenicima sa specifičnim teškoćama u učenju
20.	
21.	Primjena individualizacije u odgojno-obrazovnom radu
22.	
23.	Primjena asistivne tehnologije u odgojno-obrazovnom procesu u radu sa učenicima s govornim teškoćama
24.	
25.	Primjena asistivne tehnologije u odgojno-obrazovnom procesu u radu sa učenicima sa specifičnim teškoćama u učenju
26.	
27.	<i>Prezentacija studentskih radova</i>
28.	
29.	Evaluacija i potpisi
30.	
31.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
32.	
33.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
34.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 422 1437 596"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktični rad</td> <td>60 bodova</td> <td>60%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40 bodova</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktični rad je obavezna aktivnost za sve studente. Upute za praktični rad studenti će dobiti na prvom susretu. Ova aktivnost se boduje maksimalno 60 bodova, te će se realizirati kontinuirano tokom semestra. • Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog na osnovu silabusa. Ispit je eliminatoran. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični rad	60 bodova	60%	2.	Završni ispit	40 bodova	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
1.	Praktični rad	60 bodova	60%														
2.	Završni ispit	40 bodova	40%														
Ukupno: 100 bodova			100%														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																
Literatura	<p><i>Obavezna literatura (određena poglavlja)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Davis, R. i Braun, E. (2001) Dar disleksije: zašto neki od najpametnijih ljudi ne znaju čitati i kako mogu naučiti. 2. Duranović M, Smythe I. (2010); Disleksija. Tuzla: Harfograf 3. Jensen, E. (2003); Različiti mozgovi, različiti učenici: kako doprijeti do onih do kojih se teško dopire; Zagreb: Educa 4. Pecikoza, A. (2013); Govorim, jer želim reći; Sarajevo: Život sa Down sindromom. 5. Posokhova, I. (ured) (2000); Dislalija: Upute za sustavnu terapiju; Zagreb: Ostvarenje. 6. Salihović N, Junuzović-Zunić L, Ibrahimagić A. (2006) Poremećaji glasa, govora i jezika. Tuzla: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli. 																

	<p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Daniels E., Staford K. (2001). Integracija dece sa posebnim potrebama, Beograd: Step by Step program, Centar za interaktivnu pedagogiju. 2. Dettmer, P., Thurston, L.P. & Dyck, N.J. (2005). Consultation, collaboration, and teamwork for students with special needs, 5/e ALLYN & BACON/LONGMAN 3. Đurdekanović, A. (2007); Drugaćiji sam, pa šta?!Pančevo: Grafos international 4. 4. Stručni radovi 5. Materijali sa nastave
Napomene	<p>Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija-Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom s govornim teškoćama i djecom sa specifičnim teškoćama u učenju 2				
Šifra/kod	FIL SPED 522	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	IV (četvrti)	Ak. godina	2022./23.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom s govornim teškoćama i djecom sa specifičnim teškoćama u učenju 1				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viša asistentica Anida Manko, MA,			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1 seminar 1		vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s govornim teškoćama. Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa specifičnim teškoćama u učenju. Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s govornim teškoćama. Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa specifičnim teškoćama u učenju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osposobiti studente da koriste specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s govornim teškoćama. Osposobiti studente da koriste specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa specifičnim teškoćama u učenju.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita, student će moći: 1. Kreirati strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s govornim teškoćama. 2. Kreirati strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa specifičnim teškoćama. 3. Primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s govornim teškoćama. 4. Primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa specifičnim teškoćama u učenju				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
2.	
3.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s govornim teškoćama.
4.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s govornim teškoćama
5.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa specifičnim teškoćama u učenju
6.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa specifičnim teškoćama u učenju
7.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa specifičnim teškoćama u učenju
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s govornim teškoćama
10.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s govornim teškoćama
11.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s govornim teškoćama
12.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa specifičnim teškoćama u učenju
13.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa specifičnim teškoćama u učenju
14.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa specifičnim teškoćama u učenju
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava je konsultativna, uz periodična susretanja sa svim studentima.																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 394 1437 569"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktični zadatak 1</td> <td>40</td> <td>%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični zadatak 2</td> <td>60</td> <td>%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktični zadatak 1 studenti će upute za ovaj zadatak dobiti na prvom susretu nastave. • Praktični zadatak 2 studenti će upute za ovaj zadatak dobiti na prvom susretu nastave. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični zadatak 1	40	%	2.	Praktični zadatak 2	60	%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
1.	Praktični zadatak 1	40	%														
2.	Praktični zadatak 2	60	%														
Ukupno: 100 bodova			100%														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																
Literatura	<p><i>Obavezna literatura (određena poglavlja)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Davis, R. i Braun, E. (2001); Dar disleksije: zašto neki od najpametnijih ljudi ne znaju čitati i kako mogu naučiti. 2. Duranović M, Smythe I. (2010); Disleksija. Tuzla: Harfograf 3. Jensen, E. (2003); Različiti mozgovi, različiti učenici: kako doprijeti do onih do kojih se teško dopire; Zagreb: Educa 4. Pecikoza, A. (2013); Govorim, jer želim reci; Sarajevo: Život sa Down sindromom. 5. Posokhova, I. (ured) (2000); Dislalija: Upute za sustavnu terapiju; Zagreb: Ostvarenje. 6. Salihović N, Junuzović-Zunić L, Ibrahimagić A. (2006) Poremećaji glasa, govora i jezika. Tuzla: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli. 																

	<p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Daniels E., Staford K. (2001). Integracija dece sa posebnim potrebama, Beograd: Step by Step program, Centar za interaktivnu pedagogiju. 2. Dettmer, P., Thurston, L.P. & Dyck, N.J. (2005). Consultation, collaboration, and teamwork for students with special needs, 5/e ALLYN & BACON/LONGMAN 3. Đurdekanović, A. (2007); Drugačiji sam, pa šta?!Pančevo: Grafos international 4. 4. Stručni radovi 5. Materijali sa nastave
Napomene	<p>Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija-Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom sa poremećajima u socio-emocionalnom razvoju i neprihvatljivim oblicima ponašanja 1				
Šifra/kod	FIL PED 505	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	III (treći)	Ak. godina	2022./23.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viša asistentica Anida Manko, MA,			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1 seminar 1		vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovna znanja o socio-emocionalnim poremećajima u ponašanju i neprihvatljivim Kategorije djece sa socio-emocionalnim poremećajima u razvoju i neprihvatljivim oblicima ponašanja. Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa socio-emocionalnim poremećajima u razvoju i neprihvatljivim oblicima ponašanja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa: kategorijama i karakteristikama djece sa socio-emocionalnim poremećajima u razvoju neprihvatljivim oblicima ponašanja. Osposobiti studente da koriste osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa učenicima sa socio-emocionalnim poremećajima u ponašanju i neprihvatljivim oblicima ponašanja.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita, student će moći: <ul style="list-style-type: none">• Nabrojati karakteristike djece sa socio-emocionalnim poremećajima i neprihvatljivim oblicima ponašanja• Predložiti strategije u odgojno-obrazovnom radu djece s socio-emocionalnim poremećajima i neprihvatljivim oblicima ponašanja• Primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa socio-emocionalnim poremećajima i neprihvatljivim oblicima ponašanja• Kreirati plan podrške djeci sa socio-emocionalnim poremećajima i				

	<p>neprihvatljivim oblicima ponašanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mijenjati stav o djeci sa socio-emocionalnim poremećajima i neprihvatljivim oblicima ponašanja • Uticati na poboljšanje slike djeteta sa socio-emocionalnim poremećajima i neprihvatljivim oblicima ponašanja
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
2.	Razumijevanje socio-emocionalnih teškoća
3.	Razumijevanje neprihvatljivih oblika ponašanja
4.	Odgojno-obrazovne potrebe učenika sa socio-emocionalnim teškoćama
5.	Odgojno-obrazovne potrebe učenika s neprihvatljivim oblicima ponašanja
6.	Funkcionalni profil/pedagoški profil učenika sa socio-emocionalnim teškoćama
7.	Funkcionalni profil/pedagoški profil učenika u autističnom spektru
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nastavne metode, oblici i tehnike rada s učenicima sa socio-emocionalnim teškoćama
10.	Nastavne metode, oblici i tehnike rada s neprihvatljivim oblicima ponašanja
11.	Primjena individualizacije u odgojno-obrazovnom radu
12.	Primjena asistivne tehnologije u odgojno-obrazovnom procesu u radu sa socio-emocionalnim teškoćama
13.	Primjena asistivne tehnologije u odgojno-obrazovnom procesu u radu s neprihvatljivim oblicima ponašanja
14.	<i>Prezentacija studentskih radova</i>
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 531 1435 705"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktični rad</td> <td>60 bodova</td> <td>60%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40 bodova</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktični rad je obavezna aktivnost za sve studente. Upute za praktični rad studenti će dobiti na prvom susretu. Ova aktivnost se boduje maksimalno 60 bodova, te će se realizirati kontinuirano tokom semestra. • Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog na osnovu silabusa. Ispit je eliminatoran. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični rad	60 bodova	60%	2.	Završni ispit	40 bodova	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
1.	Praktični rad	60 bodova	60%														
2.	Završni ispit	40 bodova	40%														
Ukupno: 100 bodova			100%														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																
Literatura	<p><i>Obavezna literatura (određena poglavlja)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bašić J., Koller-Trbović N., Uzelac S. (2004); Poremećaji u ponašnju i rizična ponašanja: pristupi i pojmovna određenja. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet. 2. Rumpf J. (2006); Vikati, udarati, uništavati - kako postupati sa agresivnom djecom. Jastrebarsko: Naklada Slap. 3. Ferek, M. (2006), Hiperaktivni sanjari - drugačiji, lošiji, bolji, Zagreb, Nakladnik Buđenje. 4. Jensen, E. (2003); Različiti mozgovi, različiti učenici: kako doprijeti do onih do kojih se teško dopire; Zagreb: Educa. 5. Kuorelahti, M. (2004); Rad škole sa djecom i omladinom sa emocionalnim problemima i/ili poremećajima u ponašanju; u zborniku radova: Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine; Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet u Sarajevu 6. Winkel, R. (1996); Djeca koju je teško odgajati, Zagreb: Educa. 																

	<p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Danes V.(2003), <i>Dijete, vanjski svijet i psihički poremećaji</i>. Zenica: Dom štampe2. Letic N. (2010), <i>Prirucnik za vježbe iz psihopatologije djetinjstva i mladosti</i>. Banja Luka: Filozofski fakultet.3. Nikolic, S. (1997); <i>Svijet dječje psihe</i>; Zagreb: Prosvjeta.4. Dettmer, P., Thurston, L.P. & Dyck, N.J. (2005). <i>Consultation, collaboration, and teamwork for students with special needs</i>, 5/e ALLYN & BACON/LONGMAN5. Materijali sa nastave
Napomene	Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija-Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom sa poremećajima u socio-emocionalnom razvoju i neprihvatljivim oblicima ponašanja 2				
Šifra/kod	FIL PED 506	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	IV (četvrti)	Ak. godina	2022./23.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom sa poremećajima u socio-emocionalnom razvoju i neprihvatljivim oblicima ponašanja 1				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viša asistentica Anida Manko, MA,			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1 seminar 1		vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa socio-emocionalnim teškoćama. Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja. Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa socio-emocionalnim teškoćama. Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osposobiti studente da koriste specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa socio-emocionalnim poremećajima u ponašanju. Osposobiti studente da koriste specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa neprihvatljivim oblicima ponašanja				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita, student će moći: 1. Kreirati strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa socio-emocionalnim teškoćama. 2. Kreirati strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom neprihvatljivim oblicima teškoćama. 3. Primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa socio-emocionalnim teškoćama.				

4. Primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
2.	
3.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa socio-emocionalnim teškoćama
4.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa socio-emocionalnim teškoćama
5.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa socio-emocionalnim teškoćama
6.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja.
7.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa socio-emocionalnim teškoćama
10.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa socio-emocionalnim teškoćama
11.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa socio-emocionalnim teškoćama
12.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja
13.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja
14.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava je konsultativna, uz periodična susretanja sa svim studentima.																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 394 1437 569"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktični zadatak 1</td> <td>40</td> <td>%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični zadatak 2</td> <td>60</td> <td>%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktični zadatak 1 studenti će upute za ovaj zadatak dobiti na prvom susretu nastave. • Praktični zadatak 2 studenti će upute za ovaj zadatak dobiti na prvom susretu nastave. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični zadatak 1	40	%	2.	Praktični zadatak 2	60	%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
1.	Praktični zadatak 1	40	%														
2.	Praktični zadatak 2	60	%														
Ukupno: 100 bodova			100%														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																
Literatura	<p><i>Obavezna literatura (određena poglavlja)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bašić J., Koller-Trbović N., Uzelac S. (2004); Poremećaji u ponašanju i rizična ponašanja: pristupi i pojmovna određenja. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet 2. Ferek M. (2006); Hiperaktivni sanjari - drugačiji, lošiji, bolji, Zagreb, Nakladnik Budenje 3. Jensen, E. (2003); Različiti mozgovi, različiti učenici: kako doprijeti do onih do kojih se teško dopire; Zagreb: Educa 4. Kocijan Hercigonja, D; Buljan Flander, G. i Vuckovic, D. (1999); Hiperaktivno dijete – Uznemireni roditelji i odgajatelji; Jastrebarsko: Naklada Slap 5. Kostelnik, J. M; Onaga, E; Rohde, B. i Whiren, A. (2004); Djeca s posebnim potrebama; Zagreb:Educa 6. Kuorelahti, M. (2004); Rad škole sa djecom i omladinom sa emocionalnim problemima i/ilimporemećajima u ponašanju; u zborniku radova: Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine; Sarajevo:TEPD i Filozofski fakultet u Sarajevu 7. Rumpf J. (2006); Vikati, udarati, uništavati - kako postupati sa agresivnom djecom. Jastrebarsko:Naklada Slap. 																

	8. Winkel, R. (1996); Djeca koju je tesko odgajati, Zagreb: Educa
	<p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Danes V.(2003), Dijete, vanjski svijet i psihicki poremeeeaji. Zenica: Dom stampe 2. Dettmer, P., Thurston, L.P. & Dyck, N.J. (2005). Consultation, collaboration, and teamwork for students with special needs, 5/e ALLYN & BACON/LONGMAN 3. Materijali sa nastave
Napomene	Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika odgojnog rada				
Šifra/kod	FIL PED 578	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	III (treći)	Ak. godina	2022/2023.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis kolegija/nastavnog predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Kafedžić, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	asist. Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: niksicedina@gmail.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: <u>2</u> seminar: <u>0</u> vježbe: <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog predmeta Metodika odgojnog rada studentima će biti ponuđeni sadržaji u vezi sa osnovama metodike odgojnog rada, osnovna obilježja odgoja, njegove granice i moć; zašto je potreban odgoj, odgojne vrijednosti - odgoj kao interakcijsko-komunikacijski proces; kako odgovorno primjenjivati moć u komunikaciji s djecom; kako osigurati nenasilni odgoj djece; osnove pozitivne discipline.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa predmetom proučavanja ove pedagoške naučne discipline, sa najnovijim naučnim saznanjima i rezultatima istraživanja u oblasti metodike odgojnog rada. Kod studenata razviti profesionalnu radoznalost i pozitivnu motivaciju za daljnja proučavanja i samostalni razvoj u ovoj oblasti.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog nastavnog predmeta moći: 1. objasniti osnove metodike odgojnog rada, 2. kritički promišljati o karakteristikama odgoja danas u odnosu na odgoj u prošlosti, 3. prepoznati slabosti u odgoju djece, 4. usporediti specifičnosti komunikacije i interakcije i njihovu međupovezanost u odgoju djece, 5. integrirati vrijednosti u vlastito odgojno djelovanje, 6. voditi radionice na odgovarajuću temu sa učenicima, roditeljima, nastavnicima, 7. kreirati program preventivnih mjera u cilju smanjenja i uklanjanja nasilja među i nad djecom, 8. primjeniti Protokol o postupanju u situacijama nasilja u školi, 9. osmisliti program rada u obitelji i odgojno-obrazovnoj ustanovi baziran na principima pozitivne discipline, 10. predložiti mjere i akcije za osnaživanje odgojnog djelovanja u obitelji i odgojno-obrazovnoj ustanovi, 11. djelovati u zajednici u cilju osiguranja sigurnog i poticajnog okruženja za svako dijete.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik Osnove metodike odgojnog rada
2.	O pojmu odgoj
3.	Komunikacija i interakcija – temelj odgojnog procesa
4.	Specifičnosti odgoja djece u prošlosti i sadašnjosti
5.	Propusti i slabosti u odgoju djece
6.	Uticaj medija na odgoj djece
7.	Polusemestralna provjera znanja studenata
8.	Od poslušnosti do odgovornosti: kompetencija u pedagoškim odnosima
9.	Obiteljska svakodnevnica i odgoj djeteta – nova paradigma odgojnih postupaka roditelja
10.	Razvijanje discipline kod djece – konstruktivna/pozitivna disciplina
11.	Odgojno djelovanje savremene škole: izazovi i mogućnosti
12.	Pozitivna disciplina u odjeljenju
13.	(Ne)nasilni odgoj djece - nenasilno rješavanje sukoba u obitelji i školi
14.	Sekundarna prevencija u osnovnim i srednjim školama
15.	Sistematizacija gradiva i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispiti za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz kreativnu upotrebu RWCT tehnika poučavanja i učenja.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="472 436 1448 653"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pojmovnik</td> <td>20 bodova</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični rad</td> <td>40 bodova</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40 bodova</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmovnik je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Studenti individualno kreiraju pojmovnik koji treba sadržavati 20 različitih pojmova iz oblasti metodike odgojnog rada uz korištenje literature i to najmanje dva različita izvora za svaki pojam. Studenti pišu kritički osvrt na navedene definicije. Studenti predaju pojmovnik u pisanoj formi u 7. sedmici nastave. • Praktični rad je obavezna aktivnost za sve studente (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Praktični rad se realizira u formi portfolija i boduje maksimalno 40 bodova. Portfolij studenti predaju u 13. sedmici nastave. • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Završni ispit studenti polažu na osnovu obavezne i dodatne literature. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 40 bodova. Završni ispit je eliminatoran. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pojmovnik	20 bodova	20%	2.	Praktični rad	40 bodova	40%	3.	Završni ispit	40 bodova	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Pojmovnik	20 bodova	20%																		
2.	Praktični rad	40 bodova	40%																		
3.	Završni ispit	40 bodova	40%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1993). <i>Mikropedagogija</i>. Zagreb: Školska knjiga. Poglavlje: Interakcija i komunikacija u odgoju 2. Daly, M. (2008). <i>Roditeljstvo u suvremenoj Europi</i>. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Poglavlje: Nenasilni odgoj djece; 3. Durrant, J. (2007). <i>Pozitivna disciplina: šta je to i kako je provoditi</i>; dostupno na: 																				

<http://resourcecentre.savethechildren.se/sites/default/files/documents/6219.pdf>

4. Juul, J. i Helle, J. (2010). *Od poslušnosti do odgovornosti: kompetencija u pedagoškim odnosima*. Zagreb: Naklada Pelago.
5. Maleš, D. (2011). Obiteljska svakodnevnica i odgoj djeteta – nova paradigma odgojnih postupaka roditelja. U: Maleš, D. (ur). *Nove paradigme ranoga odgoja*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za Pedagogiju.
6. Razum, R. (2008). Odgojno djelovanje savremene škole: izazovi i mogućnosti za religiozni odgoj. *Bogoslovska smotra*, 77, dostupno na: <http://hrcak.srce.hr/22539>

Dodatna

1. *Bajke i basne za djecu*, 2021, Banja Luka: Atlantik BB.
2. Bergmann, W. (2009). *Disciplina bez straha*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
3. Brajša P. (1996). *Umijeće razgovora*, Pula: C.A.S.H;
4. Bueb, B. (2009). *Pohvala disciplini*. Zagreb: Euroknjiga.
5. Gudjons, H. (1994). *Pedagogija - temeljna znanja*. Zagreb: Educa.
6. Hasanbegović-Anić, E. (2021). *Poremećaji ponašanja: specifična obilježja, tretman i prevencija*. Sarajevo: Dobra knjiga
7. Juul J. (2008). *Život u obitelji: najvažnije vrijednosti u zajedničkom životu i odgoju djece*. Zagreb: Naklada Pelago.
8. Ljubetić M. (2011). Stabilna obitelj i poželjno roditeljstvo u kaotičnom svijetu - (moguća) stvarnost ili iluzija?, U: Maleš, D. (ur). *Nove paradigme ranoga odgoja*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za Pedagogiju.
9. Pašalić-Kreso, A. (2012). *Koordinate obiteljskog odgoja*. Sarajevo: Filozofski fakultet.
10. Macanović, N. (2021). *Resocijalizacija maloljetnih prestupnika*. Banja Luka: Centar modernih znanja
11. Shaw, R. i Wood, S. (2009). *Epidemija popustljivog odgoja*. Zagreb: V.B.Z.
12. Vukasović, A. (1993). *Pedagogija*. Zagreb: Školska knjiga.
Poglavlje: Osnove metodike odgojne djelatnosti
13. Zečević, I. (2010). *Program prevencije nasilja u školi*; online izdanje priručnika dostupno na: <http://portal.skola.ba/start/LinkClick.aspx?fileticket=XicBJUYfSjM%3D&tabid=204>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija-Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom sa senzornim i tjelesnim teškoćama 1				
Šifra/kod	FIL SPED 511	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	III (treći)	Ak. godina	2022./23.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viša asistentica Anida Manko, MA,			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1 seminar 1		vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovna znanja o senzornim i tjelesnim teškoćama. Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa senzornim i tjelesnim teškoćama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa kategorijama djece sa senzornim teškoćama i tjelesnim teškoćama. Upoznati studente sa karakteristikama djece sa senzornim i tjelesnim teškoćama. Osposobiti studente da koriste osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa senzornim i tjelesnim teškoćama.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita studenti će moći: <ul style="list-style-type: none">• Primjeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa senzornim teškoćama i tjelesnim teškoćama• Primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa senzornim teškoćama i tjelesnim teškoćama• Ponašati se u skladu s potrebama i pravima djece s teškoćama u razvoju• Podržati kvalitetno obrazovanje za svako dijete				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
2.	
3.	Razumijevanje senzornih teškoća
4.	Razumijevanje tjelesnih teškoća
5.	
6.	Odgojno-obrazovne potrebe učenika sa senzornim teškoćama
7.	Odgojno-obrazovne potrebe učenika s tjelesnim teškoćama
8.	Funkcionalni profil/pedagoški profil učenika sa senzornim teškoćama
9.	
10.	Funkcionalni profil/pedagoški profil učenika s tjelesnim teškoćama
11.	Polusestrialna provjera znanja studenata
12.	
13.	Nastavne metode, oblici i tehnike rada s učenicima sa senzornim teškoćama
14.	Nastavne metode, oblici i tehnike rada s učenicima s tjelesnim teškoćama
15.	
16.	Primjena individualizacije u odgojno-obrazovnom radu
17.	Primjena asistivne tehnologije u odgojno-obrazovnom procesu u radu sa senzornim teškoćama
18.	
19.	Primjena asistivne tehnologije u odgojno-obrazovnom procesu u radu s učenicima s tjelesnim teškoćama
20.	<i>Prezentacija studentskih radova</i>
21.	
22.	Evaluacija i potpisi
23.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
24.	
25.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
26.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</p>																
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 495 1437 667"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktični rad</td> <td>60 bodova</td> <td>60%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40 bodova</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktični rad je obavezna aktivnost za sve studente. Upute za praktični rad studenti će dobiti na prvom susretu. Ova aktivnost se boduje maksimalno 60 bodova, te će se realizirati kontinuirano tokom semestra. • Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog na osnovu silabusa. Ispit je eliminatoran 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični rad	60 bodova	60%	2.	Završni ispit	40 bodova	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
1.	Praktični rad	60 bodova	60%														
2.	Završni ispit	40 bodova	40%														
Ukupno: 100 bodova			100%														
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna literatura (određena poglavlja)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eskirović, B., Vucinić, V., i Jablon, B. (2005). Novi model pedagoškog tretmana slabovidosti. Beogradska defektološka škola, (3), 79-92. 3. 2. Dimić, N. D., i Isaković, L. (2005). Ilustracija u nastavi srpskog jezika u školama za gluvu i nagluvu decu. Beogradska defektološka škola, (I), 37-43. 3. Kostelnik, J. M; Onaga, E; Rohde, B. i Whiren, A. (2004); Djeca s posebnim potrebama; Prirucnik za odgajatelje, ucitelje i roditelje; Zagreb: Educa. 4. Pecikoza, A. (2013); Govorim, jer želim reći; Sarajevo: Život sa Down sindromom. 																

	<p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Daniels E., Staford K. (2001). Integracija dece sa posebnim potrebama, Beograd: Step by Step program, Centar za interaktivnu pedagogiju. 2. Dettmer, P., Thurston, L.P. & Dyck, N.J. (2005). Consultation, collaboration, and teamwork for students with special needs, 5/e ALLYN & BACON/LONGMAN 3. Đurdekanović, A. (2007); Drugačiji sam, pa šta?!Pančevo: Grafos international 4. 4. Stručni radovi 5. Materijali sa nastave
Napomene	<p>Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.</p>

SYLLABUS

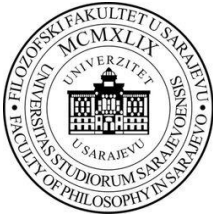
Odsjek	Pedagogija-Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom sa senzornim i tjelesnim teškoćama 2				
Šifra/kod	FIL SPED 512	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	IV (četvrti)	Ak. godina	2022./23.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom sa senzornim i tjelesnim teškoćama 1				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viša asistentica Anida Manko, MA,			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1	seminar 1	vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa senzornim teškoćama. Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s tjelesnim teškoćama- Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa senzornim teškoćama. Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s tjelesnim teškoćama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osposobiti studente da koriste specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa senzornim teškoćama. Osposobiti studente da koriste specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa učenicima sa tjelesnim teškoćama.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita, student će moći: 1. Kreirati strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s senzornim teškoćama 2. Kreirati strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa tjelesnim teškoćama 3. Primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s senzornim teškoćama				

4. Primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa tjelesnim teškoćama

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
2.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa senzornim teškoćama
3.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa senzornim teškoćama
4.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa senzornim teškoćama
5.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s tjelesnim teškoćama
6.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s tjelesnim teškoćama
7.	Osnovne strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s tjelesnim teškoćama
.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa senzornim teskoćama
10.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa senzornim teskoćama
11.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom sa senzornim teskoćama
12.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s tjelesnim teskoćama
13.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s tjelesnim teskoćama
14.	Specifične strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s tjelesnim teskoćama
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava je konsultativna, uz periodična susretanja sa svim studentima.																
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 430 1437 604"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktični zadatak 1</td> <td>40</td> <td>%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični zadatak 2</td> <td>60</td> <td>%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktični zadatak 1 studenti će upute za ovaj zadatak dobiti na prvom susretu nastave. • Praktični zadatak 2 studenti će upute za ovaj zadatak dobiti na prvom susretu nastave. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični zadatak 1	40	%	2.	Praktični zadatak 2	60	%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
1.	Praktični zadatak 1	40	%														
2.	Praktični zadatak 2	60	%														
Ukupno: 100 bodova			100%														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																
Literatura	<p><i>Obavezna literatura (određena poglavlja)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skirovic, B., Vucinic, V., & Jablan, B. (2005). Novi model pedagoškog tretmana slabovidosti. Beogradska defektološka škola, (3), 79-92. 2. Kostelnik, J.M; Onaga, E; Rohde, B. i Whiren, A. (2004); Djeca s posebnim potrebama; Priručnik za odgajatelje, učitelje i roditelje; Zagreb: Educa 3. Kostić D. (1980) Govor i slusno osteceno dijete. Gornji Milanovac: Kultumi centar 4. Pecikoza, A. (2013); Govorim, jer želim reći; Sarajevo: Život sa Down sindromom. 																

	<p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Daniels E., Staford K. (2001). Integracija dece sa posebnim potrebama, Beograd: Step by Step program, Centar za interaktivnu pedagogiju.2. Dettmer, P., Thurston, L.P. & Dyck, N.J. (2005). Consultation, collaboration, and teamwork for students with special needs, 5/e ALLYN & BACON/LONGMAN3. Stručni radovi Materijali sa nastave
Napomene	Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Nadareni učenici				
Šifra/kod	FIL PED 592	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2022/23
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Lejla Kafedžić, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amina Isanović Hadžiomerović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.hadziomerovic@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: <u>2</u> ; seminar _____; vježbe: <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog predmeta Nadareni učenici studentima će biti ponuđeni sadržaji u vezi sa određenjem nadarenosti; identifikacijom djece koja su nadarena; odgojno-obrazovnom radu s djecom koja su nadarena, te u vezi sa kreiranjem sigurnog i poticajnog okruženja za sve učenike. Naglasak je na identifikaciji, praćenju i istraživanju nadarenost u odgojno-obrazovnoj ustanovi, te primjeni metodičkih oblika odgojno-obrazovnog rada sa učenicima koji su nadareni.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je uvođenje studenata u teorijske i praktične izazove odgojno-obrazovnog rada s djecom koja su nadarena.				
Ishodi učenja	<p>Studenti će nakon odslušanog nastavnog predmeta moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. definirati ključne pojmove u oblasti nadarenosti, 2. objasniti koncept nadarenosti, 3. vrednovati važnost svakog pojedinog faktora u razvoju nadarenosti, 4. nabrojati karakteristike djece koja su nadarena, 5. kreirati plan realizacije identifikacije djece koja su nadarena, 6. osmisliti radionicu na odgovarajuću temu iz oblasti nadarenosti sa učenicima, roditeljima, nastavnicima, 7. primijeniti Bloomovu taksonomiju i Dottrensove nastavne listiće u odgojno-obrazovnom radu sa nadarenima, 8. osmisliti skicu istraživanja u oblasti nadarenosti, 9. argumentirati važnost inkluzivnog obrazovanja za primjeren odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
10.-14. 10. 2022.	
2.	Osnovni pojmovi u oblasti nadarenosti
17.-21. 10. 2022.	
3.	Razumijevanje nadarenosti
24. - 28. 10. 2022.	
4.	Faktori koji utiču na nadarenost
31. 10. - 04. 11. 2022.	
5.	Uloga okoline u razvoju nadarenosti: obitelj
07. - 11.11. 2022.	
6.	Uloga okoline u razvoju nadarenosti: nastavnik
14. – 18. 11. 2022.	
7.	Karakteristike djece koja su nadarena
21. - 25. 11. 2022.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
28. 11. – 02. 12. 2022.	
9.	Identifikacija kao faza u radu s djecom koja su nadarena
05. – 09. 12. 2022.	
10.	Odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni: odgojno-obrazovne potrebe
12. – 16. 12. 2022.	
11.	Primjena individualizacije u odgojno-obrazovnom radu
19. – 23. 12. 2022.	
12.	Odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni: metodički oblici
26. - 30. 12. 2022.	
13.	Odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni: Bloomova taksonomija i Dottrensovi nastavni listići
02. - 06. 01. 2023.	
14.	Inkluzivno obrazovanje – šansa za djecu koja su nadarena
09. – 13. 01. 2023.	
15.	Sistematizacija gradiva i potpisi
16. – 20. 01. 2023.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
23. - 30. 01. 2023.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz upotrebu RWCT tehnika podučavanja i učenja.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 489 1437 709"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Radionica</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični rad</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Radionica je obavezna aktivnost za sve studente. Boduje se maksimalno 25 bodova. Studenti kreiraju radionicu na temu koja će biti dogovorena pri prvom susretu, a odnosit će se na teme date u silabusu. Scenario radionice studenti predaju u 12. sedmici nastave putem platforme BISER. • Praktični rad je obavezna aktivnost za sve studente. Praktični rad sadrži tri glavna dijela: teorijski dio, metodološki dio i istraživački dio. Teme za pisanje praktičnog rada studenti će dobiti na prvom susretu. Ova aktivnost se boduje maksimalno 35 bodova. Rad studenti predaju u 14. sedmici nastave putem platforme BISER. • Završni ispit studenti pišu pismeno na osnovu sadržaja koji je realiziran tokom semestra. Ispit je eliminatoran. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Radionica	25	25%	2.	Praktični rad	35	35%	3.	Završni ispit	40	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Radionica	25	25%																		
2.	Praktični rad	35	35%																		
3.	Završni ispit	40	40%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Altaras Dimitrijević, A. i Tatić Janevski, S. (2018). <i>Obrazovanje učenika izuzetnih sposobnosti: Naučne osnove i smernice za školsku praksu</i>. Beograd: Zavod za unapređenje obrazovanja i vaspitanja. Dostupno putem: https://www.skolskaupravacacak.rs/images/stories/pdf/obrazovanje-darovitih-03.pdf 2. Cvetković-Lay, J. (2002). <i>Darovito je, što ću sa sobom?</i> Zagreb: Alinea. 3. Čudina, Obradović M. (1991). <i>Nadarenost, razumijevanje, prepoznavanje i razvijanje</i>. Zagreb: Školska knjiga. 4. Koren, I. (1989): <i>Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika</i>. Zagreb: 																				

Dodatna

1. Altaras, A. (2006). *Darovitost i podbacivanje*. Beograd: Institut za psihologiju.
2. Cvetković-Lay, J. i Sekulić-Majurec, A. (1998). *Darovito je, što ću sa njim?* Zagreb: Alinea
3. Dottrens, R. (1962). *Individualizovana nastava*. Sarajevo: Veselin Masleša
4. Drašković, B. (1998). *Daroviti i obrazovna odiseja*. Beograd: ABC Grafika
5. Đorđević, B. (1998). *Daroviti učenici i (ne)uspeh*. Beograd: Učiteljski fakultet
6. Đorđević, J. i Đorđević, B. (2016). *Priroda darovitosti i podsticanje razvoja*. Dostupno putem:
<http://www.sao.org.rs/documents/2016/Priroda%20darovitosti%20Djordjevic%20-%20Djordjevic.PDF>
7. Duvnjak, K. i Cvetković-Lay, J. (2017). *Priručnik za rad s darovitim učenicima u razrednoj nastavi – Mali vodič za provedbu projektne nastave u prirodoslovlju*. Zagreb: Bioteka. Dostupno putem: http://udruga.bioteka.hr/wp-content/uploads/2018/01/Panda-Priru%C4%8Dnik_final.pdf
8. Ehly, W.S.; Conoley, C.J. & Rosenthal, D. (1985). *Working with Parents of Exceptional Children*. St.Louis: Times Mirror/Mosby College Publishing
9. Ford, Y.D. & Trotman, F.M. (2001). Teachers of Gifted Students: Suggested Multicultural Characteristics and Competencies. *Roeper Review*, Vol.23
10. Freeman, J. (2001). *Gifted children growing up*. London: The Cromwell Press, Trowbridge, Wilts.
11. Gardner, H. (1993). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*. New York: BasicBooks
12. Gojkov, G. (2008). *Didaktika darovitih*. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača. Dostupno putem:
<http://www.uskolavrsac.edu.rs/KnjigeGG/G%20Gojkov%20Didaktika%20darovitih%20r.pdf>
13. Gojkov, G. (2008). *Metodološki problemi istraživanja darovitosti*. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača. Dostupno putem:
http://www.uskolavrsac.edu.rs/KnjigeGG/Metodoloski_problemi.pdf
14. Hüther, G. i Hauser, U. (2015). *Svako je dijete darovito*. Zagreb: Harfa.
15. Howe, J.A.M. (1999). *Kvocijent inteligencije pod znakom pitanja: Istina o inteligenciji*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk
16. Radeka, I. (ur.) (2018). *Odgoj i obrazovanje darovitih učenika: Suvremene pedagoške implikacije*. Zadar: Sveučilište u Zadru.
17. Winner, E. (2005). *Darovita djeca: Mitovi i stvarnost*. Lekenik: Ostvarenje.

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija - Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove specijalne pedagogije				
Šifra/kod	FIL PED 436	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6 ECTS
					2 ECTS praktična nastava
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	I (prvi)	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com, lejla.kafedzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v. asist. Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba; smajovic.amina@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 1 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/nastavnog predmeta	U okviru kolegija Osnove specijalne pedagogije studenti će se upoznati sa terminologijom, zakonitostima inkluzivnog odgoja i obrazovanja, univerzalnim dizajnom, stereotipima i predrasudama, prihvatanjem različitosti, upravljanjem odjeljenjem, aktivnom podrškom djeci.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa konceptom inkluzije u obrazovanju te mogućnošću provedbe inkluzije u obrazovnom sistemu BiH. Potaknuti studente za aktivno učešće u provedbi inkluzije u obrazovanju, načinima kreiranja poticajnog okruženja i upotrebe univezalnog dizajna za učenje.				
Ishodi učenja	<p>Studenti će nakon odslušanog predmeta i položenog ispita moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koristiti adekvatne termine u svakodnevnoj i stručnoj komunikaciji • argumentirati za primjenu inkluzivnog odgoja i obrazovanja • obrazložiti elemente upravljanja inkluzivnim odjeljenjem • navesti elemente Individualnog plana i programa • predložiti najmanje pet strategija za smanjenje i uklanjanje predrasuda kod djece, roditelja, nastavnika i stručnih saradnika • procijeniti stanje djeteta uz primjenu instrumenata za opservaciju • osmisлити primjer univerzalnog dizajna za učenje • procijeniti razvijenost dimenzija inkluzivnosti: politike, kulture i prakse. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima
2.	Osnovna polazišta inkluzivnog obrazovanja
3.	Temeljni pojmovi inkluzivnog obrazovanja
4.	Primjena Indeksa inkluzivnosti u odgojno-obrazovnoj ustanovi
5.	Prihvatanje različitosti
6.	Prihvatanje različitosti
7.	Upravljanje odjeljenjem - temeljni procesi
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Upravljanje odjeljenjem - opservacija i IPP
10.	Kreiranje univerzalnog dizajna za učenje
11.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika - I dio
12.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika - II dio
13.	Podrška aktivnom učenju i učešću svih učenika - III dio
14.	Partnerstvo nastavnika i roditelja u procesu kreiranja inkluzivnog okruženja
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="448 432 1450 642"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktična vježba</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Istraživački zadatak</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Praktični rad</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktična vježba podrazumijeva rad na određenu temu koju će studenti dobiti na početku semestra. Praktična vježba se realizira individualno. Praktična vježba se predaje u 12. sedmici nastave. Ova aktivnost nosi 20 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. • Istraživački zadatak - za realizaciju ovog zadatka studenti će dobiti upute na početku semestra. Studenti predaju zadatak u 14. sedmici nastave. Ova aktivnost nosi 40 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. • Praktični rad se realizira tokom semestra i nosi 40 bodova. Upute za rad studenti će dobiti na početku semestra. <p>Praktičnu nastavu studenti realiziraju u udruženju za ostvarivanje prava i/ili podršku djeci i mladima u ukupnom trajanju od 40 sati.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktična vježba	20	20%	2.	Istraživački zadatak	40	40%	3.	Praktični rad	40	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Praktična vježba	20	20%																		
2.	Istraživački zadatak	40	40%																		
3.	Praktični rad	40	40%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berit, H. J. (2007). <i>Razred u pravcu inkluzije</i>. Sarajevo: Connectum. 2. Bouillet, D. (2010). <i>Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Džonston, K. (2014). <i>Stručni priručnik: Pristup školi i obrazovno okruženje II – Univerzalni dizajn za učenje</i>. UNICEF. Dostupno na: https://www.unicef.org/eca/sites/unicef.org.eca/files/Booklet%2011%20-%20Serbian%20Version.pdf 4. Kafedžić, L. (2020). <i>Da niko ne izostane: Osnove specijalne pedagogije</i>. Sarajevo: AMOS-GRAF d.o.o. 5. <i>Priručnik za nastavnike: Kvalitetne inkluzivne prakse</i> (2018); Društvo ujedinjenih građanskih inicijativa „Duga“ (III poglavlje: Diferencirano podučavanje). Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/sites/unicef.org.bih/files/2018-09/KVALITETNE%20INKLUZIVNE%20PRAKSE_FIN.PDF 																				

	<p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Čilić, A. i sar. (2009). <i>Priče o stvaranju škola po mjeri djeteta</i>. UNICEF BiH i COI Step by Step (“Amajli treba vrijeme i imat će ga”). Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/ba/media_12401.html 2. Gargiulo, M. R. (2006). <i>Special Education in Contemporary Society: An Introduction to Exceptionality</i>. Thomson Wadsworth 3. Krizmanić, M. (2010). <i>Život s različitima</i>. Zagreb: Profil. 4. Panjeta, A. (2011). <i>Iz našeg svijeta različitosti</i>. Sarajevo: UNICEF BiH i DUGA; Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/ba/media_17909.htm 5. Materijali s nastave
Napomene	<p>Studenti su obavezni sve aktivnosti predati/završiti u skladu sa naznačenim rokovima.</p>

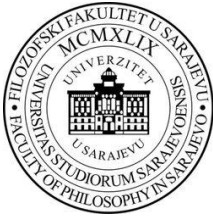
SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija - Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija usmjerena na dijete: sistemi podrške i partnerstva u inkluzivnom obrazovanju				
Šifra/kod	FIL PED 471	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	II (drugi)	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com, lejla.kafedzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v. asist. Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba; smajovic.amina@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 0 vježbe: 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Pedagogija usmjerena na dijete: sistemi podrške i partnerstva u inkluzivnom obrazovanju studenti će se upoznati sa osnovnim sistemima podrške i partnerstva u inkluzivnom društvu, konceptom planiranja usmjerenog na osobu, osnovnim smjernicama čije je uvažavanje nužno za uspješnu tranziciju u odgoju i obrazovanju, postulatima društvene zaštite i brige o osobama s invaliditetom. Bit će razmatrana primjena pojedinih mjera u oblasti zapošljavanja osoba s invaliditetom.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa sistemima podrške u inkluzivnom obrazovanju, polazeći od osobno usmjerenog planiranja, primjene asistivne tehnologije u odgojno-obrazovnom procesu te primjene programa profesionalne orijentacije radi odabira poziva koji će osobe s invaliditetom činiti prepoznatljivim i reprezentativnim na tržištu rada.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog predmeta i položenog ispita moći: <ul style="list-style-type: none">• klasificirati asistivnu tehnologiju u skladu sa vrstom invaliditeta• demonstrirati upotrebu asistivne tehnologije i pomagala• potvrditi važnost primjene asistivne tehnologije u svakodnevnom životu• nabrojati prava osoba s invaliditetom i načine njihove zaštite• kreirati plan umrežavanja institucija u lokalnoj zajednici• argumentirati važnost zapošljavanja osoba s invaliditetom.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima
2.	Pedagogija usmjerena na dijete
3.	Sistemi podrške i partnerstva u inkluzivnom društvu
4.	Partnerstvo obitelji i drugih instanci u zajednici
5.	Planiranje usmjereno na osobu
6.	Tranzicija u odgoju i obrazovanju
7.	Važnost primjene asistivne tehnologije u odgojno-obrazovnom radu
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Društvena zaštita i briga o osobama s invaliditetom
10.	Intervencije pedagoga u pružanju pomoći i podrške osobama s invaliditetom u odabiru poziva
11.	Zaštita i zapošljavanje osoba s invaliditetom u međunarodnim dokumentima te zakonskoj regulativi BiH
12.	Socijalna i obrazovna uključenost osoba s invaliditetom s akcentom na tržište rada
13.	Saradnja sa mrežom institucija u lokalnoj zajednici koje se bave i promoviraju zapošljavanje osoba s invaliditetom
14.	Praktični rad - prezentacije studenata
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="448 470 1450 680"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktična vježba</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Portfolio - mapa djeteta</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktična vježba - za realizaciju ovog zadatka studenti će dobiti upute na početku semestra. Studenti predaju zadatak u 13. sedmici nastave. Prezentovanje najznačajnijih nalaza je planirano za 14. sedmicu nastave. Ova aktivnost nosi 40 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. • Portfolio Mapa djeteta se realizira tokom semestra i nosi 30 bodova. Upute za rad studenti će dobiti na početku semestra. Aktivnost je obavezna za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. • Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja rađenog tokom semestra. Ispit je eliminatoran i nosi 30 bodova. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktična vježba	40	40%	2.	Portfolio - mapa djeteta	30	30%	3.	Završni ispit	30	30%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Praktična vježba	40	40%																		
2.	Portfolio - mapa djeteta	30	30%																		
3.	Završni ispit	30	30%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Chiriacescu, M. (2006). <i>Obezbjedivanje pristupa osoba s invaliditetom socijalnim uslugama: Potreba za regulatornim mehanizmima u jugoistočnoj Evropi</i>, Handicap international - regionalna kancelarija za Jugoistočnu Evropu. 2. Guralnick M. J. (2011). Why Early Intervention Works: A Systems Perspective. <i>Infants and young children</i>, 24(1), 6-28. 3. Lazor, M., Isakov, M., Nevena, I. (2012). <i>Asistivna tehnologija</i>. Novi Sad: Praktikum. 4. Kafedžić, L., Bjelan-Guska, S., Smajović, A. i Muharemagić, E. (2019). <i>Zapošljavanje osoba s Down sindromom: izazovi i perspektive</i>. Sarajevo: Udruženje Život sa Down sindromom FBiH. 5. Lutar, Z., Ogresta, J., Milić-Babić, M. (2008). <i>Obitelj osoba s invaliditetom i mreža podrške</i>. Zagreb: Pravni fakultet. 6. Radovanović, D. (ur). <i>Nove tendencije u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji</i>. 7. Rangelov-Jusović, R. (2007). <i>Od saradnje ka partnerstvu - Kako izgraditi</i> 																				

	<p><i>partnerske odnose između vrtića, škole i porodice, Priručnik za odgajatelje i nastavnike, Sarajevo: COI Step By Step.</i></p> <p>8. Rozman, B. (2013). <i>Osobno usmjereno planiranje</i>. Zagreb: Udruga za promicanje inkluzije, Centar za obrazovanje odraslih Validus.</p> <p>9. Zuković, S. (2012). <i>Porodica kao sistem-funkcionalnost i resursi osnaživanja</i>, Novi Sad: Pedagoško društvo Vojvodine.</p> <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <p>1. Jendron, J. (2013). <i>SC Curriculum Access through Assistive Technology</i>. Columbia: University Center for Excellence.</p> <p>2. Rasheed, S. A., Fore, C., Miller, S. (2006). Person-Centered Planning: Practices, Promises and Provisos. <i>The Journal of Vocational Special Needs Education</i>, 28 (3), 47-59.</p> <p>3. Towell, D. i Sanderson, H. (2004). Person-centred planning in its strategic context: Reframing the mansell/beadle-brown critique. <i>Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities</i>, 17(1), 17-21.</p> <p>4. Žižak, A., Koller-Trbović, N. (1999). <i>Odgoj i tretman u institucijama socijalne skrbi</i>. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet.</p> <p>5. Pedagoški časopisi</p> <p>6. Materijal sa nastave</p>
Napomene	<p>Studenti su obavezni sve predispitne aktivnosti predati/završiti u skladu sa naznačenim rokovima.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specifičnosti istraživanja odgojno-obrazovnog rada s nadarenim učenicima				
Šifra/kod	FIL PED 593	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	IV	Ak. godina	2022/23.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Lejla Kafedžić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amina Isanović Hadžiomerović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.hadziomerovic@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 ; seminar _____; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija studenti će razvijati znanja, vještine i stavove u vezi sa istraživanjem odgojno-obrazovnog rada s nadarenim učenicima. Istraživački konteksti uključuju samu osobu koja je nadarena, ali i sve druge relevantne faktore koji su značajni za odgojno-obrazovni rad sa djetetom koje je nadareno.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je omogućiti studentima uvid u specifičnosti istraživanja odgojno-obrazovnog rada s nadarenim učenicima. Upoznavanje s metodama, tehnikama, postupcima u odgojno-obrazovnom radu i osposobljavanje za istraživački rad.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog predmeta i položenog ispita moći: <ol style="list-style-type: none"> 1. Analizirati specifičnosti istraživanja odgojno-obrazovnog rada s nadarenim učenicima. 2. Primijeniti adekvatne pristupe i metode u istraživanju nadarenosti. 3. Napisati kritički osvrt na film koji tematizira nadarenost. 4. Kompilirati sadržaje o konkretnoj temi u formi članka. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
28.03.-04.03.2022.	
2.	Osnovni pojmovi u oblasti nadarenosti i istraživanja
07.03.-11.03.2022.	
3.	Specifičnosti istraživanja u oblasti nadarenosti
14.03.-18.03.2022.	
4.	Priprema za rad na praktičnom zadatku 1
21.03.-25.03.2022.	
5.	Priprema za rad na zadatku 2: prikaz istraživanja
28.03.-01.04.2022.	
6.	Priprema za rad na zadatku 3: pregledni stručni članak
04.04.-08.04.2022.	
7.	Istraživanje usmjereno na osobu koja je nadarena Online sedmica
11.04.-15.04.2022.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
18.04.-22.04.2022.	
9.	Specifičnosti istraživanja uloge obitelji u razvoju nadarenosti
25.04.-29.04.2022.	
10.	Specifičnosti istraživanja uloge obitelji u razvoju nadarenosti
02.05.-06.05.2022.	
11.	Specifičnosti istraživanja uloge škole u razvoju nadarenosti
09.05.-13.05.2022.	
12.	Specifičnosti istraživanja uloge škole u razvoju nadarenosti
16.05.-20.05.2022.	
13.	Specifičnosti istraživanja odgojno-obrazovne prakse
23.05.-27.05.2022.	
14.	Specifičnosti istraživanja odgojno-obrazovne prakse
30.05.-03.06.2022.	
15.	Sistematizacija gradiva i potpisi
06.06.-10.06.2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13.06.-17.06.2022.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
20.06.-24.06.2022.	
18.	
27.06.-01.07.2022.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz upotrebu RWCT tehnika poučavanja i učenja.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 453 1435 669"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktični zadatak</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prikaz istraživanja</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Pregledni stručni članak</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktični zadatak odnosi se na kritički osvrt na film koji tematizira nadarenost. Student/ica bira film koji se bavi nadarenim pojedincima i na osnovu njega piše kritički osvrt. Osvrt bi trebalo da sadrži slijedeće: kratki prikaz sadržaja filma, osvrt na pristup nadarenosti/nadarenom pojedincu u filmu, odgojno-obrazovne poruke koje se mogu izvesti iz sadržaja filma (vođeno pitanjem: <i>Gdje nalazite primjenu ovog filma u odgojno-obrazovnom radu sa različitim grupama – učenicima, roditeljima, nastavnicima?</i>) i osvrt na dijelove filma koji su kontroverzni iz odgojno-obrazovne perspektive. Ovaj zadatak je obavezan za sve studente, a kritički osvrt studenti predaju u 6. sedmici nastave. • Prikaz istraživanja je zadatak 2 i odnosi na prikaz pristupa i metoda u istraživanju nadarenosti. Student/ica bira tri istraživanja u kojima su primijenjeni različiti pristupi, nacrti ili metode u istraživanju nadarenosti. Odabrana istraživanja ne mogu biti starija od 2015. godine. U svrhu ovog zadatka mogu se analizirati članci objavljeni u časopisima, knjige i doktorske disertacije na bilo kojem jeziku. Ovaj zadatak je obavezan za sve studente, a prikaz studenti predaju u 9. sedmici nastave. • Pregledni stručni članak je zadatak koji podrazumijeva da student piše članak o temi: <i>Prema sistemskom pristupu pružanja odgojno-obrazovne podrške razvoju nadarenosti</i>. Članak treba imati karakter preglednog stručnog, što znači da treba sumirati postojeća znanja o ovoj temi (iz teorije, istraživanja i zakonskih akata), te ih posmatrati u svrhu unapređenja prakse. Potrebno je primijeniti pravila pisanja članaka dostupna u metodološkoj literaturi, uz slijeđenje APA standarda. Obim teksta: između 15.000 i 17.000 karaktera sa razmakom. Ovaj zadatak je obavezan za sve studente, a članak studenti predaju u 12. sedmici nastave. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični zadatak	25	25%	2.	Prikaz istraživanja	30	30%	3.	Pregledni stručni članak	45	45%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Praktični zadatak	25	25%																		
2.	Prikaz istraživanja	30	30%																		
3.	Pregledni stručni članak	45	45%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Altaras, A. (2006), <i>Darovitost i podbacivanje</i>. Beograd: Institut za psihologiju. 2. Cvetković-Lay, J. (2002); <i>Darovito je, što ću sa sobom?</i>; Zagreb: Alinea 3. Čudina, Obradović M. (1991): <i>Nadarenost, razumijevanje, prepoznavanje i razvijanje</i>, Zagreb: Školska knjiga, 4. Koren, I. (1989): <i>Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika</i>, Zagreb: Školske novine
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Altaras Dimitrijević, A. i Tatić Janevski, S. (2018). <i>Obrazovanje učenika izuzetnih . sposobnosti: Naučne osnove i smernice za školsku praksu</i>. Beograd: Zavod za unapređenje obrazovanja i vaspitanja. Dostupno putem: https://www.skolskaupravacacak.rs/images/stories/pdf/obrazovanje-darovitih-03.pdf 2. Cvetković-Lay, J. i Sekulić-Majurec, A. (1998); <i>Darovito je, što ću sa njim?</i>; Zagreb: Alinea. 3. Đorđević, B. (1998); <i>Daroviti učenici i (ne)uspeh</i>; Beograd: Učiteljski fakultet 4. Đorđević, J. i Đorđević, B. (2016). <i>Priroda darovitosti i podsticanje razvoja</i>. Dostupno putem: http://www.sao.org.rs/documents/2016/Priroda%20darovitosti%20Djordjevic%20-%20Djordjevic.PDF 5. Dottrens, R. (1962); <i>Individualizovana nastava</i>; Sarajevo: Veselin Masleša 6. Drašković, B. (1998); <i>Daroviti i obrazovna odiseja</i>; Beograd: ABC Grafika 7. Duvnjak, K. i Cvetković-Lay, J. (2017). <i>Priručnik za rad s darovitim učenicima u razrednoj nastavi – Mali vodič za provedbu projektne nastave u prirodoslovlju</i>. Zagreb: Bioteka. Dostupno putem: http://udruga.bioteka.hr/wp-content/uploads/2018/01/Panda-Priru%C4%8Dnik_final.pdf 8. Ehly, W.S.; Conoley, C.J. & Rosenthal, D. (1985); <i>Working with Parents of Exceptional Children</i>; St.Louis: Times Mirror/Mosby College Publishing 9. Ford, Y.D. & Trotman, F.M. (2001); <i>Teachers of Gifted Students: Suggested Multicultural Characteristics and Competencies</i>; Roeper Review, Vol.23 10. Freeman, J. (2001); <i>Gifted children growing up</i>; London: The Cromwell Press, Trowbridge, Wilts. 11. Gardner, H. (1993); <i>Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences</i>; New York: BasicBooks 12. Gojkov, G. (2008). <i>Didaktika darovitih</i>. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača. Dostupno putem: http://www.uskolavrsac.edu.rs/KnjigeGG/G%20Gojkov%20Didaktika%20darovitih%20r.pdf 13. Gojkov, G. (2008). <i>Metodološki problemi istraživanja darovitosti</i>. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača. Dostupno putem: http://www.uskolavrsac.edu.rs/KnjigeGG/Metodoloski_problemi.pdf 14. Howe, J.A.M. (1999); <i>Kvocijent inteligencije pod znakom pitanja: Istina o inteligenciji</i>; Zagreb: Naklada Jesenski i Turk 15. Radeka, I. (ur.) (2018). <i>Odgoj i obrazovanje darovitih učenika: Suvremene pedagojske implikacije</i>. Zadar: Sveučilište u Zadru. 16. Winner, E. (2005). <i>Darovita djeca: Mitovi i stvarnost</i>. Lekenik: Ostvarenje.
Napomene	Posljednja izmjena: septembar 2022.

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija-Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 1				
Šifra/kod	FIL SPED 104	Status (obavezni ili izborni)	obavezni predmet	ECTS	6
					1 praktična nastava
Ciklus studija	I ciklus studija	Semestar	I (prvi)	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet:103/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viša asistentica Anida Manko, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet:104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 0 vježbe: 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija upoznaju se temeljna polazišta inkluzije i inkluzivnog obrazovanja. Definiraju se temeljni pojmovi specijalne pedagogije i mjesto specijalne pedagogije u kontekstu inkluzije. Proučavaju se sadržaji koji upućuju studente na prihvaćanje različitosti, te osvješćivanje stereotipa i predrasuda. Studenti se upoznaju sa upravljanjem inkluzivnim odjeljenjem kroz objašnjavanje opservacije, organiziranja odgojno-obrazovnog rada s djecom i kreiranja dinamičko-funkcionalnog profila i individualnog plana i programa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente sa predmetom izučavanja specijalne pedagogije, sa izazovima koji se javljaju u ovom području i tendencijama za poboljšanje kvalitete života svih, posebno onih koji pripadaju marginaliziranim grupama. Osposobiti studente za uočavanje specifičnih karakteristika djece koja trebaju privremenu ili trajnu posebnu pomoći i/ili podršku, te za razvijanje pozitivnih stavova prema ovoj populaciji.				
Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definirati osnovne pojmove iz oblasti specijalne pedagogije 2. Koristiti adekvatne termine u svakodnevnoj i stručnoj komunikaciji 3. Dati argumente za primjenu inkluzivnog odgoja i obrazovanja 4. Analizirati vlastite stereotipe i predrasude u cilju njihovog smanjenja 5. Predložiti najmanje pet strategija za smanjenje i uklanjanje predrasuda kod djece, roditelja, nastavnika i stručnih saradnika 6. Obrazložiti elemente upravljanja inkluzivnim odjeljenjem 7. Procijeniti stanje djeteta uz primjenu instrumenata za opservaciju 8. Napraviti individualni i individualizirani plan i program 9. Djelovati u zajednici s ciljem unapređenja kvalitete života svih građana 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima
2.	Temeljna polazišta inkluzije i inkluzivnog obrazovanja Indeks inkluzivnosti
3.	Mjesto specijalne pedagogije u kontekstu inkluzije
4.	Temeljni pojmovi specijalne pedagogije »Dadoše mi pogrešno ime, da bih bio loša stvar«
5.	Stereotipi i predrasude – prihvatanje različitosti »Slika o drugima«
6.	Stereotipi i predrasude – prihvatanje različitosti »Drugačije vještine«
7.	Upravljanje inkluzivnim odjeljenjem – temeljni pojmovi Rad na modulu »Između predrasuda i inkluzije«
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Upravljanje inkluzivnim odjeljenjem – kontekstualna opservacija djece. »Amajli treba vrijeme i imat će ga«
10.	Upravljanje inkluzivnim odjeljenjem – dinamičko-funkcionalni profil i individualni plan i program
11.	Roditelji kao odgovornost djece s teškoćama u razvoju
12.	»Bajke i basne za djecu«
13.	»Život s različitimima«
14.	»Iz našeg svijeta različitosti«
15.	Sistematizacija znanja, evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda denstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</p>																																																
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="456 386 1450 663"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Parcijalni ispit – “Moja akcija”</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Pojmovnik</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Pismeni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Dotatne aktivnosti – prezentacija dijela knjige</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Portfoliji „Moja akcija“ je aktivnost koja je ekvivalent parcijalnom ispitu. Portfoliji se može realizirati individualno, u paru ili grupi. Portfoliji treba da sadrži teorijski dio (specifičnosti konteksta), praktični dio (opis aktivnosti), refleksiju (vlastiti doživljaj: šta sam naučio/la), te prikaze (fotografije, fotokopije sveski i slično). Portfoliji treba predati u 10. sedmici nastave. Ova aktivnost nosi 25 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. • Pojmovnik treba da sadrži 20 pojmova iz 2 različita izvora. Redovni, redovni-samofinansirajući studenti pojmovnik predaju u 6.sedmici nastave, a vanredni studenti u radnoj suboti u novembru. Pojmovnik nosi 10 bodova. • Pismeni ispit obuhvataće sadržaje realizirane tokom cijelog semestra. Ispit je eliminatoran i obuhvata 50 bodova. • Dotatne aktivnosti su dobrovoljne, nose 15 bodova. Studenti pripremaju prezentaciju koja se odnosi na prezentiranje određenih sadržaja iz literature, dok pismeni prikaz knjige rade vanredni studenti. Studenti biraju knjigu iz dodatne literature i rade prikaz knjige, koji je potrebno predati do 13. sedmice nastave (radna subota). <p>Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata:</p> <table border="1" data-bbox="451 1495 1459 1772"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Ocjena</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Parcijalni ispit – “Moja akcija”</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Pojmovnik</td> <td>10</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Pismeni ispit</td> <td>50</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Pismeni prikaz knjige</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Praktičnu nastavu studenti realiziraju u udruženju za ostvarivanje prava i/ili podršku djeci i mladima u ukupnom trajanju od 15 sati.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Parcijalni ispit – “Moja akcija”	25	25%	2.	Pojmovnik	10	10%	3.	Pismeni ispit	50	50%	4.	Dotatne aktivnosti – prezentacija dijela knjige	15	15%		Ukupno:	100 bodova	100%	R. br.	Elementi praćenja	Ocjena	Učešće u ocjeni (%)	1.	Parcijalni ispit – “Moja akcija”	25	25%	2.	Pojmovnik	10	15%	3.	Pismeni ispit	50	45%	4.	Pismeni prikaz knjige	15	15%		Ukupno:	100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																														
1.	Parcijalni ispit – “Moja akcija”	25	25%																																														
2.	Pojmovnik	10	10%																																														
3.	Pismeni ispit	50	50%																																														
4.	Dotatne aktivnosti – prezentacija dijela knjige	15	15%																																														
	Ukupno:	100 bodova	100%																																														
R. br.	Elementi praćenja	Ocjena	Učešće u ocjeni (%)																																														
1.	Parcijalni ispit – “Moja akcija”	25	25%																																														
2.	Pojmovnik	10	15%																																														
3.	Pismeni ispit	50	45%																																														
4.	Pismeni prikaz knjige	15	15%																																														
	Ukupno:	100 bodova	100%																																														

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna (odabrana poglavlja)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bjelopoljak, Š. (2022); <i>E-inkluzija</i>, Sarajevo: Centar za obrazovne inicijative Step by step, Pedagoški fakultet univerziteta u Bihaću. 2. Kafedžić, L. (2020). <i>Da niko ne izostane: osnove specijalne pedagogije</i>, Sarajevo: Amos. 3. Kostelnik, J. M; Onaga, E; Rohde, B. i Whiren, A. (2004); <i>Djeca s posebnim potrebama</i>; Zagreb: Educa 4. Livazović, G; Alispahić, D; Terović, E. (2015). <i>Inkluzivni odgoj i obrazovanje u školi</i>. Sarajevo: Udruženje „Društvo ujedinjenih građanskih akcija“ <p><i>Dodatna i preporučena literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bouillet, D. (2010); <i>Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja</i>; Zagreb: Školska knjiga 2. Booth, T. i Ainscow, M. (2008); <i>Indeks inkluzivnosti – Promicanje učenja i sudjelovanja u školama</i>; Zenica: Pedagoški zavod Zenica. Interent izvor: http://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index_Bosnian_revised.pdf 3. Čilić, A. i dr. (2009); <i>Priče o stvaranju škola po mjeri djeteta</i>; UNICEF BiH i COI Step by Step (“Amajli treba vrijeme i imat će ga.”); Interent izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/media_12401.html 4. Krizmanić, M. (2010); <i>Život s različitima</i>; Zagreb: Profil 5. Grupa autora, (2021); <i>Bajke i basne za djecu</i>; Banja Luka: Nevid teatar. 6. Panjeta A. (2011); <i>Iz našeg svijeta različitosti</i>, Sarajevo: UNICEF BiH i DUGA; Internet izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/media_17909.html 7. Pedagoški časopisi (u printanoj ili elektronskoj formi).
Napomene	<p>Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 1				
Šifra/kod	FIL PED 331	Status (obavezni ili izborni)	obavezni predmet	ECTS	6
					2 praktična nastava
Ciklus studija	I ciklus studija	Semestar	V (peti)	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet:103/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viša asistentica Anida Manko, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet:104/II E-mail: amina.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 0 vježbe: 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija upoznaju se temeljna polazišta inkluzije i inkluzivnog obrazovanja. Definiiraju se temeljni pojmovi specijalne pedagogije i mjesto specijalne pedagogije u kontekstu inkluzije. Proučavaju se sadržaji koji upućuju studente na prihvatanje različitosti, te osvješćivanje stereotipa i predrasuda. Studenti se upoznaju sa upravljanjem inkluzivnim odjeljenjem kroz objašnjavanje opservacije, organiziranja odgojno-obrazovnog rada s djecom i kreiranja dinamičko-funkcionalnog profila i individualnog plana i programa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente sa predmetom izučavanja specijalne pedagogije, sa izazovima koji se javljaju u ovom području i tendencijama za poboljšanje kvalitete života svih, posebno onih koji pripadaju marginaliziranim grupama. Osposobiti studente za uočavanje specifičnih karakteristika djece koja trebaju privremenu ili trajnu posebnu pomoć i/ili podršku, te za razvijanje pozitivnih stavova prema ovoj populaciji.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita student će moći: 1. Definirati osnovne pojmove iz oblasti specijalne pedagogije 2. Koristiti adekvatne termine u svakodnevnoj i stručnoj komunikaciji 3. Dati argumente za primjenu inkluzivnog odgoja i obrazovanja 4. Analizirati vlastite stereotipe i predrasude u cilju njihovog smanjenja 5. Predložiti najmanje pet strategija za smanjenje i uklanjanje predrasuda kod djece, roditelja, nastavnika i stručnih saradnika 6. Obrazložiti elemente upravljanja inkluzivnim odjeljenjem 7. Procijeniti stanje djeteta uz primjenu instrumenata za opservaciju				

	8. Napraviti individualni i individualizirani plan i program
	9. Djelovati u zajednici s ciljem unapređenja kvalitete života svih građana

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima
2.	Temeljna polazišta inkluzije i inkluzivnog obrazovanja Indeks inkluzivnosti
3.	Mjesto specijalne pedagogije u kontekstu inkluzije
4.	Temeljni pojmovi specijalne pedagogije »Dadoše mi pogrešno ime, da bih bio loša stvar«
5.	Stereotipi i predrasude – prihvatanje različitosti »Slika o drugima«
6.	Stereotipi i predrasude – prihvatanje različitosti »Drugačije vještine«
7.	Upravljanje inkluzivnim odjeljenjem – temeljni pojmovi Rad na modulu »Između predrasuda i inkluzije«
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Upravljanje inkluzivnim odjeljenjem – kontekstualna opservacija djece »Amajli treba vrijeme i imat će ga«
10.	Upravljanje inkluzivnim odjeljenjem – dinamičko-funkcionalni profil i individualni plan i program
11.	Roditelji kao odgajatelji djece s teškoćama u razvoju
12.	»Bajke i basne za djecu«
13.	»Život s različitima«
14.	»Iz našeg svijeta različitosti«
15.	Sistematizacija znanja, evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</p>																																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="480 478 1523 722"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Parcijalni ispit – “Moja akcija”</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Dodatne aktivnosti – prezentacija dijela knjige</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Pismeni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td></td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Portfoliji „Moja akcija“ je aktivnost koja je ekvivalent parcijalnom ispitu. Portfoliji se može realizirati individualno, u paru ili grupi. Portfoliji treba da sadrži teorijski dio (specifičnosti konteksta), praktični dio (opis aktivnosti), refleksiju (vlastiti doživljaj: šta sam naučio/la), te prikaze (fotografije, fotokopije sveski i slično). Portfoliji treba predati u 10. sedmici nastave. Ova aktivnost nosi 30 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. • Dodatne aktivnosti su dobrovoljne, nose 20 bodova. Studenti pripremaju prezentaciju koja se odnosi na prezentiranje određenih sadržaja iz literature. • Pismeni ispit obuhvataće sadržaje realizirane tokom cijelog semestra. Ispit je eliminatoran i obuhvata 50 bodova. • Pismeni prikaz knjige rade vanredni studenti. Studenti biraju knjigu iz dodatne literature i rade prikaz knjige, koji je potrebno predati do 13. sedmice nastave (radna subota). <p>Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata:</p> <table border="1" data-bbox="467 1335 1542 1541"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Ocjena</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Parcijalni ispit – “Moja akcija”</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Pismeni prikaz knjige</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Pismeni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Praktičnu nastavu studenti realiziraju u udruženju za ostvarivanje prava i/ili podršku djeci i mladima u ukupnom trajanju od 35 sati.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Parcijalni ispit – “Moja akcija”	30	30%	2.	Dodatne aktivnosti – prezentacija dijela knjige	20	20%	3.	Pismeni ispit	50	50%				100%	R. br.	Elementi praćenja	Ocjena	Učešće u ocjeni (%)	1.	Parcijalni ispit – “Moja akcija”	30	30%	2.	Pismeni prikaz knjige	20	20%	3.	Pismeni ispit	50	50%	Ukupno:		100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Parcijalni ispit – “Moja akcija”	30	30%																																						
2.	Dodatne aktivnosti – prezentacija dijela knjige	20	20%																																						
3.	Pismeni ispit	50	50%																																						
			100%																																						
R. br.	Elementi praćenja	Ocjena	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Parcijalni ispit – “Moja akcija”	30	30%																																						
2.	Pismeni prikaz knjige	20	20%																																						
3.	Pismeni ispit	50	50%																																						
Ukupno:		100 bodova	100%																																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p>																																								

	<p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna (odabrana poglavlja)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bjelopoljak, Š. (2022); <i>E-inkluzija</i>, Sarajevo: Centar za obrazovne inicijative Step by step, Pedagoški fakultet univerziteta u Bihaću. 2. Kafedžić, L. (2020); <i>Da niko ne izostane: osnove specijalne pedagogije</i>, Sarajevo: Amos. 3. Kostelnik, J. M; Onaga, E; Rohde, B. i Whiren, A. (2004); <i>Djeca s posebnim potrebama</i>; Zagreb: Educa 4. Livazović, G; Alispahić, D; Terović, E. (2015); <i>Inkluzivni odgoj i obrazovanje u školi</i>. Sarajevo: Udruženje „Društvo ujedinjenih građanskih akcija“
	<p><i>Dodatna i preporučena literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bouillet, D. (2010); <i>Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja</i>; Zagreb: Školska knjiga 2. Booth, T. i Ainscow, M. (2008); <i>Indeks inkluzivnosti – Promicanje učenja i sudjelovanja u školama</i>; Zenica: Pedagoški zavod Zenica. Interent izvor: http://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index_Bosnian_revised.pdf 3. Čilić, A. i dr. (2009); <i>Priče o stvaranju škola po mjeri djeteta</i>; UNICEF BiH i COI Step by Step (“Amajli treba vrijeme i imat će ga.”); Interent izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/media_12401.html 4. Krizmanić, M. (2010); <i>Život s različitima</i>; Zagreb: Profil 5. Grupa autora. (2021); <i>Bajke i basne za djecu</i>, Banja Luka: Nevid teatar. 6. Panjeta A. (2011); <i>Iz našeg svijeta različitosti</i>, Sarajevo: UNICEF BiH i DUGA; Internet izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/media_17909.html 7. Pedagoški časopisi (u printanoj ili elektronskoj formi).
Napomene	<p>Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija: Studijski program Specijalne pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 105	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
					2 praktična nastava
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	II (drugi)	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Specijalna pedagogija 1 FIL PED 104				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			Prema rasporedu konsultacija.
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Anida Manko, MA, v. asistentica			Prema rasporedu konsultacija.
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba sadikovic.anida@gmail.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1 seminar 0		vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Specijalna pedagogija 2 studenti razvijaju znanja, vještine i stavove u vezi sa inkluzivnim odgojem i obrazovanjem, okvirom indeksa inkluzivnosti i njegovom primjenom u bosanskohercegovačkom obrazovnom sistemu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente sa definicijom, konceptom i strategijom primjene inkluzivne kulture, politke i prakse.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita student će moći: <ol style="list-style-type: none">1. definirati osnovne pojmove Indeksa inkluzivnosti;2. opisati okvir za procjenu stanja inkluzivnosti u odgojno-obrazovnoj ustanovi;3. klasificirati indikatore u odnosu na dimenzije Indeksa inkluzivnosti;4. primijeniti faze Indeksa inkluzivnosti;5. procijeniti razvijenost dimenzija inkluzivnosti;6. kreirati inkluzivni plan.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje sa sadržajima kolegija, obavezama, očekivanjima
2.	Inkluzivni pristup u promoviranju odgojno-obrazovne ustanove
3.	Ključni pojmovi: razvijanje jezika inkluzije Okvir za procjenu: dimenzije i oblasti
4.	Popis indikatora za inkluzivnu kulturu, politiku i praksu
5.	Početak rada s Indeksom
6.	Procjena postojećeg stanja u odgojno-obrazovnoj ustanovi I dio
7.	Procjena postojećeg stanja u odgojno-obrazovnoj ustanovi II dio
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
17.04.-21.04.'23.	
9.	Osnovna polazišta u kreiranju inkluzivnog plana
10.	Realizacija prioriteta i evaluacija inkluzivnog plana
11.	Stručno usavršavanje nastavnika za korištenje Indeksa inkluzivnosti
12.	Uloga roditelja u procesu implementacije Indeksa inkluzivnosti
13.	<i>Indeks inkluzivnosti u praksi</i>
14.	<i>Indeks inkluzivnosti u praksi</i>
15.	Sistematizacija, evaluacija, potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 415 1435 646"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pojmovnik</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični rad</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmovnik treba da sadrži 10 pojmova iz 2 različita izvora. Svi studenti pojmovnik predaju u 8. sedmici nastave. Nosi 10 bodova i obavezan je za sve studente. • Polusemestralna provjera znanja studenta će biti realizirana kroz praktični rad. Praktični rad je obavezan za sve studente. Studenti predaju pisanu verziju rada u 13. sedmici nastave. Usmena prezentacija radova će biti u 13. i 14. sedmici nastave. Upute za rad studenti će dobiti na prvom susretu nastave. • Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog silabusom. Ispit je eliminatoran. • Praktična nastava nosi 2 ECTS boda i obavezna je za sve studente. Praktična nastava će se realizirati u okviru praktičnog rada za koji će studenti dobiti upute na prvom susretu nastave. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pojmovnik	10	10%	2.	Praktični rad	50	50%	3.	Završni ispit	40	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Pojmovnik	10	10%																		
2.	Praktični rad	50	50%																		
3.	Završni ispit	40	40%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Booth T, Ainscow M. (2010). <i>Indeks inkluzivnosti -Razvoj učenja i učešća u školi</i>, Zenica: Pedagoški zavod. 2. Ivančić, Đ. i Stančić, Z. (2013). <i>Stvaranje inkluzivne kulture škole</i>. 																				

Hrvatska Revija za Rehabilitacijska Istraživanja, 49(2). Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/166614>.

Dodatna literatura:

1. Cerić, H. i Alić. A. (2005). *Temeljna polazišta inkluzivnog obrazovanja*; Zenica: Hijatus.
3. Gološ, E. Jerković, L. (2016). *Uloga roditelja u procesu implementacije Indeksa inkluzivnosti*", *Suvremena pitanja* 21:70-83. Dostupno na: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=441746>.
2. Vantić-Tanjić M, Nikolić M. (2010). *Inkluzivna praksa*. Tuzla: „OFF-SET”.
3. Zbornik radova: *Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine* (2003). Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet
4. Materijali sa nastave.

Napomene

Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 2				
Šifra/kod	FILPED 332	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
					1 praktična nastava
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	VI (šesti)	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Specijalna pedagogija 1 FIL PED 331				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			Prema rasporedu konsultacija.
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Anida Manko, MA, V. asistentica			Prema rasporedu konsultacija.
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1	seminar 0	vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Specijalna pedagogija 2 studenti razvijaju znanja, vještine i stavove u vezi s inkluzivnim odgojem i obrazovanjem, specifičnostima pojedinih grupa i strategijama za odgojno-obrazovni rad s njima, te mogućnostima zapošljavanja osoba s invaliditetom.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente s konceptom inkluzivnog odgoja i obrazovanja, pripremiti studente za aktivno učešće u provedbi inkluzivnog odgoja i obrazovanja, te osposobiti za odgojno-obrazovni rad sa različitim grupama djece.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita, student će moći: <ol style="list-style-type: none">argumentirati za inkluzivni odgoj i obrazovanje;kreirati prijedloge za razvoj i unapređenje inkluzivnog odgoja i obrazovanja;uočiti različite karakteristike u grupi djece;primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu koje odgovaraju svakom djetetu;osmisliti IPP, nastavni listić, nastavnu pripremu u skladu sa karakteristikama učenika;argumentirati za neophodnost rada i zapošljavanja osoba s invaliditetom.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje sa sadržajima kolegija, obavezama, očekivanjima
2.	Pretpostavke inkluzivnog odgoja i obrazovanja
3.	Odgojno-obrazovni rad s djecom koja su iznadprosječna
4.	Doprinos spoznaja o važnosti prehrane na odgojno-obrazovni rad s djecom
5.	Teorije prevencije: djeca u riziku
6.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom koja su zlostavljana, koja zlostavljaju i koja svjedoče zlostavljanju
7.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s intelektualnim teškoćama
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom u autističnom spektru
10.	Odgojno- obrazovni rad sa djecom s tjelesnim teškoćama i hroničnim bolestima (cerebralna paraliza, epilepsija, dijabetes)
11.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s oštećenjem senzornih funkcija (vid i sluh)
12.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom sa specifičnim teškoćama u govoru
13.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom sa specifičnim teškoćama u učenju
14.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s ADHD-om
15.	Zapošljavanje osoba s invaliditetom Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 457 1435 684"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prezentacija</td> <td>25 bodova</td> <td>25 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični zadatak</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50 bodova</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusestrialna provjera znanja studenata će biti realizirana u formi prezentacije. Studenti će individualno predstaviti jednu od tema obuhvaćenih silabusom ovog kolegija tokom semestra. O temama i načinu prezentacije studenti će biti obavješteni na prvom susretu. Ova aktivnost je obavezna za sve, redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. Vanredni studenti će prezentirati rad pripremljen o određenoj temi u terminima radnih subota. • Praktični zadatak studenti realiziraju u grupi. Zadatak rade u formi izvještaja. Izvještaj studenti predaju u 15.sedmici nastave. O načinu izrade izvještaja studenti će biti obavješteni na prvom susretu. Ova aktivnost je obavezna za sve, redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. • Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog na osnovu silabusa. Ispit je eliminatoran. • Praktična nastava nosi 1 ECTS bod i obavezna je za sve, redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. Praktična nastava će se realizirati u okviru praktičnog zadatka za koji će studenti dobiti upute na prvom susretu nastave. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prezentacija	25 bodova	25 %	2.	Praktični zadatak	25 bodova	25%	3.	Završni ispit	50 bodova	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prezentacija	25 bodova	25 %																		
2.	Praktični zadatak	25 bodova	25%																		
3.	Završni ispit	50 bodova	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				

Literatura	<p><i>Obavezna literatura (određena poglavlja)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cvetković-Lay, J. (2002). <i>Darovito je, što ću sa sobom?</i>, Zagreb: Alinea. 2. Hudson, D. (2018). <i>Specifične teškoće u učenju: Što roditelji i nastavnici trebaju znati</i>. Zagreb: Educa. 3. Thomposn, J. (2016). <i>Vodič za rad s djecom i učenicima s posebnim obrazovnim potrebama</i>. Zagreb: Educa. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bašić, J. (2009). <i>Teorije prevencije: prevencija poremećaja u ponašanju i rizičnih ponašanja djece i mladih</i>, Zagreb: Školska knjiga. 2. Bouillet, D. (2010). <i>Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja</i>, Zagreb: Školska knjiga. 3. Čimbur, P. (2003). <i>Balada o mucanju</i>, Zagreb: Prosvjeta. 4. Ferek, M. (2006). <i>Hiperaktivni sanjari</i>, Zagreb: Buđenje. 5. Gargiulo, M.R. (2006). <i>Special Education in Contemporary Society: An Introduction to Exceptionality</i>, Thomson Wadsworth. 6. Grinspen, S.A., Grinspen Torndajk N. (2013). <i>Drvo učenja</i>, Beograd: Karupović 7. Ivasović, V; Habel, V. i Ratkajec, S. (2011). <i>Izazovi u radu sa učenicima sa poteškoćama</i>, Zagreb: Centar za odgoj i obrazovanje "Slava Raškaj". 8. Jensen, E. (2004). <i>Različiti mozgovi, različiti učenici: Kako doprijeti do onih do kojih se teško dopire</i>, Zagreb: EDUCA. 9. Klammrodt, F. (2007). <i>Prehrana i poremećaji u ponašanju</i>, Zagreb: Planetopija. 10. Kostelnik, J.M. i saradnici (2004). <i>Djeca s posebnim potrebama</i>, Zagreb: EDUCA. 11. Šapiro L. (2014). <i>Radna sveska za djecu sa ADHD-om</i>, Novi Sad: Offset print. 12. Walker, S.Y. (2007). <i>Darovita djeca: Vodič za roditelje i odgajatelje</i>, Zagreb: Veble commerce. 13. Winkel R. (1996). <i>Djeca koju je teško odgajati</i>, Zagreb: EDUCA. 14. Zrilić, S. (2003). <i>Djeca sa posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole: priručnik za roditelje, odgojitelje i učitelje</i>, Zadar: Impresum. 15. Živić, N. i sur. (2009). <i>Priručnik za zapošljavanje osoba s invaliditetom</i>, Beograd, Centar za monitoring i evaluaciju. 16. <i>Zbornik radova: Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine</i> (2003). Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet. 17. Pedagoški časopisi. 18. Materijal sa nastave.
Napomene	<p>Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.</p> <p>Studenti koji studiraju dvopredmetni studij (Pedagogija i druga studijska grupa) pohađaju 1 sat predavanja i 1 sat vježbi iz ovog nastavnog predmeta, utvrđeno prema Nastavnom planu i programu (NPP 2019./2020.).</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija – Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 3				
Šifra/kod	FIL PED 205	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
					1 praktična nastava
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	III (treći)	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Specijalna pedagogija 2 FIL PED 105				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viša asistentica Anida Manko, MA,			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 seminar 0		vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Specijalna pedagogija 3 studenti razvijaju znanja, vještine i stavove u vezi s inkluzivnim odgojem i obrazovanjem, specifičnostima pojedinih grupa i strategijama za odgojno-obrazovni rad s njima, te mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente s konceptom inkluzivnog odgoja i obrazovanja, pripremiti studente za aktivno učešće u provedbi inkluzivnog odgoja i obrazovanja, te osposobiti za odgojno-obrazovni rad sa različitim grupama djece.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita, student će moći: <ol style="list-style-type: none">1. Argumentirati za inkluzivni odgoj i obrazovanje2. Kreirati prijedloge za razvoj i unapređenje inkluzivnog odgoja i obrazovanja3. Navesti specifičnosti djece s posebnim potrebama4. Primjeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu koja odgovaraju svakom djetetu5. Osmisliti IPP, nastavni listić, nastavnu pripremu u skladu sa potrebama učenika6. Argumentirati važnost rada i zapošljavanja osoba s invaliditetom				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima
2.	Pretpostavke inkluzivnog odgoja i obrazovanja
3.	Odgojno-obrazovni rad s djecom koja su iznadprosječna
4.	Teorije prevencije: djeca u riziku
5.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom koja su zlostavljana, koja zlostavljaju i koja svjedoče zlostavljanju
6.	Doprinos spoznaja o važnosti prehrane na odgojno-obrazovni rad s djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja
7.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s intelektualnim teškoćama
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom u autističnom spektru
10.	Odgojno- obrazovni rad sa djecom s tjelesnim teškoćama i hroničnim bolestima (cerebralna paraliza, epilepsija, dijabetes)
11.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s oštećenjem senzornih funkcija (vid i sluh)
12.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s oštećenjem govora
13.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom sa specifičnim teškoćama u učenju (disleksija, disgrafija, diskalkulija)
14.	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s ADHD-om i ADD-om
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 422 1437 632"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prezentacija teme</td> <td>30 bodova</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični rad</td> <td>20 bodova</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50 bodova</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusestrialna provjera znanja studenata će biti realizirana u formi prezentacije. Studenti će individualno predstaviti jednu od tema obuhvaćenih silabusom ovog kolegija tokom semestra. O temama i načinu prezentacije studenti će biti obavješteni na prvom susretu. Ova aktivnost je obavezna za sve, redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. Vanredni studenti će prezentirati rad pripremljen o određenoj temi u terminima radnih subota. • Praktični rad studenata podrazumijeva pedagošku praksu i rad u ustanovi. Studenti predaju refleksiju na vlastito iskustvo u toku praktičnog rada u formi izvještaja. Izvještaj studenti predaju u 15. sedmici nastave. Ova aktivnost je obavezna za sve, redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. • Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog na osnovu silabusa. Ispit je eliminatoran. <p>Praktičnu nastavu studenti realiziraju u udruženju za ostvarivanje prava i/ili podršku djeci i mladima u ukupnom trajanju od 15 sati.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prezentacija teme	30 bodova	30%	2.	Praktični rad	20 bodova	20%	3.	Završni ispit	50 bodova	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prezentacija teme	30 bodova	30%																		
2.	Praktični rad	20 bodova	20%																		
3.	Završni ispit	50 bodova	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna literatura (određena poglavlja)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cvetković-Lay, J. (2002). <i>Darovito je, što ću sa sobom?</i>, Zagreb: Alinea 2. Kostelnik, J.M. i saradnici (2004). <i>Djeca s posebnim potrebama</i>, Zagreb: EDUCA 3. Zrilić, S. (2003). <i>Djeca sa posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole: priručnik za roditelje, odgojitelje i učitelje</i>, Zadar: Impresum. 																				

	<p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bouillet, D. (2010). <i>Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja</i>, Zagreb: Školska knjiga 2. Ivasović, V; Habel, V. i Ratkajec, S. (2011). <i>Izazovi u radu sa učenicima sa poteškoćama</i>, Zagreb: Centar za odgoj i obrazovanje "Slava Raškaj" 3. Bašić, J. (2009). <i>Teorije prevencije: prevencija poremećaja u ponašanju i rizičnih ponašanja djece i mladih</i>, Zagreb: Školska knjiga 4. Čimbur, P. (2003). <i>Balada o mucanju</i>, Zagreb: Prosvjeta. 5. Ferek, M. (2006). <i>Hiperaktivni sanjari</i>, Zagreb: Buđenje. 6. Gargiulo, M.R. (2006). <i>Special Education in Contemporary Society: An Introduction to Exceptionality</i>, Thomson Wadsworth 7. Klammrodt, F. (2007). <i>Prehrana i poremećaji u ponašanju</i>, Zagreb: Planetopija 8. Jensen, E. (2004). <i>Različiti mozgovi, različiti učenici: Kako doprijeti do onih do kojih se teško dopire</i>, Zagreb: EDUCA 9. Jovanović. N., Firevski-Jovanović T, Jovanović S. (2009). <i>ADD/ADHD Deficit pažnje i hiperaktivnost djece</i>, Beograd: Beoknjiga 10. Grinspen. S.A., Grinspen T. N. (2013). <i>Drvo učenja</i>, Beograd: Karupović 11. Šapiro L. (2014). <i>Radna sveska za djecu sa ADHD-om</i>, Novi Sad: Offset print 12. Winkel R. (1996). <i>Djeca koju je teško odgajati</i>, Zagreb: EDUCA 13. Walker. S.Y. (2007). <i>Darovita djeca: Vodič za roditelje i odgajatelje</i>, Zagreb: Veble commerce 14. Živić, N. i sur. (2009). <i>Priručnik za zapošljavanje osoba s invaliditetom</i>, Beograd, Centar za monitoring i evaluaciju 15. Pedagoški časopisi 16. Materijal sa nastave
Napomene	Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija: Studijski program Specijalne pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 4				
Šifra/kod	FIL PED 206	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
					2 praktična nastava
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	IV (četvrti)	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Specijalna pedagogija 3 FIL PED 205				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Anida Manko, MA, V. asistentica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2	seminar 0	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Specijalna pedagogija 4 studenti će se upoznati sa: diferenciranim podučavanjem, aktivnim učešćem učenika, univerzalnim dizajnom za učenje, elementima i primjenom pedagoške opservacije, te kreiranjem individualnog plana i programa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj jeste upoznati studente sa zakonitostima pedagoške opservacije, te osposobiti ih za provedbu iste. Podučiti studente kako realizirati individualizaciju u odgojno-obrazovnom radu. Razviti vještine kod studenata za kreiranje individualnog programa rada za konkretno dijete, uz pedagošku opservaciju i ishode kao polazišne tačke.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita, student će moći: <ol style="list-style-type: none"> 1. primijeniti osnovne elemente pedagoške opservacije u odjeljenju; 2. primijeniti diferencirano podučavanje u cilju podrške aktivnog uključivanja i učešća učenika; 3. osmisliti primjer univerzalnog dizajna za učenje; 4. osmisliti prijedloge za upotrebu asistivne tehnologije; 5. kreirati individualni plan i program. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje sa sadržajima kolegija, obavezama, očekivanjima
2.	
3.	Temeljne pretpostavke obrazovanja za sve
4.	
5.	Osiguravanje pristupačnosti za svako dijete
6.	
7.	Kreiranje univerzalnog dizajna za učenje
8.	
9.	Obrazovni materijali u skladu sa principima UDL-a
10.	
11.	Kreiranje pristupačnih informacija/ Easy to Read
12.	
13.	Upotreba asistivne tehnologije u odgojno-obrazovnom radu
14.	
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata
16.	
17.	Važnost individualizacije u odgojno-obrazovnom procesu
18.	
19.	Planiranje usmjereno na osobu
20.	
21.	Organizacija i realizacija pedagoške opservacije
22.	
23.	Individualni plan i program: osnovni pojmovi i elementi
24.	
25.	Kreiranje individualnog plana i programa I dio
26.	
27.	Kreiranje individualnog plana i programa II dio
28.	
29.	Evaluacija i potpisi
30.	
31.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
32.	
33.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
34.	
35.	
36.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 604 1435 793"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktični zadatak 1</td> <td>30 bodova</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični zadatak 2</td> <td>30 bodova</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40 bodova</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktični zadatak 1 se odnosi na kreiranje nacrtu univerzalnog dizajna za učenje. Studenti trebaju procijeniti stanje inkluzivnosti ustanove i na osnovu toga kreirati nacrt univerzalnog dizajna. Studenti biraju kontekst u kojem bi primijenili principe univerzalnog dizajna za učenje. Ovaj zadatak je obavezan. Zadatak se radi u paru i predaje u 9. sedmici nastave. Studenti će upute za zadatak dobiti na prvom susretu nastave. • Praktični zadatak 2 se odnosi na kreiranje prilagođenog programa. Ovaj zadatak je obavezan. Studenti rade zadatak u paru i predaju u 15. sedmici nastave. Studenti su obavezni primijeniti pedagošku opservaciju u procesu kreiranja prilagođenog programa. Studenti će upute dobiti na prvom susretu nastave. • Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog na osnovu silabusa. Ispit je eliminatoran. • Praktična nastava nosi 2 ECTS boda i obavezna je za sve studente. Praktična nastava se realizira u okviru praktičnog zadatka 2. <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktični zadatak 1	30 bodova	30%	2.	Praktični zadatak 2	30 bodova	30%	3.	Završni ispit	40 bodova	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Praktični zadatak 1	30 bodova	30%																		
2.	Praktični zadatak 2	30 bodova	30%																		
3.	Završni ispit	40 bodova	40%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				

Literatura	<p><i>Obavezna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bjelopoljak, Š. (2022); <i>E-inkluzija</i>, Sarajevo: Centar za obrazovne inicijative Step by step, Pedagoški fakultet univerziteta u Bihaću. 2. Abdulović, A. i dr. (2013). <i>Svi pripadamo-podrška inkluzivnoj školskoj praksi</i>; Sarajevo: Udruženje Život s Down sindromom. 3. Džonston, K. (2014). Stručni priručnik: <i>Pristup školi i obrazovno okruženje II – Univerzalni dizajn za učenje</i>; UNICEF. Dostupno na: https://www.unicef.org/eca/sites/unicef.org.eca/files/Booklet%2011%20-%20Serbian%20Version.pdf. 4. Livazović, G. Alispahić, D. Terović, E. (2015). <i>Inkluzivni odgoj i obrazovanje u školi</i>: Priručnik za nastavnike, Sarajevo: Udruženje „DUGA“. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/756708.INKLUZIVNI_ODGOJ_I_OBRAZOVANJE_DUGA_2015.pdf. 5. Priručnik za nastavnike: <i>Kvalitetne inkluzivne prakse</i> (2018). Društvo ujedinjenih građanskih inicijativa „Duga“ (III poglavlje: <i>Diferencirano podučavanje</i>). Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/sites/unicef.org.bih/files/2018-09/KVALITETNE%20INKLUZIVNE%20PRAKSE_FIN.PDF <p><i>Dodatna i preporučena literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Barić, A., Dolanc, I., Haničar, E., Pavlović, N., Španić, D., & Udiljak-Bugarinovski, Z. (2012). <i>Prostorna pristupačnost</i>; Zagreb: Sveučilište u Zagrebu. 2. Bognar, L. (1974). <i>Kombinirano odjeljenje nužoo zlo ili pedagoška mogućnost</i>, Osijek: Život i škola. 3. Ivasović, V., Habel, V. i Ratkajec, S. (2011). <i>Izazovi u radu sa učenicima sa poteškoćama</i>; Zagreb: Centar za odgoj i obrazovanje “Slava RaSkaj”. 4. Lazor, M. i Malidžan-Vinkić, D. (2016). <i>Uputstvo za izradu nastavnog materijala u skladu sa principima univerzalnog dizajna</i>; Srbija: Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva. Dostupno na: http://socijalnouklucivanje.gov.rs/rs/uputstvo-za-izradu-nastavnog-materijala-u-skladu-sa-principom-univerzalnog-dizajna-od-sada-i-na-sajtu-projekta-ict4ial Lazor, M. (2017). <i>Katalog asistivne tehnologije</i>, Beograd: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. Dostupno na: https://www.unicef.org/serbia/media/3141/file/Katalog%20asistivne%20tehnologije.pdf 5. Pedagoški časopisi. 6. Materijali sa nastave.
Napomene	<p>Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija - Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 5				
Šifra/kod	FIL PED 305	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6 ECTS
					2 ECTS praktična nastava
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	V (peti)	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com lejla.kafedzic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142		Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija
Saradnik	Ime i prezime	v. asist. Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail:amina.smajovic@ff.unsa.ba, smajovic.amina@outlook.com Telefon: 033 253 139		Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2		seminar: 0	vježbe: 3	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Specijalna pedagogija 5 studenti će se upoznati sa specifičnostima procesa učenja i podučavanja u radu s djecom s teškoćama u razvoju. Bit će razmatrana primjena pojedinih metodika nastavnog rada s djecom s teškoćama u razvoju. Studenti će biti osposobljeni za razvijanje vršnjačke podrške među učenicima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa odgojno-obrazovnim strategijama u radu s djecom s teškoćama u razvoju i načinima kreiranja poticajnog okruženja. Studenti će se upoznati sa metodikama odgojno-obrazovnog rada s djecom s: intelektualnim teškoćama, Down sindromom, autističnim spektrom, tjelesnim teškoćama, hroničnim bolestima, specifičnim teškoćama u učenju, kao i sa razvijanjem vršnjačke podrške među učenicima.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog predmeta i položenog ispita moći: <ol style="list-style-type: none"> 1. preporučiti 10 strategija i aktivnosti za rad s djecom s teškoćama u razvoju 2. kreirati okruženje za učenje i podučavanje u skladu s principima univerzalnog dizajna za učenje 3. demonstrirati upotrebu asistivne tehnologije i pomagala 4. planirati nastavu u inkluzivnom okruženju 5. razviti sistem vršnjačke podrške. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima
2.	Specifičnosti odgojno-obrazovnog rada s djecom s teškoćama u razvoju
3.	Univerzalni dizajn za učenje i asistivna tehnologija
4.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom s intelektualnim teškoćama
5.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom s Down sindromom
6.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom u autističnom spektru
7.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom u autističnom spektru
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom s tjelesnim teškoćama
10.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom s hroničnim bolestima
11.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom sa specifičnim teškoćama u učenju
12.	Metodika odgojno-obrazovnog rada s djecom sa specifičnim teškoćama u učenju
13.	Razvijanje empatije i grupne kohezije
14.	Razvijanje vršnjačke podrške
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 359 1435 569"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Praktična vježba</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktična vježba podrazumijeva rad na određenu temu koju će studenti dobiti na početku semestra. Praktična vježba se realizira individualno. Praktična vježba se predaje u 12. sedmici nastave. Ova aktivnost nosi 40 bodova i obavezna je za sve redovne, redovne samofinansirajuće i vanredne studente. • Prezentaciju studenti rade individualno. Ova aktivnost je obavezna za sve studente i nosi 30 bodova. Studenti će dobiti uputu za realizaciju ovog zadatka na prvom susretu. Uz prezentaciju studenti trebaju predati i pisani rad. • Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog na osnovu silabusa. Ispit je eliminatoran i nosi 30 bodova. <p>Praktičnu nastavu studenti realiziraju u udruženju za ostvarivanje prava i/ili podršku djeci i mladima u ukupnom trajanju od 35 sati.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Praktična vježba	40	40%	2.	Prezentacija	30	30%	3.	Završni ispit	30	30%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Praktična vježba	40	40%																		
2.	Prezentacija	30	30%																		
3.	Završni ispit	30	30%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna literatura (određena poglavljima):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hudson, D. (2018). <i>Specifične teškoće u učenju: Što roditelji i nastavnici trebaju znati</i>. Zagreb: Educa. 2. <i>Priručnik za nastavnike: Kvalitetne inkluzivne prakse</i> (2018). Društvo ujedinjenih građanskih inicijativa „Duga“. Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/sites/unicef.org/bih/files/201809/KVALITETNE%20INKLUZIVNE%20PRAKSE_FIN.P 3. Velki, T. i Romstein, K. (2018). <i>Priručnik za rad s učenicima s teškoćama u razvoju u srednjim školama</i>. Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti. 4. Zrilić, S. (2003). <i>Djeca sa posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole: priručnik za roditelje, odgojitelje i učitelje</i>. Zadar: Impresum. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abdulović, A. i dr. (2013). <i>Svi pripadamo- podrška inkluzivnoj školskoj praksi</i>. Sarajevo: Udruženje Život s Down sindromom. 2. Džonston, K. (2014). <i>Stručni priručnik: Pristup školi i obrazovno okruženje II – Univerzalni dizajn za učenje</i>; UNICEF. Dostupno na: https://www.unicef.org/eca/sites/unicef.org/eca/files/Booklet%2011%20- 																				

	<p>%20Serbian%20Version.pdf</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Greene, R.V. (2021). <i>Izgubljeni u školi</i>. Zamun: Publik praktikum. 4. Higašida, N. (2015). <i>Zašto skačem</i>. Beograd:Laguna. Dostupno na: https://autizampus.files.wordpress.com/2017/03/razlog-zbog-kojeg-skau010dem-naoki-higashida-1.pdf 5. Florian, L. (2013). <i>The SAGE Handbook of Special Education</i>, Volume 2.Sage. 6. Simons, A.J. (2010). <i>The Down sindrom Transition Handbook</i>. USA: Woodbine Hosue. 7. Stacey, P. (2005). <i>Dječak koji je volio prozore: otvaranje srca i uma djeteta s teškoćama u razvoju</i>. Lekenik: Ostvarenje. 8. Švraka, E. (2005). <i>Druga strana života: poteškoće u učenju djece sa cerebralnom paralizom</i>. Zenica: Dom štampe. 9. Pedagoški časopisi 10. Materijal sa nastave
Napomene	<p>Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Informatika u pedagogiji				
Šifra/kod	FIL PED 128	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Emina Dedić Bukvić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba dedic.emina@gmail.com Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	Prema raporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Belma Alić Ramić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: belma.alic.ramic@ff.unsa.ba alic.belma@hotmail.com Telefon: 033/253-142	Termin konsultacija	Prema raporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; seminar: / vježbe: 3;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet <i>Informatika u pedagogiji</i> omogućava studentima upoznavanje sa osnovnim polazištima predmetnog područja, sa pravilima akademskog pisanja i sa pravilima citiranja, potom poticanju razvoja informatičke i informacijske pismenosti. Studenti će izučavati karakteristike multimedijalnog okruženja, principe podučavanja i upotrebe IKT-a u nastavnom procesu, načine primjene obrazovnih platformi, prilagodbe IKT-a u inkluzivnom okruženju, promišljati o posljedicama digitalnog nasilja, te osmisliti ideje za odgojno-obrazovni rad u digitalnom okruženju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste upoznati studente sa pravilima akademskog pisanja, razvijati informatičku i informacijsku pismenost, predstaviti principe obrazovanja u multimedijalnom okruženju, kao i podići svijest o značaju obrazovnih platformi za pripadnike Net-generacije.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Definirati i objasniti ključne pojmove nastavnog predmeta. • Prepoznati i izdvojiti karakteristike akademskih radova. • Razlikovati informatičku od informacijske pismenosti, te razumijevati vještine digitalnih kompetencija. • Primjeniti znanja o citiranju pri izradi pojedinih zadataka. <ul style="list-style-type: none"> • Prikazati vještine prezentiranja. • Prepoznati i izdvojiti karakteristike multimedijalnog okruženja. <ul style="list-style-type: none"> • Primjeniti znanja o citiranju pri izradi pojedinih zadataka. • Primijeniti znanja pri izradi digitalnog nastavnog materijala. • Kritički promišljati o određenom problemu iz šire literature. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Uvod u osnove kolegija (ciljevi nastave i način realizacije)
2.	Osnovna polazišta u razumijevanju Informatike u pedagogiji
3.	Akademski radovi: pretraživanje: alati i tehnike/citiranje/prezentiranje
4.	Pismenosti u 21. vijeku
5.	Digitalno doba i školski sistem
6.	Integracija IKT u odgojno-obrazovni proces: Pedagoški i didaktičko-metodički značaj
7.	e-učenje: aspekti, modeli i sistemi
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	e-učenje: alati, aktivnosti, igre
10.	Škola za 21. vijek i digitalni mentor
11.	Asistivne tehnologije u nastavi – izazovi i praksa
12.	Digitalno nasilje – prevencija i reagovanje
13.	Ideje za odgojno-obrazovni rad s djecom i mladima u digitalnom okruženju
14.	Ideje za odgojno-obrazovni rad s djecom i mladima u digitalnom okruženju
15.	Evaluacija rada i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad; Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja;																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 401 1437 747"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Radni zadatak 1</td> <td>12</td> <td>12%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Radni zadatak 2</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Radni zadatak 3</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)</td> <td>8</td> <td>8%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Radni zadatak 1, 2, i 3:</u> Detaljne upute za pripremu i izradu zadataka bit će objašnjene na prvom susretu. • <u>Polusemestralna provjera i završni ispit:</u> studenti pristupaju ispitnim terminima i polažu sadržaje iz literature koju su izučavali tokom semestra. • <u>Dodatna aktivnost:</u> studenti (po želji) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene probleme iz ovog kolegija, te ovim zadatkom doprinose povećanju ukupnog broja bodova; Zadatak može biti: kritički osvrt na relevantan sadržaj: poglavlje knjige/članak/, argumentacijski esej, seminarski rad. Dodatni zadatak studenti realiziraju najkasnije u 15. sedmici nastave. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Radni zadatak 1	12	12%	2.	Radni zadatak 2	10	10%	3.	Radni zadatak 3	10	10%	4.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%	5.	Završni ispit	30	30%	6.	Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	8	8%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Radni zadatak 1	12	12%																														
2.	Radni zadatak 2	10	10%																														
3.	Radni zadatak 3	10	10%																														
4.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%																														
5.	Završni ispit	30	30%																														
6.	Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	8	8%																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bruck, Z, Pirija, A. (2016). <i>Informacijsko-komunikacijske tehnologije u nastavi i izvannastavnim aktivnostima</i>. Sarajevo: Centar za obrazovne inicijative Step by Step. Str: 3-75. 2. Dedić Bukvić, E, Šuman, M. (2021). <i>Nastavnici kao digitalni mentori: podrška u radu s djecom i mladima u digitalnom okruženju</i>. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu. 3. Dedić Bukvić, E, Hajdarpašić, L. (2014). <i>Informacijska pismenost: imperativ društva znanja</i>. U: Zbornik radova 2. međunarodne znanstvene konferencije: Pedagogija, obrazovanje i nastava. Vol. 1. Mostar: Sveučilište, Fakultet Prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti. Str: 211-217. 4. Dedić Bukvić, E. (2016). <i>Zastupljenost informacijske i informatičke</i> 																																

	<p><i>kompetencije na studijskim programima izobrazbe nastavnika na Univerzitetu u Sarajevu.</i> U: <i>Obrazovanje odraslih, časopis za obrazovanje odraslih i kulturu</i>, Vol. XVI, Br. 2, Bosanski kulturni centar Sarajevo i Institut za međunarodnu saradnju Njemačkog saveza visokih narodnih škola (dvv international) Ured u BiH. Str: 73-96.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Dedić Bukvić, E, Hodžić, L. (2018). Digitalne kompetencije – izazov suvremenom nastavniku. U: <i>Upravljanje kvalitetom u obrazovanju odraslih</i>. Zbornik radova 8. Međunarodne konferencije o obrazovanju odraslih. Zagreb: Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Hrvatsko andragoško društvo. 6. Dizdar, S. i dr. (2012). <i>Informacijska pismenost: Smjernice za razvoj inovativnih mrežnih modula</i>. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu. Str: 5-14, 75-88, 165-184, 197-211. 7. Dizdar, S. (2015). <i>Oblici i umijeća akademskog pisanja</i>. Sarajevo: University Press, Izdanja Magistrat. Str: 223-283, 329-341. 8. Grupa autora (2016). <i>Digitalno nasilje – prevencija i reagovanje</i>. Republika Srbija: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, UNICEF. 9. Hoić Božić, N, Holenko Dlab, M. (2021). <i>Uvod u e-učenje: obrazovni izazovi digitalnog doba</i>. Rijeka: Sveučilište u Rijeci. 10. Kučina Softić, S, Odak, M, Lasić Lazić, j. (2021). <i>Digitalna transformacija: Novi pristupi i izazovi u obrazovanju</i>. Koprivica: Sveučilište Sjever. 11. Lazor, M, Isakov, M, Ivković, N. (2012). <i>Asistivna tehnologija u školi</i>. Novi Sad. 12. Matijević, M. (ur). (2017). <i>Nastava i škola za net-generaciju</i>. Sveučilište u Zagrebu: Učiteljski fakultet. Str: 19-41, 49-70, 115-138.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aftab, P. (2003). <i>Opasnosti Interneta: vodič za škole i roditelje</i>. Zagreb: Neretva. 2. Babić, V. (2013). <i>Dječija pornografija i Internet – interdisciplinarni ogledi</i>. Vitez. 3. Ćukušić, M, Jadrić, M. (2012). <i>e-učenje: koncept i primjena</i>. Zagreb: Školska knjiga. 4. Heitner, D. (2019). <i>Deca digitalnog doba: kako pomoći deci da žive (i prežive) u digitalnom dobu</i>. Beograd: Finesa. 5. Kuleto, V, Dedić, V. (2013). <i>e-learning. e-učenje: Pedagogija, tehnologija, menadžment</i>. Beograd: LINK group. 6. <i>Preporuke za izradu obrazovnih materijala za e-učenje</i>. (2009). Zagreb: Povjerenstvo za implementaciju e-učenja. 7. Smol, G, Vorgan, G. (2011). <i>Internet mozak: Kako digitalna civilizacija oblikuje mozgove naše djece</i>. Psihopolis Institut, Novi Sad. 8. Spitzer, M. (2018). <i>Digitalna demencija: Kako mi i naša djeca silazimo s uma</i>. Zagreb: Ljevak. 9. Tapscott, D. (2011). <i>Odrasti digitalno</i>. Mate d.o.o. Zagreb. 10. Twenge, J, M. (2018). <i>Internet generacija: Dezorijentiranost dece u digitalnom dobu</i>. Novi Sad: Psihopolis Institut.
Napomene	=

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija/Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Interkulturalni odgoj				
Šifra/kod	FIL PED 347	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Emina Dedić Bukvić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba dedic.emina@gmail.com Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v. asist Anida Manko, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba sadikovic.anida@gmail.com Telefon: 033/253-142	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 1 seminar: /		vježbe: 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet <i>Interkulturalni odgoj</i> podrazumijeva odgoj i obrazovanje koje daje pravo na različitost, pravo na jednake mogućnosti i priprema buduće pedagoge za interkulturalnu osjetljivost na drugo i drugačije. Nastavni sadržaji ovog predmeta pružaju prilike za sticanje znanja, razumijevanje i kritičku analizu ključnih pojmova, s naglaskom na međusobno razumijevanje, toleranciju, dijalog, kao i prožimanje drugih i vlastitih kulturnih obilježja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste osvješćavanje i razumijevanje temeljnih odrednica interkulturalnog odgoja usmjerenih na promicanje različitosti kao bogatstva, omogućavanje kvalitetnog obrazovanja za sve, te razumijevanje procesa transformacije društva prema stanju pravdnosti.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">• Prepoznati i definirati ključne pojmove.• Zapamtiti, objasniti i raspravljati o izdvojenim temama kolegija.• Ispitati i raspraviti o interkulturalnim problemima u obliku istraživačkog rada.• Razumijeti i argumentirati uloge nastavnika i pedagoga u kreiranju i spovođenju interkulturalnog odgoja i obrazovanja.• Razviti istraživačku radoznalost za izučavanjem pojedinih interkulturalnih problema.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Uvod u osnove kolegija (ciljevi nastave i način realizacije)
2.	Teorijska polazišta o interkulturalnom odgoju i obrazovanju
3.	Različitost kao bogatstvo – srž interkulturalnog odgoja i obrazovanja
4.	Stereotipi i predrasude/tolerancija
5.	Nenasilno rješavanje konflikta
6.	Interkulturalna osjetljivost kao dio pedagoške kompetencije za rad u heterogenim grupama
7.	Interkulturalne kompetencije nastavnika/stručnih saradnika
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Interkulturalni odgoj i obrazovanje: dimenzije kurikuluma
10.	Interkulturalni odgoj i obrazovanje: nastavne metode i oblici rada
11.	Interkulturalno sanduče
12.	Interkulturalno učenje kroz dramu
13.	Medijska odgovornost i izvještavanje o različitostima – interkulturalni dijalog
14.	Migracije i obrazovanje
15.	Evaluacija rada i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad; Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja;</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 359 1437 642"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Interkulturalno sanduče</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Radni zadatak</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Dotatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Interkulturalno sanduče</u>: studenti predstavljaju elemente kulture kojoj pripadaju. Detaljne upute bit će date na prvom susretu. • <u>Radni zadatak</u>: detaljne upute studenti će dobiti na prvom susretu nastave. • <u>Završni ispit</u>: studenti pristupaju završnom ispitu i polažu sadržaje iz literature koju su izučavali tokom semestra; • <u>Dotatna aktivnost</u>: studenti (po želji) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene probleme interkulturalnog odgoja, te ovim zadatkom doprinose povećanju ukupnog broja bodova. Dotatna aktivnost se treba realizirati do kraja nastave u ljetnom semestru (15. sedmica nastave). Zadatak može biti: osvrt na jednu od ponuđenih knjiga, prevod i osvrt relevantnog sadržaja /poglavlje knjige/članak/, te seminarski rad. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Interkulturalno sanduče	20	20%	2.	Radni zadatak	25	25%	3.	Završni ispit	50	50%	4.	Dotatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	5	5%			100	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Interkulturalno sanduče	20	20%																						
2.	Radni zadatak	25	25%																						
3.	Završni ispit	50	50%																						
4.	Dotatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	5	5%																						
		100	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;wq d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bartulović, M, Kušević, B. (2016). <i>Što je interkulturalno obrazovanje? Priručnik za nastavnike i druge znatiželjnike</i>. Zagreb: Centar za mirovne studije. 2. Mrnjauš, K, Rončević, N, Ivošević, L. (2013). <i>Inter/kulturalna dimenzija u odgoju i obrazovanju</i>. Rijeka: Filozofski fakultet. 3. Sablić, M. (2013). <i>Interkulturalizam u nastavi</i>, Zagreb: Nakladnik Ljevak. 4. Piršl, E. (2016). <i>Vodič za interkulturalno učenje</i>, Zagreb: Nakladnik Ljevak. 																								

Dodatna literatura

1. Grupa autora (2005). *T – Kit: Interkulturalno učenje*. Beograd. str: 9 – 42.
2. Grupa autora (2007). *Interkulturalno obrazovanje i razumevanje*. Beograd: Grupa MOST. str: 3 – 17.
3. Grupa autora (n.d). *Vodič za nastavnike: Modul »Interkulturalizam«*. Obrazovni centar za demokraciju i ljudska prava CIVITAS. Sarajevo. str: 3 – 39.
4. Piršl, E. (2007). Interkulturalna osjetljivost kao dio pedagoške kompetencije, U: V. Previšić, N. N. Šoljan, N. Hrvatić (ur). *Pedagogija – prema cjeloživotnom obrazovanju i društvu znanja*. Zagreb: Hrvatsko pedagojsko društvo. str: 275-292.
5. Peko, A., i dr. (n.d). *Interkulturalno obrazovanje učitelja – što i kako poučavati?*
6. Brander, P. i dr. (2005). *Obrazovni priručnik »Svi različiti, svi jednaki«: Ideje, sredstva, metode i aktivnosti za neformalno interkulturalno obrazovanje sa mladima i odraslima*. Podgorica: Centar za građansko obrazovanje.
7. *Ne prelazi ulicom bez traga – ka interkulturalnosti* (2009). Grupa 484. Beograd.
8. *Priručnik za interkulturalno učenje kroz dramu* (2012). Beograd: Ideal.
9. Rosenberg, M. (2006). *Nenasilna komunikacija: Jezik života*. Osijek: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava.
10. *Vodič za unapređenje interkulturalnog obrazovanja* (2007). Beograd: Grupa MOST, Fond otvoreno društvo.
11. Vranješević, J. i dr. (2006). *Za razliku bogatije – priručnik za interkulturalizam*, Beograd: Centar za prava deteta.

Literatura za dodatni zadatak:

1. Mrnjauš, K. (2018). *Kultura, vrijednosti i odgoj u Japanu*. Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet.
2. Kalogjera, G. (2017). *Makedonska kultura i civilizacija*. Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet.
3. Dijalog za budućnost. (2018). UN *Priručnik za sve one koji žele širiti mir i graditi društvo suradnje, poštovanja i tolerancije*. Banja Luka: NVO „Genesis Project“.
4. Puhalo, S. (2013). *Kako opažamo druge etničke grupe i njihove članove: socijalna percepcija i etnička pripadnost kod srednjoškolaca u Bosni i Hercegovini*. Sarajevo: Friedrich-Ebert-Stiftung.

Napomene

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju i studijski program Specijalne pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Obrazovne politike i upravljanje obrazovnim sistemima				
Šifra/kod	FIL PED 454	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	3
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Emina Dedić Bukvić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba dedic.emina@gmail.com Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viša asistentica Anida Manko, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/ 253 142	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 1; seminar: / vježbe: 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet <i>Obrazovne politike i upravljanje obrazovnim sistemima</i> omogućava izučavanje obrazovnih politika u regionu i u svijetu. Daje prilike za sticanje znanja, razumijevanje i kritičku analizu ključnih pojmova (npr. tranzicija, reforma, upravljanje obrazovanjem, pravednost u obrazovanju i sl), kao i temeljito izučavanje nacionalnih i međunarodnih dokumenata (npr. zakoni, strategije, povelje i sl).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste pružanje prilika za upoznavanje i razumijevanje sa karakteristikama pojedinih obrazovnih politika, razumijevanje logike njihovog razvoja, kao i poticanje radoznalosti za proučavanjem u ovoj oblasti.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Prepoznati i definirati ključne pojmove. • Analizirati i tumačiti nacionalne i međunarodne dokumente. • Zapamtiti, objasniti i raspravljati o izdvojenim temama kolegija. • Ispitati i raspraviti o određenom problemu obrazovne politike u obliku istraživačkog projekta. • Prezentirati rezultate rada na projektu. • Razumijeti i argumentirati uloge učitelja i pedagoga u kreiranju i spovođenju obrazovnih politika. • Razviti istraživačku radoznalost za izučavanjem pojedinih istraživačkih problema iz ove oblasti. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Uvod u kolegij: upoznavanje sa ciljem i sadržajem kolegija
2.	Temeljna polazišta u razumijevanju obrazovnih politika
3.	Ključni nacionalni i međunarodni dokumenti koji se odnose na obrazovne politike
4.	Kvalitetno obrazovanje kao društvena briga: pravo na obrazovanje
5.	Kvalitetno obrazovanje kao društvena briga: globalni ciljevi obrazovanja
6.	Kvalitetno obrazovanje kao društvena briga: vrijednosti društva budućnosti
7.	Kvalitetno obrazovanje kao društvena briga: briga o ugroženim grupama+ Outreach
8.	Polusestralna provjera znanja studenata
9.	Kvalitetno obrazovanje kao društvena briga: cjeloživotno obrazovanje
10.	Kvalitetno obrazovanje kao društvena briga: demokratsko vođenje škola
11.	Kvalitetno obrazovanje kao društvena briga: obrazovna politika - rad odgajatelja, nastavnika i pedagoga
12.	Kvalitetno obrazovanje kao društvena briga: mir
13.	Kvalitetno obrazovanje kao društvena briga: briga o životnom okruženju
14.	Smjernice za kvalitetno obrazovanje
15.	Evaluacija rada i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad; Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja;																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="472 411 1446 688"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Istraživački rad</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Radni zadatak</td> <td>17</td> <td>17%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)</td> <td>8</td> <td>8%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Istraživački rad</u>: detaljne upute studenti će dobiti na prvom susretu nastave. • <u>Radni zadatak</u>: detaljne upute studenti će dobiti na prvom susretu nastave. • <u>Završni ispit</u>: studenti pristupaju završnom ispitu i polažu sadržaje iz literature koju su izučavali tokom semestra; • <u>Dodatna aktivnost</u>: studenti (po želji) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene probleme obrazovnih politika, te ovim zadatkom doprinose povećanju ukupnog broja bodova. Dodatna aktivnost se treba realizirati do kraja nastave u zimskom semestru. Za dodatnu aktivnost studenti mogu birati seminarski rad, prevod članka/poglavlja knjige, akademski argumentacijski esej. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Istraživački rad	25	25%	2.	Radni zadatak	17	17%	3.	Završni ispit	50	50%	4.	Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	8	8%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Istraživački rad	25	25%																						
2.	Radni zadatak	17	17%																						
3.	Završni ispit	50	50%																						
4.	Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	8	8%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ARISE: Action for Reducing Inequalities in Education. (2021). <i>Comparative report for Albania, Bosnia and Herzegovina, North Macedonia, Kosovo, Serbia and Turkey</i>. Beograd: Centre for Education Policy. 2. Birzea, C. (1994). <i>Obrazovne politike zemalja u tranziciji</i>. Council of Europe Press, PZ Bihać. 3. Domović i dr. (2011). <i>Europsko obrazovanje: koncepti i perspektive iz pet zemalja</i>. Zagreb: Školska knjiga. 4. Hebib, E. (2013). <i>Kako razvijati školu: razvojni i reformski procesi u oblasti školskog obrazovanja</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta u Beogradu. 																								

5. Mijatović, A. i dr. (1999). *Osnove suvremne pedagogije*. Zagreb: Educa.
6. Pastuović, N. (1999). *Edukologija: integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja*. Zagreb: Znamen.
7. Rado, P. (2001). *Tranzicija u obrazovanju*. The Open Society Institut. PZ Bihać.
8. Spasenović, V. (2019). *Obrazovna politika: globalni i lokalni procesi*. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta u Beogradu.

Dodatna

1. Dizdar, S. (2015). *Oblici i umijeća akademskog pisanja*. Sarajevo: University Press, Izdanja Magistrat.
2. Fild, S. i dr. (2010). *Nema više neuspješnih: 10 koraka do jednakopravnosti u obrazovanju*. OECD. Ministarstvo prosvete Republike Srbije.
3. Freire, P. (2002). *Pedagogija obespravljenih*. Zagreb: Odraz.
4. Frost, D. (2014). *Liderstvo nastavnika: put ka transformisanju obrazovanja*. Beograd: Centar za obrazovne politike.
5. Grac, Z. (2007). *Istraživanje obrazovanja i formulisanje obrazovnih politika*. Beograd: Centar za obrazovne politike.
6. Legrand, L. (1993). *Obrazovne politike*. Zagreb: Educa.
7. OECD. (2007). *Obrazovna politika za rizične učenika i učenike sa teškoćama u jugo-istočnoj Evropi*. OECD.
8. Pavlović Breneselović, D, Spasenović, V, Alibabić, Š. (2019). *Obrazovna politika i praksa: u skladu ili u raskoraku*. Zbornik radova. Beograd: Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu. Institut za pedagogiju i andragogiju.
9. Polšek, D. (2015). *Contra paedagogicos: ideja o liberalnom obrazovanju*. Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar.
10. Sahlberg, P. (2012). *Lekcije iz Finske: Šta svijet može naučiti iz obrazovne promjene u Finskoj*. Zagreb: Školska knjiga.
11. Vizek Vidović, V. (ur) (2005). *Cjeloživotno obrazovanje učitelja i nastavnika: višestruke perspektive*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu.
12. Zhao, Y. (2012). *Sustizati ili voditi: američko obrazovanje u doba globalizacije*, Zagreb: Educa.

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogija i studijski program Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Komparativna pedagogija				
Šifra/kod	PED FIL 440	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6 5 (SP)
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Emina Dedić Bukvić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba dedic.emina@gmail.com Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	U skladu sa rasporedom konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Belma Alić Ramić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: belma.alic.ramic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-142	Termin konsultacija	U skladu sa rasporedom konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2;		seminar: 1 (SP bez seminara);	vježbe: 2;	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet <i>Komparativna pedagogija</i> izučava tendencije i probleme odgoja, obrazovanja i školstva u svijetu, pripremajući studente da uoče specifičnosti obrazovnih sistema. Zatim uče o teorijsko-metodološkim odrednicama, o strukturi i organizaciji školskih sistema, a pripremaju se za sudjelovanje u savremenim odgojno-obrazovnim ciljevima koji se razvijaju u demokratskim društvima (odgoj za mir, zaštita okoliša, poštivanje prava i sl).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta jeste upoznati studente sa složnošću teorijsko-metodoloških pitanja komparativne pedagogije, kao i pripremiti studente da komparativno pristupe pitanjima odgoja i obrazovanja.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">Istražiti značenje komparacijom vezano uz proučavanje pedagogije te promišljanje o faktorima koje treba uzeti u obzir prilikom provođenja komparativnih istraživanja.Ispitati i raspraviti o određenom problemu u obliku istraživačkog projekta.Prezentirati rezultate rada na projektu.Razviti istraživačku radoznalost za izučavanjem pojedinih istraživačkih problema iz ove oblasti.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Uvod u osnove kolegija (ciljevi nastave i način realizacije)
2.	Komparativna pedagogija u sistemu pedagoških naučnih disciplina
3.	Temeljna polazišta i izazovi komparativne pedagogije
4.	Teorijsko-metodološke osnove komparativne pedagogije
5.	Struktura, organizacija i način funkcionisanja školskih sistema: Predškolski odgoj i obrazovanje
6.	Struktura, organizacija i način funkcionisanja školskih sistema: Temeljni (osnovni i srednji nivo) odgoj i obrazovanje
7.	Struktura, organizacija i način funkcionisanja školskih sistema: Visoko obrazovanje i reformski procesi Politika obrazovanja nastavnika
8.	Polusestralna provjera znanja studenata
9.	Komparativni prikaz odabranih evropskih i svjetskih školskih sistema
10.	Šta čini školske sisteme učinkovitim – pogledi na međunarodna istraživanja
11.	Evropsko obrazovanje: ideje za bolje obrazovanje
12.	Kvalitetno obrazovanje: globalizacijski, ekonomski i zdravstveni izazovi
13.	Čemu učimo djecu u školi mimo onog što je propisano?
14.	Globalizacijski izazovi i predviđanja daljeg razvoja ove pedagoške discipline
15.	Evaluacija rada i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad; Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja;																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="469 426 1445 741"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Radni zadatak</td> <td>12</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Istraživački rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija istraživačkog rada</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)</td> <td>8</td> <td>8%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Radni zadatak</u>: Detaljne upute za pripremu i izradu zadatka bit će ponuđene na prvom susretu nastave. • <u>Istraživački rad i prezentacija</u>: studenti istražujući literaturu pripremaju teorijski koncept problema koji će propitivati u odgojno-obrazovnoj praksi. Detaljne upute za pripremu i izradu zadatka bit će ponuđene na prvom susretu nastave. • <u>Završni ispit</u>: studenti pristupaju završnom ispitu i polažu sadržaje iz literature koju su izučavali tokom semestra. • <u>Dodatna aktivnost</u>: studenti (individualna kativnost, po želji) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene probleme iz ovog kolegija, te ovim zadatakom doprinose povećanju ukupnog broja bodova; termin za predaju i/ili realizaciju ovog zadatka jeste do kraja nastave u ljetnom semestru. Zadatak može biti: osvrt na jednu od ponuđenih knjiga (sa spiska dodatne literature), prevod relevantnog sadržaja /poglavlje knjige/članak/ sa osvrtom, komparativni prikaz odabranih evropskih i svjetskih školskih sistema, argumentacijski esej, te seminarski rad. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Radni zadatak	12	10%	2.	Istraživački rad	20	20%	3.	Prezentacija istraživačkog rada	10	10%	4.	Završni ispit	50	50%	5.	Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	8	8%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Radni zadatak	12	10%																										
2.	Istraživački rad	20	20%																										
3.	Prezentacija istraživačkog rada	10	10%																										
4.	Završni ispit	50	50%																										
5.	Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	8	8%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Antić, S. (ur.) (1995). <i>Europska orijentacija hrvatskog školstva</i>. Zagreb. 2. Braš Roth, M. (ur.) (2004). <i>Što čini školske sustave učinkovitima? – pogled na školske sustave kroz prizmu PISA istraživanja</i>. OECD. 3. Cvitković, I. (ur.) (2017). <i>Demografske i etničke promjene u BiH</i>. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti BiH. 4. Kulić, R. (2011). <i>Komparativna pedagogija – teorija, sistemi, reforme</i>, Beograd: Svet knjige, Banja Luka: Filozofski fakultet. Str: 125-235. 5. Pastuović, N. (1999). <i>Edukologija: integrativna znanost o sustavu cjeloživotnog obrazovanja i odgoja</i>. Zagreb: Znamen. Str: 486-505. 6. Pastuović, N. (2012). <i>Obrazovanje i razvoj: Kako obrazovanje razvija ljude i mijenja društvo, a kako društvo djeluje na obrazovanje</i>. Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Str: 165-175, 192-218, 223-261, 265-276, 302-317. 7. Pašalić-Kreso, A. (1999). <i>Predškolski odgoj u Evropi</i>. U: Predškološtvo u procesu demokratizacije u BiH: zbornik radova. Sarajevo: Centar za obrazovne inicijative Step by Step. Str: 9-16. 8. Spasenović, V. (2013). <i>Školski sistemi iz komparativne perspektive</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Str: 84-162.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Antić, S. (ur.) (1993). <i>Školstvo u svijetu</i>, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb; 2. ARISE: Action for Reducing Inequalities in Education. (2021). <i>Comparative report for Albania, Bosnia and Herzegovina, North Macedonia, Kosovo, Serbia and Turkey</i>. Beograd: Centre for Education Policy. 3. Bartulović, M, Kušević, B. (2016). <i>Što je interkulturalno obrazovanje? Priručnik za nastavnike i druge znatiželjnike</i>. Zagreb: Centar za mirovne studije. 4. Bignold, W, Gayton, L. (2009). <i>Global Issues and Comparative Education</i>. British Library. 5. Delors, J. (1998). <i>Učenje – blago u nama</i>, Zagreb, Educa. 6. Domović, V, Gehrmann, S, Kruger-Potratz, M, Petravić, A. (2012). <i>Europsko obrazovanje: Koncepti i perspektive iz pet zemalja</i>. Zagreb: Školska knjiga. 7. Džumhur, Ž. (2019). PISA 2018. Izvješće za Bosnu i Hercegovinu. OECD. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje. 8. European Commission. (2018). <i>European ideas for better learning: The governance of school education system</i>. Brussels: European Commission. 9. Frost, D. (2014). <i>Liderstvo nastavnika: put ka transformisanju obrazovanja</i>. Beograd: Centar za obrazovne politike. 10. Grupa autora (1987). <i>Osnovni problemi visokoškolske pedagogije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 11. Matijević, M. (1994). <i>Alternativne škole</i>. Zagreb: Institut za pedagoška istraživanja. 12. Mrnjauš, K. (2018), <i>Kultura, vrijednosti i odgoj u Japanu</i>, Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet. 13. OECD. (2004). <i>What makes school system perform? Seeing school system through the prism of Pisa</i>. OECD. 14. OECD. (2012). <i>Education Today 2013: The OECD perspective</i>. OECD Publishing. 15. Sahlberg, P. (2012). <i>Lekcije iz Finske: Šta svijet može naučiti iz obrazovne promjene u Finskoj</i>; Zagreb: Školska knjiga. 16. UNESCO. (2021). <i>Pandemic-related disruptions to schooling and impacts on learning proficiency indicators: A focus on the early grades</i>. UNESCO Institute for Statistics. 17. UNESCO. (2021). <i>2020 Global Education Meeting: Extraordinary Session on Education post-COVID-19</i>. UNESCO. 18. United Nations. (2020). <i>Policy Brief: Education during COVID-19 and beyond</i>. United Nations. 19. Vizek Vidović, V. (ur.) (2005). <i>Cjeloživotno obrazovanje učitelja i nastavnika: višestruke perspektive</i>, Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu. 20. Walford, G. (1992). <i>Privatne škole: iskustva u deset zemalja</i>. Zagreb: Educa.
Napomene	-

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju i studijski program Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Medijska pedagogija				
Šifra/kod	FIL PED 161	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Emina Dedić Bukvić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba dedic.emina@gmail.com Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	U skladu sa rasporedom konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 1; seminar: / vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet <i>Medijska pedagogija</i> podrazumijeva medijski odgoj i obrazovanje koje pruža osnove za razumijevanje i osjetljivost na medijske probleme i medijske trendove. Nastavni sadržaji ovog predmeta pružaju prilike za sticanje znanja, razumijevanje i kritičku analizu ključnih pojmova, s naglaskom na formiranje sistema vrijednosti i ponašanja u medijskom okruženju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste osvještavanje i razumijevanje temeljnih odrednica medijskog odgoja usmjerenih na poticanje i promociju pozitivnog stava ka medijima, razumijevanje konceptualnog okvira uloge medija i medijske kulture, kao i važnosti odgojno-obrazovne uloge medija.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">• Prepoznati i definirati ključne pojmove.• Zapamtiti, objasniti i raspravljati o izdvojenim temama kolegija.• Prikazati vještine pretraživanja i procjene medijskih sadržaja.• Usporediti i analizirati uzročno-posljedične veze između medijskih i odgojno-obrazovnih fenomena.• Razumijeti i argumentirati uloge roditelja, nastavnika i pedagoga u kreiranju i spovođenju medijske kulture i medijskog odgoja i obrazovanja.• Razviti istraživačku radoznalost za izučavanjem pojedinih medijskih problema.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Uvod u osnove kolegija (ciljevi nastave i način realizacije)
2.	Medijska pismenost - medijski odgoj - medijsko obrazovanje
3.	Primjena evropskih i međunarodnih standarda medijske pismenosti
4.	Najbolji interes djeteta u medijima
5.	Medijska pismenost djece i uloga porodice i drugih koji se brinu o djeci
6.	Medijska odgovornost i izvještavanje o različitostima – interkulturalni dijalog
7.	Od zaštite od neprimjerenog sadržaja do osnaživanja djece i mladih
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Pristupačnost medijskih sadržaja za osobe s invaliditetom
10.	Dezinformacije i lažne vijesti
11.	Spoznaje o uticaju medijskih sadržaja na razvoj djece i mladih
12.	Vrijednosni okviri i medijsko predstavljanje djece i mladih
13.	Medijski kompetentan nastavnik i pedagog
14.	Medijski dnevnik
15.	Evaluacija rada i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad; Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja;																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="479 352 1451 699"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Istraživački rad (ekvivalent završnoj provjeri znanja)</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izlaganje istraživačkog rada</td> <td>12</td> <td>12%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Radni zadatak 1</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Radni zadatak 2</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)</td> <td>8</td> <td>8%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Istraživački rad i izlaganje</u>: studenti pripremaju i realiziraju istraživački rad na određenu temu iz nastavnog predmeta. Detaljne upute studenti će dobiti na prvom susretu nastave. • <u>Radni zadatak 1 i 2</u>: . Detaljne upute studenti će dobiti na prvom susretu nastave. • <u>Dodatna aktivnost</u>: studenti (individualna aktivnost, po želji) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene probleme medijske pedagogije, te ovim zadatakom doprinose povećanju ukupnog broja bodova. Dodatna aktivnost se treba realizirati do kraja nastave u ljetnom semestru (15. sedmica nastave). Zadatak može biti: osvrt na jednu od ponuđenih knjiga, argumentacijski esej, te seminarski rad. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Istraživački rad (ekvivalent završnoj provjeri znanja)	45	45%	2.	Izlaganje istraživačkog rada	12	12%	3.	Radni zadatak 1	20	20%	4.	Radni zadatak 2	15	15%	5.	Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	8	8%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Istraživački rad (ekvivalent završnoj provjeri znanja)	45	45%																										
2.	Izlaganje istraživačkog rada	12	12%																										
3.	Radni zadatak 1	20	20%																										
4.	Radni zadatak 2	15	15%																										
5.	Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	8	8%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
Literatura	<p><i>Obavezna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Čengić, L. (2019). <i>Medijsko opismenjavanje u porodici i preporuke za implementaciju projekta unapređenja medijske pismenosti u okviru porodice u BiH</i>. Sarajevo: Mediacentar. /online/. 2. Dedić Bukvić, E, Šuman, M. (2021). <i>Nastavnici kao digitalni mentori: podrška u radu s djecom i mladima u digitalnom okruženju</i>. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu. 3. Hasanagić, S, Popović, M, Kovačević, S. (2020). <i>Medijske navike djece i stavovi roditelja – finalni izvještaj</i>. Sarajevo: UNICEF i RAK. /online/. 4. Mujagić, N, Kačmarčik-Maduna, N. (ur). (2017). <i>Mediji u najboljem interesu djeteta: pregled znanja i iskustava za kreatora medijskih sadržaja</i>. Sarajevo: Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH. /online/. 5. <i>Pristupačnost medijskih sadržaja za osobe sa invaliditetom</i>. (2019). Sarajevo: Inicijativa i civilna akcija. /online/. 																												

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Rozgonyi, K, Kostić, B. (2021). <i>Primjena evropskih i međunarodnih standarda medijske i informacijske pismenosti u različitim domaćim institucijama: Studija dobrih praksi odabranih država članica Vijeća Evrope i njihovoj važnosti u kontekstu Bosne i Hercegovine</i>. Vijeće Evrope. 7. Stančić, H, Šimunović, D, Demoli, N, Hajduk, D, Šop, S. (2011). <i>Digitalno doba: masovni mediji i digitalna kultura</i>. Zagreb: Naklada medijska istraživanja. 8. Tihak-Ibrahimbegović, V. (ur). (2015). <i>Medijska pismenost u digitalnom dobu</i>. Sarajevo: Internews u BiH. /online/. 9. Turčilo, L. (2018). <i>(P)ogledi o medijima i društvu: članci, eseji, istraživanja</i>. Sarajevo: Vlastita naklada. /online/. 10. Vajzović, E. (ur). (2020). <i>Medijska i informacijska pismenost: istraživanje i razvoj</i>. Sarajevo: Fakultet političkih nauka. /online/. <p><i>Značajne digitalne platforme:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 11. https://media.ba/bs/o-mediacentru/publikacije?page=1 12. https://medijskapismenost.ba/ 13. https://www.medijskapismenost.hr/ <p><i>Dodatna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bake, D. (2013). <i>Medijska pedagogija</i>. Makart. 2. Bartulović, M, Kušević, B. (2016). <i>Što je interkulturalno obrazovanje? Priručnik za nastavnike i druge znatiželjnike</i>. Zagreb: Centar za mirovne studije. 3. Car, V, Matović, M, Turčilo, L. (2016). <i>Mediji i javni interes. Zbornik radova 6. regionalne znanstvene konferencije Vjerodostojnost medija „Mediji i novinarstvo-socijalni kapital u službi javnosti“</i>. Zagreb: Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. 4. Dedić Bukvić, E. (2022). <i>Medijska pismenost kao instrument za zaštitu djece i maloljetnika. Poremećaji u ponašanju djece i mladih - Zbornik radova</i>. Banja Luka: Centar modernih znanja. 5. Grizl, A, Karme Tolas Kalvo, M. (ur). (2015). <i>Informacijska i medijska pismenost: Smjernice za politiku i strategiju</i>. UNESCO i Nacionalna biblioteka Crne Gore. 6. Grupa autora (2005). <i>T – Kit: Interkulturalno učenje</i>. Beograd. 7. Hodžić, S, Sokol, A. (2019). <i>Surfanje po tankom ledu: mladi, mediji, problematični sadržaji</i>. Sarajevo: MEDIACENTAR. 8. Kukić, D. (2013). <i>Medijska kultura</i>. Zenica: Muzej grada Zenice. 9. Lesinger, G. (2018). <i>Odnosi s medijima i medijske agende: komunikacija odnosa sa javnošću: uticaj odnosa sa medijima na postavljanje dnevnih medijskih agendi</i>. Osijek: Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera. 10. Matijević, M, Bilić, V, Opić, S. (2016). <i>Pedagogija za učitelje i nastavnike</i>. Zagreb: Školska knjiga. 11. <i>Priručnik za interkulturalno učenje kroz dramu</i> (2012). Beograd: Ideal. 12. Osmančević, L. (2016). <i>Mediji u odgoju i obrazovanju</i>. U: <i>Zbornik radova 2. konferencije prevencije i ovisnosti: alkoholizam, ovisnost o drogama i novije ovisnosti 1. ljetne škole modernih tehnologija</i>. Zagreb. Str. 76-84. 13. Shaw, R, Wood, S. (2009). <i>Epidemija popustljivog odgoja</i>. Zagreb: VBZ. 14. Tajić, L. (2013). <i>Medijska pismenost u BiH</i>. Sarajevo: Internews u Bosni i Hercegovini. 15. Tolić, M. (2009). <i>Temeljni pojmovi medijske pedagogije</i>. U: <i>Život i škola</i>. Br. 22. str: 97-103.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju i studijski program Specijalne pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagoška komunikologija				
Šifra/kod	FIL PED 152	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Emina Dedić Bukvić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba dedic.emina@gmail.com Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: / vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet <i>Pedagoška komunikologija</i> predstavlja spoj komunikacijskih i odgojno-obrazovnih procesa. To znači da svaki međuljudski odnos je mikroelement odgojnog zbivanja o kojem zavisi uspješnost odgojnog djelovanja. Pa tako odgoja nema bez međuljudskog odnosa. Izučavajući nastavne sadržaje, studenti će između ostalog, upoznati se sa elementima uspješnog odnosa, odgojno-obrazovne komunikacije, odnosu odgajatelj-odgajanik, kao i trendovima medijske pismenosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa odgojno-obrazovnom komunikacijom koja omogućava procese učenja i podučavanja, prisutne ne samo u odgoju i obrazovanju, nego i u svim ljudskim djelatnostima.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">• Defimirati i objasniti ključne pojmove nastavnog predmeta.• Prepoznati i izdvojiti karakteristike odgojno-obrazovne komunikacije.<ul style="list-style-type: none">• Ilustrirati primjere komunikacijskih obrazaca.• Ispitati i raspraviti o određenom komunikacijskom problemu.<ul style="list-style-type: none">• Predstaviti zaključke dobijene pri izradi radova.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Uvod u kolegij: upoznavanje sa ciljem i sadržajem kolegija
2.	
3.	Komunikologija – znanost/grane/istraživanja
4.	
5.	Temeljni pojmovi
6.	
7.	Etika komuniciranja
8.	
9.	Verbalna komunikacija
10.	
11.	Neverbalna komunikacija
12.	
13.	Digitalna komunikacija i bonton
14.	
15.	Polusestrialna provjera znanja studenata
16.	
17.	Komunikacije u kroskulturalnom društvu
18.	
19.	Komunikacija – ključ uspješnog odgoja
20.	
21.	Odgojno – obrazovna komunikacija
22.	
23.	Empatijsko komuniciranje
24.	
25.	Nenasilna komunikacija
26.	
27.	Jezik medija i medijsko opismenjavanje
28.	
29.	Evaluacija rada i potpisi
30.	
31.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
32.	
33.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
34.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad; Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja;																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 426 1435 772"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Istraživački rad (ekvivalent završnoj provjeri znanja)</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izlaganje istraživačkog rada</td> <td>12</td> <td>12%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Radni zadatak 1</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Radni zadatak 2</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)</td> <td>8</td> <td>8%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Istraživački rad i izlaganje</u>: studenti istražuju, analiziraju literaturu, propituju i kritički se osvrću na odabrani istraživački problem u svakodnevnom životu. Detaljne upute bit će predstavljene na prvom susretu. • <u>Radni zadatak 1 i 2</u>: Detaljne upute bit će predstavljene na prvom susretu. • <u>Dodatna aktivnost</u>: studenti (po želji, individualna aktivnost) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene probleme iz ovog kolegija, te ovim zadatkom doprinose povećanju ukupnog broja bodova; Za dodatnu aktivnost studenti mogu birati seminarski rad, kritički osvrt na članak/poglavlja knjige, akademski argumentacijski esej. Zadatak treba realizovati najkasnije u 15 sedmici nastave. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Istraživački rad (ekvivalent završnoj provjeri znanja)	45	45%	2.	Izlaganje istraživačkog rada	12	12%	3.	Radni zadatak 1	20	20%	4.	Radni zadatak 2	15	15%	5.	Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	8	8%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Istraživački rad (ekvivalent završnoj provjeri znanja)	45	45%																										
2.	Izlaganje istraživačkog rada	12	12%																										
3.	Radni zadatak 1	20	20%																										
4.	Radni zadatak 2	15	15%																										
5.	Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	8	8%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brajša, P. (1994). <i>Pedagoška komunikologija</i>. Zagreb: Školske novine. 2. Bratanić, M. (1993). <i>Mikropedagogija: interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Bratanić, M. (2002). <i>Paradoks odgoja: studije i eseji</i>. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica. 4. Neill, S. (1994). <i>Neverbalna komunikacija u razredu</i>. Zagreb: Educa. 5. Rosenberg, M. (2006). <i>Nenasilna komunikacija: Jezik života</i>. Osijek: Centar za 																												

	<p style="text-align: center;">mir, nenasilje i ljudska prava.</p> <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ajduković, M., Pečnik, N. (2007). <i>Nenasilno rješavanje sukoba</i>. Zagreb: Alinea. 2. Brajša, P. (1996). <i>Umijeće svadanja: Svadam se, dakle postojim</i>. Pula: C. A. S. H. 3. Brajša, P. (2000). <i>Umijeće razgovora</i>. Pula: C. A. S. H. 4. Čović, L, Čović, B. (2007). <i>Osnovi komunikologije</i>. Banja Luka: Panevropski univerzitet »Aperion« za multidisciplinarne i virtualne studije. 5. Dizdar, S. i dr. (2012). <i>Informacijska pismenost: Smjernice za razvoj inovativnih mrežnih modula</i>. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu. 6. Grant, W. (2005). <i>Kako riješiti sukobe i pretvoriti ih u suradnju</i>. Zagreb: Mozaik knjiga. 7. Mandić, T. (2003). <i>Komunikologija: psihologija komunikacije</i>. Beograd: Clio. 8. Pease, A. (2002). <i>Govor tijela: Kako misli drugih ljudi pročitati iz njihovih kretanja</i>. Zagreb: AGM. 9. Plenković, M. (1993). <i>Komunikologija masovnih medija</i>. Zagreb: Barbat. 10. Reardon, K, K. (1998). <i>Interpersonalna komunikacija: gdje se misli susreću</i>. Zagreb: Alinea. 11. Tajić, L. (2013). <i>Medijska pismenost u BiH</i>. Sarajevo: Internews u Bosni i Hercegovini. 12. Vidović, S. (ur.). (2006). <i>Vršnjačka medijacija: od svađe slađe</i>. Beograd.
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija				
Šifra/kod	FIL PED 115	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Emina Dedić Bukvić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba dedic.emina@gmail.com Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	U skladu sa rasporedom konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: melih.karic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	U skladu sa rasporedom konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2;		seminar: /	vježbe: 1	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet <i>Pedagogija</i> izučava znanost o odgoju, savremene trendove u odgojno-obrazovnom procesu, mikropedagoške probleme, kao i ulogu pedagoško-psihološke službe odgojno-obrazovne institucije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta jeste upoznati studente sa osnovama znanosti o odgoju s ciljem razumijevanja odgojno-obrazovnih problema, kao i pripremiti studente da promišljaju i bave se pitanjima kvalitetnog odgoja i obrazovanja za sve.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">• Prepoznati i definirati ključne pojmove.• Zapamtiti, objasniti i raspravljati o izdvojenim temama kolegija.• Ispitati i raspraviti o određenom mikropedagoškom problemu.• Razumijeti i argumentirati uloge pedagoško-psihološke službe u kreiranju i spovođenju kvalitetnog odgoja i obrazovanja za sve.• Razviti istraživačku radoznalost za izučavanjem pojedinih istraživačkih problema iz ove oblasti.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Uvod u osnove kolegija (ciljevi nastave i način realizacije)
2.	
3.	Znanost o odgoju i obrazovanju
4.	
5.	Odgoj i obrazovanje
6.	
7.	Načela, strategije i metode odgoja i po(d)učavanja
8.	
9.	Odgojno-obrazovna komunikacija
10.	
11.	Izazovi odgoja u obitelji
12.	
13.	Inkluzivni i interkulturalni odgoj i obrazovanje
14.	
15.	Polusestrialna provjera znanja studenata
16.	
17.	Pogled u razred: odnosi među učenicima i oblici ponašanja
18.	
19.	Razredna klima i pozitivna disciplina
20.	
21.	Pismenosti u 21. vijeku
22.	
23.	Uloga pedagoško-psihološke službe u savremenom odgojno-obrazovnom procesu
24.	
25.	Pedagoško-psihološka služba kao specifična djelatnost u odgojno-obrazovnim institucijama
26.	
27.	Obrazovna politika i karakteristike obrazovnog sistema
28.	
29.	Završni ispit + Evaluacija rada i potpisi
30.	
31.	Priprema za ispit – nema nastavnih aktivnosti
32.	
33.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
34.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad; Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="472 464 1446 774"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pojmovnik</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Radni zadatak</td> <td>22</td> <td>22%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)</td> <td>8</td> <td>8%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Pojmovnik (obavezna aktivnost)</u>: studenti istražuju literaturu i biraju pojmove iz Pedagogije, detaljno ih opisuju koristeći se obaveznom literaturom i pravilnim pisanjem izvora (APA stil); upute za izradu ovog zadatka bit će predstavljene na prvom susretu, ali i postavljene na platformu BISER. • <u>Radni zadatak (obavezna aktivnost)</u>: upute za izradu ovog zadatka bit će predstavljene na prvom susretu, ali i postavljene na platformu BISER; studenti pripremanjem i aktivnim učešćem u izradi ovog zadatka ostvaruju bodove za aktivnost u nastavnom procesu. • <u>Polusemestralna provjera znanja i Završni ispit (obavezna aktivnost)</u>: studenti pristupaju prvom i drugom dijelu pismenog ispita i polažu sadržaje iz literature koju su izučavali tokom semestra. • <u>Dodatna aktivnost</u>: studenti (po želji) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene probleme iz ovog kolegija, te ovim zadatkom doprinose povećanju ukupnog broja bodova; termin za predaju i/ili realizaciju ovog zadatka jeste do kraja nastave u ljetnom semestru. Zadatak može biti: osvrt na jednu od ponuđenih knjiga (sa spiska dodatne literature), prevod relevantnog sadržaja /poglavlje knjige/članak/ sa osvrtom, komparativni prikaz odabranih evropskih i svjetskih školskih sistema, argumentacijski esej, te seminarski rad. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pojmovnik	10	10%	2.	Radni zadatak	22	22%	3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%	4.	Završni ispit	30	30%	5.	Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	8	8%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Pojmovnik	10	10%																										
2.	Radni zadatak	22	22%																										
3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%																										
4.	Završni ispit	30	30%																										
5.	Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	8	8%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1993) <i>Mikropedagogija</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2. Bratanić, M. (2002). <i>Paradoks odgoja: studije i eseji</i>. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica. 3. Bogosavljević, B. i Beljanski, M. (2018). <i>Školska pedagogija</i>. Novi Sad: Univerzi- 																												

	<p>tet u Novom Sadu, Pedagoški fakultet u Somboru u Somboru.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Dedić Bukvić, E, Šuman, M. (2021). <i>Nastavnici kao digitalni mentori: podrška u radu s djecom i mladima u digitalnom okruženju</i>. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu. 5. Kyriakou, C. (2001). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica. 6. Krnjajić, S. (2007) <i>Pogled u razred</i>. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja. 7. Matijević, M, Bilić, V, Opić, S. (2016). <i>Pedagogija za učitelje i nastavnike</i>. Zagreb: Školska knjiga. 8. Mrnjaus, K, Rončević, N, Ivošević, L. (2013). <i>Interkulturalna dimenzija u odgoju i obrazovanju</i>. Rijeka: Filozofski fakultet. 9. Sablić, M. (2014). <i>Interkulturalizam u nastavi</i>. Zagreb: Naklada Ljevak. 10. Udruženje: Društvo ujedinjenih građanskih akcija“ (2018). <i>Smjernice za primjenu inkluzivnih praksi u nastavi</i>. UNICEF. 11. Spasenović, V. (2013). <i>Školski sistemi iz komparativne perspektive</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu.
	<p>Dodatna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Chua, A. (2012). <i>Majka uspjeha: kako sam odgojila pobjednike</i>. Zagreb: Znanje. 2. Freire, P. (2002). <i>Pedagogija obespravljenih</i>. Zagreb: ODRAZ. 3. Hentig, H. (2007). <i>Kakav odgoj želimo</i>. Zagreb: Educa. 4. Juul, J. (1995). <i>Vaše kompetentno dijete</i>. Zagreb: Educa. 5. Miller, A. (1995). <i>Drama djetinjstva</i>. Zagreb: Educa. 6. Morin, E. (1999). <i>Odgoj za budućnost: Sedam temeljnih spoznaja u odgoju za budućnost</i>. Zagreb: Educa. 7. Shaw, R, Wood, S. (2009). <i>Epidemija popustljivog odgoja</i>. Zagreb: VBZ.
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju i studijski program Specijalne pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedeutologija				
Šifra/kod	FIL PED 352	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Emina Dedić Bukvić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: emina.dedic.bukvic@ff.unsa.ba dedic.emina@gmail.com Telefon: 033/253-109	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 1 seminar: / vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet <i>Pedeutologija</i> omogućava studentima uvid u značajne međunarodne i nacionalne okvire za razumijevanje nastavničke profesije. Zatim, pružaju im se prilike da istražuju za njih interesantne teme kojima na kreativan i kritički propitivan stav nude nova rješenja i preporuke. Naime, omogućit će im se razumijevanje, tumačenje, kao i interpretiranje temeljnih odrednica nastavničke profesije; potom, poučavanje o načinima sticanja nastavničkog zvanja, alternativnim vidovima ulaska u nastavničku profesiju, kao i oblicima profesionalnog razvoja nastavnika; te promišljanje o nastavničkoj karijeri i međunarodnim implikacijama značajnim za nastavničku profesiju. Također, bit će u prilici da unapređuju stečena znanja, vještine i stavove, te da ih unapređuju kroz realizaciju pojedinih nastavnih aktivnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste razumijevanje i interpretiranje značajnih tema iz područja nastavničke profesije, kao i analiziranje i kreiranje novih istraživačkih iskoraka u poimanju uloga, kompetencijskog okvira, kao i globalnih trendova u nastavničkoj profesiji.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">• Prepoznati i definirati ključne pojmove.• Objasniti i raspravljati o izdvojenim temama kolegija.• Analizirati i porediti okvire ključnih kompetencija, uloge nastavnika, kao i izazove u nastavničkoj profesiji.• Ispitati i raspraviti o problemima nastavničke profesije u obliku istraživačkog rada.• Razviti istraživačku radoznalost, te poticati unapređenje komunikacijskih vještina i sticati samopouzdanje u javnom izlaganju.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Uvod u osnove kolegija (ciljevi nastave i način realizacije)
2.	Sistem obrazovanja nastavnika: inicijalno obrazovanje
3.	Sistem obrazovanja nastavnika: alternativni putevi i profesionalni razvoj
4.	Nastavnička profesija za 21. vijek
5.	Deontologija nastavnika – temelj pedagoške etike
6.	Karijera nastavnika
7.	Definiranje i odabir ključnih kompetencija u nastavničkoj profesiji
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Nastavnička profesija između tradicionalnih i novih uloga
10.	Šta je „EUROPEAN TEACHER“?
11.	Nastavnik u perspektivi globalnih obrazovnih programa
12.	Kako pretvoriti posao nastavnika u privlačnu profesiju?
13.	Umrežavanje i mobilnost u nastavničkoj profesiji
14.	Zakletva i/ili svečana izjava nastavnika
15.	Evaluacija rada i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad; Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda pisanja, metoda kooperativnog učenja;																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 394 1437 741"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Istraživački rad (ekvivalent završnoj provjeri znanja)</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izlaganje istraživačkog rada</td> <td>12</td> <td>12%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Radni zadatak 1</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Radni zadatak 2</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)</td> <td>8</td> <td>8%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Istraživački rad</u>: studenti istražuju, analiziraju literaturu, propituju i kritički se osvrću na odabrani istraživački problem. Upute za pisanje istraživačkog rada bit će ponuđene na prvom nastavnom susretu. • <u>Izlaganje istraživačkog rada</u>: studenti predstavljaju ključne teze rada. • <u>Radni zadatak 1 i 2</u>: Upute za izradu radnih zadataka bit će ponuđene na prvom nastavnom susretu. • <u>Dodatna aktivnost</u>: studenti (po želji) mogu birati teme u kojima propituju i istražuju određene probleme ovog nastavnog područja, te ovim zadatkom doprinose povećanju ukupnog broja bodova. Dodatna aktivnost se treba realizirati do kraja nastave u ljetnom semestru (15. sedmica nastave). Zadatak može biti: osvrt na jednu od ponuđenih knjiga, prevod i osvrt relevantnog sadržaja /poglavlje knjige/članak/, te seminarski rad. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Istraživački rad (ekvivalent završnoj provjeri znanja)	45	45%	2.	Izlaganje istraživačkog rada	12	12%	3.	Radni zadatak 1	20	20%	4.	Radni zadatak 2	15	15%	5.	Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	8	8%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Istraživački rad (ekvivalent završnoj provjeri znanja)	45	45%																										
2.	Izlaganje istraživačkog rada	12	12%																										
3.	Radni zadatak 1	20	20%																										
4.	Radni zadatak 2	15	15%																										
5.	Dodatna aktivnost (prema interesu studenta, neobavezna aktivnost)	8	8%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
Literatura	<p><i>Obavezna literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Buchberger, F, Campos, B, P, Kallos, D, Stephenson, J. (2000). <i>Green Paper on Teacher Education in Europe</i>. Thematic Network on Teacher Education in Europe. TNTEE Publications. /online/. 2. Čulum Ilić, B, Buchberger, I. (2020). <i>Suvremeni trendovi i izazovi nastavničke profesije – Zbornik Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci</i>. Rijeka: Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci. /online/. 3. European Commission /EACEA/ Eurydice. (2018). <i>Karijera nastavnika u Evropi: stupanje u službu, napredovanje i podrška: Eurydice izvještaj</i>. 																												

- Luksemburg: Izdavačka kancelarija Evropske unije. /online/.
4. European Commission /EACEA/ Eurydice. (2018). *Nastavnička karijera u Evropi: Pristup, napredovanje i potpora*. Izvješće Eurydice. Luksemburg: Izdavačka kancelarija Evropske unije. /online/.
 5. *Nastavnici su bitni: kako privući, usavršavati i zadržati efikasne nastavnike*. (2005). OECD. /online/.
 6. Popović, K. (2019). Nastavnik u globalnoj Agendi 2030 – značaj, uloga i profesionalni razvoj. *Nastava i vaspitanje*. Vol. 68. Br. 2. /online/.
 7. Rosić, V. (2011). Deontologija učitelja – temelj pedagoške etike. *Informatologija*. Vol. 44. No. 2. /online/.
 8. Stronge, J, H. (2018). *Qualities of effective teachers*. (3rd Edition). Virginia. /online/.
 9. Vizek Vidović, V, Velkovski, Z. (ur). (2013). *Nastavnička profesija za 21. vek*. Beograd: Centar za obrazovne politike. /online/.

Značajne digitalne platforme:

- a) https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/index_en.php_en
- b) <https://en.unesco.org/>
- c) https://www.ba.undp.org/content/bosnia_and_herzegovina/bs/home.html
- d) <https://www.oecd.org/education/skills-beyond-school/definitionandselectionofcompetenciesdeseco.htm>

Dodatna literatura

1. Abykanova, B, Tashkeyeva, G, Idrissov, S, Bilyalova, Z, Sadirbekova, D. (2016). Professional Competence of a Teacher in Higher Educational Institution. *International Journal of Environmental & Science Educational*. Vol. 11. No. 8. /online/.
2. Blamire, R, Engelhardt, K, Looney, J. (2017). *The changing role and competences of teachers*. TEACHUP. /online/.
3. Danilović, M. (2011). Nastavnik kao uzor, model, idol, ideal, simbol, vrednost, tj. mera, savršenog i svestrano obrazovanog čoveka. *Tehnologija, Informatika i Obrazovanje za društvo učenja i znanja – 6. Međunarodni Simpozijum*. Čačak: Tehnički fakultet. /online/.
4. European Commission /EACEA/ Eurydice. (2016). *Developing Key Competences at School in Europe: Challenges and Opportunities for Policy: Eurydice Report*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. /online/.
5. Grupa autora. (2018). Standard kvalifikacije za pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje nastavnika na univerzitetima u BiH. Sarajevo: Save the Children International. /online/.
6. Grupa autora. (2018). Smjernice za primjenu Standarda kvalifikacije za pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje nastavnika na univerzitetima u BiH. Sarajevo: Save the Children International. /online/.
7. Mandarić, B, V, Razum, R, Barić, D. (2019). *Nastavničke kompetencije – Zbornik radova*. Zagreb: Katološki bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. /online/.
8. Miočić, I. (2017). Nastavničke kompetencije sveučilišnih nastavnika: izazovi i očekivanja. *Školski vjesnik: časopis za pedagojsku teoriju i praksu*. Vol. 66. No. 1. /online/.
9. Pavkov, M, Živčić, M. (2013). Značenje pojmova i uloga kompetencija i vještina u obrazovanju odraslih u kontekstu stjecanja stručnosti i razvoju osobnosti. *Andragoške studije*. Br. 2. /online/.
10. Poisson, M. (2014). *Smjernice za izradu i učinkovitu upotrebu nastavničkog kodeksa ponašanja*. Zagreb: Forum za slobodu odgoja.

	<p>11. Popov, N, Spasenović, V. (2018). <i>Stručni saradnik u školi: Komparativni pregled za 12 zemalja</i>. Bugarsko društvo za komparativnu pedagogiju. /online/.</p> <p>12. Sahlberg, P. (2010). The secret to Finland's success: Educating teachers. <i>Stanford Center for opportunity policy in Education – Research Brief</i>. /online/.</p> <p>13. Šušnjara, S. (ur). (2019). <i>Priručnik za visokoškolsku nastavu</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu.</p> <p>14. Turk, M, Ledić, J. (2016). <i>Kompetencije akademske profesije</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. /online/.</p>
Napomene	<p>Napomena: -</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Obrazovanje i socijalna isključenost				
Šifra/kod	FIL PED 353	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci	/	Termin konsultacija	/	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja:1 vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Socijalna isključenost – pristup, pojam i operacionalizacija; objektivna i subjektivna socijalna isključenost; socijalna inkluzija; uloga obrazovanja (formalnog i neformalnog) u procesu socijalnog uključivanja; inkluzija u obrazovanja i/ili inkluzivno obrazovanje; marginalizirane skupine;				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa konceptom socijalne isključenosti; razumijevanje osnovnih karakteristika SI: multidimenzionalnost, kontekstualnost, relacijska priroda; Razumijevanje uloge obrazovanja u kontesktu socijalnog uključivanja – preveniranje i suzbijanje socijalne isključenosti;				

Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasniti koncept socijalne isključenosti • Identificirati indikatore SI u oblasti obrazovanja • Opisati proces socijalne inkuzije kroz prizmu uključivanja u redovan obrazovni sistem • Identificirati marginalizirane skupine, koje podliježu rizicima socijalnog isključivanja • Identificirati faktore socijalnog isključivanja
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u kolegij, ciljevi nastave, način realiziranja, očekivanja
2.	Socijalna isključenost – pojam, pristup i operacionalizacija I
3.	Socijalna isključenost – pojam, pristup i operacionalizacija II
4.	Indikatori socijalne isključenosti
5.	Strateški dokumenti u borbi protiv socijalnog isključivanja
6.	Marginalizirane skupine i rizici socijalnog isključivanja
7.	Subjektivna socijalna isključenost
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Uloga obrazovanja u procesu socijalnog uključivanja

10.	Inkluzivno obrazovanje – imperativ socijalne inkluzije
11.	Stereotipi i predrasude – prepreke u stvaranju inkluzivne zajednice i inkluzivnog društva
12.	Tema prema potrebama studenata
13.	Prezentacija radova
14.	Prezentacija radova
15.	Priprema za završni ispit/evaluacija nastavnog rada/povratak očekivanjima
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>S obzirom na sadržaj nastavnog predmeta, nastava je interaktivnog karaktera. Oblici rada koji se primjenjuju su: frontalni, grupni, individualni i individualizirani. Metode nastavnog rada su verbalno – tekstualne i ilustrativno – demonstrativne uz primjenu kreativnih tehnika učenja i podučavanja.</p>																		
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="483 506 1515 699"> <thead> <tr> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>Portfolij</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>Samostalni pisani rad</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>Prezentacija rada</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>ukupno</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na nastavi: podrazumijeva aktivno učešće studenata u nastavnom procesu kroz diskusiju i razgovore, praktične primjere i ilustracije • Portfolij: sadržaj obuhvata prikupljene materijale i pripadajuće anotacije, članke i ostale materijale koji se odnose na obrazovanje u kontekstu socijalne isključenosti/inkluzije • Samostalni pisani rad: studenti pišu rad na temu, koja tretira ulogu obrazovanja u procesu socijalnog uključivanja i predaju ga u 11. sedmici nastave • Usmena prezentacija rada praćena ppt <p>Za izvođenje konačne ocjene student mora dostići minimalnih 55% od ukupnog broja bodova za svaku pojedinu aktivnost (osim aktivnosti na nastavi).</p> <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnostii te položiti poluemestralni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija te rezultati polusemestralnog i završnog pismenog ispita.</p>	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	Aktivnost na nastavi	5	5%	Portfolij	35	35%	Samostalni pisani rad	50	50%	Prezentacija rada	10	10%	ukupno	100	100%
Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																	
Aktivnost na nastavi	5	5%																	
Portfolij	35	35%																	
Samostalni pisani rad	50	50%																	
Prezentacija rada	10	10%																	
ukupno	100	100%																	
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																		

Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Camović, Dž. and Hodžić, L. (2017). <i>An analysis of preschool education in Bosnia and Herzegovina: Fairness and equal opportunities for all children</i>, Journal of Contemporary Educational Studies – <i>Preschool education in the states of the former Yugoslavia: How far have we come</i>, Vol. 68, issue 3. 154 – 172 2. Hodžić, L. (2016). <i>Pedagoške implikacije socijalne isključenosti Roma</i>, u Zbornik radova sa znanstveno-stručne međunarodne konferencije „Ka novim iskoracima u odgoju i obrazovanju“. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, str. 99 - 105 3. Hodžić, L. (2017). <i>Glasovi mladih koji izlaze iz brige – izvještaj o stanju i potrebama</i>. Sarajevo: SOS Dječija sela Bosna i Hercegovina: Nautilus 4. Hodžić, L., Kafedžić, L., Zukić, M., Šušnjara, S. i Bjelan Guska, S. (2017). <i>Studenti s invaliditetom i tržište rada u Bosni i Hercegovini: stanje i potrebe</i>. Radovi, knjiga XX, Filozofski fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 147 - 161 5. Ilišin, V., Mendeš, I., i Potočnik, D. (2003). <i>Politike prema mladima u obrazovanju i zapošljavanju</i>, Politička misao, 40(3), str. 58-89. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/23076 6. Matković, T. (2009). <i>Mladi između obrazovanja i zapošljavanja: isplati li se školovati?.</i> Program Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) u Hrvatskoj. Izvješće. 7. Osmić, L. (2020). <i>Subjektivna socijalna isključenost studenata i rizičnih skupina mladih</i>. Zbornik radova Odsjeka za pedagogiju. (online izdanje). god. 3, br. 3, 8-20 8. Osmić, L. i Kafedžić, L. (2019). <i>Obuka akademskog osoblja za inkluzivno obrazovanje: model dobre prakse</i>. U Zbornik radova. Sarajevo: Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini, str. 135 - 148 9. Šućur, Z. (1995). <i>Koncept socijalne isključenosti</i>. Revija socijalne politike, god II, br. 3, Zagreb, str. 223 - 230 10. Šućur, Z. (2001). <i>Siromaštvo: teorije, koncepti i pokazatelji</i>. Zagreb: Pravni fakultet. 11. Šućur, Z. (2004). <i>Socijalna isključenost: pojam, pristupi i operacionalizacija</i>, dostupno na: www.hsd.hr/revija/pdf/1-2-2004/04-Sucur.pdf 12. Šućur, Z. (2006). <i>Siromaštvo, višedimenzionalna deprivacija i socijalna isključenost u Hrvatskoj</i>, Revija za sociologiju, vol. 37, br. 3-4, str. 131 – 147 13. UNESCO (2002). <i>Youth Vulnerability: Assessment of Risk Factors, Threatening the Well – Being of Youth</i>
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemioloske situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija/ Odsjek za bosanski, hrvatski, srpski jezik i književnost / Odsjek za književnosti naroda BiH / Odsjek za romanistiku / Odsjek za slavenske jezike i književnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 1				
Šifra/kod	FIL PED 203	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	III (treći)	Ak.godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Osmić, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105/II Email: lejla.osmic@ff.unsa.ba; lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: +387 33 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v.ass. Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	Predavanja: <u>1</u> seminar: <u>0</u> vježbe: <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će se u toku kolegija upoznati sa sadržajima o suvremenim društvenim prilikama i prostoru odgojno-obrazovnog rada. Kratki osvrt na historiju pedagogije i školstva. Pedagogija i druge znanosti. Osnovni pedagoški pojmovi. Obiteljski i školski odgojni rad. Nastavnik i refleksivna pedagogija. Posebna poglavlja iz inkluzije u odgojno-obrazovnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je da studenti steknu opće znanje iz Pedagogije (terminologija, specifične činjenice koje se odnose na odgojno-obrazovnu djelatnost, pedagoške konvencije, znanje principa i generalizacija u odgojnom radu). Razumjeti teorijske i praktične probleme odgojne djelatnosti u različitim socijalnim kontekstima (obitelj, škola, društvena zajednica...). Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Analizirati značaj pedagoških teorijskih spoznaja na individualnom i socijalnom nivou. Ojačati funkcije pažnje u prepoznavanju pedagoških problema. Osvijestiti vrijednosti i stavove u oblasti inkluzivnog odgojno-obrazovnog rada.				
Ishodi učenja	Nakon izvršavanja programom predviđenih obaveza i položenog ispita, studenti će moći: 1. Definirati temeljne pedagoške pojmove 2. Opisati odnos pedagoške teorije i pedagoške prakse 3. Demonstrirati znanja i spoznaje o odnosu odgoja i obrazovanja u različitim odgojno – obrazovnim situacijama 4. Analizirati značaj pedagoških teorijskih spoznaja na individualnom/ličnom i socijalnom nivou				

5. Kritički elaborirati pitanja suvremenog odgoja i obrazovanja

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata o očekivanjima i obavezama u okviru predmeta
2.	Pedagogija znanost o odgoju, predmet, zadaci i ciljevi pedagojske znanosti
3.	Historijski razvoj pedagoške misli
4.	Odgoj – temeljna polazišta Moć i granice odgojnog djelovanja
5.	Ciljevi, sadržaji i područja odgoja
6.	Tri aspekta odgoja Interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja
7.	Komunikacija u odgoju i obrazovanju
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	“Obrazovanje za sve” Inkluzija u bosanskohercegovačkom društvu
10.	Stereotipi i predrasude Prihvatanje različitosti
11.	Pedagoške kompetencije nastavnika
12.	Stručno usavršavanje nastavnika za inkluzivno obrazovanje
13.	Prezentacija odabrane teme – diskusija i rad u grupama
14.	Prezentacija odabrane teme – diskusija i rad u grupama
15.	Povratak očekivanjima, evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	S obzirom na sadržaj nastavnog predmeta, nastava je interaktivnog karaktera. Oblici rada koji se primjenjuju su: frontalni, grupni, individualni i individualizirani. Metode nastavnog rada su verbalno – tekstualne i ilustrativno – demonstrativne uz primjenu kreativnih tehnika učenja i podučavanja.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="427 537 1458 842"> <thead> <tr> <th>Red br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija teme</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno bodova</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na predavanjima i vježbama podrazumijeva kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova. • Prezentacija teme: Studenti će u grupi predstaviti jednu od tema obuhvaćenih silabusom ovog kolegija tokom semestra. O temama i načinu prezentacije studenti će biti obavješteni na prvom susretu. Ova aktivnost je obavezna za sve studente. • Polusemestralni i završni ispiti obuhvatat će sadržaje realizirane tokom cijelog semestra a radi se o pismenoj provjeri znanja. <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti te položiti polusemestralni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusemestralnog i završnog pismenog ispita.</p>	Red br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	5	5%	2.	Prezentacija teme	10	10%	3.	Polusemestralna provjera znanja	40	40%	4.	Završni ispit	45	45%		Ukupno bodova	100	100%
Red br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%																						
2.	Prezentacija teme	10	10%																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	40	40%																						
4.	Završni ispit	45	45%																						
	Ukupno bodova	100	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sustavom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																								

	<p><i>Obavezna literatura (odabrana poglavlja)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matijević, M., Bilić, V., Opić, S. (2016). Pedagogija za učitelje i nastavnike. Zagreb: Školska knjiga 2. Vukasović, A. (1993), <i>Pedagogija</i>, Zagreb: Školska knjiga 3. Šušnjara, S. (2017), <i>Pedagoške mrvice</i>, Svjetlost: Sarajevo 4. Lenzen, D. (2002), <i>Vodič za studij znanosti o odgoju</i>. Zagreb: Educa 5. Milat, J. (2005), <i>Pedagogija-teorija osposobljavanja</i>, Zagreb: Školska knjiga <hr/> <p><i>Dodatna i preporučena literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mijatović, A. i drugi (1999), <i>Osnove suvremne pedagogije</i>; Zagreb:Educa 2. Gudjons, H. (1994), <i>Pedagogija -temeljna znanja</i>, Zagreb: Educa 3. Glasser, W. (1999), <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>, Zagreb, Educa 4. Zbornik radova: <i>Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine</i> (2003). Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet <p>Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.</p>
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemiološke situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Prava djeteta i obrazovno pravo				
Šifra/kod	FIL PED 151	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Osmić, vanredna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 1 vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Filozofsko-pravni temelji nastanka i postojanja prava djece; Društveni (demografski) faktori koji utječu na prepoznavanje dječjih potreba i nastanak njihovih prava; međunarodni dokumenti relevantni za prava djece; Konvencija o pravima djeteta – značenje, doseg i vrijednost; Pravo djeteta na obrazovanje - dostupnost i kvaliteta obrazovanja; Prava djeteta unutar sistema obrazovanja: prava sudjelovanja kao temelj suvremenog odgoja i obrazovanja i odgoj i obrazovanje za prava djeteta i ljudska prava.				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je da uvede studente u problematiku prava djeteta koja se tiče svih područja života, rada i djelovanja djeteta, a koja je najsvebuhvatnije data u Konvenciji o pravima djeteta usvojenoj na Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija od 20. 11. 1989. godine. Pored upoznavanja sa odredbama Konvencije cilj ovog izbornog predmeta usmjeren je na izgradnju svijesti o potrebi njihovog poštovanja i uvažavanja kako u zakonima, pravnim aktima, tako i u njihovoj primjeni, kao i veće osjetljivosti za uočavanje i reagiranje na pojave kršenja prava djeteta u svakodnevnom životnim situacijama koje nastaju na relacijama društvo-dijete, škola-dijete, roditelj-dijete i sl.
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opisati prava djece kao podskupine ljudskih prava • Prepoznavati društvene utjecaje koji determiniraju ostvarivanje prava djece posebno prava na obrazovanje • Demonstrirati mogućnosti neposredne primjene međunarodnih dokumenata u zaštiti prava djece na obrazovanje • Opisati primjer kršenja prava na obrazovanje

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predstavljanje sadržaja programa i upoznavanje studenata sa obavezama
2.	<p>Definicija djeteta: pravo na život, opstanak i razvoj</p> <p>Građanska prava i slobode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ime i državljanstvo (djeca u BiH koja nisu upisana u knjige rođenih (član 7) • Pristup odgovarajućim informacijama (član 17) • Zaštita privatnosti (član 16) <p>Osnovna zdravstvena i socijalna zaštita</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdravstvo i zdravstvene usluge (član 24) • Socijalna zaštita i kapaciteti službi za brigu o djeci (član 26) <p>Obitelj i poštovanje prava djeteta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Djeca lišena porodične sredine (član 20), • Usvajanje (član 21) • Zanemarivanje i zlostavljanje (član 19) • Seksualna eksploatacija i seksualna zloupotreba (član 34)
3.	Socijalna isključenost, siromaštvo i prava djeteta
4.	Zakonske pretpostavke za ostvarivanje prava na obrazovanje

	<ul style="list-style-type: none"> • Pravo na obrazovanje u međunarodnim dokumentima • Pravo na obrazovanje u nacionalnom zakonodavnom okviru
5.	Inkluzivno obrazovanje - obrazovanje za sve
6.	Marginalizirane skupine djece i pravo na obrazovanje
7.	Inkluzivno obrazovanje kao društveni imperativ i njegove temeljne pretpostavke
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Stručno usavršavanje nastavnika za inkluzivno obrazovanje
10.	Podrška studentima s invaliditetom u visokoškolskoj ustanovi
11.	Konsultativni rad
12.	Prezentacija radova i diskusija
13.	Prezentacija radova i diskusija
14.	Prezentacija radova i diskusija
15.	Nastavna jedinica prema potrebama i interesovanjima studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	S obzirom na sadržaj nastavnog predmeta, nastava je interaktivnog karaktera. Oblici rada koji se primjenjuju su: frontalni, grupni, individualni i individualizirani. Metode nastavnog rada su verbalno – tekstualne i ilustrativno – demonstrativne uz primjenu kreativnih tehnika učenja i podučavanja.															
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="448 527 1472 688"> <thead> <tr> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pedagoška praksa</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>Praktičan samostalan rad</td> <td>70</td> <td>70%</td> </tr> <tr> <td>Prezentacija rada</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>ukupno</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <ul style="list-style-type: none"> • Pedagoška praksa: studenti su obavezni posjetiti odabranu odgojno – obrazovnu ustanovu (Ured za podršku studentima, Odgojni centar za maloljetnike u Sarajevu ili neku drugu ustanovu u dogovoru sa nastavnikom), ostvariti uvid u područja rada koja se temelje na stvaranju pretpostavki za ostvarivanje prava te sačiniti izvještaj, koji će biti sastavnim dijelom Praktičnog samostalnog rada; • Praktičan samostalan rad: studenti pišu rad na temu, koja tretira pravo na obrazovanje, u formi seminarskog rada i predaju ga u 11. sedmici nastave • Usmena prezentacija rada praćena ppt <p>Napomena: Za izvođenje konačne ocjene student mora dostići minimalnih 55% od ukupnog broja bodova za svaku pojedinu aktivnost.</p>	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	Pedagoška praksa	20	20%	Praktičan samostalan rad	70	70%	Prezentacija rada	10	10%	ukupno	100	100%
Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
Pedagoška praksa	20	20%														
Praktičan samostalan rad	70	70%														
Prezentacija rada	10	10%														
ukupno	100	100%														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>															
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konvencija UN o pravima djeteta, UNICEF (bez godine izdavanja) 2. Kafedžić, L. (2020). <i>Da niko ne izostane</i>. Sarajevo: Lejla Kafedžići 3. Kafedžić, L., Bjelan-Guska, S., Osmić, L. i Zukić, M. (2018): <i>Pedagoško – didaktički aspekti obrazovanja studenata s invaliditetom</i>, Dobra knjiga, Sarajevo 4. Osmić, L. i Kafedžić, L. (2019): <i>Obuka akademskog osoblja za inkluzivno obrazovanje: model dobre prakse</i>, u Zbornik radova/Konferencija Promjenjiva priroda obrazovanja nastavnika, praksa i potrebe u Bosni i Hercegovini 2018, Zenica, str. 135-149, dostupno na: https://www.osce.org/files/f/documents/9/c/439760_0.pdf 5. Slapšak, S. (1995). <i>Dječija prava</i>. Ljubljana: CIVIK LINK 															

	<p><i>Dodatna</i> Članci i dokumenti koji se bave pravima djeteta i obrazovnim pravom.</p>
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemioloske situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija, Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Školska pedagogija 1				
Šifra/kod	FIL PED 271	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Osmić, vanredna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v. ass. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107 E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pojmovno terminološka određenja: školska pedagogija, škola, školski kurikulum; Školska pedagogija kao znanstvena disciplina: predmet i metode istraživanja fenomena školskog odgoja i obrazovanja, kvantitativne i kvalitativne metode; ciljevi i zadaci škole: funkcije ciljeva, modeli legitimiranja i operacionlaiziranja (taksonomije, obrazovni standard, kompetencije); organizacija života i rada škole; multiple uloge pedagoga u školi;				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa predmetom, razvojem i metodama istraživanja školskog odgoja i obrazovanja; Upoznavanje osnovnih pristupa organiziranju školskih sistema (nacionalni i internacionalni kontekst); Sticanje općih znanja o organizaciji života i rada škole kroz historiju; Upoznavanje vodećih teorija škole, teorijskih utemeljenja organizacije školskog odgoja i obrazovanja; Razvijanje sposobnosti komparacije različitih koncepcija i teorijskih razumijevanja slike škole;
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisati fenomen škole • definirati ključne pojmove školske pedagogije • opisati razvoj suvremenih teorija škole • opisati suvremene promjene u organizaciji institucionalnog odgoja i obrazovanja; • predstaviti organizaciju života i rada škole • primijeniti metode istraživanja školske pedagogije u proučavanju odgojno – obrazovnog rada u školi • demonstrirati istraživanje kvalitete različitih tipova škole

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predstavljanje sadržaja programa predmeta, očekivanja i potrebe
2.	Školska pedagogija kao naučna disciplina
3.	Metodološke specifičnosti proučavanja školske pedagogije: angažirano posmatranje, objektivnost i višeslojnost u istraživanju školske stvarnosti;
4.	Akcijsko istraživanje u školama: pedagog kao reflektivni praktičar
5.	Teorije škole
6.	Škola kao socijalni fenomen – odgoj i socijalizacija

7.	Organizacija života i rada škole Struktura i organizacija rada škole; stručni organi škole
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Pedagoško-psihološka služba i multiple uloge pedagoga
10.	„Pisci slobode“
11.	Pedagog - moć i granice njegova djelovanja
12.	Partnerstva škole sa ključnim akterima na mikro, mezo i makro nivou (roditelji, lokalna zajednica, nadležne vlasti...)
13.	Prezentacija praktičnog rada
14.	Prezentacija praktičnog rada
15.	Povratak očekivanjima, evaluacija i potpis
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>S obzirom na sadržaj nastavnog predmeta, nastava je interaktivnog karaktera. Oblici rada koji se primjenjuju su: frontalni, grupni, individualni i individualizirani. Metode nastavnog rada su verbalno – tekstualne i ilustrativno – demonstrativne uz primjenu kreativnih tehnika učenja i podučavanja.</p>																	
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="451 506 1477 667"> <thead> <tr> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>polusemestralni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>ukupno</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1" data-bbox="451 705 1477 737"> <tr> <td>Praktična nastava</td> <td>1 ECTS</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na nastavi: podrazumijeva aktivno učešće studenata u nastavnom procesu kroz diskusiju i razgovore, praktične primjere i ilustracije • Polusemestralni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Praktična nastava: Prema Nastavnom planu i programu, studenti su obavezni obaviti praktičnu nastavu iz predmeta Školska pedagogija 1. O realizaciji praktične nastave, studenti će biti informirani tokom nastave. <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik aktivnosti te položiti polusemestralni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusemestralnog i završnog pismenog ispita.</p>	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	Aktivnost na nastavi	5	5%	polusemestralni ispit	45	45%	završni ispit	50	50%	ukupno	100	100%	Praktična nastava	1 ECTS
Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																
Aktivnost na nastavi	5	5%																
polusemestralni ispit	45	45%																
završni ispit	50	50%																
ukupno	100	100%																
Praktična nastava	1 ECTS																	
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																	
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i> 1. Vrcelj, S. (2000). <i>Školska pedagogija</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. 2. Ajanović, Dž. i Stevanović, M. (1999). <i>Školska pedagogija</i>, Sarajevo: Prosvjetni list.</p>																	

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Hebib, E. (2009). <i>Škola kako sistem</i>. Beograd: IPA Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu. 4. Hebib, E. (2013). <i>Kako razvijati školu</i>. Beograd: IPA Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu. 5. Bogosavljević, B. i Beljanski, M. (2018). <i>Školska pedagogija</i>. Sombor: Univerzitet u Novom Sadu, Pedagoški fakultet u Somboru. 6. Bognar, B. (2006). <i>Akcijska istraživanja u školi</i>. <i>Odgojne znanosti</i>, 8 (1(11)), 209-228. Preuzeto s https://hrcak.srce.hr/26189 dostupno na: https://hrcak.srce.hr/file/41429
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gudjons, H. (1994): <i>Pedagogija – temeljna znanja</i>, Educa, Zagreb 2. Kundačina M., Bandur, V. (2004). <i>Akciono istraživanje u školi</i>. Užice 3. Tillmann, K. J. (ur.) (1994). <i>Teorije škole</i>. Zagreb: Educa <p>Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.</p>
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemiološke situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Školska pedagogija 1				
Šifra/kod	FIL PED 271	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Osmić, vanredna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffa@gmail.com Telefon: 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v. ass. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107 E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pojmovno terminološka određenja: školska pedagogija, škola, školski kurikulum; Školska pedagogija kao znanstvena disciplina: predmet i metode istraživanja fenomena školskog odgoja i obrazovanja, kvantitativne i kvalitativne metode; ciljevi i zadaci škole: funkcije ciljeva, modeli legitimiranja i operacionlaiziranja (taksonomije, obrazovni standard, kompetencije); organizacija života i rada škole; multiple uloge pedagoga u školi;				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa predmetom, razvojem i metodama istraživanja školskog odgoja i obrazovanja; Upoznavanje osnovnih pristupa organiziranju školskih sistema (nacionalni i internacionalni kontekst); Sticanje općih znanja o organizaciji života i rada škole kroz historiju; Upoznavanje vodećih teorija škole, teorijskih utemeljenja organizacije školskog odgoja i obrazovanja; Razvijanje sposobnosti komparacije različitih koncepcija i teorijskih razumijevanja slike škole;
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisati fenomen škole • definirati ključne pojmove školske pedagogije • opisati razvoj suvremenih teorija škole • opisati suvremene promjene u organizaciji institucionalnog odgoja i obrazovanja; • predstaviti organizaciju života i rada škole • primijeniti metode istraživanja školske pedagogije u proučavanju odgojno – obrazovnog rada u školi • demonstrirati istraživanje kvalitete različitih tipova škole

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predstavljanje sadržaja programa predmeta, očekivanja i potrebe
2.	Školska pedagogija kao naučna disciplina
3.	Metodološke specifičnosti proučavanja školske pedagogije: angažirano posmatranje, objektivnost i višeslojnost u istraživanju školske stvarnosti;
4.	Akcijnsko istraživanje u školama: pedagog kao reflektivni praktičar
5.	Teorije škole
6.	Škola kao socijalni fenomen – odgoj i socijalizacija

7.	Organizacija života i rada škole Struktura i organizacija rada škole; stručni organi škole
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Pedagoško-psihološka služba i multiple uloge pedagoga
10.	„Pisci slobode“
11.	Pedagog - moć i granice njegova djelovanja
12.	Partnerstva škole sa ključnim akterima na mikro, mezo i makro nivou (roditelji, lokalna zajednica, nadležne vlasti...)
13.	Prezentacija praktičnog rada
14.	Prezentacija praktičnog rada
15.	Povratak očekivanjima, evaluacija i potpis
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>S obzirom na sadržaj nastavnog predmeta, nastava je interaktivnog karaktera. Oblici rada koji se primjenjuju su: frontalni, grupni, individualni i individualizirani. Metode nastavnog rada su verbalno – tekstualne i ilustrativno – demonstrativne uz primjenu kreativnih tehnika učenja i podučavanja.</p>																	
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="451 506 1477 667"> <thead> <tr> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>polusemestralni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>ukupno</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1" data-bbox="451 705 1477 741"> <tr> <td>Praktična nastava</td> <td>1 ECTS</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na nastavi: podrazumijeva aktivno učešće studenata u nastavnom procesu kroz diskusiju i razgovore, praktične primjere i ilustracije • Polusemestralni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Praktična nastava: Prema Nastavnom planu i programu, studenti su obavezni obaviti praktičnu nastavu iz predmeta Školska pedagogija 1. O realizaciji praktične nastave, studenti će biti informirani tokom nastave. <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik aktivnosti te položiti polusemestralni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusemestralnog i završnog pismenog ispita.</p>	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	Aktivnost na nastavi	5	5%	polusemestralni ispit	45	45%	završni ispit	50	50%	ukupno	100	100%	Praktična nastava	1 ECTS
Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																
Aktivnost na nastavi	5	5%																
polusemestralni ispit	45	45%																
završni ispit	50	50%																
ukupno	100	100%																
Praktična nastava	1 ECTS																	
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																	
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i> 1. Vrcelj, S. (2000). <i>Školska pedagogija</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. 2. Ajanović, Dž. i Stevanović, M. (1999). <i>Školska pedagogija</i>, Sarajevo: Prosvjetni list.</p>																	

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Hebib, E. (2009). <i>Škola kako sistem</i>. Beograd: IPA Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu. 4. Hebib, E. (2013). <i>Kako razvijati školu</i>. Beograd: IPA Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu. 5. Bogosavljević, B. i Beljanski, M. (2018). <i>Školska pedagogija</i>. Sombor: Univerzitet u Novom Sadu, Pedagoški fakultet u Somboru. 6. Bognar, B. (2006). <i>Akcijska istraživanja u školi</i>. <i>Odgojne znanosti</i>, 8 (1(11)), 209-228. Preuzeto s https://hrcak.srce.hr/26189 dostupno na: https://hrcak.srce.hr/file/41429
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gudjons, H. (1994): <i>Pedagogija – temeljna znanja</i>, Educa, Zagreb 2. Kundačina M., Bandur, V. (2004). <i>Akciono istraživanje u školi</i>. Užice 3. Tillmann, K. J. (ur.) (1994). <i>Teorije škole</i>. Zagreb: Educa <p>Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.</p>
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemiološke situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija, Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Sociologija obrazovanja				
Šifra/kod	FIL PED 436	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Sociologija odgoja				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v. ass. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107 E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 seminar: / vježbe: 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet i konstituiranje sociologije obrazovanja; Globalne, regionalne i lokalne karakteristike društvenog razvoja obrazovanja; Dobne, etničke, religijske, spolne i druge društvene skupine i obrazovanje (društvene razlike i nejednakosti); Demokracija i građansko obrazovanje (obrazovanje za ljudska prava, obrazovanje za mir, obrazovanje za socijalnu pravdu, ekološko obrazovanje); Socijalna isključenost kao naučni i društveni problem; Obrazovanje u procesu socijalnog uključivanja; Radikalne teorije i radikalne kritike teorija odgoja i obrazovanja; Proces profesionalizacije nastavnog poziva;				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je osposobiti studente da identificiraju temeljna znanja o sociološkim karakteristikama obrazovanja putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na predavanjima i vježbama. Razvoj sposobnosti kritičkog razmatranja pluralizma u obrazovanju i osjetljivosti za toleranciju prema različitim obrazovnim konceptima i rezultatima koji su društveno uvjetovani. Osposobiti studente za razumijevanje i anticipaciju promjena koje su sastavni dio suvremenog svijeta, te da kroz prizmu demokracijskih procesa procjenjuju postojeću obrazovnu praksu.
Ishodi učenja	<p>Nakon poleženog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opisati teorijska polazišta suvremenog društva (kulture) i obrazovanja (škole) • Objasniti odnos između društvenih ciljeva i smisla odgoja i obrazovanja • Identificirati uticaj socijalnih sistema na pojave u obrazovnom sistemu • Primijeniti stručna znanja u kontekstu odraza društvenih fenomena na one u odgoju i obrazovanju.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predmet i konstituiranje sociologije obrazovanja
2.	Konceptualizacija osnovnih pojmova
3.	Obrazovanje i razvoj društva
4.	Socijalna isključenost kao naučni i društveni problem
5.	Obrazovanje u procesu socijalnog uključivanja
6.	Globalne, regionalne i lokalne karakteristike društvenog razvoja obrazovanja

7.	Dobne, etničke, religijske, spolne i druge društvene skupine i obrazovanje (društvene razlike i nejednakosti)
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Demokracija i građansko obrazovanje (obrazovanje za ljudska prava, obrazovanje za mir, obrazovanje za socijalnu pravdu, ekološko obrazovanje)
10.	Radikalne teorije i radikalne kritike teorija odgoja i obrazovanja
11.	Kolokvij
12.	Kolokvij
13.	Pedagogija obespravljenih
14.	Proces profesionalizacije nastavnog poziva
15.	Evaluacija nastavnog rada i povratak očekivanjima
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	S obzirom na sadržaj nastavnog predmeta, nastava je interaktivnog karaktera. Oblici rada koji se primjenjuju su: frontalni, grupni, individualni i individualizirani. Metode nastavnog rada su verbalno – tekstualne i ilustrativno – demonstrativne uz primjenu kreativnih tehnika učenja i podučavanja.
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="435 285 1464 516"> <thead> <tr> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>kolokvij</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>ukupno</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na nastavi: podrazumijeva aktivno učešće studenata u nastavnom procesu kroz diskusiju i razgovore, praktične primjere i ilustracije • Kolokvij: studenti su obavezni pročitati dvije knjige sa popisa šire literature i usmeno prezentirati/diskutirati tokom nastave. • Polusemestralni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Praktična nastava: Prema Nastavnom planu i programu, studenti su obavezni obaviti praktičnu nastavu iz predmeta Sociologija odgoja. O realizaciji praktične nastave, studenti će biti informirani tokom nastave. <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti te položiti polusemestralni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusemestralnog i završnog pismenog ispita.</p>	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	aktivnost na nastavi	5	5%	kolokvij	10	10%	polusemestralni ispit	40	40%	završni ispit	45	45%	ukupno	100	100%
Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																	
aktivnost na nastavi	5	5%																	
kolokvij	10	10%																	
polusemestralni ispit	40	40%																	
završni ispit	45	45%																	
ukupno	100	100%																	
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.. 																		

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Liessmann, K.P. (2008). <i>Teorija neobrazovanosti - zablude društva znanja</i>, Zagreb: Nklada Jesenski i Turk. 2. Liessmann, K.P. (2019). <i>Obrazovanje kao izazov</i>. Zagreb: Školska knjiga 3. Pastuović, N. (2012). <i>Obrazovanje i razvoj</i>. Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Centar za istraživanje i razvoj obrazovanja 4. Gvozdenovic, S., <i>Predmet i konstituisanje sociologije obrazovanja - Ponuđeno u digital. Formi</i> 5. Pilić, Š., ur. (2008): <i>Obrazovanje u kontekstu tranzicije: prilozi sociologiji obrazovanja</i>, Hrvatki pedagoško – književni zbor, Split (određena poglavlja) 6. Ilich, I. (1980): <i>Dole škole</i>, Beograd, BIGZ 7. Freire, P. (2002): <i>Pedagogija obespravljenih</i>, Zagreb, ODRAZ 8. Duerr, K.; Spajić-Vrkaš, V. i Ferreira Martins, I. (2002), <i>Učenje za demokratsko građanstvo u Europ</i>. Zagreb: Centar za istraživanje, izobrazbu i dokumentaciju u obrazovanju za ljudska prava i demokratsko građanstvo Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Ponuđeno u digital. formi. 9. Camović, Dž. i Hodžić, L. (2017), <i>An analysis of preschool education in Bosnia and Herzegovina: Fairness and equal opportunities for all children</i>, u Journal of Contemporary Educational Studies – Preschool Education in the states of former Yugoslavia: How far have we come?, Vol. 68, br. 3, Ljubljana: Association of Slovenian Educationalists, str. 154 – 171 10. Hodžić, L. (2013): <i>(Anti)diskriminacija romske djece u osnovnim školama – analiza stanja</i>, Udruženje Kali Sara – RIC, Sarajevo 11. Hodžić, L. (2016): <i>Pedagoške implikacije socijalne isključenosti Roma</i>, u Zbornik radova Odsjeka za pedagogiju, god. 1, br., Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, dostupno na: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/SerialPubl/ped/ZR_odsjeka_za_pedagogiju.pdf
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Perotti, A. (1995): <i>Pledoaje za interkulturalni odgoj i obrazovanje</i>, Educa, Zagreb. 2. Lesourne, J. J. (1993), <i>Obrazovanje i društvo</i>, Zagreb, Educa 3. Mijatović, A. (2002), <i>Obrazovna revolucija</i>, Samobor, Hrvatski zemljopis 4. Polić, M. (2005), <i>Odgoj i pluralizam - Ponuđeno u digital. formi.</i> 5. Slatina, M. (2011), <i>Ishodi učenja/studiranja ubolonjskoj edukcijskoj ponudi</i>, 5 savjetovanje – Reforma visokog obrazovanja - Primjena Bolonjskih principa na Univezitetu u Sarajevu - Ponuđeno u digital. formi 6. Slatina, M. (2009): <i>Dileme i sporenja oko sticanja kompetencija za nastavni rad</i>, III savjetovanje – Reforma visokog obrazovanja - Primjena Bolonjskih principa na Univezitetu u Sarajevu, III (str.109-126). - Ponuđeno u digital. formi. 7. Slatina, M. () <i>Socijalna isključenost mladih kaodruštveni i znanstveni problem</i>, Zbornik radova 7, Islamski pedagoškifakultet u Zenici - Ponuđeno u digital. formi. 8. Slatina, M. (2006), <i>Odgoj i obrazovanje između političke i kulturne demokratije</i>, Godišnjak, Fakultet političkih nauka u Sarajevu. <p>Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne</p>

	relevantne izvore.
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemiološke situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Sociologija obrazovanja				
Šifra/kod	FIL PED 436	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Sociologija odgoja				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v. ass. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107 E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 seminar: / vježbe: 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet i konstituiranje sociologije obrazovanja; Globalne, regionalne i lokalne karakteristike društvenog razvoja obrazovanja; Dobne, etničke, religijske, spolne i druge društvene skupine i obrazovanje (društvene razlike i nejednakosti); Demokracija i građansko obrazovanje (obrazovanje za ljudska prava, obrazovanje za mir, obrazovanje za socijalnu pravdu, ekološko obrazovanje); Socijalna isključenost kao naučni i društveni problem; Obrazovanje u procesu socijalnog uključivanja; Radikalne teorije i radikalne kritike teorija odgoja i obrazovanja; Proces profesionalizacije nastavnog poziva;				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je osposobiti studente da identificiraju temeljna znanja o sociološkim karakteristikama obrazovanja putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na predavanjima i vježbama. Razvoj sposobnosti kritičkog razmatranja pluralizma u obrazovanju i osjetljivosti za toleranciju prema različitim obrazovnim konceptima i rezultatima koji su društveno uvjetovani. Osposobiti studente za razumijevanje i anticipaciju promjena koje su sastavni dio suvremenog svijeta, te da kroz prizmu demokracijskih procesa procjenjuju postojeću obrazovnu praksu.
Ishodi učenja	<p>Nakon poleženog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opisati teorijska polazišta suvremenog društva (kulture) i obrazovanja (škole) • Objasniti odnos između društvenih ciljeva i smisla odgoja i obrazovanja • Identificirati uticaj socijalnih sistema na pojave u obrazovnom sistemu • Primijeniti stručna znanja u kontekstu odraza društvenih fenomena na one u odgoju i obrazovanju.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predmet i konstituiranje sociologije obrazovanja
2.	Konceptualizacija osnovnih pojmova
3.	Obrazovanje i razvoj društva
4.	Socijalna isključenost kao naučni i društveni problem
5.	Obrazovanje u procesu socijalnog uključivanja
6.	Globalne, regionalne i lokalne karakteristike društvenog razvoja obrazovanja

7.	Dobne, etničke, religijske, spolne i druge društvene skupine i obrazovanje (društvene razlike i nejednakosti)
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Demokracija i građansko obrazovanje (obrazovanje za ljudska prava, obrazovanje za mir, obrazovanje za socijalnu pravdu, ekološko obrazovanje)
10.	Radikalne teorije i radikalne kritike teorija odgoja i obrazovanja
11.	Kolokvij
12.	Kolokvij
13.	Pedagogija obespravljenih
14.	Proces profesionalizacije nastavnog poziva
15.	Evaluacija nastavnog rada i povratak očekivanjima
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	S obzirom na sadržaj nastavnog predmeta, nastava je interaktivnog karaktera. Oblici rada koji se primjenjuju su: frontalni, grupni, individualni i individualizirani. Metode nastavnog rada su verbalno – tekstualne i ilustrativno – demonstrativne uz primjenu kreativnih tehnika učenja i podučavanja.
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="435 285 1464 516"> <thead> <tr> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>kolokvij</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>ukupno</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na nastavi: podrazumijeva aktivno učešće studenata u nastavnom procesu kroz diskusiju i razgovore, praktične primjere i ilustracije • Kolokvij: studenti su obavezni pročitati dvije knjige sa popisa šire literature i usmeno prezentirati/diskutirati tokom nastave. • Polusemestralni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Praktična nastava: Prema Nastavnom planu i programu, studenti su obavezni obaviti praktičnu nastavu iz predmeta Sociologija odgoja. O realizaciji praktične nastave, studenti će biti informirani tokom nastave. <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti te položiti polusemestralni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusemestralnog i završnog pismenog ispita.</p>	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	aktivnost na nastavi	5	5%	kolokvij	10	10%	polusemestralni ispit	40	40%	završni ispit	45	45%	ukupno	100	100%
Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																	
aktivnost na nastavi	5	5%																	
kolokvij	10	10%																	
polusemestralni ispit	40	40%																	
završni ispit	45	45%																	
ukupno	100	100%																	
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.. 																		

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Liessmann, K.P. (2008). <i>Teorija neobrazovanosti - zablude društva znanja</i>, Zagreb: Nklada Jesenski i Turk. 2. Liessmann, K.P. (2019). <i>Obrazovanje kao izazov</i>. Zagreb: Školska knjiga 3. Pastuović, N. (2012). <i>Obrazovanje i razvoj</i>. Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Centar za istraživanje i razvoj obrazovanja 4. Gvozdenovic, S., <i>Predmet i konstituisanje sociologije obrazovanja - Ponuđeno u digital. Formi</i> 5. Pilić, Š., ur. (2008): <i>Obrazovanje u kontekstu tranzicije: prilozi sociologiji obrazovanja</i>, Hrvatki pedagoško – književni zbor, Split (određena poglavlja) 6. Ilich, I. (1980): <i>Dole škole</i>, Beograd, BIGZ 7. Freire, P. (2002): <i>Pedagogija obespravljenih</i>, Zagreb, ODRAZ 8. Duerr, K.; Spajić-Vrkaš, V. i Ferreira Martins, I. (2002), <i>Učenje za demokratsko građanstvo u Europ</i>. Zagreb: Centar za istraživanje, izobrazbu i dokumentaciju u obrazovanju za ljudska prava i demokratsko građanstvo Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Ponuđeno u digital. formi. 9. Camović, Dž. i Hodžić, L. (2017), <i>An analysis of preschool education in Bosnia and Herzegovina: Fairness and equal opportunities for all children</i>, u <i>Journal of Contemporary Educational Studies – Preschool Education in the states of former Yugoslavia: How far have we come?</i>, Vol. 68, br. 3, Ljubljana: Association of Slovenian Educationalists, str. 154 – 171 10. Hodžić, L. (2013): <i>(Anti)diskriminacija romske djece u osnovnim školama – analiza stanja</i>, Udruženje Kali Sara – RIC, Sarajevo 11. Hodžić, L. (2016): <i>Pedagoške implikacije socijalne isključenosti Roma</i>, u <i>Zbornik radova Odsjeka za pedagogiju</i>, god. 1, br., Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, dostupno na: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/SerialPubl/ped/ZR_odsjeka_za_pedagogiju.pdf
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Perotti, A. (1995): <i>Pledoaje za interkulturalni odgoj i obrazovanje</i>, Educa, Zagreb. 2. Lesourne, J. J. (1993), <i>Obrazovanje i društvo</i>, Zagreb, Educa 3. Mijatović, A. (2002), <i>Obrazovna revolucija</i>, Samobor, Hrvatski zemljopis 4. Polić, M. (2005), <i>Odgoj i pluralizam - Ponuđeno u digital. formi.</i> 5. Slatina, M. (2011), <i>Ishodi učenja/studiranja ubolonjskoj edukcijskoj ponudi</i>, 5 savjetovanje – Reforma visokog obrazovanja - Primjena Bolonjskih principa na Univezitetu u Sarajevu - Ponuđeno u digital. formi 6. Slatina, M. (2009): <i>Dileme i sporenja oko sticanja kompetencija za nastavni rad</i>, III savjetovanje – Reforma visokog obrazovanja - Primjena Bolonjskih principa na Univezitetu u Sarajevu, III (str.109-126). - Ponuđeno u digital. formi. 7. Slatina, M. () <i>Socijalna isključenost mladih kaodruštveni i znanstveni problem</i>, Zbornik radova 7, Islamski pedagoškifakultet u Zenici - Ponuđeno u digital. formi. 8. Slatina, M. (2006), <i>Odgoj i obrazovanje između političke i kulturne demokratije</i>, Godišnjak, Fakultet političkih nauka u Sarajevu. <p>Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne</p>

	relevantne izvore.
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemiološke situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Sociologija odgoja				
Šifra/kod	FIL PED 435	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvastki i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: + 387 33 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v. ass. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107 E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 vježbe: 2				

Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Čovjek, društvo i fenomen odgoja; Sociološki relevantni teorijski pristupi odgoju; Višedisciplinarni i interdisciplinarni pristup proučavanju odgoja; Sistem vrijednosti i učenje kulture kao problem Sociologije odgoja; Procesi i struktura konfluentnog obrazovanja u društvenoj zajednici; Društvena i historijska aktuelnost interkulturalnog odgoja i neka pitanja etnopedagogije (narodne umotvorine, običaji i navike - poučne priče, pjesme, uspavanke, sklapanje braka, svadbeni običaji...); Spoznaje međukulturalne pedagogije, psihologije i antropologije u Sociologiji odgoja; Interkulturalni odgoj kao pluralno razumijevanje, uvažavanje, snošljivost, prijateljstvo, mir i građansko pravo. Škola kao sociokulturalni sistem (skriveni kurikulum, rituali, uloge, odnosi.); »Paralelna škola« (radio, TV, film, štampa, knjige); Religija i religijski odgoj.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je uvesti studente u teorijski i analitički prostor sociologije odgoja te osposobiti studente za interdisciplinarni pristup u proučavanju i razumijevanju odgojnog procesa te njegove društvene uvjetovanosti. Studente upoznati sa procesima konfluencije koji »sabiru« društvenu »rasutost« učenja i odgajanja naglašavajući univerzalne vrijednosti.
Ishodi učenja	<p>Nakon poleženog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisati interdisciplinarnost odgojnog fenomena; • objasniti odnos društva i odgoja; • objasniti proces i strukturu konfluentnog obrazovanja u društvenoj zajednici; • primijeniti temeljne vrijednosti interkulturalnog odgoja i obrazovanja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predstavljanje sadržaja programa predmeta, očekivanja i potrebe
2.	Sociologija odgoja u sistemu pedagojske znanosti
3.	Odnos kultura – društvo
4.	Ljudska priroda i odgoj
	Izvorni akti ljudske prirode
	Odgojivost djeteta

5.	Čovjek kao biće potreba i čovjek kao biće koje uči
6.	Paradigma i procesi konfluentnog obrazovanja Struktura i principi konfluentnog obrazovanja
7.	Ciklus kultura – odgoj – ličnost
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Interkulturalni odgoj i obrazovanje
10.	Odgoj i demokratsko građanstvo
11.	Kolokvij
12.	Kolokvij
13.	Religija i religijski odgoj u kontekstu promocije interkulturalizma
14.	Socijalna inteligencija i njena uloga u međuljudskim odnosima
15.	Evaluacija rada i povratak očekivanjima
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>S obzirom na sadržaj nastavnog predmeta, nastava je interaktivnog karaktera. Oblici rada koji se primjenjuju su: frontalni, grupni, individualni i individualizirani. Metode nastavnog rada su verbalno – tekstualne i ilustrativno – demonstrativne uz primjenu kreativnih tehnika učenja i podučavanja.</p>																		
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="448 520 1481 751"> <thead> <tr> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>kolokvij</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>ukupno</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">Praktična nastava</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na nastavi: podrazumijeva aktivno učešće studenata u nastavnom procesu kroz diskusiju i razgovore, praktične primjere i ilustracije • Kolokvij: studenti su obavezni pročitati dvije knjige sa popisa šire literature i usmeno prezentirati/diskutirati tokom nastave. • Polusemestralni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Praktična nastava: Prema Nastavnom planu i programu, studenti su obavezni obaviti praktičnu nastavu iz predmeta Sociologija odgoja. O realizaciji praktične nastave, studenti će biti informirani tokom nastave. <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti te položiti polusemestralni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusemestralnog i završnog pismenog ispita.</p>	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	aktivnost na nastavi	5	5%	kolokvij	10	10%	polusemestralni ispit	40	40%	završni ispit	45	45%	ukupno	100	100%
Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																	
aktivnost na nastavi	5	5%																	
kolokvij	10	10%																	
polusemestralni ispit	40	40%																	
završni ispit	45	45%																	
ukupno	100	100%																	
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																		

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Slatina, M. (2006). <i>Od individue do ličnosti – Uvođenje u teoriju konfluentnog obrazovanja</i>. Zenica: Dom štampe 2. Haralambos, M. I Holborn, M. (2002). <i>Sociologija - teme i perspektive</i>. Zagreb, Golden marketing (dostupna digitalna verzija: http://www.academia.edu/6446216/Michael_Haralambos_Martin_Holborn_SOCILOGIJA_Teme_i_perspektive) 3. Goleman, D. (2008). <i>Socijalna inteligencija – nova nauka o ljudskim odnosima</i>. Beograd: Geopoetika 4. Perotti, A. (1995). <i>Pledoaje za interkulturalni odgoj i obrazovanje</i>. Zagreb: Educa 5. Vujičić, L. (2011): Istraživanje kulture odgojno – obrazovne ustanove, Sveučilište u Rijeci, Rijeka, dostupno na: http://inet1.ffst.hr/_download/repository/prvi_dio._Istrazivanje_kulture_odgojno-obrazovne_ustanove%2C_Lidija_Vujicic.pdf <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fočo, S. (2002). <i>Sociologija odgoja i obrazovanja</i>. Zenica: Dom štampe. 2. Canivez, P. (1999). <i>Odgojiti građanina</i>. Zagreb: Educa. 3. Salovey, P. i Sluyter, D. (1999). <i>Emocionalni razvoj i emocionalna inteligencija – pedagoške implikacije</i>. Zagreb: Educa 4. Mougnotte, A. (1995). <i>Odgajati za demokraciju</i>, Zagreb: Educa. 5. Savater, F. (1998). <i>Etika za Amadora</i>. Zagreb: Educa. <p>Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.</p>
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemiološke situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj programa je razviti temeljnu metodološku pismenost studenata odnosno osposobiti studente za početnu samostalnu i uspješnu provedbu znanstveno - istraživačkog rada, korištenje znanstvene literature i rezultata istraživanja tokom studija i u budućem radu te za samostalno pisanje stručnog i znanstvenog rada.
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identificirati i objasniti temeljne metodološke pojmove i paradigme u istraživanju pojava u odgoju i obrazovanju; • prosuditi potrebu interdisciplinarnog i transdisciplinarnog pristupa pri istraživanju pedagoških pojava; • razlikovati vrste istraživanja; • objasniti karakteristike znanstvene spoznaje • na osnovu problema istraživanja samostalno izraditi nacrt istraživanja

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predstavljanja sadržaja programa, očekivanja i potrebe
2.	Uvod u opću metodologiju znanstvenog istraživanja - znanost i znanstvene metode
3.	Vrste pedagoškog istraživanja (deskriptivna i empirijska, primijenjena i akcijska, longitudinalna i transverzalna, kvantitativna i kvalitativna, eksperimentalna i neeksperimentalna, operativna i razvojna)
4.	Temeljni elementi istraživačkog procesa (istraživački problem - izvor istraživačkih ideja, pravila izbora problema istraživanja, odnos problem - predmet - cilj istraživanja, <i>sljepilo za probleme</i>); istraživačka logika i nacrt istraživanja
5.	Nacrt istraživanja i njegovi elementi
6.	Uzorkovanje u pedagoškim istraživanjima
7.	Hipoteze i istraživačka pitanja

8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Metode pedagoških istraživanja
10.	Tehnike i instrumenti u pedagoškim istraživanjima
11.	Istraživački instrumenti (pravila konstruiranja Likertove, Bogardusove i Osgoodove skale, sociometrijski postupak, strukturirani intervjui)
12.	Akademsko pisanje (pravila korištenja izvora, podjela izvora (primarni, sekundarni, tercijarni), citiranje i parafraziranje, stilovi navođenja literature i pozivanje na izvore);
13.	Predstavljanje praktičnog rada studenata
14.	Predstavljanje praktičnog rada studenata
15.	Povratak očekivanjima, evaluacija rada i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	S obzirom na sadržaj nastavnog predmeta, nastava je interaktivnog karaktera. Oblici rada koji se primjenjuju su: frontalni, grupni, individualni i individualizirani. Metode nastavnog rada su verbalno – tekstualne i ilustrativno – demonstrativne uz primjenu kreativnih tehnika učenja i podučavanja.
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="448 327 1466 520"> <thead> <tr> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>praktičan rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>ukupno</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na nastavi: podrazumijeva aktivno učešće studenata u nastavnom procesu kroz diskusiju i razgovore, praktične primjere i ilustracije • Praktičan rad: konstrukcija i predstavljanje istraživačkog instrumenta; studenti rade u paru a rad se prezentira tokom nastave • Polusemestralni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik aktivnosti te položiti polusemestralni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusemestralnog i završnog pismenog ispita.</p>	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	aktivnost na nastavi	5	5%	praktičan rad	20	20%	polusemestralni ispit	30	30%	završni ispit	45	45%	ukupno	100	100%
Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																	
aktivnost na nastavi	5	5%																	
praktičan rad	20	20%																	
polusemestralni ispit	30	30%																	
završni ispit	45	45%																	
ukupno	100	100%																	
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																		
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Knežević Florić, O. i Ninković, S. (2012). <i>Horizonti istraživanja u obrazovanju</i>. Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za pedagogiju, dostupno na: http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sites/default/files/db/books/HORIZONTI%20ISTRAZIVANJA%20U%20OBRAZOVANJU.pdf 2. Fajgelj, S. (2004). <i>Metode istraživanja ponašanja</i>. Beograd: Centar za primenjenu psihologiju. 3. Milas, G. (2005). <i>Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap (odabrana poglavlja) 																		

	<p>4. Mužić, V. (2004.). <i>Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb: Educa.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Breakwell, G.M. (2001). <i>Vještine vođenja intervjua</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap 2. Collins, T.W. (1999). <i>Fokus grupe</i>. Sarajevo: Studentska štamparija Univerziteta u Sarajevu. 3. Kant, I. (2008). <i>Logika</i>. Beograd: Feniks i Zemun: Neven 4. Milić, V. (1996/2014). <i>Sociološki metod</i>. Beograd: Zavod za udžbenike (poglavlje Razgovor i anketiranje, str. 477-531) 5. Stojak, R. (1990). <i>Metodad analize sadržaja</i>. Tuzla: Grafičar <p>Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.</p>
<p>Napomene</p>	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemioloske situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u pedagogiju				
Šifra/kod	FIL PED 113	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Osmić, vanredna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: + 387 33 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v.ass. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107 E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 vježbe: 3				
Kratak opis kolegija/ Nastavnog predmeta	Kolegij Uvod u pedagogiju je usmjeren na razumijevanje odnosa pedagogijske teorije i pedagogijske prakse te upoznavanje sa stručnom terminologijom. Sintezom i analizom spoznaja suvremene pedagogijske znanosti omogućava se znanstveno promišljanje odgojno – obrazovnog područja.				
Cilj kolegija/ Nastavnog predmeta	<ul style="list-style-type: none">• Omogućiti studentima da upoznaju i usvoje najrelevantniju znanstvenu i stručnu terminologiju iz područja odgoja i obrazovanja;• Osposobiti studente za razumijevanje ciljeva odgoja i obrazovanja te kritičko gledanje na opća pitanja i probleme suvremene odgojno-obrazovne teorije i prakse kod nas i u svijetu;• Upoznati studente sa temeljnim karakteristikama odgojno – obrazovnog				

	<p>procesa sagledavanog sa mikropedagoškog aspekta znanstvene pedagogije, njenim teorijskim okvirima i polazištima;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osposobiti studente za kritičko promišljanje pitanja vezanih za mogućnost odgoja i obrazovanja kao najvažnije infrastrukturne društvene djelatnosti u suvremenom društvu.
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumjeti odnos pedagoške teorije i pedagoške prakse; • objasniti karakteristike i specifičnosti pedagoške znanosti i znanstvenog promišljanja pojedinih teorijskih okvira i/ili koncepata; • definirati temeljne pedagoške pojmove • objasniti odgojno – obrazovni rad u različitim odgojno - obrazovnim ustanovama.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem programa, očekivanim ishodima te semestralnim obavezama studenata Zašto pedagogija – očekivanja i izazovi
2.	Znanost ili znanosti o odgoju Struktura znanosti i znanstvenih disciplina o odgoju i obrazovanju
3.	Historijski razvoj pedagoške misli
4.	Odnos teorije i prakse odgoja; multidisciplinarnost, interdisciplinarnost, transdisciplinarnost u pedagogiji
5.	Metodologija istraživanja odgoja i obrazovanja
6.	Odgoj – temeljna polazišta Moć i granice odgojnog djelovanja
7.	Ciljevi, sadržaji i područja odgoja
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	

10.	Tri aspekta odgoja Interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja
11.	Komunikacija u odgoju i obrazovanju
12.	Medijski odgoj
13.	Prezentacija pročitano djela
14.	Prezentacija pročitano djela
15.	Povratak očekivanjima, evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	S obzirom na sadržaj nastavnog predmeta, nastava je interaktivnog karaktera. Oblici rada koji se primjenjuju su: frontalni, grupni, individualni i individualizirani. Metode nastavnog rada su verbalno – tekstualne i ilustrativno – demonstrativne uz primjenu kreativnih tehnika učenja i podučavanja.
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="435 296 1463 527"> <thead> <tr> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>prezentacija pročitane djela</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>polusestrialni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>ukupno</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1" data-bbox="435 562 1463 594"> <tr> <td>Praktična nastava</td> <td>1 ECTS</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na nastavi: podrazumijeva aktivno učešće studenata u nastavnom procesu kroz diskusiju i razgovore, praktične primjere i ilustracije • Prezentacija pročitane djela: studenti su obavezni pročitati jedno djelo sa popisa šire literature, pripremiti ppt i usmeno prezentirati tokom nastave. • Polusestrialni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Praktična nastava: Prema Nastavnom planu i programu, studenti su obavezni obaviti praktičnu nastavu iz predmeta Uvod u pedagogiju, a koja nosi 1 ECTS. O realizaciji praktične nastave, studenti će biti informirani tokom nastave. <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti te položiti polusestrialni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusestrialnog i završnog pismenog ispita.</p>	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	aktivnost na nastavi	5	5%	prezentacija pročitane djela	5	5%	polusestrialni ispit	40	40%	završni ispit	50	50%	ukupno	100	100%	Praktična nastava	1 ECTS
Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																			
aktivnost na nastavi	5	5%																			
prezentacija pročitane djela	5	5%																			
polusestrialni ispit	40	40%																			
završni ispit	50	50%																			
ukupno	100	100%																			
Praktična nastava	1 ECTS																				
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matijević, M., Bilić, V., Opić, S. (2016). <i>Pedagogija za učitelje i nastavnike</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2. Vukasović, A. (2001). <i>Pedagogija</i>. Zagreb: Hrvatski katolički zbor "MI". 3. Bratanić, M. (1993). <i>Mikropedagogija</i>. Zagreb: Školska knjiga. 																				

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lenzen, D. (2002). <i>Vodič znanosti o odgoju</i>. Zagreb: Educa. 2. Mialaret, G. (1989). <i>Uvod u edukacijske znanosti</i>, Zagreb: Školske novine. 3. Mijatović, A. /ur. / (1999). <i>Osnove suvremene pedagogije</i>. Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor. (odabrana poglavlja) <p>Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.</p>
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemiološke situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju, studij Specijalne pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u pedagogiju				
Šifra/kod	FIL PED 113	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Osmić, vanredna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: + 387 33 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v.ass. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107 E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 vježbe: 3				
Kratak opis kolegija/ Nastavnog predmeta	Kolegij Uvod u pedagogiju je usmjeren na razumijevanje odnosa pedagogijske teorije i pedagogijske prakse te upoznavanje sa stručnom terminologijom. Sintezom i analizom spoznaja suvremene pedagogijske znanosti omogućava se znanstveno promišljanje odgojno – obrazovnog područja.				
Cilj kolegija/ Nastavnog predmeta	<ul style="list-style-type: none">• Omogućiti studentima da upoznaju i usvoje najrelevantniju znanstvenu i stručnu terminologiju iz područja odgoja i obrazovanja;• Osposobiti studente za razumijevanje ciljeva odgoja i obrazovanja te kritičko gledanje na opća pitanja i probleme suvremene odgojno-obrazovne teorije i prakse kod nas i u svijetu;• Upoznati studente sa temeljnim karakteristikama odgojno – obrazovnog				

	<p>procesa sagledavanog sa mikropedagoškog aspekta znanstvene pedagogije, njenim teorijskim okvirima i polazištima;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osposobiti studente za kritičko promišljanje pitanja vezanih za mogućnost odgoja i obrazovanja kao najvažnije infrastrukturne društvene djelatnosti u suvremenom društvu.
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisati odnos pedagoške teorije i pedagoške prakse; • objasniti karakteristike i specifičnosti pedagoške znanosti i znanstvenog promišljanja pojedinih teorijskih okvira i/ili koncepata; • definirati temeljne pedagoške pojmove • objasniti odgojno – obrazovni rad u različitim odgojno - obrazovnim ustanovama.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem programa, očekivanim ishodima te semestralnim obavezama studenata Zašto pedagogija – očekivanja i izazovi
2.	Znanost ili znanosti o odgoju Struktura znanosti i znanstvenih disciplina o odgoju i obrazovanju
3.	Historijski razvoj pedagoške misli
4.	Odnos teorije i prakse odgoja; multidisciplinarnost, interdisciplinarnost, transdisciplinarnost u pedagogiji
5.	Metodologija istraživanja odgoja i obrazovanja
6.	Odgoj – temeljna polazišta Moć i granice odgojnog djelovanja
7.	Ciljevi, sadržaji i područja odgoja
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	

10.	Tri aspekta odgoja Interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja
11.	Komunikacija u odgoju i obrazovanju
12.	Medijski odgoj
13.	Prezentacija pročitano djela
14.	Prezentacija pročitano djela
15.	Povratak očekivanjima, evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	S obzirom na sadržaj nastavnog predmeta, nastava je interaktivnog karaktera. Oblici rada koji se primjenjuju su: frontalni, grupni, individualni i individualizirani. Metode nastavnog rada su verbalno – tekstualne i ilustrativno – demonstrativne uz primjenu kreativnih tehnika učenja i podučavanja.
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="435 296 1463 527"> <thead> <tr> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>prezentacija pročitano djela</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>polusestrialni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>ukupno</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1" data-bbox="435 562 1463 594"> <tr> <td>Praktična nastava</td> <td>1 ECTS</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na nastavi: podrazumijeva aktivno učešće studenata u nastavnom procesu kroz diskusiju i razgovore, praktične primjere i ilustracije • Prezentacija pročitano djela: studenti su obavezni pročitati jedno djelo sa popisa šire literature, pripremiti ppt i usmeno prezentirati tokom nastave. • Polusestrialni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Praktična nastava: Prema Nastavnom planu i programu, studenti su obavezni obaviti praktičnu nastavu iz predmeta Uvod u pedagogiju, a koja nosi 1 ECTS. O realizaciji praktične nastave, studenti će biti informirani tokom nastave. <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti te položiti polusestrialni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusestrialnog i završnog pismenog ispita.</p>	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	aktivnost na nastavi	5	5%	prezentacija pročitano djela	5	5%	polusestrialni ispit	40	40%	završni ispit	50	50%	ukupno	100	100%	Praktična nastava	1 ECTS
Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																			
aktivnost na nastavi	5	5%																			
prezentacija pročitano djela	5	5%																			
polusestrialni ispit	40	40%																			
završni ispit	50	50%																			
ukupno	100	100%																			
Praktična nastava	1 ECTS																				
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matijević, M., Bilić, V., Opić, S. (2016). <i>Pedagogija za učitelje i nastavnike</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2. Vukasović, A. (2001). <i>Pedagogija</i>. Zagreb: Hrvatski katolički zbor "MI". 3. Bratanić, M. (1993). <i>Mikropedagogija</i>. Zagreb: Školska knjiga. 																				

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lenzen, D. (2002). <i>Vodič znanosti o odgoju</i>. Zagreb: Educa. 2. Mialaret, G. (1989). <i>Uvod u edukacijske znanosti</i>, Zagreb: Školske novine. 3. Mijatović, A. /ur. / (1999). <i>Osnove suvremene pedagogije</i>. Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor. (odabrana poglavlja) <p>Shodno potrebama nastavnog procesa studenti će se upućivati na druge dostupne relevantne izvore.</p>
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemiološke situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija: Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik, Odsjek za književnosti naroda BiH, Odsjek za romanistiku, Odsjek za slavenske jezike i književnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni zajednički	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus studija	Semestar	IV (četvrti)	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Pedagogija 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 033 253 151	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	v.ass. Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet:101/II E-mail: edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba niksic.edina@gmail.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja 1 seminar 0		vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija upoznaju se polazišta o važnosti poznavanja učenika, motivacije i načina učenja. Proučavaju se sadržaji o kompetencijama nastavnika i inkluzivnom obrazovanju. Razumijevanje pedagoškog djeovanja – moć i granice. Studenti se upoznaju sa segmentima komunikacije: Interakcijska povezanost u komunikaciji. Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa. Empatijsko komuniciranje. Verbalna i neverbalna komunikacija. Aktivno slušanje kao oblik komunikacije. Nasilna i nenasilna komunikacija. Razvijanje discipline kod djece.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada. Razumjeti suvremene tokove reflektivne pedagogije. Ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom radu. Osposobiti studente za uočavanje, prepoznavanje i primjenu empatije i načina uspješnog komuniciranja.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odlušanog i položenog ispita moći: <ul style="list-style-type: none">• Definirati osnovne pedagoške pojmove.• Prepoznati elemente verbalne i neverbalne komunikacije.• Primijeniti komunikacijske vještine u odgojno-obrazovnom radu.• Kreirati pozitivnu disciplinu kao važan segment odgojno-obrazovnog rada.• Objasniti koncept inkluzivnog obrazovanja – kvalitetnog obrazovanja za sve				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u kolegij, ciljevi nastave, način realiziranja, očekivanja
2.	Nova saznanja i perspektive u pedagoškoj teoriji i praksi
3.	Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa
4.	Aktivno slušanje i nenasilna komunikacija
5.	Empatija u odgojnom djelovanju
6.	Život s različitima
7.	Škole po mjeri djeteta
8.	Polusemetralna provjera znanja
9.	Inkluzivno obrazovanje – imperativ socijalne inkluzije
10.	«Pisci slobode»
11.	Moć i granice pedagoškog djelovanja
12.	Socio-emocionalna klima u razredu Socijalno reverzibilne poruke; Vlastito sjećanje na socio-emocionalnu klimu Razvijanje pozitivne discipline kod djece
13.	Prezentacija teme
14.	Prezentacija teme
15.	Evaluacija rada, sistematizacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	S obzirom na sadržaj nastavnog predmeta, nastava je interaktivnog karaktera. Oblici rada koji se primjenjuju su: frontalni, grupni, individualni i individualizirani. Metode nastavnog rada su verbalno – tekstualne i ilustrativno – demonstrativne uz primjenu kreativnih tehnika učenja i podučavanja.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="423 541 1450 751"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalni ispit</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>55</td> <td>55%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno bodova</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova. • Polusmestralni ispit: pismena provjera znanja (esej) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Prezentacija: Student biraju temu seminarskog rada. Ocjenjuje se pismena forma rada, ppt i usmena prezentacija. Ova aktivnost je obavezna, nosi 10 bodova. <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti te položiti poluemestralni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusemestralnog i završnog pismenog ispita.</p>	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Aktivnost na nastavi	5	5%	2.	Prezentacija	20	20%	3.	Parcijalni ispit	20	20%	4.	Završni ispit	55	55%		Ukupno bodova	100	100%
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																						
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%																						
2.	Prezentacija	20	20%																						
3.	Parcijalni ispit	20	20%																						
4.	Završni ispit	55	55%																						
	Ukupno bodova	100	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna literatura (određena poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1993), Mikropedagogija: interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja, Zagreb, Školska knjiga; 2. Matijević, M., Bilić, V., Opić, S. (2016). Pedagogija za učitelje i nastavnike. Zagreb: Školska knjiga 3. Covey, S. R. (2006), <i>Sedam navika uspješne obitelji</i>, Zagreb: Mozaik knjiga 4. Durrant J. (2007), <i>Pozitivna disciplina: šta je to i kako je provoditi</i>; online izdanje knjige dostupno na: 																								

	<p>http://resourcecentre.savethechildren.se/sites/default/files/documents/6219.pdf</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Krizmanić, M. (2010), Život s različitima; Zagreb: Profil 6. Jensen, E. (2003), Super- nastava: nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje, Educa, Zagreb. 7. Šušnjara, S. (2017), Pedagoške mrvice, FMC Svjetlo riječi, Sarajevo 8. Šušnjara, S. (2011), Važnost verbalne i neverbalne komunikacije. <i>Suvremena pitanja</i> br.15, str.77-90.dostupno na: https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=275923 9. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Unicef Priručnik, (2017),: Pristup školi i obrazovno okruženje II – Univerzalni dizajn za učenje, dostupno na: https://www.unicef.org/serbia/publikacije/pristup-%C5%A1koli-i-obrazovno-okru%C5%BEenje-ii-univerzalni-dizajn-za-u%C4%8Denje. 2. Glasser, W. (1999), Nastavnik u kvalitetnoj školi, Zagreb, Educa. 3. Rosenberg, B.M. (2006), Nenasilna komunikacija, jezik života, Osijek: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava. 4. Boal, A. (2009). Igre za glumce i ne-glumce. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj 5. Čilić, A. i dr. (2009), <i>Priče o stvaranju škola po mjeri djeteta</i>; UNICEF BiH i COI; Internet izvor: https://www.unicef.org/bih/ba/prelom_bos_web1.pdf
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemiološke situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija, Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Školska pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 272	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz Školske pedagogije 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v. ass. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107 E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Obrazovni sistem i njegove specifičnosti; reforma obrazovanja u kontekstu BiH; školska administracija i praksa studenata; školski kurikulum; upravljanje i rukovođenje školom – školski menadžment; modeli rada alternativnih, slobodnih i eksperimentalnih škola; učenik u novim uvjetima obrazovanja; profesionalni razvoj nastavnika; praćenje i vrednovanje rada škole; škola i partnerstvo (sa roditeljima, javnim ustanovama, lokalnom zajednicom...)				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje osnovnih pristupa organiziranju školskih sistema; teorijska utemeljenja organizacije školskog odgoja i obrazovanja; ostvariti uvide u kritički diskurs o školi kao instituciji; motivirati studente za praćenje rasprava o reformi obrazovnih sistema i organiziranju školskog života u skladu sa zahtjevima razvoja pojedinca.
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostalno interpretirati stručnu literaturu, koristiti stručnu terminologiju i pratiti razvoj suvremenih teorija škole; • Interpretirati temeljne sadržaje školske pedagogije • izraditi plan i program rada školskog pedagoga; • analizirati organizacijska pitanja škole, suradnju škole i drugih faktora odgojno-obrazovnog procesa • objasniti fenomene iz školske pedagogije.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u kolegij, ciljevi nastave, način realiziranja, očekivanja
.	
2.	Obrazovni sistem i njegove specifičnosti
.	
3.	Reforma obrazovanja u kontekstu BiH
.	
4.	Školska administracija
.	
5.	Školski kurikulum
.	
6.	Modeli rada alternativnih, slobodnih i eksperimentalnih škola
.	
7.	Kvalitetna škola – škola za djelotvorno obrazovanje
.	

8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Pedagoško-psihološka služba i multiple uloge pedagoga
10.	Upravljanje i rukovođenje školom – školski menadžment
.	
11.	Praćenje i vrednovanje rada škole
12.	Profesionalni razvoj i stručno usavršavanje nastavnika
13.	Stručno usavršavanje nastavnika za inkluzivno obrazovanje
14.	Pedagoška futurologija - prema školi budućnosti
.	
15.	Priprema za završni ispit/evaluacija nastavnog rada/povratak očekivanjima
.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>S obzirom na sadržaj nastavnog predmeta, nastava je interaktivnog karaktera. Oblici rada koji se primjenjuju su: frontalni, grupni, individualni i individualizirani. Metode nastavnog rada su verbalno – tekstualne i ilustrativno – demonstrativne uz primjenu kreativnih tehnika učenja i podučavanja.</p>															
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="440 688 1464 850"> <thead> <tr> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>polusemestralni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>ukupno</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na nastavi: podrazumijeva aktivno učešće studenata u nastavnom procesu kroz diskusiju i razgovore, praktične primjere i ilustracije • Polusemestralni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik aktivnosti te položiti polusemestralni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusemestralnog i završnog pismenog ispita.</p>	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	aktivnost na nastavi	5	5%	polusemestralni ispit	45	45%	završni ispit	50	50%	ukupno	100	100%
Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
aktivnost na nastavi	5	5%														
polusemestralni ispit	45	45%														
završni ispit	50	50%														
ukupno	100	100%														
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 															

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vrcelj, S. (2000), <i>Školska pedagogija</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci(odabrana poglavlja) 2. Marsh, C. (1994): <i>Kurikulum</i>. Educa: Zagreb 3. Cindrić, I., Miljković, D. i Strugar, V. (2016): <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zgreb: Učiteljski fakultet 4. Mijatović, A. (ur.) i dr. (1999): <i>Osnove suvremene pedagogije</i>. Zagreb:Hrvatski pedagoško-književni zbor (odabrana poglavlja) 5. Kiryakou, C. (1995):<i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa (odabrana poglavlja) 6. Matijević, M. (2001): <i>Alternativne škole</i>. Zagreb: TIPEX. 7. Vrcelj, S. i Mušanović, M. (2001): <i>Prema pedagoškoj futurologiji (škola budućnosti)</i>. Rijeka: Hrvatski pedagoško – književni zbor.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gudjons, H. (1994): <i>Pedagogija – temeljna znanja</i>. Zagreb: Educa 2. Glasser, W. (2005): <i>Kvalitetna škola</i>. Zagreb: Educa 3. Stoll, L. i Fink, D (2000): <i>Mijenjajmo naše škole</i>. Zagreb: Educa 4. Von Hentig, H. (1997): <i>Humana škola</i>. Zagreb: Educa 5. Neill, A. S. (1988), <i>Slobodna deca Samerhila</i>, Beograd: Beogradski izdavačko-grafički zavod 6. Illich, I. (1972): <i>Dole škole</i>. Beograd: Duga.
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemioloske situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Školska pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 272	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz Školske pedagogije 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 253 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v. ass. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107 E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Obrazovni sistem i njegove specifičnosti; reforma obrazovanja u kontekstu BiH; školska administracija i praksa studenata; školski kurikulum; upravljanje i rukovođenje školom – školski menadžment; modeli rada alternativnih, slobodnih i eksperimentalnih škola; učenik u novim uvjetima obrazovanja; profesionalni razvoj nastavnika; praćenje i vrednovanje rada škole; škola i partnerstvo (sa roditeljima, javnim ustanovama, lokalnom zajednicom...)				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje osnovnih pristupa organiziranju školskih sistema; teorijska utemeljenja organizacije školskog odgoja i obrazovanja; ostvariti uvide u kritički diskurs o školi kao instituciji; motivirati studente za praćenje rasprava o reformi obrazovnih sistema i organiziranju školskog života u skladu sa zahtjevima razvoja pojedinca.
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostalno interpretirati stručnu literaturu, koristiti stručnu terminologiju i pratiti razvoj suvremenih teorija škole; • Interpretirati temeljne sadržaje školske pedagogije • izraditi plan i program rada školskog pedagoga; • analizirati organizacijska pitanja škole, suradnju škole i drugih faktora odgojno-obrazovnog procesa • argumentirano objasniti fenomene iz školske pedagogije.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u kolegij, ciljevi nastave, način realiziranja, očekivanja
2.	Obrazovni sistem i njegove specifičnosti
3.	Reforma obrazovanja u kontekstu BiH
4.	Školska administracija
.	
5.	Školski kurikulum
6.	Modeli rada alternativnih, slobodnih i eksperimentalnih škola
7.	Kvalitetna škola – škola za djelotvorno obrazovanje
.	

8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Pedagoško-psihološka služba i multiple uloge pedagoga
10.	Upravljanje i rukovođenje školom – školski menadžment
.	
11.	Praćenje i vrednovanje rada škole
12.	Profesionalni razvoj i stručno usavršavanje nastavnika
13.	Stručno usavršavanje nastavnika za inkluzivno obrazovanje
14.	Pedagoška futurologija - prema školi budućnosti
.	
15.	Priprema za završni ispit/evaluacija nastavnog rada/povratak očekivanjima
.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>S obzirom na sadržaj nastavnog predmeta, nastava je interaktivnog karaktera. Oblici rada koji se primjenjuju su: frontalni, grupni, individualni i individualizirani. Metode nastavnog rada su verbalno – tekstualne i ilustrativno – demonstrativne uz primjenu kreativnih tehnika učenja i podučavanja.</p>																	
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="440 688 1464 850"> <thead> <tr> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>polusemestralni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>ukupno</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1" data-bbox="440 888 1464 919"> <tr> <td>Praktična nastava</td> <td>1 ECTS</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na nastavi: podrazumijeva aktivno učešće studenata u nastavnom procesu kroz diskusiju i razgovore, praktične primjere i ilustracije • Polusemestralni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Praktična nastava je, prema Nastavnom planu i programu, obavezna za sve studente. O načinu realizacije praktične nastave studenti će biti obaviješteni tokom nastavnog procesa. <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik aktivnosti te položiti polusemestralni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusemestralnog i završnog pismenog ispita.</p>	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	aktivnost na nastavi	5	5%	polusemestralni ispit	45	45%	završni ispit	50	50%	ukupno	100	100%	Praktična nastava	1 ECTS
Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																
aktivnost na nastavi	5	5%																
polusemestralni ispit	45	45%																
završni ispit	50	50%																
ukupno	100	100%																
Praktična nastava	1 ECTS																	
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																	

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vrcelj, S. (2000), <i>Školska pedagogija</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci(odabrana poglavlja) 2. Marsh, C. (1994): <i>Kurikulum</i>. Educa: Zagreb 3. Cindrić, I., Miljković, D. i Strugar, V. (2016): <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zgreb: Učiteljski fakultet 4. Mijatović, A. (ur.) i dr. (1999): <i>Osnove suvremene pedagogije</i>. Zagreb:Hrvatski pedagoško-književni zbor (odabrana poglavlja) 5. Kiryakou, C. (1995):<i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa (odabrana poglavlja) 6. Matijević, M. (2001): <i>Alternativne škole</i>. Zagreb: TIPEX. 7. Vrcelj, S. i Mušanović, M. (2001): <i>Prema pedagoškoj futurologiji (škola budućnosti)</i>. Rijeka: Hrvatski pedagoško – književni zbor.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gudjons, H. (1994): <i>Pedagogija – temeljna znanja</i>. Zagreb: Educa 2. Glasser, W. (2005): <i>Kvalitetna škola</i>. Zagreb: Educa 3. Stoll, L. i Fink, D (2000): <i>Mijenjajmo naše škole</i>. Zagreb: Educa 4. Von Hentig, H. (1997): <i>Humana škola</i>. Zagreb: Educa 5. Neill, A. S. (1988), <i>Slobodna deca Samerhila</i>, Beograd: Beogradski izdavačko-grafički zavod 6. Illich, I. (1972): <i>Dole škole</i>. Beograd: Duga.
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemioloske situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Opća pedagogija				
Šifra/kod	FIL PED 141	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160 E-mail: dzeneta.camovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101 E-mail: edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 seminar 1 vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij problematizira ključna pitanja opće pedagogije i potiče na promišljanje o njenim teorijskim i praktičnim aspektima. Pruža uvid u osnovne karakteristike teorija odgoja i obrazovanja te analizu temeljnih pedagoških pojmova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnih sadržaja poticati kritičko mišljenje, razumijevanje i samostalno promišljanje o teoretskim i praktičnim aspektima opće pedagogije.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: <ul style="list-style-type: none">- Definirati temeljne pojmove i razumjeti različita shvaćanja pedagogije kao znanosti;- Analizirati antropološke i strukturne odrednice odgoja;- Kritički promišljati i raspravljati o osnovnim pedagoškim koncepcijama;- Razumjeti značenje pedagoških teorija za djelovanje u pedagoškoj praksi;- Analizirati i uporediti pojmovnu osnovu različitih teorija odgojne znanosti				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2.	Terminološko i predmetno diferenciranje znanosti o odgoju
3.	Eksplikacija pedagoških pojmova
4.	Fenomen odgoja
5.	Opća teorija odgoja Wolfganga Sunkela
6.	Pedagoški odnos
7.	Priprema za polusemestralni ispit
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Kontekstualno razumijevanje odgoja
10.	Znanost o odgoju kao normativna disciplina
11.	Znanost o odgoju kao empirijska znanost o ponašanju
12.	Znanost o odgoju kao hermeneutička disciplina
13.	Znanost o odgoju na osnovu teorije sistema
14.	Znanstveno-teorijska rasprava o »pravoj znanosti«
15.	Evaluacija i potpisi
	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Metode izvođenja nastave:	U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija. Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda kooperativnog učenja, itd. Oblici: frontalni, grupni, rad u paru, individualni rad i individualizirani.																								
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="427 461 1410 768"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pedagoški pojmovnik</td> <td></td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Referat/izlaganje</td> <td></td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td></td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno:</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: redovnim dolaskom i aktivnim učešćem u nastavi, izvršavanjem predviđenih aktivnosti (pedagoški pojmovnik, referat/izlaganje) u planiranim vremenskim okvirima te pristupanjem redovnim ispitnim terminima.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pedagoški pojmovnik		10%	2.	Referat/izlaganje		10%	3.	Polusemestralni ispit		40%	4.	Završni ispit		40%	Ukupno:			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Pedagoški pojmovnik		10%																						
2.	Referat/izlaganje		10%																						
3.	Polusemestralni ispit		40%																						
4.	Završni ispit		40%																						
Ukupno:			100%																						
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Bašić, S. (2015). Svrha i osnovna obilježja pedagoškog odnosa U: Opić, S.; Bilić, V.; Jurčić, M. (ur). <i>Odgoj u školi</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu Gudjons, H. (1994). <i>Pedagogija: temeljna znanja</i>. Zagreb: Educa. Konig, E. & Zedler, P. (2001). <i>Teorije znanosti o odgoju</i>. Zagreb: Educa. Palekčić, M. (2015). <i>Pedagogijska teorijska perspektiva</i>. Zagreb: Erudita. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> Bašić, S. (1994). Cilj odgoja u strukturi pedagoškog polja // <i>Napredak : časopis za pedagogijsku teoriju i praksu</i>, 135 (1994), 3; 334-341 Bašić, S. (1995). Pokušaj konceptualizacije pojma "cilj odgoja" // <i>Theleme : časopis za istraživanje edukacije i kulture</i>, 41 (1995), 1-4; 1-14 Bratanić, M. (1993). <i>Mikropedagogija-interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja</i>. Zagreb: Školska knjiga. Hentig, H. (2008). <i>Što je obrazovanje?</i>. Zagreb: Educa Juka, S., Musić, I. Buntić, M. (2007) <i>Prema filozofiji odgoja</i>, Mostar: Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru Lenzen, Dieter (2002). <i>Vodič za studij znanosti o odgoju</i>. Zagreb: Tipotisak. Pastuović, N. (1999). <i>Edukologija</i>. Zagreb: Znamen. Vujčić, V. (2013). <i>Opća pedagogija: novi pristup znanosti o odgoju</i>. Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor 																								

Senat Sarajevo

¹ Strukturu bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st. 6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo.

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 (Odsjek za historiju)				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/2022 2022/2023 2023/2024
Preduvjet za upis kolegija	Pedagogija 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail: dzeneta.camovic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033/253/167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1; seminar /; vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će se upoznati sa tematskim cjelinama iz mikropedagogije i relacijske pedagogije, kroz analizu i kritičko promišljanje međuljudskog odnosa, kao temeljne jedinice u kojoj se odvija odgojni proces. Studenti će imati priliku da se prisjete vlastitih odgojnih iskustava, kritički promišljaju i osvijeste osobnu komunikaciju sa drugima, ali i različite pedagoške relacije i svakodnevne situacije u obitelji, vršnjačkim grupama i odgojno-obrazovnim institucijama. Pojedini sadržaji su usmjereni na senzibilizaciju i razvoj svijesti o značaju kvalitetne komunikacije, poštovanja dječijeg integriteta i odgovorne primjene moći u odgoju djece.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proučavanje sadržaja koji se vežu za interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja i pedagogiju odnosa u različitim grupama kojima pojedinci pripadaju (porodica, vršnjaci, škola, školski kolektiv).				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: <ul style="list-style-type: none">• Definirati ključne pojmove• Spoznati mogućnost primjene teorijskih spoznaja u interpersonalnim odnosima• Analizirati i kritički promišljati mikropedagoške situacije i odnose• Svjesnost i senzibiliziranost za pedagoški odnos: ja vrijedim – ti vrijediš, kroz implikacije na nepoželjan odnos prema djeci.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
	Nastavna jedinica
1.	Uvod u kolegij
2.	Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa
3.	Interakcija i komunikacija u odgoju
4.	Interakcija i komunikacija u razredu
5.	Interakcija i komunikacija u porodici
6.	Roditeljstvo i odgoj djece
7.	(Ne)nasilni odgoj djece
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Zlostavljanje i zapuštanje djece kao fenomen maltretiranja
10.	Prezentacija video materijala: vršnjački odnosi
11.	Vršnjački odnosi i nasilje među vršnjacima – oblici i obilježja
12.	Različite uloge djece u vršnjačkom nasilju i posljedice vršnjačkog nasilja
13.	Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju
14.	Pozitivna disciplina u roditeljstvu
15.	Evaluacija i potpisi
	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 394 1437 768"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo</td> <td></td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td></td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Integralni ispit</td> <td></td> <td>90</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno čitanje i istraživanje relevantnih sadržaja čime se ostvaruje preduvjet za samoinicijativnu vlastitu prezentaciju ili grupnu diskusiju. • Pristupanje parcijalnom i završnom/integralnom ispitu, koji će obuhvatati sadržaje realizirane u toku semestra. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo		10	2.	Polusemestralni ispit		45	3.	Završni ispit		45	4.	Integralni ispit		90	5.				6.				Ukupno:			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Prisustvo		10																														
2.	Polusemestralni ispit		45																														
3.	Završni ispit		45																														
4.	Integralni ispit		90																														
5.																																	
6.																																	
Ukupno:			100%																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1993). <i>Mikropedagogija: interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2. Daly, M. (2008). <i>Roditeljstvo u suvremenoj Europi</i>. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Poglavlje: Nenasilni odgoj djece. 3. Pećnik, N. (2006). <i>Međugeneracijski prijenos zlostavljanja djece</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. Odabrana poglavlja. 4. Bilić, V. i Bašić, S. (2016). <i>Odnosi u školi: prilozi za pedagogiju odnosa</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Poglavlje: Odnosi među nastavnicima i prema nastavnicima. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bilić, V. i Zloković, J. (2004). <i>Fenomen maltretiranja djece: prepoznavanje i oblici pomoći obitelji i školi</i>. Zagreb: Naklada Ljevak. 2. Camović, Dž. i Isanović Hadžiomerović, A. (2017). Nove paradigme porodičnog odgoja i roditeljstva. U: M.Prljača, ur. <i>Zbornik radova sa</i> 																																

	<p><i>konferencije „Muslimanska porodica - prava i dužnosti“.</i> Sarajevo: El-Kalem, str. 19-34.</p> <p>3. Durrant J. (2010). <i>Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju.</i> Online izdanje knjige dostupno na: https://nwb.savethechildren.net/sites/nwb.savethechildren.net/files/library/potitivna-disciplina-nastavnici-web.pdf</p> <p>4. Juul, J. (2011). <i>Vaše kompetentno dijete: prema novim temeljnim vrijednostima obitelji.</i> Zagreb: Pelago.</p> <p>5. Pašalić-Kreso, A. (2012). <i>Koordinate obiteljskog odgoja: prilog sistematskom razumijevanju obitelji i obiteljskog odgoja.</i> Sarajevo: Filozofski fakultet.</p> <p>6. Ljubetić M. (2011) <i>Stabilna obitelj i poželjno roditeljstvo u kaotičnom svijetu –(moguća) stvarnost ili iluzija?</i>, U: <i>Nove paradigme ranoga odgoja</i>, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju;</p> <p>7. Maleš D. (2011), <i>Obiteljska svakodnevica i odgoj djeteta – nova paradigma odgojnih postupaka roditelja</i>, U: <i>Nove paradigme ranoga odgoja</i>, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju;</p>
Napomene	

Meneta Comovic'

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Socijalna pedagogija				
Šifra/kod	FIL PED 348	Status (obavezni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Opća pedagogija				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail:dzeneta.camovic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033/253/167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v.ass. Edina Nikšić Rebihić, M.A.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101 E-mail:edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar /; vježbe 2;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će se u toku kolegija upoznati sa terminologijom, teorijama i konceptima socijalne pedagogije te različitim oblicima društveno neprihvatljivog i problematičnog ponašanja djece i mladih. Kroz pojedine sadržaje, studenti će imati priliku promišljati o odgoju u otežanim okolnostima kao i rizicima različitih socijalnih odnosa koji smanjuju životne šanse djece.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proučavanje socijalnog konteksta odgoja te razumijevanje društvene uvjetovanosti pedagoških pojava i problema u ponašanju.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">• Razumjeti temeljna znanja o socijalnoj pedagogiji kao naučnoj disciplini.• Razumjeti i objasniti uticaj socijalnog okruženja na životne šanse pojedinca kroz faktore rizika i zaštite.• Analizirati i objasniti efekte izloženosti različitim roditeljskim ponašanjima i rizičnim odnosima u porodici.• Svjesnost i senzibiliziranost za pedagoški odnos: ja vrijedim – ti vrijediš, kroz implikacije na nepoželjan odnos prema djeci (posebno rane dobi).				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2.	Razvoj socijalne pedagogije
3.	Socijalna pedagogija kao naučna disciplina
4.	Teorije socijalne pedagogije/ Etiološke teorije problema u ponašanju
5.	Dobrobit i prava djece
6.	Zlostavljanje i zapuštanje djece kao fenomen maltretiranja
7.	Nenasilni odgoj djece
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Hraniteljstvo – razvijanje potencijala djeteta u porodičnom okruženju „Vjeverice u obitelji medvjeda“
10.	Vršnjački odnosi i nasilje među vršnjacima – oblici i obilježja
11.	Faktori rizika i zaštite u vršnjačkom nasilju
12.	Različite uloge djece u vršnjačkom nasilju i posljedice vršnjačkog nasilja
13.	Problemi u ponašanju djece – rano prepoznavanje i prevencija I
14.	Problemi u ponašanju djece – rano prepoznavanje i prevencija II
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 394 1437 768"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost i inicijativa</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>35</td> <td>35</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Integralni ispit</td> <td>80</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Bodovi pod rednim brojem 1. i 2. mogu se ostvariti do kraja 15. sedmice nastave, te se isti naknadno ne mogu nadoknaditi/kompenzirati.</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno čitanje i istraživanje relevantnih sadržaja čime se ostvaruje preduvjet za samoinicijativnu vlastitu prezentaciju ili grupnu diskusiju; • Mapiranje ključnih termina iz socijalne pedagogije kroz izradu pojmovnika; • Pristupanje parcijalnom i završnom/integralnom ispitu, koji će obuhvatati sadržaje realizirane u toku semestra. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost i inicijativa	5	5	2.	Prezentacija	10	10	3.	Polusemestralni ispit	35	35	4.	Završni ispit	45	45	5.	Integralni ispit	80	80	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Aktivnost i inicijativa	5	5																										
2.	Prezentacija	10	10																										
3.	Polusemestralni ispit	35	35																										
4.	Završni ispit	45	45																										
5.	Integralni ispit	80	80																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bouillet, D. i Uzelac S. (2007). <i>Osnove socijalne pedagogije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2. Bilić, V. i Zloković, J. (2004). <i>Fenomen maltretiranja djece: prepoznavanje i oblici pomoći obitelji i školi</i>. Zagreb: Naklada Ljevak. 3. Bilić, V. (2018). <i>Nove perspektive, izazovi i pristupi nasilju među vršnjacima</i>. Zagreb: Obrazovni izazovi i Učiteljski fakultet u Zagrebu. 4. Pećnik, N. (2006). <i>Međugeneracijski prijenos zlostavljanja djece</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. 5. Materijal sa nastave. 																												

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bilić, V. i Bašić, S. (2016). <i>Odnosi u školi: prilozi za pedagogiju odnosa</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. 2. Cooper, S. (2009). <i>Braniti se riječima: kako poučiti djecu umijeću verbalne samoobrane</i>. Buševac: Ostvarenje. 3. Daly, M. (2008). <i>Roditeljstvo u suvremenoj Europi</i>. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti 4. Olweus, D. (1998). <i>Nasilje među djecom u školi</i>. Zagreb: Školska knjiga. 5. Zloković, J. (2014). <i>Obiteljski diskurs u kontekstu nasilja maloljetne djece nad roditeljima</i>. Rijeka: Filozofski fakultet.
Napomene	<p>Studenti su dužni obaviti praktičnu nastavu (1 ECTS), prema uputama koje će se dati na početku semestra.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 1 (<i>Odsjek za historiju</i>)				
Šifra/kod	FIL PED 203	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Nastava se izvodi na bosanskom jeziku.				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160 E-mail: dzeneta.camovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mai: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1 seminar /		vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij problematizira ključna pitanja opće pedagogije i potiče na promišljanje o njenim teorijskim i praktičnim aspektima. Pruža uvid u osnovne karakteristike odgoja i obrazovanja te analizu temeljnih pedagoških pojmova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnih sadržaja poticati kritičko mišljenje, razumijevanje i samostalno promišljanje o teoretskim i praktičnim aspektima temeljnih pedagoških spoznaja.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: <ul style="list-style-type: none">- Definirati temeljne pojmove i razumjeti različita shvatanja pedagogije kao znanosti;- Analizirati antropologijske i strukturne odrednice odgoja;- Kritički promišljati i raspravljati o osnovnim pedagoškim koncepcijama;- Razumjeti značenje pedagoških teorija za djelovanje u pedagoškoj praksi;- Analizirati i uporediti pojmovnu osnovu različitih teorija odgojne znanosti;				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2.	
3.	Pedagogija – znanost o odgoju
4.	
5.	Temeljni i srodni pojmovi pedagogije - terminološke raznolikosti
6.	
7.	Fenomen odgoja - antropološke pretpostavke i strukturna obilježja
8.	
9.	Odgojna situacija, odgojni proces, odgojno polje
10.	
11.	Pedagoški odnos - odgoj iz perspektive relacijske pedagogije
12.	
13.	Kviz – priprema za polusemestralnu provjeru znanja
14.	
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata
16.	
17.	Kontekstualno razumijevanje odgoja
18.	
19.	Pedagoške ideje Marije Montesori
20.	
21.	Opća načela i metode odgojnog rada
22.	
23.	Sredstva odgojnog rada
24.	
25.	Različiti pristupi i stilovi u odgoju djece
26.	
27.	Odgojna područja
28.	
29.	Evaluacija i potpisi
30.	
31.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
32.	
I	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
33.	
II	
34.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 394 1435 768"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: redovnim dolaskom i aktivnim učešćem u nastavi te pristupanjem redovnim ispitnim terminima.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo na nastavi	10	10%	2.	Polusemestralni ispit	45	45%	3.	Završni ispit	45	45%	4.				5.				6.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Prisustvo na nastavi	10	10%																														
2.	Polusemestralni ispit	45	45%																														
3.	Završni ispit	45	45%																														
4.																																	
5.																																	
6.																																	
Ukupno: 100 bodova			100%																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova;</p>																																
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Bašić, S. (2015). Svrha i osnovna obilježja pedagoškog odnosa U: Opić, S.; Bilić, V.; Jurčić, M. (ur). <i>Odgoj u školi</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu Gudjons, H. (1994). <i>Pedagogija: temeljna znanja</i>. Zagreb: Educa. (Odabrana poglavlja) Palekčić, M. (2015). <i>Pedagogijska teorijska perspektiva</i>. Zagreb, Erudita. (Odabrana poglavlja) Vukasović, Ante (1993). <i>Pedagogija</i>. Zagreb: Školska knjiga. (Odabrana poglavlja) <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Bašić, S. (1994). Cilj odgoja u strukturi pedagoškog polja // <i>Napredak : časopis za pedagogijsku teoriju i praksu</i>, 135 (1994), 3; 334-341 Bašić, S. (1995). Pokušaj konceptualizacije pojma "cilj odgoja" // <i>Theleme : časopis za istraživanje edukacije i kulture</i>, 41 (1995), 1-4; 1-14 Lenzen, Dieter (2002). <i>Vodič za studij znanosti o odgoju</i>. Zagreb: Tiptisak. Matijević, M., Bilić, V. i Opić, S. (2016). <i>Pedagogija za učitelje i nastavnike</i>. Zagreb: Školska knjiga. (Odabrana poglavlja) 																																
Napomene																																	

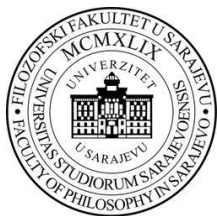

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Menadžment u obrazovanju				
Šifra/kod	FIL PED 251	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail: dzeneta.camovic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033/253/167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Meliha Karić, M.A.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1; seminar /; vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija proučavaju se ključni elementi obrazovnog menadžmenta: upravljanje, rukovođenje, vođenje i odgojno-obrazovna ustanova kao organizacija. Polazeći od značaja interpersonalnih vještina u savremenom menadžmentu, posebna pažnja se posvećuje vještinama komuniciranja, stilovima vođenja te sukobima i njihovom rješavanju. Analiziraju se aspekti pedagogije odnosa ili relacijske pedagogije, kojom se nastoje objasniti različiti međuljudski odnosi u školi/vrtiću a koji doprinose kvaliteti odgoja i obrazovanja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa obrazovnim menadžmentom u širem i užem smislu - od procesa upravljanja i rukovođenja u cjelokupnoj obrazovnoj djelatnosti, rukovođenja, vođenja i interpersonalnih odnosa u odgojno-obrazovnoj ustanovi do mogućnosti i kompetencija voditelja odgojno-obrazovnih ustanova.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: <ul style="list-style-type: none">- Definirati ključne pojmove- Spoznati mogućnost primjene teorijskih spoznaja u interpersonalnim odnosima- Kritički promišljati o teorijskim spoznajama važnim za pedagogiju odnosa- Raspravljati o optimalnim modelima upravljanja pojedincem i grupom				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2.	Uvod u menadžment u obrazovanju – upravljanje, rukovođenje, vođenje
3.	Analiza osnovnih pojmova
4.	Vođenje ljudskog potencijala u odgojno-obrazovnoj ustanovi
5.	Analiza različitih teorija – motiviranje u funkciji vođenja
6.	Stilovi vođenja u školi
7.	Analiza različitih stilova vođenja u školi (vježba)
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Timski rad i vođenje
10.	Analiza osnovnih odrednica timskog rada i vođenja
11.	Sukobi i njihovo rješavanje
12.	Konstruktivno rješavanje sukoba
13.	Polazišta za gradnju pozitivnih odnosa u školi
14.	Odnosi u školi su važni
15.	Evaluacija i potpisi
9.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 430 1437 764"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost i inicijativa</td> <td></td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusestrialni ispit</td> <td></td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Integralni ispit</td> <td></td> <td>90</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno:</td> <td>100%</td> </tr> <tr> <td colspan="4"></td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno čitanje i istraživanje relevantnih sadržaja čime se ostvaruje preduvjet za samoinicijativnu vlastitu prezentaciju ili grupnu diskusiju. • Pristupanje parcijalnom i završnom/integralnom ispitu, koji će obuhvatati sadržaje realizirane u toku semestra. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost i inicijativa		10	2.	Polusestrialni ispit		45	3.	Završni ispit		45	4.	Integralni ispit		90					Ukupno:			100%				
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivnost i inicijativa		10																														
2.	Polusestrialni ispit		45																														
3.	Završni ispit		45																														
4.	Integralni ispit		90																														
Ukupno:			100%																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bilić, V. i Bašić, S. (2016). <i>Odnosi u školi: prilozi za pedagogiju odnosa</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. 2. Staničić, S. (2006). <i>Menadžment u obrazovanju</i>. Rijeka: Vlastita naklada. 3. Materijal sa nastave <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rijavec, M. (1995). <i>Uspješan menadžer-svakodnevne metode upravljanja</i>. Zagreb: MEP Consult. 2. Vujić, D. (2003). <i>Menadžment ljudskih resursa i kvalitet</i>. Beograd: Centar za primjenjenu psihologiju. 																																
Napomene																																	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

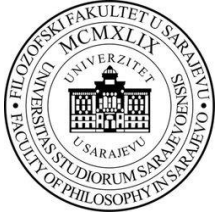
Odsjek	PEDAGOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA I				
Šifra/kod	FIL PSI 146	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2022/2023 2023/2024 2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Anela Hasanagić			
	Kontakt podaci	anela.hasanagic@unze.ba	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Katarina Mišetić, MA, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 201 E-mail: katarina.misetec@hotmail.com Telefon: 033/ 253-221	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar _____; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će kroz nastavni predmet biti upoznati s ciljevima i problemima razvojne psihologije; povijesnim temeljima i filozofskim korijenima razvojne psihologije; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; etičkim načelima istraživanja u razvojnoj psihologije i razvojnim teorijama (Freud, Erikson, Bandura, Piaget, Vigotski, Kohlberg, Bronfenbrenner).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje i razumijevanje tradicionalnih i savremenih načela, koncepata, teorija i metoda istraživanja različitih aspekata čovjekova razvoja.				
Ishodi učenja	<p><u>Znanje:</u> Nakon odslušanog nastavnog kolegija očekuje se da će studenti ovladati razumijevanjem osnovnih razvojnih teorija, te steći znanje o istraživačkim metodama i nacrtima istraživanja u razvojnoj psihologiji.</p> <p><u>Vještine:</u> Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na</p>				

osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije.
3.	Temeljne zakonitosti razvoja. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4.	Znanstveno istraživanje i vrste istraživanja. Etički aspekti istraživanja čovjekova razvoja.
5.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
6.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner). Etološki pristup (Bowlby, Lorenz).
7.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski). Moralni razvoj.
8.	<i>Polusemestralna provjera znanja studenata</i>
9.	Prenatalni razvoj. Faze prenatalnog razvoja.
10.	Teratogeni i štetni faktori u prenatalnom razvoju. Perinatalni problemi.
11.	Video materijal: „Blizanci u maternici“.
12.	Novorođenče: karakteristike i značaj identifikacije određenih nepravilnosti.
13.	Dojenačka dob: tjelesni razvoj.
14.	Dojenačka dob: kognitivni i emocionalno-socijalni razvoj.
15.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.
16.	<i>Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)</i>
17.	<i>Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu</i>
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="448 472 1433 931"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni (integralni) ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra (samostalni praktični zadatak i polusemestralna provjera znanja), te polaganjem završnog (integralnog) ispita.</p> <p>Napomena: U osmoj sedmici student pristupa polusemestralnoj provjeri znanja. Bodovi koje student osvoji na polusemestralnoj provjeri znanja, kao i bodovi koje osvoji na samostalnom praktičnom zadatku bit će uračunati u ukupan zbir bodova na kolegiju. Završni (integralni) ispit student polaže u predviđenim ispitnim terminima. Kriterij prolaznosti za završni ispit je 55%. Student koji je položio završni ispit i koji je, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, u ukupnoj strukturi bodova zadovoljio kriterij prolaznosti od 55%, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja, odnosno, ukupnog broja bodova na kolegiju.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10	2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10	3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30	4.	Završni (integralni) ispit	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10																						
2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30																						
4.	Završni (integralni) ispit	50	50																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
Literatura	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i> (određena poglavlja). Zagreb: Školska knjiga. 2. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 3. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 4. Bronfenbrenner J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 5. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap 6. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i> (određena poglavlja). Sarajevo: Filozofski fakultet.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	PEDAGOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA II				
Šifra/kod	FIL PSI 237	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2022/2023 2023/2024 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr.Anela Hasanagić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 156 E-mail: anelahasanagic@gmail.com	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: 201 E-mail: katarina.misetich@hotmail.com Telefon: 033/ 253-221	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s tjelesnim, kognitivnim, emocionalnim, socijalnim, ali i ostalim aspektima razvoja, koji su važni za razumijevanje tipičnog i prepoznavanje atipičnog razvoja kod djece, mladih i odraslih.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje i razumijevanje tradicionalnih i savremenih načela i koncepata različitih aspekata čovjekova razvoja (tjelesni, kognitivni, socijalni i emocionalni) i njihove međuovisnosti.				

Ishodi učenja	Očekuje se da će studenti nakon odslušane nastave ovladati razumijevanjem različitih aspekata razvoja i njihovog međuodnosa od rođenja do kraja života, te integrirati spoznaje o biološkim i okolinskim faktorima razvoja. Kroz sadržaje predmeta studenti će biti osposobljeni za promoviranje optimalnog dječijeg i adolescentskog razvoja, ali i života odraslih u budućem profesionalnom radu.
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/predavanje
1.	Uvodno predavanje, upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Rano djetinjstvo: motorički i kognitivni razvoj
3.	Rano djetinjstvo: emocionalni i socijalni razvoj
4.	Predškolska dob - motorički i kognitivni razvoj
5.	Predškolska dob- emocionalni i socijalni razvoj
6.	Školska dob – tjelesni i kognitivni razvoj
7.	Školska dob – emocionalni i socijalni razvoj
8.	<i>Polusestrialna provjera znanja studenata.</i>
9.	Adolescencija – tjelesni i kognitivni razvoj
10.	Emocionalni i socijalni razvoj u adolescenciji
11.	Rana odrasla dob
12.	Srednja odrasla dob
13.	Kasna odrasla dob - starost
14.	Integracija svih razdoblja kroz različite aspekte razvoja
15.	Završna razmatranja i zaključivanje semestra.

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci, posjete), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">30</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Završni (integralni) ispit</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra (samostalni praktični zadaci i polusemestralna provjera znanja), te polaganjem završnog (integralnog) ispita.</p> <p>Napomena: U osmoj sedmici student pristupa polusemestralnoj provjeri znanja. Bodovi koje student osvoji na polusemestralnoj provjeri znanja, kao i bodovi koje osvoji na samostalnim praktičnim zadacima bit će uračunati u ukupan zbir bodova na kolegiju. Završni (integralni) ispit student polaže u predviđenim ispitnim terminima. Kriterij prolaznosti za završni ispit je 55%. Student koji je položio završni ispit i koji je, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, u ukupnoj strukturi bodova zadovoljio kriterij prolaznosti od 55%, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja, odnosno, ukupnog broja bodova na kolegiju.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10	2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10	3.	Prva provjera znanja	30	30	4.	Završni (integralni) ispit	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10																						
2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10																						
3.	Prva provjera znanja	30	30																						
4.	Završni (integralni) ispit	50	50																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L. (2008). Psihologija cjeloživotnog razvoja. Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Vasta, R., Haith, M. M. i Miller, S. A. (1998). Dječja psihologija (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 3. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L.E. (2015). Dječja razvojna psihologija. Jastrebrasko: Naklada Slap 2. Hwang, P. i Nilsson, B. (2000). Razvojna psihologija (određena poglavlja). Sarajevo: Filozofski fakultet. 3. Piaget, J. i Inhelder, B. (1986). Intelektualni razvoj djeteta. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 4. Andrić, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i> (određena poglavlja). Zagreb: Školska knjiga.
Napomena	<p>Uvjet za polaganje ispita je položen ispit iz predmeta FIL PSI 146 Razvojna psihologija 1</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Opća psihologija 1				
Šifra/kod	FILPSI 131	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2022/2023 2023/2024 2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr. Amir Pušina			
	Kontakt podaci	Kabinet:160 E-mail: pusinaamir@yahoo.com Telefon:: (033) 253 – 167	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2H; seminar: vježbe: 3H				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Temeljni psihologijski pojmovi, predmet i metod psihologije, biološke osnove psihičkog života, osjeti i percepciju, pamćenje, zaboravljanje, mišljenje, govor i svijest, inteligencija, doprinos psihologije drugim naučnim disciplinama i aplikabilnost u realnom školskom i životnom okružju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje i razumijevanje temeljnih odrednica psihologije kao nauke.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon apsolviranja kolegija, razumjeti, kritički i kreativno diskutirati i prezentirati/primijeniti temeljne psihologijske pojmove, predmet i metod psihologije, biološke osnove psihičkog života, osjete i percepciju, pamćenje, zaboravljanje, mišljenje, govor i svijest, te doprinos psihologije drugim naučnim disciplinama i aplikabilnost u realnom školskom i životnom okružju.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Orijentacijski sat.
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Psihologija kao nauka
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Metode istraživanja u psihologiji
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Biološke osnove psihičkog
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Osjeti i percepcija
6.	<ul style="list-style-type: none"> • Pamćenje i zaboravljanje
7.	<ul style="list-style-type: none"> • Pamćenje i zaboravljanje
8.	Prva polusemestralna provjera znanja studenata
9.	<ul style="list-style-type: none"> • Mišljenje i govor
10.	<ul style="list-style-type: none"> • Mišljenje i govor
11.	<ul style="list-style-type: none"> • Ljudska svijest
12.	<ul style="list-style-type: none"> • Ljudska inteligencija (uvod)
13.	<ul style="list-style-type: none"> • Ljudska inteligencija (različita shvatanja)
14.	<ul style="list-style-type: none"> • Ljudska inteligencija (mjerenje)
15.	Druga provjera znanja.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, seminari, radionice, multimedija, samostalno učenje															
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="386 415 1425 590"> <thead> <tr> <th>Kriterij - opis</th> <th>Minimum za uspjeh u procentima</th> <th>Maksimalan procenat u ukupnom postignuću</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prezentacija</td> <td>55</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>55</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>55</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Integralni/popravni ispit</td> <td>55</td> <td>90</td> </tr> </tbody> </table>	Kriterij - opis	Minimum za uspjeh u procentima	Maksimalan procenat u ukupnom postignuću	Prezentacija	55	10	Polusestrialni ispit	55	40	Završni ispit	55	50	Integralni/popravni ispit	55	90
Kriterij - opis	Minimum za uspjeh u procentima	Maksimalan procenat u ukupnom postignuću														
Prezentacija	55	10														
Polusestrialni ispit	55	40														
Završni ispit	55	50														
Integralni/popravni ispit	55	90														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>															
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Rathus, S. T. (2000.) Temelji psihologije. Jastebarsko: Naklada Slap; Hrnjica, S. (2000.) Opšta psihologija sa psihologijom ličnosti. Beograd: Naučna knjiga komerc. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> David, K. i Richard C. (1973.) Elementi psihologije. Beograd: Naučna knjiga; Radonjić, S.(1981). Uvod u psihologiju. Beograd:Naučna knjiga; Sternberg, R.J. (2005.) Kognitivna psihologija. Jastebarsko: Naklada Slap 															
Napomene																

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagoška psihologija 1				
Šifra/kod	FILPED 221	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Amir Pušina, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail: pusinaamir@yahoo.com Telefon: : (033) 253 – 167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija na Web stranici FF	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: nema vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij obuhvata predmet i metode pedagoške psihologije kao primijenjene psihologijske naučne discipline, njen doprinos drugim naučnim disciplinama i aplikabilnost u realnom školskom i životnom okruženju; temeljne pojmove učenja, racionalnu organizaciju učenja-temeljne metode učenja, načela racionalne organizacije samostalnog učenja, napredne vještine brzog čitanja, mnemotehnike, mape uma, superučenje, paralelno učenje, ubrzanu ekspoziciju sadržaja; temeljne uslove učenja - ljudske intelektualne sposobnosti, pamćenje, motivaciju, intelektualne stilove i vanjske prilike učenja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje, analiziranje i razumijevanje temeljnih odrednica pedagoške psihologije te mogućnosti integrirane kreativne primjene - poglavito u školi u procesu poduka/učenje, ali i odgojno-obrazovnim izazovima uopšte. Kolegij treba omogućiti dublji, funkcionalni uvid u spoznaje o ljudskom učenju temeljem različitih psihologijskih, poglavito kognitivnih teorijskih pristupa ljudskim potencijalima za učenje, osobito njihovoj ulozi u racionalnoj organizaciji i izvedbi samostalnog učenja. Cilj su kreacijske i transformacijske kompetencije, teorijski izvedene iz kreacijskih taksonomija Sternberga (2007), Kettlera i saradnika (2018) i pedagogije integrirane kreativnosti: (1)redefiniranje problema, (2) propitivanje i analiziranje pretpostavki,(3)plasiranje kreativnih ideja,(4)generiranje ideja, (5) prepoznavanje različitih lica znanja, (6)identficiranje i prevazilaženje prepreka, (7) preuzimanje razumnih rizika, (8) toleriranje neodređenosti (dvosmislenosti), (9) izgrađivanje samo-efikasnosti, (10) otkrivanje stvarnih interesa, (11)odlaganje zadovoljstva ,(12) modeliranje kreativnosti, (13) kreiranje novih				

vrijednosti, (14) pomirivanju napetosti i dilema i (15) preuzimanju odgovornosti, poglavito u školskom ali i općem, životnom kontekstu. Suštinski, cilj kolegija je poticanje/razvijanje kreativnog mišljenja/funkcionalnog znanja studenata ali i nastavnika prema sljedećoj taksonomiji:

Taksonomija kreativnog mišljenja	
Naziv	Očekivani ishodi - učenici/studenti će:
1. Generiranje ideja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Generirati ideje koje reflektiraju originalno mišljenje u sadržajima koje proučavaju/studiraju. 2. Efektivno koristiti široki raspon tehnika ideacije. 3. Jasno komunicirati/izlagati ideje koje razvijaju. 4. Razvijati alternativna rješenja za događaje ili fenomene vezane za sadržaje učenja/studiranja. 5. Konstruirati teorije kako bi objasnili fenomene u sadržajima učenja.
2. Elaboriranje ideja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elaborirati svoje vlastite ideje i ideje drugih, dodajući više detalja. 2. Analizirati i preraditi vlastite ideje i ideje drugih kako bi ih učinili preciznijim ili efektivnijim. 3. Analizirati i evaluirati alternativna objašnjenja ili alternativne tačke gledišta.
3. Povezivanje ideja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Povezati nove s postojećim idejama kao i već postojeće ideje. 2. Kombinirati dijelove postojećih ideja kako bi generirali originalno proširenje/produbljenje tih ideja.
4. Rješavanje problema	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prepoznati i opisati probleme koji bi trebali biti riješeni. 2. Primijeniti protokole (korake) rješavanja problema kako bi generirali kreativna rješenja problema. 3. Predvidjeti ishode u hipotetičkim modelima.
5. Originalni rad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Napraviti proizvode koji reflektiraju originalnost i autentičnost obzirom na domene/predmete studiranja. 2. Koristiti tehnologiju kako bi generirali inovativne ishode unutar domena koji studiraju. 3. Demonstrirati originalno, maštovito i inovativno

		mišljenje u svome radu tokom studiranja.
Ishodi učenja		<p>U operacionalizaciji ishoda učenja polazimo i od definicije kompetencija kao kombinacije znanja, vještina i stavova (OECD, 2019), te koncepta 4K - esencijalno u pripremi studenata za globalno društvo su kritičko mišljenje, komunikacija, kolaboracija i kreativnost. Studenti će nakon apsolviranja kolegija biti kompetentni:</p> <p><u>Znanje</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.pojedinačno i u grupi definirati, analizirati i umrežavati osnovne pojmove pedagoške psihologije; 2.kritički i kreacijski raspravljati o teorijskim pristupima ljudskim intelektualnim sposobnostima, pamćenju, motivaciji, intelektualnim stilovima i njihovoj vezi sa sadržajima, procesima, i sudionicima učenja i poučavanja; 3.kritički i kreacijski procjenjivati, diferencirati, situirati i vrednovati psihologijska teorijska i empirijska saznanja o različitim potencijalima za samostalno, poglavito školsko učenje; 4.analitički, kritički i kreativno i raspravljati o ulozi i značaju pedagoške psihologije u kontekstu inter i transdisciplinarnosti (poglavito pedagogija, razvojna psihologija, didaktika); 5. reprezentirati i problemski organizirati informacija o ljudskim intelektualnim i motivacijskim potencijalima značajnim školsko i cjeloživotno učenje; 6.argumentirati intelektualne i motivacijske izazove i probleme u samostalnom učenju; 7. redefinirati probleme, propitivati i analizirati pretpostavke, razvijati i plasirati kreativne ideje, preuzimati razumne rizike, tolerisati neodređenosti, sve u kontekstu ljudskih intelektualnih, motivacijskih i okolinskih potencijala za školsko i cjeloživotno učenje. <p><u>Vještine</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.samostalno i timski istraživati i primijenjivati postupke racionalne organizacije samostalnog učenja; 2.formulirati operacionalne strategija za rješavanju problema (u) ličnosti obzirom na povezanost intelektualnih sposobnosti sa vještinama i procesima samostalnog učenja (brzo čitanje, mnemotehnike, mape uma, superučenje, paralelno učenje, ubrzana ekspozicija sadržaja); 3.samostalno i timski prikupljati, analizirati, organizirati i interpretirati podatke od značaja za diskutiranje/pozicioniranje ljudskih potencijala za učenje, osobito ljudskih sposobnosti (inteligencija, pamćenje), intelektualnih stilova i motivacije u užu (školski) i širi (društveni) odgojno-obrazovni kontekst; 4.uspješno izvoditi jednostavnija teorijska i empirijska istraživanja vezana za tematiku školskog učenja,te motivirano, komunikacijski inovativno i fleksibilno prezentirati rezultate do kojih se tim istraživanjima došlo; 5.raspodijeliti lične i kolektivne materijalne i nematerijalne resurse koji omogućuju motiviranost i efikasnost u učenju/razvoju ličnosti; 6.(samo)nadgledati i (samo) evaluirati intelektualne i motivacijske procese i produkte u samostalnom učenju;

	<p><u>Stavovi</u></p> <p>1. orijentirati se na etiku, vrijednost i mudrost psihologijskih spoznaja o ljudskim intelektualnim i motivacijskim potencijalima, naročito ulogu pedagoginja/pedagoga u promicanju humanistički utemeljenih vrijednosti učenja;</p> <p>2. istrajavati u ostvarivanju/primjeni realno koncipiranih ciljeva i zadataka u razvoju ljudske ličnosti putem školskog učenja/poučavanja temeljeno na saznanjima o značaju intelektualnih sposobnosti i motivacije te mogućnostima njihove modifikabilnosti u odgojno-obrazovnom, poglavito školskom kontekstu.</p> <p>3. ispoljavati inicijativu i djelovanje motiviranjem, empatijom i brigom za ljude i svijet iz ugla pedagoške psihologije te prihvatiti odgovornost za vlastite postupke i vrednovanje drugih, uz uvažavanje etičkih principa i pristupa, u odgojno-obrazovnom kontekstu i šire.</p>
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta - nastavne jedinice i dinamika realizacije	
Sedmica	MODUL I
Datum	UVOD U PEDAGOŠKU PSIHOLOGIJU: TEMELJNA SAZNANJA O UČENJU
1.	<p>Pedagoška psihologija kao primijenjena psihologijska naučna disciplina</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predmet proučavanja Pedagoške psihologije • Poimanje i značaj učenja • Razumijevanje Pedagoške psihologije kao naučne discipline: pitanja metoda i doprinosa drugim naukama
2.	<p>Racionalna organizacija učenja (efikasno učenje)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Temeljne metode učenja • Načela racionalne organizacije samostalnog učenja
3.	<p>Racionalna organizacija učenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vještina čitanja • Tehnike brzog čitanja • Razvoj naprednih vještina brzog čitanja
4.	<p>Racionalna organizacija učenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vještina pamćenja • Mnemotehnike • Razvijanje naprednih tehnika brzog pamćenja

5.	<p>Racionalna organizacija učenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mape uma • Vrste mapa uma • Mape uma i kreativno mišljenje
6.	<p>Racionalna organizacija učenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Superučenje (metoda Lozanova) • Paralelno učenje • Ubrzana ekspozicija sadržaja
7.	<p>Sistematizacija</p>
8.	<p>Polusemestralna provjera znanja studenata</p>
<p>MODUL II TEMELJNI USLOVI UČENJA</p>	
9.	<p>Ljudske sposobnosti i pamćenje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porijeklo ljudskih sposobnosti • Vrste i razvoj ljudskih sposobnosti • Ljudsko pamćenje • Definiranje i nivoi pamćenja • Fiziološka osnova pamćenja • Ispitivanje pamćenja
10.	<p>Ljudsko pamćenje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podjele pamćenja • Životna dob i pamćenje • Pamćenje i mišljenje • Pamćenje i zaboravljanje
11.	<p>Ljudska inteligencija - različita shvatanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spirmenov (Spearman) dvofaktorski model • Torndajkov (Thorndike) multifaktorski model • Terstonov (Thurstone) model grupnih faktora
12.	<p>Inteligencija - različita shvatanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vernonov (Vernon) hijerarhijski model

	<ul style="list-style-type: none"> • Gilfordov (Guilford) morfološki model • Katelov (Cattell) model
13.	<p>Inteligencija - različita shvatanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gardnerov (Gardner) model višestrukih inteligencija • Sternbergov (Sternberg): Triarhički model • Golmenov (Goleman) pristup: Emocionalna inteligencija • Evolucijski pristup ljudskoj inteligenciji
14.	<p>Intelektualni stilovi, motivacija i kreativnost u procesu učenje/pučavanje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Svatanja o ljudskoj motivaciji • Unutrašnja i vanjska motivacija u školskom učenju • Različita shvatanja i pristupi proučavanju kreativnosti i intelektualnih stilova u psihologiji • Psihologijsko utemeljenje i načini poticanja kreativnosti u školskom učenju • Vanjske prilike za učenje
15.	
	Sistematizacija i evaluacija
16.	
	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispiti
18.	Završni ispiti
19.	
	Popravni i završni ispiti
20.	
	Popravni i završni ispiti

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Oblici: predavanja, seminari, vježbe, frontalni, grupni, rad u parovima, individualni i individualizirani rad.</p> <p>Metode: Verbalno-tekstualne, demonstracijske i ilustracijske, eksperimenti, mini-projekti, vođena improvizacija, modeliranje, pronalaženje problema, sinektika, SCAMPER, morfološka analiza, provokacija.</p>
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="483 241 1458 472"> <thead> <tr> <th>Kriterij - opis</th> <th>Minimum za uspjeh u procentima</th> <th>Maksimalan procenat u ukupnom postignuću</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prisustvo/aktivitet</td> <td>80</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Prezentacija/aktivnost prema vlastitome izboru</td> <td>55</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>55</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>55</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Napomena: aktivno učešće u nastavnim aktivnostima podrazumijeva adekvatno pripremanje studenata, naročito čitanje udžbenika i šire literature, pretraživanje interneta, traganje za informacijama i sl., u skladu s dinamikom realizacije nastave. Sve provjere znanja (kviz, ispiti) su u pravilu pismene. <i>Studenti se naročito ohrabruju da iskažu kreativnost u radu, originalnost u izvođenju i primjeni različitih ideja u svim etapama i oblicima nastavnih aktivnosti.</i></p>	Kriterij - opis	Minimum za uspjeh u procentima	Maksimalan procenat u ukupnom postignuću	Prisustvo/aktivitet	80	10	Prezentacija/aktivnost prema vlastitome izboru	55	10	Polusestrialni ispit	55	40	Završni ispit	55	40	Ukupno:		100
Kriterij - opis	Minimum za uspjeh u procentima	Maksimalan procenat u ukupnom postignuću																	
Prisustvo/aktivitet	80	10																	
Prezentacija/aktivnost prema vlastitome izboru	55	10																	
Polusestrialni ispit	55	40																	
Završni ispit	55	40																	
Ukupno:		100																	
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																		
<p>Literatura</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Grgin, T. (1997.) <i>Edukacijska psihologija</i>. Jastebarsko: Naklada Slap. Pušina, A. (2014). <i>Stil u psihologiji: Teorije i istraživanja</i>. Sarajevo: e-Publishing, Filozofski fakultet, e-izdavaštvo: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/Stil_u_psihologiji_teorije_i_istrazivanja.pdf Pušina, A. (2020). <i>Navođenje na kreativnost: psihologijski fundamenti</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. e-izdavaštvo: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/NAVODJENJE-NA-KREATIVNOST_PSIHOLOGIJSKI-FUNDAMENTI.pdf Stojaković, P. (2002). <i>Psihologija za nastavnike</i>. Banja Luka: Media centar. Zarevski, P. (1995.) <i>Psihologija pamćenja i učenja</i>. Jastebarsko: Naklada Slap <p>Dodatna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Andrilović, V.(2001). <i>Samostalno učenje</i>. Jastebarsko: Slap. Andrilović, V.(1991.) <i>Metode i tehnike istraživanja odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb: Školska knjiga; Andrilović, V.(1976). <i>Kako odrastao čovjek uči</i>. Zagreb: Školska knjiga. Birkenbihl, V. F. (1998). <i>Uključite svoj mozak</i>. Jastebarsko: Naklada Slap. Buzan, T.(2001). <i>Savršeno pamćenje</i>.Beograd: Finesa Buzan, T.(2001). <i>Koristite obe hemisfere mozga</i>. Beograd: Finesa. Buzan, T.(2001). <i>Biti genijalac</i>. Zagreb: Veble commerce. Buzan, T.(1999). <i>Koristite svoju glavu</i>.Zagreb: Izvori. Buzan, T.(1999). <i>Mape uma</i>. Beograd:Finesa Dryden, G., Vos, J.(2001). <i>Revolucija u učenju</i>. Zagreb:Educa. Đapo, N. (2017). <i>Evolucija inteligencije čovjeka</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/Evolucija_inteligencije_covjeka.pdf 																		

	<p>12. Gardner, H. i ostali. (1999). <i>Inteligencija : različita gledišta</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>13. Pušina, A. (2020). <i>Ljudska kreativnost: psihologijski modeli</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. e-izdavaštvo: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/LJUDSKA-KREATIVNOST-PSIHOLOGIJSKI-MODELI.pdf</p> <p>14. Woolfolk, A. (2018). <i>Educational Psychology</i> (14th ed.): Pearson.</p>
Napomene	

Predmetni nastavnik: prof.dr. Amir Pušina

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagoška psihologija 2				
Šifra/kod	FIL PED 343	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	V	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Amir Pušina, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail: pusinaamir@yahoo.com Telefon: : (033) 253 – 167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija na Web stranici FF	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija na Web stranici FF	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: nema vježbe: 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij obuhvata različite teorijske pristupe ljudskom učenju i relacije s psihološkim determinantama/potencijalima ličnosti. Poglavitno, biće predstavljeni i razmatrani asocijativni i socio-kognitivni pristupi učenju kroz različite oblike i mehanizme učenja; motivacija u školskom učenju; teorije transfera; učenici s teškoćama i nadarenosti u procesima učenja; relacije učenja i zrelosti djece za polazak u osnovnu školu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje, analiziranje i razumijevanje psiholoških procesa, oblika i mehanizama ljudskog učenja te mogućnosti integrirane kreativne primjene - poglavito u školi u procesu poduka/učenje, ali i odgojno-obrazovnim izazovima uopšte. Kolegij treba omogućiti dublji, funkcionalniji uvid u spoznaje o ljudskom učenju temeljem različitih psihologijskih teorijskih pristupa ljudskim potencijalima za učenje, osobito njihovoj ulozi u racionalnoj organizaciji i izvedbi samostalnog učenja na putu ka "transformacijskim kompetencijama": (1) kreiranju novih vrijednosti, (2) pomirivanju napetosti i dilema i (3) preuzimanju odgovornosti, poglavito u školskom ali i općem životnom kontekstu.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon apsolviranja kolegija:				

Znanje

1. biti sposobni i motivisani analitički, kreativno i praktično raspravljati o ulozi i značaju različitih psihologijskih pristupa ljudskom učenju u kontekstu inter i transdisciplinarnosti (pedagogija, psihologija, didaktika, metode)
2. biti sposobni pojedinačno i u grupi definirati i analizirati osnovne pojmove teorija, oblika i mehanizama ljudskog učenja;
3. moći kritički i kreacijski raspravljati o relacijama teorijskih pristupa i ljudskih psiholoških potencija za učenje;
3. biti u stanju kritički i kreacijski procjenjivati, diferencirati, situirati i vrednovati psihologijska teorijska i empirijska saznanja o različitim potencijalima za samostalno, poglavito školsko učenje.

Vještine

1. Studenti/ce će biti osposobljeni samostalno i timski prikupljati, analizirati, organizirati i interpretirati podatke od značaja za diskutiranje/pozicioniranje psihologije ljudskih potencijala za učenje, u užu (školski) i širi (društveni) odgojno-obrazovni kontekst;
2. uspješno izvoditi jednostavnija teorijska i empirijska istraživanja vezana za tematiku samostalnog školskog učenja te motivirano, komunikacijski inovativno i fleksibilno prezentirati rezultate do kojih se tim istraživanjima došlo;
3. biti u stanju samostalno i timski primijeniti postupke procjene spremnosti djece za polazak u osnovnu školu.

Kompetencije

unaprijediti analitičke, praktične i kreativne kompetencije u oblasti psihologije ljudskog učenja, osobito:

- reprezentiranje i problemsko organiziranje informacija o ljudskom učenju;
- argumentirano psihologijsko i psihološko identificiranje izazova i problema samostalnom učenju;
- formuliranje operacionalnih strategija za rješavanje problema samostalnog učenja (učenik) i poučavanja (nastavnik);
- raspodjelu ličnih i kolektivnih materijalnih i nematerijalnih resursa koji omogućuju motiviranost i efikasnost u učenju i poučavanju;
- (samo)nadgledanje i (samo) evaluaciju procesa i produkata samostalnog učenja;
- orijentiranost na etiku i vrijednost psihologijskih spoznaja o ljudskom učenju, naročito ulogu pedagoginja/pedagoga u promicanju humanistički utemeljenih vrijednosti učenja;
- istrajavanje u ostvarivanju/primjeni realno koncipiranih ciljeva i zadataka u školskom učenju/poučavanju temeljeno na unutrašnjoj motivaciji, nezavisnosti i otvorenosti za timski rad, nova iskustva i cjeloživotno učenje;
- sposobnosti redefinjiranja problema, propitivanja i analiziranja pretpostavki, razvijanja i plasiranja kreativnih ideja, preuzimanja razumnih rizika, toleriranja neodređenosti, naročito modeliranja kreativnosti i inovativnosti u školskom učenju.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta - nastavne jedinice i dinamika realizacije	
Sedmica	MODUL I: PROCESI UČENJA: TEORIJE, MEHANIZMI, OBLICI
Datum	
1.	<p>Teorije učenja - asocijativneteorije</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojam učenja • Aristotelovo shvatanje procesa učenja • Teorija Pavlova • Teorija Torndajka (Thorndike) • Teorija Hala (Hull)
2.	<p>Teorije učenja – asocijativne teorije</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teorija Gatrija(Guthrie) • Teorija Skinera(Skinner) • Medijacijska teorija učenja
3.	<p>Teorije učenja – kognitivne teorije</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teorija Tolmana(Tholman) • Teorija učenja Geštalt-psihologa • Učenje imitacijom • Teorija Dolarda i Milera (Dollard i Miller) • Teorija Ganjea (Gagne)
4.	<p>Mehanizmi učenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klasično i instrumentalno uvjetovanje • Učenje pokušajem i pogreškom • Mehanizam imitacije • Uvid u situaciju
5.	<p>Prelazni oblici učenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utiskivanje • Rano vezivanje • Habitucija • Senzitivizacija
6.	<p>Verbalno i psiho-motoričko učenje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verbalno učenje • Psiho-motorno učenje • Napredovanje u učenju i platoi učenja
7.	Sistematizacija
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata

**MODUL II:
UČENJE I LIČNOST**

9.	<p>Motivacija i učenje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Različiti pogledi na motivacione procese u učenju • Vrste motivacije u učenju
10.	<p>Motivacija i učenje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učenje novih motiva • Hijerarhija motiva • Lokus kontrole i školsko postignuće • Teorija atribucije i motivacija za postignućem
11.	<p>Motivacija i učenje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sposobnosti kao motivi učenja • Metakognitivno znanje i strategije učenja • Stilovi i strategije učenja kao motivi učenja
12.	<p>Transfer učenja i teorije transfera</p> <ul style="list-style-type: none"> • Načini ispitivanja transfera u učenju • Teorija formalne discipline • Teorija identičnih elemenata • Teorija generalizacije • Bilateralni transfer • Teorija diferencijalnog transfera
13.	<p>Učenici s posebnim potrebama i učenje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Istraživanja nadarenosti, kreativnosti i poteškoća u razvoju • Sposobnosti i osobine ličnosti učenika s posebnim potrebama • Karakteristike u učenju i potrebe za individualizacijom u odgojno-obrazovnom radu
14.	<p>Učenje i zrelost zapolazak u školu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sposobnosti djece kao motivi učenja • Karakteristike zrele i nezrele ličnosti • Roditelji i zrelost djece za školu • Pedagog i procjena zrelosti djece za polazak u školu
15.	<p>Sistematizacija i evaluacija</p>
16.	<p>Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)</p>
17.	Završni ispiti za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	Završni ispiti za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Oblici: predavanja, seminari, vježbe, frontalni, grupni, rad u parovima, individualni i individualizirani rad.</p> <p>Metode: Verbalno-tekstualne, demonstracijske i ilustracijske, eksperimenti, mini-projekti, vođena improvizacija, modeliranje, pronalaženje problema, sinektika, SCAMPER, morfološka analiza, provokacija.</p>																		
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="483 464 1459 693"> <thead> <tr> <th>Kriterij - opis</th> <th>Minimum za uspjeh u procentima</th> <th>Maksimalan procenat u ukupnom postignuću</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prisustvo/aktivitet</td> <td>80</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Prezentacija/aktivnost prema vlastitome izboru</td> <td>55</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>55</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>55</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Napomena: aktivno učešće u nastavnim aktivnostima podrazumijeva adekvatno pripremanje studenata, naročito čitanje udžbenika i šire literature, pretraživanje interneta, traganje za informacijama i sl., u skladu s dinamikom realizacije nastave. Sve provjere znanja (kviz, ispiti) su u pravilu pismene. <i>Studenti se naročito ohrabruju da iskažu kreativnost u radu, originalnost u izvođenju i primjeni različitih ideja u svim etapama i oblicima nastavnih aktivnosti.</i></p>	Kriterij - opis	Minimum za uspjeh u procentima	Maksimalan procenat u ukupnom postignuću	Prisustvo/aktivitet	80	10	Prezentacija/aktivnost prema vlastitome izboru	55	10	Polusestrialni ispit	55	40	Završni ispit	55	40	Ukupno:		100
Kriterij - opis	Minimum za uspjeh u procentima	Maksimalan procenat u ukupnom postignuću																	
Prisustvo/aktivitet	80	10																	
Prezentacija/aktivnost prema vlastitome izboru	55	10																	
Polusestrialni ispit	55	40																	
Završni ispit	55	40																	
Ukupno:		100																	
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																		
<p>Literatura</p>	<p>Obavezna:</p> <p>1.Grgin, T. (1997.) <i>Edukacijska psihologija</i>. Jastebarsko: Naklada Slap.</p> <p>2.Pušina, A. (2014). <i>Stil u psihologiji: Teorije i istraživanja</i>. Sarajevo: e-Publishing, Filozofski fakultet, e-izdavaštvo: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/Stil_u_psihologiji_teorije_i_istrazivanja.pdf</p> <p>3.Pušina, A. (2020). <i>Navođenje na kretivnost: psihologijski fundamenti</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. e-izdavaštvo:http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/NAVODJENJE-NA-KREATIVNOST_PSIHOLOGIJSKI-FUNDAMENTI.pdf</p> <p>4.Stojaković, P. (2002). <i>Psihologija za nastavnike</i>. Banja Luka: Media centar.</p> <p>5.Zarevski, P. (1995.) <i>Pshologija pamćenja i učenja</i>. Jastebarsko: Naklada Slap</p>																		

	<p>Dodatna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andrilović, V.(2001). <i>Samostalno učenje</i>. Jastebarsko: Slap. 2. Andrilović, V.(1991.) <i>Metode i tehnike istraživanja odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb: Školska knjiga; 3. Andrilović, V.(1976). <i>Kako odrastao čovjek uči</i>. Zagreb: Školska knjiga. 4. Birkenbihl, V. F. (1998). <i>Uključite svoj mozak</i>. Jastebarsko: Naklada Slap. 5. Buzan, T.(2001). <i>Savršeno pamćenje</i>. Beograd: Finesa 6. Buzan, T.(2001). <i>Koristite obe hemisfere mozga</i>. Beograd: Finesa. 7. Buzan, T.(2001). <i>Biti genijalac</i>. Zagreb: Veble commerce. 8. Buzan, T.(1999). <i>Koristite svoju glavu</i>. Zagreb: Izvori. 9. Buzan, T.(1999). <i>Mape uma</i>. Beograd: Finesa 10. Dryden, G., Vos, J.(2001). <i>Revolucija u učenju</i>. Zagreb: Educa. 11. Gardner, H. i ostali. (1999). <i>Inteligencija : različita gledišta</i>. Jastebarsko: Naklada Slap. 12. Pušina, A. (2020). <i>Ljudska kreativnost: psihologijski modeli</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. e-izdavaštvo: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/LJUDSKA-KREATIVNOST-PSIHOLOGIJSKI-MODELI.pdf 13. Woolfolk, A.(2018). <i>Educational Psychology</i> (14th ed.): Pearson.
Napomene	

Predmetni nastavnik: prof.dr. Amir Pušina

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagoška psihologija 3				
Šifra/kod	FILPED 416	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Amir Pušina, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail: pusinaamir@yahoo.com Telefon: : (033) 253 – 167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija na Web stranici FF	
Saradnik					
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: nema vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij obuhvata različite teorijske pristupe ljudskoj motivaciji; načine poticanja motiviranosti za učenje; samoregulirano učenje; opća načela upravljanja razredom; stvaranje poticajnog okruženja za učenje; školsku disciplinu; saradnju sa roditeljima - kao osnove i uvjete poglavito institucionalnog (školskog) učenja i poučavanja. Ovi teorijski pristupi na iskustvenoj/praktičnoj (nastavnoj) ravni vezuju se/manifestiraju u različitim sadržajima kojima se poučava (jezik –čitanje/pisanje, matematika, prirodne znanosti, umjetnost).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje, analiziranje i razumijevanje temeljnih socio-motivacijskih determinanti učenja i poučavanja te mogućnosti integrirane kreativne primjene u procesu poduka/učenje. Kolegij omogućuje funkcionalni uvid u spoznaje o ljudskom učenju temeljem različitih teorijskih pristupa ljudskoj motivaciji i upravljanja razredom te kreativne refleksije na školsko učenje i poučavanje. Cilj su kreacijske i transformacijske kompetencije, teorijski izvedene iz kreacijskih taksonomija Sternberga (2007), Kettlera i saradnika (2018) i pedagogije integrirane kreativnosti: (1)redefiniranje problema, (2) propitivanje i analiziranje pretpostavki,(3)plasiranje kreativnih ideja,(4)generiranje ideja, (5) prepoznavanje različitih lica znanja, (6)identificiranje i prevazilaženje prepreka, (7) preuzimanje razumnih rizika, (8) toleriranje neodređenosti (dvosmislenosti), (9) izgrađivanje samo-efikasnosti, (10) otkrivanje stvarnih interesa, (11)odlaganje zadovoljstva ,(12) modeliranje kreativnosti, (13) kreiranje novih vrijednosti, (14) pomirivanje napetosti i dilema i (15) preuzimanje odgovornosti, poglavito u školskom ali				

i općem, životnom kontekstu. Suštinski, cilj kolegija je poticanje/razvijanje kreativnog mišljenja/funkcionalnog znanja studenata ali i nastavnika prema sljedećoj taksonomiji:

Taksonomija kreativnog mišljenja	
Naziv	Očekivani ishodi - učenici/studenti će:
1. Generiranje ideja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Generirati ideje koje reflektiraju originalno mišljenje u sadržajima koje proučavaju/studiraju. 2. Efektivno koristiti široki raspon tehnika ideacije. 3. Jasno komunicirati/izlagati ideje koje razvijaju. 4. Razvijati alternativna rješenja za događaje ili fenomene vezane za sadržaje učenja/studiranja. 5. Konstruirati teorije kako bi objasnili fenomene u sadržajima učenja.
2. Elaboriranje ideja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elaborirati svoje vlastite ideje i ideje drugih, dodajući više detalja. 2. Analizirati i preraditi vlastite ideje i ideje drugih kako bi ih učinili preciznijim ili efektivnijim. 3. Analizirati i evaluirati alternativna objašnjenja ili alternativne tačke gledišta.
3. Povezivanje ideja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Povezati nove s postojećim idejama kao i već postojeće ideje. 2. Kombinirati dijelove postojećih ideja kako bi generirali originalno proširenje/produbljenje tih ideja.
4. Rješavanje problema	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prepoznati i opisati probleme koji bi trebali biti riješeni. 2. Primijeniti protokole (korake) rješavanja problema kako bi generirali kreativna rješenja problema. 3. Predvidjeti ishode u hipotetičkim modelima.
5. Originalni rad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Napraviti proizvode koji reflektiraju originalnost i autentičnost obzirom na domene/predmete studiranja. 2. Koristiti tehnologiju kako bi generirali inovativne ishode unutar domena koji studiraju. 3. Demonstrirati originalno, maštovito i inovativno mišljenje u svome radu tokom studiranja.

Ishodi učenja	<p>U operacionalizaciji ishoda učenja polazimo i od definicije kompetencija kao kombinacije znanja, vještina i stavova (OECD, 2019), te koncepta 4K - esencijalno u pripremi studenata za globalno društvo su kritičko mišljenje, komunikacija, kolaboracija i kreativnost. Studenti će nakon apsolviranja kolegija biti kompetentni:</p> <p><u>Znanje</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pojedinačno i u grupi definirati, analizirati i umrežavati osnovne pojmove teorija o ljudskoj motivaciji; 2. analitički, kritički i kreativno situirati učenja o ljudskoj motivaciji u kontekst procesa poduka/učenje i upravljanja razredom; 3. kritički i kreacijski procjenjivati, diferencirati, situirati i vrednovati psihologijska teorijska i empirijska saznanja o različitim pristupima ljudskoj motivaciji u odnosu na druge psihologijske konstrukte i naučne discipline, osobito razvojnu psihologiju, pedagogiju i didaktiku; 4. reprezentirati i problemski organizirati informacija o raznolikim ljudskim motivacijskim potencijalima značajnim za školsko i cjeloživotno učenje; 5. argumentirati motivacijske izazove i probleme u procesu poduka/učenje, samoreguliranom učenju, upravljanju razredom, školskoj disciplini i saradnji sa roditeljima; 6. redefinirati probleme, propitivati i analizirati pretpostavke, razvijati i plasirati kreativne ideje, preuzimati razumne rizike, tolerisati neodređenosti, sve u kontekstu razvoja ljudskih motivacijskih/kreacijskih/kolaboracijskih/kritičkih potencijala u odnosu na upravljanje procesom poučavanja i saradnje sa roditeljima. <p><u>Vještine</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. istraživati te samostalno i timski primijenjivati postupke poticanja motivacije i kreativnosti u obrazovnom kontekstu; 2. samostalno i timski prikupljati, analizirati, organizirati i interpretirati podatke od značaja za diskutiranje/pozicioniranje psihologije ljudske motivacije u užu (školski) i širi (društveni) odgojno-obrazovni kontekst; 3. uspješno izvoditi jednostavnija teorijska i empirijska istraživanja vezana za tematiku motivacije te komunikacijski inovativno i fleksibilno prezentirati rezultate do kojih se u istraživanjima došlo; 5. raspodijeliti lične i kolektivne materijalne i nematerijalne resurse koji omogućuju motiviranost i efikasnost u učenju/razvoju ličnosti; 6. (samo)nadgledati i (samo) evaluirati motivacijske procese i produkte u upravljanju razredom i saradnji sa roditeljima. 7. problemski reprezentirati i organiziranje informacija o ljudskoj motivaciji; osobito u vezi s kognitivnim opterećenjem; 8. operacionalno psihologijski i psihološki identificirati izazove i probleme poticanja motivacije u učenju i poučavanju; 9. formulirati jasne strategije u rješavanju problema motiviranosti za učenje (učenik) i poučavanje (nastavnik); 10. dijeliti lične i kolektivne materijalne i nematerijalne resurse koji omogućuju motiviranost u učenju i poučavanju;
---------------	---

	<p><u>Stavovi</u></p> <p>1. orijentirati se na etiku, vrijednost i mudrost psihologijskih spoznaja o motivaciji za učenje i poučavanje, naročito ulogu pedagoginja/pedagoga u promicanju humanistički utemeljenih motivacijskih vrijednosti;</p> <p>2. istrajavati u ostvarivanju/primjeni realno koncipiranih ciljeva i zadataka u razvoju ljudske ličnosti putem školskog učenja/poučavanja temeljeno na unutrašnjoj motivaciji, nezavisnosti i otvorenosti za timski rad, nova iskustva i cjeloživotno učenje;</p> <p>3. ispoljavati inicijativu i djelovanje motiviranjem, empatijom i brigom za ljude i svijet iz ugla motivacijskih procesa te prihvatiti odgovornost za vlastite postupke i vrednovanje drugih, uz uvažavanje etičkih principa i pristupa, u odgojno-obrazovnom kontekstu i šire.</p>
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta - nastavne jedinice i dinamika realizacije	
Sedmica	MODUL I
Datum	MOTIVACIJA, UČENJE I KREATIVNOST
1.	<p>Teorijska polazišta: teorije potreba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teorija nagona • Teorija socijalnih potreba • Maslowljeva teorija • Teorije uvjetovanja
2.	<p>Teorijska polazišta: kognitivističko-socijalni pristup</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teorije kognitivne usklađenosti • Teorije očekivanja • Atribucijska teorija • Teorija socijalne kognicije
3.	<p>Poticanje motiviranosti i kreativnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poticanje motivacije za postignućem • Motivacija i ciljne orijentacije • Ljudska kreativnost i motivacija
4.	<p>Poticanje motiviranosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekstrinzička motivacija • Intrinzička motivacija

5.	<p>Poticanjemotiviranosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohvale i nagrade • Saradničko učenje
6.	<p>Samoregulirano učenje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmovna određenja • Komponente samoreguliranog učenja • Podučavanje samoreguliranom učenju • Kognitivna opterećenost i samoregulirano učenje
7.	<p>Sistematizacija</p>
8.	<p>Polusestrialna provjera znanja</p>
<p>MODUL II UPRAVLJANJE RAZREDOM I MOTIVACIJA</p>	
9.	<p>Opća načela rukovođenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razred kao grupa • Stilovi rukovođenja u razredu
10.	<p>Stvaranje poticajne okoline za učenje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strukturna obilježja razreda • Početak školske godine
11.	<p>Stvaranje poticajne okoline za učenje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Postupci i pravila • Vrijeme provedeno u radu
12.	<p>Školska disciplina</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmovna određenja • Uzroci školske nediscipline
13.	<p>Školska disciplina</p> <ul style="list-style-type: none"> • Šta je školska disciplina? • Ostvarivanje discipline

14.	Saradnja sa roditeljima <ul style="list-style-type: none"> • Oblici saradnje • Kako unaprijediti saradnju • Edukacija učitelja za saradnju s roditeljima
15.	
16.	Sistematizacija i evaluacija
17.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
18.	
19.	Završni ispiti
20.	Završni ispiti
	Popravni ispiti
	Popravni i završni ispiti

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Oblici: predavanja, seminari, vježbe, frontalni, grupni, rad u parovima, individualni i individualizirani rad.</p> <p>Metode: Verbalno-tekstualne, demonstracijske i ilustracijske, eksperimenti, mini-projekti, vođena improvizacija, modeliranje, pronalaženje problema, sinektika, SCAMPER, morfološka analiza, provokacija.</p>																		
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>Kriterij - opis</th> <th>Minimum za uspjeh u procentima</th> <th>Maksimalan procenat u ukupnom postignuću</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prisustvo/aktivitet</td> <td>80</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Prezentacija/aktivnost prema vlastitome izboru</td> <td>55</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>55</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>55</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Napomena: aktivno učešće u nastavnim aktivnostima podrazumijeva adekvatno pripremanje studenata, naročito čitanje udžbenika i šire literature, pretraživanje interneta, traganje za informacijama i sl., u skladu s dinamikom realizacije nastave. Sve provjere znanja (kviz, ispiti) su u pravilu pismene. <i>Studenti se naročito ohrabruju da iskažu kreativnost u radu, originalnost u izvođenju i primjeni različitih ideja u svim etapama i oblicima nastavnih aktivnosti.</i></p>	Kriterij - opis	Minimum za uspjeh u procentima	Maksimalan procenat u ukupnom postignuću	Prisustvo/aktivitet	80	10	Prezentacija/aktivnost prema vlastitome izboru	55	10	Polusestrialni ispit	55	40	Završni ispit	55	40	Ukupno:		100
Kriterij - opis	Minimum za uspjeh u procentima	Maksimalan procenat u ukupnom postignuću																	
Prisustvo/aktivitet	80	10																	
Prezentacija/aktivnost prema vlastitome izboru	55	10																	
Polusestrialni ispit	55	40																	
Završni ispit	55	40																	
Ukupno:		100																	
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i																		

	<p>ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna:</p> <p>1. Pušina, A. (2020). <i>Ljudska kreativnost: psihologijski modeli</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. e-izdavaštvo: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/LJUDSKA-KREATIVNOST-PSIHOLOGIJSKI-MODELL.pdf 2. Pušina, A. (2020). <i>Navođenje na kreativnost: psihologijski fundamenti</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. e-izdavaštvo: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/NAVODJENJE-NA-KREATIVNOST_PSIHOLOGIJSKI-FUNDAMENTI.pdf; 3. Pušina, A. (2014). <i>Stil u psihologiji: teorije i istraživanja</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. e-izdavaštvo: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/Stil_u_psihologiji_teorije_i_istrazivanja.pdf 4. Vizek-Vidović, V. idrugi. (2014). <i>Psihologija obrazovanja</i>. Zagreb: IEP-VERN; 5. Woolfolk, A. (2018). <i>Educational Psychology</i> (14th ed.): Pearson.</p> <p>Dodatna:</p> <p>1. Child, D. (1993). <i>Psychology and the Teacher</i>. New York: CASSEL; 2. Goetz, T.E., Alexander P.A., Ash, M.J. (1992). <i>Educational Psychology - A Classroom Perspective</i>. New York : Macmillan; 3. Driscoll, M.P. (2005). <i>Psychology of Learning for Instruction</i>. Boston: Pearson Education; 4. Mandić, P. i Gajanović N. (1991). <i>Psihologija usluzbi učenja inastave</i>. Lukavac: Grafokomerc Tunjić; 5. Ormrod, J.E. (2008). <i>Educational Psychology - Developing Learners</i>. Upper Saddle River: Pearson Merrill Prentice Hall; 6. Palekčić, M. (1985). <i>Unutrašnja motivacija i školsko učenje</i>. Sarajevo: Svjetlost. 7. Silver, F., Strong, R.W., Perini, M.J. (2000). <i>Integrating learning styles and multiple intelligences</i>. Trenton: ASCD; 8. Slavin, R.E. (1997). <i>Educational Psychology</i>. Boston: Allyn & Bacon; 9. Stojaković, P. (2002). <i>Psihologija za nastavnike</i>. Banja Luka: Prelom; 10. Tarpy, R.M. (1997). <i>Contemporary Learning Theory and Research</i>. Boston: McGraw-Hill; 11. Sweller, J., van Marrienoer, J. i Paas, F. (1998). Cognitive architecture and instructional design. <i>Educational Psychology Review</i>, 10, 251-296.</p>
Napomene	

Predmetni nastavnik: prof.dr. Amir Pušina

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP Pedagogija slobodnog vremena				
Šifra/kod	FIL PED 162	Status (obavezni ili izborni)	Izborni predmet	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	II semestar	Ak. godina	2022/23. 2023/24 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.ddr. Lidija Pehar, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 100/II E-mail: lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 117	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v. asist. Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba, smajovic.amina@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema Rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 0		vježbe: 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će se tokom kolegija upoznati s pedagoškim aspektom proučavanja fenomena slobodnog vremena. Predstaviti će se teorijska i empirijska istraživanja slobodnog vremena. Studenti će biti upoznati sa faktorima koji utiču na slobodno vrijeme mladih. Razmatrat će se oblasti koje ukazuju na važnost pravilnog organiziranja slobodnog vremena, koje može biti prostor za suzbijanje neprihvatljivih oblika ponašanja, ali i prostor za razvijanje vrijednosti i kreativnosti djece i mladih.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa značajem slobodnog vremena i vannastavnih aktivnosti za razvoj ličnosti te problemima koji se mogu javiti. Studenti treba da razviju interes za odgojno osmišljavanje aktivnosti slobodnog vremena, stvaralačko ispunjavanje i razvijanje kulture provođenja slobodnog vremena.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita studenti će moći: 1. Definirati osnovne pojmove pedagogije slobodnog vremena. 2. Razumjeti fenomen slobodnog vremena. 3. Analizirati uticaj različitih faktora na slobodno vrijeme. 4. Objasniti pozitivne i negativne karakteristike korištenja slobodnog vremena mladih. 5. Organizirati aktivnosti za poželjno iskorištavanje slobodnog vremena mladih.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima Pedagoški aspekt proučavanja slobodnog vremena
2.	Teorijska i empirijska istraživanja slobodnog vremena
3.	Pedagoški značaj igre u slobodno vrijeme
4.	Obitelj i slobodno vrijeme mladih
5.	Vršnjaci i slobodno vrijeme mladih
6.	Škola i slobodno vrijeme mladih
7.	Utjecaj vannastavnih aktivnosti na slobodno vrijeme
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Masmediji i slobodno vrijeme mladih
10.	Faktori koji negativno utiču na slobodno vrijeme
11.	Neprihvatljivi oblici ponašanja mladih
12.	Slobodno vrijeme i delinkvencija
13.	Slobodno vrijeme mladih kao prostor za razvijanje vrijednosti
14.	Slobodno vrijeme mladih kao prostor za kultivisanje kreativnosti
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 352 1435 571"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pojmovnik</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Pisani zadatak</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmovnik je obavezna aktivnost za sve studente. Studenti samostalno formiraju pojmovnik koji treba sadržavati 20 različitih pojmova iz oblasti pedagogije slobodnog vremena uz korištenje literature, i to najmanje dva različita izvora za svaki pojam. Pojmovnik se u pisanoj formi predaje u 7. sedmici nastave. • Pisani zadatak je aktivnost u okviru kojeg studenti trebaju da osmisle i provedu kratko istraživanje na jednu od tema koje će biti ponuđene na početku semestra. Pisani rad treba da sadrži uvodni dio, teorijski dio o datoj temi, istraživački dio, zaključak (vlastitu refleksiju i preporuke) te priloge (fotografije, izvještaje i slično). Rad se predaje u 10. sedmici nastave. Pisani zadatak nosi 35 bodova i ekvivalent je prvoj provjeri znanja studenata. • Završni ispit će obuhvatiti sadržaje koji su rađeni u toku semestra i nosi 45 bodova. Završni ispit je eliminatoran. 	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pojmovnik	20	20%	2.	Pisani zadatak	35	35%	3.	Završni ispit	45	45%	Ukupno: 100 bodova			100%
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Pojmovnik	20	20%																		
2.	Pisani zadatak	35	35%																		
3.	Završni ispit	45	45%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																				
Literatura	<p><i>Obavezna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pehar, L. (2003). <i>Slobodno vrijeme mladih ili ...</i> Zenica: Dom štampe. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ilišin, V. (2007). Slobodno vrijeme i interesi mladih. U: Ilišin, V. i Radin, F. (ur.). <i>Mladi: problem ili resurs</i>, 179-199. Zagreb: Institut za društvena istraživanja. Web izvor: http://idiprints.knjiznica.idi.hr/421/ 2. Ilišin, V. Bouillet, D. Gvozdanović, A. i Potočnik, D. (2013). <i>Mladi u vremenu krize: prvo istraživanje IDIZ-a i Zaklade Friedrich Ebert o mladima = Youth in a time of crisis: first IDIZ-Friedrich-Ebert-Stiftung Youth Survey</i>. Zagreb: Institut za društvena istraživanja. Web izvor: http://library.fes.de/pdf-files/bueros/kroatien/12580.pdf 3. Pehlić, I. (2014). <i>Slobodno vrijeme mladih: Socijalnopedagoške refleksije</i>. Sarajevo: Centar za napredne studije. 4. Nastavni materijali i pedagoški časopisi 																				

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju i studijski program Specijalne pedagogije (NPP 2019/2022)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP Učenici s teškoćama u razvoju				
Šifra/kod	FIL PED 452	Status (obavezni ili izborni)	Izborni predmet	ECTS	3
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	I semestar	Ak. godina	2022./'23. 2023./'24. 2024./'25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik.				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. ddr. Lidija Pehar, redovna profesorica			prema Rasporedu konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: 100/2 Email: lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 117	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Viša asistentica Anida Manko, MA			prema Rasporedu konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/2 Email: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1	seminar: 0	vježbe: 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija studenti se upoznaju sa sadržajima koji govore o različitim faktorima koji utječu na poteškoće kod djece. Mogućnosti obrazovanja učenika s teškoćama u razvoju; inkluzivno obrazovanje, pretpostavke provedbe inkluzivnog obrazovanja; praktična primjena usvojenih znanja. Upoznavanje sa sadržajima zdravstvenog odgoja kao važnog segmenta u rastu i razvoju djece. Istraživanja o zdravstvenoj kulturi učenika. Strategije za prevazilaženje stresnih situacija nastavnika, roditelja i djece s teškoćama u razvoju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznavanje studenata s dometima, mogućnostima i ograničenjima inkluzivnog obrazovanja. Pripremiti studente na uspješnu komunikaciju sa stručnim timom koji je zadužen za realizaciju inkluzivne prakse. Pomoć pri koordiniranju rada asistenta u nastavi. Senzibiliziranje studenata za rad sa učenicima s teškoćama u razvoju; spremnost i pripremljenost studenata da promoviraju vrijednosti ljudskih prava, mogućnosti i različitosti. Osposobljavanje studenata za istraživanja u području specijalne pedagogije, a posebno u vezi sa učenicima s teškoćama u razvoju.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog predmeta i položenog ispita moći: 1. Prepoznati karakteristike razvojnih poteškoća. 2. Razumjeti mogućnosti inkluzivnog obrazovanja (domete i ograničenja). 3. Obrazložiti važnost zdravstvenog odgoja i zdravstvene kulture učenika u školi. 4. Procijeniti koje strategije treba primjeniti u radu s učenicima i sa stručnim timom. 5. Osposobiti se za istraživanja u području rada s učenicima s teškoćama u razvoju.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje sa ciljevima, sadržajem predmeta i očekivanjima
2.	Savremene tendencije u inkluzivnom obrazovanju
3.	Inkluzivna politika, kultura i praksa u školstvu Bosne i Hercegovine
4.	Uloga pedagoga u pružanju podrške u radu nastavnika u inkluzivnom odjeljenju
5.	Uloga pedagoga/nastavnika u pružanju podrške u radu asistenta u nastavi
6.	Asistivna tehnologija u nastavnom procesu
7.	Istraživanja o zdravstvenoj kulturi učenika, nastavnika i studenata
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Drugačiji pogled na odgoj za zdravlje (zdravstveni odgoj)
10.	Značaj odgoja za zdravlje od ranog uzrasta djece
11.	Mediji i zdravstveni odgoj u radu sa djecom s teškoćama u razvoju
12.	Nastavnički stres u svakodnevnom radu s naglaskom na rad sa učenicima s teškoćama u razvoju
13.	Pedagoška podrška roditeljima djece s teškoćama u razvoju
14.	Tehnike prevazilaženja stresa za učenike s teškoćama u razvoju, roditelje i nastavnike
15.	Sistematizacija, evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora, metoda rada na tekstu i metoda demonstracije.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 428 1435 638"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Radionica</td> <td>15 bodova</td> <td>15 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični zadatak</td> <td>30 bodova</td> <td>30 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>55 bodova</td> <td>55 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Radionica: studenti u toku semestra realiziraju radionicu na jednu od tema koje će biti ponuđene na početku semestra. Ova aktivnost nosi 15 bodova i obavezna je za sve studente. • Praktični zadatak: studenti realiziraju istražujući o određenoj temi i pripremajući aktivnosti za realizaciju odabrane teme. • Završni ispiti obuhvatat će sadržaje realizirane tokom cijelog semestra. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Radionica	15 bodova	15 %	2.	Praktični zadatak	30 bodova	30 %	3.	Završna provjera znanja	55 bodova	55 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Radionica	15 bodova	15 %																		
2.	Praktični zadatak	30 bodova	30 %																		
3.	Završna provjera znanja	55 bodova	55 %																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pehar, L.(2012); Kad medicina (za)staje, šta preostaje, Sarajevo: Šahinpašić. 2. Pehar, L. i Peksin, V. (2015); Putokazi za bolji život (upoznavanje sebe i drugih), Fojnica: Štamparija Fojnica. 3. Smjernice za primjenu inkluzivnih praksi, Sarajevo: Udruženje “Društvo ujedinjenih građanskih akcija”Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/media/1966/file/Smjernice%20za%20primjenu%20inkluzivnih%20praksi%20u%20nastavi%20.pdf 4. Velki, T. i Romstein, K. (2018); Priručnik za rad s učenicima s teškoćama u razvoju u srednjim školama, Osijek:Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti 5. Zbornik radova: Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine (2003);Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bach, H. (2005); Osnove posebne pedagogije; Zagreb: Educa. 2. Đurđekanić, A. (2007); Drugačiji sam, pa šta?!; Pančevo: Grafos internacional . 3. Gargiulo, M. R. (2006); Special Education in Contemporary Society: An Introduction to Exceptionality: Thomson Wadsworth. 4. Greenspan, S. I. (2003); Dijete sa posebnim potrebama, Zagreb: Ostvarenje. 5. Mehringer, A. (2003); Mala specijalna pedagogija: o ophođenju s teškom djecom; Zagreb: Educa 6. Pehar, L. i Peksin, V. (2017); Soul and body language guideposts to life, Fojnica: Štamparija Fojnica. 																				
Napomene																					

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija razvoja djeteta				
Šifra/kod	FIL PED 122	Status (obavezni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.ddr. Lidija Pehar			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160 E-mail: lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-117	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	prof.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 100 E-mail: dzeneta.camovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2 seminar 1 vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržajem ovog predmeta obuhvataju se najvažnije naučne spoznaje o ranom dječijem razvoju i učenju. Težište je na holističkoj analizi temeljnih razvojnih domena te razumijevanju razvojnih promjena i karakteristika razvoja djeteta u svakoj razvojnoj fazi. Poznavanje prirode procesa ranog razvoja i učenja osnova je za kompetentan odnos prema djetetu i kreiranje optimalnih uvjeta za njegov razvoj.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa osnovnim spoznajama o ranom dječijem razvoju i učenju.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: <ul style="list-style-type: none">- Analizirati savremene naučne spoznaje o ranom dječijem razvoju i učenju.- Razumjeti i objasniti karakteristike optimalnog razvoja djeteta u pojedinim razvojnim razdobljima.- Povezati i interpretirati ključne razvojne promjene u svakoj razvojnoj fazi.- Diskutirati o osnovnim razvojnim fenomenima kroz prizmu različitih teorija o razvoju i učenju.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2.	
3.	Razvoj ideja o odgoju i obrazovanju djece predškolske dobi
4.	
5.	Razvoj djeteta predškolske dobi
6.	
7.	Rani razvoj mozga i poticajno okruženje
8.	
9.	Razvoj motorike
10.	
11.	Razvoj spoznaje
12.	
13.	Razvoj govora
14.	
15.	Polusestrialna provjera znanja studenata
16.	
17.	Emocionalni razvoj
18.	
19.	Socijalni razvoj
20.	
21.	Razvoj likovnih i muzičkih sposobnosti
22.	
23.	Pregled osnovnih prekretnica u psihofizičkom razvoju djece od rođenja do 7 godine: izrada razvojnih mapa
24.	
25.	Izrada i prezentacija razvojnih mapa
26.	
27.	Prezentacija razvojnih mapa
28.	
29.	Evaluacija i potpisi
30.	
31.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
32.	
33.	
34.	

Metode izvođenja nastave:	U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.			
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.	Aktivnost i inicijativa		10
	2.	Prezentacija		10
	3.	Polusestrialni ispit		40
	4.	Završni ispit		40
	5.	Integralni ispit		80
Ukupno:			100%	
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Čudina-Obradović, M. i sur. (2004). <i>Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi</i>. Zagreb: Golden marketing. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Apel, K. & Masterson, J.J. (2004). <i>Jezik i govor od rođenja do šeste godine: Od glasanja i prvih riječi do početne pismenosti</i>. Lekenik: Ostvarenje. 3. Čturić, N. (2008). <i>Psihomotorički razvoj djeteta u prve dvije godine života: s normama razvoja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. 4. Gopnik A. i sur. (2003). <i>Znanstvenik u kolijevci: što nam rano učenje kazuje o umu</i>. Zagreb: Educa. 5. Grgurić, N. i Jakubin, N. (1996). <i>Vizualno-likovni odgoj i obrazovanje</i>. Zagreb: Educa. 6. Ivić, I. (2003). <i>Razvojna mapa. Pregled osnovnih prekretnica u mentalnom razvoju djece od rođenja do 7 godine</i>. Zagreb: Prosvjeta. 7. Kamenov, E. i Spasojević, P. (2002). <i>Predškolska pedagogija</i>. Bijeljina: Pedagoški fakultet u Bijeljini. 8. Pašalić-Kreso, A. (2000). <i>Rano učenje: ili učenje u funkciji uvećavanja kapaciteta mozga</i>. Sarajevo: Centar za obuku i obrazovne inicijative. 9. Posokhova, I. (2005). <i>Izgovor: kako ga poboljšati: rad na razvijanju pravilnog izgovora u djece</i>. Zagreb: Ostvarenje 10. Sheridan, M.D. (1998). <i>Dječji razvoj od rođenja do pete godine: kako se djeca razvijaju i napreduju</i>. Zagreb: Educa. 			

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Predškolska pedagogija				
Šifra/kod	FIL PED 245	Status (obavezni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2022/2023. 2023/2024. 2024/2025
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.ddr. Lidija Pehar			
	Kontakt podaci	Kabinet: 100 E-mail: lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-117	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	doc.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160 E-mail: dzeneta.camovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2 seminar		vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržajem ovog predmeta obuhvataju se najvažnije naučne spoznaje o učenju djeteta predškolske dobi u institucionalnom okruženju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa specifičnostima odgojno-obrazovnog procesa i kreiranja poticajnog okruženja u vrtiću.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: <ul style="list-style-type: none">- Razumjeti specifičnosti učenja djeteta kroz konstruktivistički i sukonstruktivistički pristup- Analizirati i diskutirati o elementima poticajnog materijalnog i socijalnog okruženje vrtića- Razumjeti načine poticanja procesa učenja djece (poticanje razvoja fine motorike, rane pismenosti, logičko-matematičkih kompetencija...)- Diskutirati o različitim shvatanjima unapređenja odgojno-obrazovne prakse i kurikuluma- Elaborirati značaj igre za dječiji razvoj i učenje u odnosu na različite razvojne faze				

- Objasniti pedagošku vrijednost različitih igrovnih poticaja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 4.-8.10.2021.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2. 11.-15.10.2021.	Dječiji vrtić – zajednica koja uči
3. 18.-22.10.2021.	Shvatanje učenja kao autorske kreacija djeteta u vrtiću
4. 25.-29.10.2021.	Karakteristike poticajnog fizičkog okruženja vrtića
5. 1-5.11.2021.	Karakteristike poticajnog socio-pedagoškog okruženja vrtića
6. 8.-12.11.2021.	Poticanje procesa učenja djece u vrtiću
7. 15.-19.11.2021.	Profesionalni razvoj odgajatelja u vrtiću
8. 22.-26.11.2021.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 29.11-3.12.2021.	Igra i razvoj djeteta predškolske dobi
10. 6.-10.12.2021.	Igračke- poticaj dječijoj igri
11. 13.-17.12.2021.	Izrada kreativnih igrovnih materijala
12. 20.-24.12.2021.	Prezentacija igrovnih materijala
13. 27.-31.12.2021.	Montesori pedagogija – prezentacija video materijala
14. 3.-7.01.2022.	Montesori pedagogija
15. 10.-14.01.2022.	Evaluacija i potpisi
24.01.-4.02.2022.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
7.2.-18.2.2022.	

Metode izvođenja nastave:	U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.																												
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="443 461 1430 846"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost i inicijativa</td> <td></td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija</td> <td></td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td></td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Integralni ispit</td> <td></td> <td>80</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno:</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost i inicijativa		10	2.	Prezentacija		10	3.	Polusemestralni ispit		40	4.	Završni ispit		40	5.	Integralni ispit		80	Ukupno:			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Aktivnost i inicijativa		10																										
2.	Prezentacija		10																										
3.	Polusemestralni ispit		40																										
4.	Završni ispit		40																										
5.	Integralni ispit		80																										
Ukupno:			100%																										
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Slunjski, E. (2008). Dječji vrtić – zajednica koja uči. Zagreb: Spektar Media. Lazar, M. (2007). Moć igre i igračke. Đakovo: Tempo. Kamenov, E. (2006) <i>Dječja igra – vaspitanje i obrazovanje kroz igru</i>. Beograd: Zavod za udžbenike. Philipps, S. (1999). Montessori priprema za život. Jastrebarsko: Naklada Slap. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> Curtis, D. i Carter, M. (2003). <i>Designs for learning and living: transforming early childhood environments</i>. St. Paul: Redleaf Press. Duran, M. (2003). <i>Dijete i igra</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. Maleš, D. i Stričević I. (1996). <i>Druženje djece i odraslih – poziv na zajedničku igru</i>. Zagreb: Školska knjiga. Miljak, A. (1996). <i>Humanistički pristup teoriji i praksi predškolskog odgoja</i>. Zagreb: Persona. Miljak, A. (2009). <i>Življenje djece u vrtiću – novi pristup u shvaćanju, istraživanju i organiziranju odgojno-obrazovnog procesa u dječjim vrtićima</i>. Zagreb: Spektar Media. Petrović-Sočo, B. (2007) <i>Kontekst ustanove za rani odgoj i obrazovanje-holistički pristup</i>. Zagreb: Mali profesor. Silberg, J. (2008). <i>Igre mozgalice za dojenčad, jednogodišnjake i dvogodišnju djecu</i>. Zagreb: Profil. 																												

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija, Studij pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogijska istraživanja: Naučno-istraživački rad 1				
Šifra/kod	FIL PED 449	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Prvi	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. ddr. Lidija Pehar			
	Kontakt podaci	Kabinet: 100/II E-mail: lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 117	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	viši asist. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja <u>2</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Epistemološke osnove i etička pitanja pedagogijskih istraživanja. Otkrivanje problema i predmeta istraživanja (postavljanje zahtjevnih granica). Metode i izbor metoda za određene vrste istraživanja. Pojam i vrste hipoteza u pedagogijskim istraživanjima. Distinkcija između pojmova istraživačko pitanje i zadatak istraživanja. Operacionalizacija i identifikacija varijabli istraživanja. Uzorak istraživanja – reprezentativnost uzorka. Prezentiranje rezultata istraživanja (središnje, obrada, analiza, interpretacija podataka, izvođenje zaključka i primjena rezultata istraživanja). Izlaganje i prezentiranje rezultata istraživanja. Struktura, pisanje, tehnička obrada i izrada izvještaja o istraživanju. Vrste i kategorije radova (naučni, stručni, naučno-stručni rad).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je upoznati studente s bitnim postavkama, principima i pravilima metodološkog istraživanja pedagoških pojava, sa svrhom osposobljavanja za samostalan naučno-istraživački i stručni rad obogaćujući znanje iz kvalitativne i kvantitativne istraživačke metodologije.				
Ishodi učenja	Nakon uspješno položenog nastavnog predmeta, studenti će moći: <ul style="list-style-type: none">- prepoznati područja za metodološko istraživanje pedagoških pojava;- objasniti karakteristike i specifičnosti različitih vrsta metoda istraživanja;- razlikovati i prepoznati etape provedbe pedagogijskih istraživanja;- razumijevati i kritički promišljati o različitim vrstama pedagogijskih istraživanja;- primijeniti stečena znanja i iskustva iz metodologije istraživačkog rada prilikom pisanja eseja, seminarskih radova, završnoga diplomskog rada, stručnih radova.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima, očekivanja
2.	Epistemološke osnove pedagoških istraživanja
3.	Otkrivanje problema i definiranje razloga za naučna i stručna istraživanja
4.	Definiranje problema i predmeta istraživanja (postavljanje zahtjevnih granica)
5.	Etička pitanja istraživanja
6.	Pitanja nacrt istraživanja: Okvir za planiranje istraživanja
7.	Distinkcija između pojmova istraživačko pitanje i zadatak istraživanja
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Pojam i vrste hipoteza u pedagoškim istraživanjima
10.	Operacionalizacija i identifikacija varijabli
11.	Uzorak istraživanja: reprezentativnost uzorka
12.	Obrada prikupljenih podataka, izvođenje zaključka i primjena rezultata istraživanja
13.	Struktura, pisanje, tehnička obrada i izrada izvještaja o istraživanju
14.	Izlaganje i prezentiranje rezultata istraživanja
15.	Priprema za polaganje završnog ispit
	Završni ispit

<p>Način izvođenja nastave (metode i oblici rada)</p>	<p>U nastavi se primjenjuju <i>nastavne metode</i>: usmenog izlaganja (verbalno izlaganje nastavnog sadržaja - predavanje, objašnjavanje, opisivanje), metoda razgovora (pitanja otvorenog tipa, divergentna pitanja, heuristički/istraživački razgovor), metoda rada s tekstom (individualna aktivnost studenata, rad u paru i u grupi), metoda demonstracije (upotreba materijala za rješavanje određene vrste zadataka, prezentacije), metoda pismenih radova (provjera znanja studenata).</p> <p><i>Oblici rada</i> koji se primjenjuju u nastavi su: frontalni oblik rada (studenti se nalaze pred istim ciljevima i zadacima, aktivnost studenta usmjerena prema nastavniku/saradniku, dominantnost jednosmjerne komunikacije), individualni rad (samostalni radovi studenata, pismena provjera znanja), individualizirani rad (u slučaju potrebe), rad u paru (izrada različitih zadataka, udruživanje znanja, zajedničko rješavanje problema) i grupni oblik rad (učenje kroz samostalno učenje, podsticanje kooperativnosti između studenata, razvoj odgovornosti za vlastiti uspjeh i uspjeh ostalih članova grupe).</p>
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 275 1437 554"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi i vježbama</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Radni zadatak br. 1.</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Radni zadatak br. 2.</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost studenata u toku nastave bit će sistematično praćena i vrednovana. • Radni zadatak br. 1 i br. 2. su obavezni za sve studente. Upute za izradu radnih zadataka bit će sistematično predstavljene studentima u toku redovne nastave. • U okviru redovnih ispitnih aktivnosti (polusemestralni i završni ispit), studenti polažu sadržaje iz literature koja se koristila tokom nastavnog procesa. <p>Napomena: Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata</p> <table border="1" data-bbox="427 898 1487 1213"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost studenata na susretima u terminima radne subote</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Radni zadatak</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi i vježbama	5	5%	2.	Radni zadatak br. 1.	5	5%	3.	Radni zadatak br. 2.	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	30	30%	5.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Aktivnost studenata na susretima u terminima radne subote	5	5%	2.	Radni zadatak	15	15%	3.	Parcijalni ispit	30	30%	4.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																																		
1.	Aktivnost na nastavi i vježbama	5	5%																																																		
2.	Radni zadatak br. 1.	5	5%																																																		
3.	Radni zadatak br. 2.	10	10%																																																		
4.	Polusemestralni ispit	30	30%																																																		
5.	Završni ispit	50	50%																																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																																		
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																																																		
1.	Aktivnost studenata na susretima u terminima radne subote	5	5%																																																		
2.	Radni zadatak	15	15%																																																		
3.	Parcijalni ispit	30	30%																																																		
4.	Završni ispit	50	50%																																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX)- ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																																																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cohen, L., Manion, L. i Morrison, K. (2007). <i>Metode istraživanja u obrazovanju</i>. Zagreb: NAKLADA SLAP 2. Dizdar, S. (2015). <i>Oblici i umijeća akademskog pisanja</i>. Sarajevo: University Press (odabrana poglavlja) 3. Halmi, A. (2003). <i>Strategije kvalitativnih istraživanja u primjenjenim društvenim znanostima</i>. Zagreb: NAKLADA SLAP 4. Hadžić-Suljkić, M. (2013). <i>Metodologija istraživanja u odgoju i obrazovanju</i>. PrintCom, Tuzla 																																																				

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Fajgelj, S. (2007). <i>Metode israživanja ponašanja</i>. Beograd: Centar za primjenjenu psihologiju 6. Milas, G. (2005): <i>Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap (odabrana poglavlja) 7. Mužić, V. (1999). <i>Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb:EDUCA 8. Termiz, Dž. (2003). <i>Metodologija društvenih nauka</i>. Sarajevo, Šahinpašić 9. Tkalac, V., Sinčić Ćorić, D. i Pološki Vokić, N. (2014). <i>Priručnik za metodologiju istraživanja u društvenim djelatnostima</i>. Zagreb: M.E.P. d.o.o. Zagreb
	<p><i>Dodatna i preporučena literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bubić, A. (2014). <i>Osnove statistike u društvenim i obrazovnim znanostima</i>. Dostupno na: http://marul.ffst.hr/~abubic/nastava/statistika/statistika_prirucnik_ucitelji.pdf 2. König, E. (2001). <i>Teorije znanosti o odgoju</i>. Zagreb:EDUCA 3. Silobrčić, V. (2003). <i>Kako sastaviti, objaviti i ocijentiti znanstveno djelo</i>. Zagreb: Medicinska knjiga. 4. Slatina, M. (2009). Ishodišna pitanja edukometrije. <i>Pedagogijska istraživanja</i>, 6 (1-2), 29-44. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/118168 5. Pehar, L. (2007). <i>Psihološke posljedice reforme osnovne škole</i>. Sarajevo: Službeni list BiH 6. Šamić, M. (2006). <i>Kako nastaje naučno djelo</i>. Sarajevo: IP Svjetlost 7. Vujović, M. (1990). <i>Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti</i>. Zagreb: NAKLADA SLAP
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija, Studij specijalne pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogijska istraživanja: Naučno-istraživački rad 1				
Šifra/kod	FIL PED 449	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Prvi	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. ddr. Lidija Pehar			
	Kontakt podaci	Kabinet: 100/II E-mail: lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 117	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	viši asist. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja <u>2</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Epistemološke osnove i etička pitanja pedagogijskih istraživanja. Otkrivanje problema i predmeta istraživanja (postavljanje zahtjevnih granica). Metode i izbor metoda za određene vrste istraživanja. Pojam i vrste hipoteza u pedagogijskim istraživanjima. Distinkcija između pojmova istraživačko pitanje i zadatak istraživanja. Operacionalizacija i identifikacija varijabli istraživanja. Uzorak istraživanja – reprezentativnost uzorka. Prezentiranje rezultata istraživanja (središnje, obrada, analiza, interpretacija podataka, izvođenje zaključka i primjena rezultata istraživanja). Izlaganje i prezentiranje rezultata istraživanja. Struktura, pisanje, tehnička obrada i izrada izvještaja o istraživanju. Vrste i kategorije radova (naučni, stručni, naučno-stručni rad).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je upoznati studente s bitnim postavkama, principima i pravilima metodološkog istraživanja pedagoških pojava, sa svrhom osposobljavanja za samostalan naučno-istraživački i stručni rad obogaćujući znanje iz kvalitativne i kvantitativne istraživačke metodologije.				
Ishodi učenja	Nakon uspješno položenog nastavnog predmeta, studenti će moći: <ul style="list-style-type: none">- prepoznati područja za metodološko istraživanje pedagoških pojava;- objasniti karakteristike i specifičnosti različitih vrsta metoda istraživanja;- razlikovati i prepoznati etape provedbe pedagogijskih istraživanja;- razumijevati i kritički promišljati o različitim vrstama pedagogijskih istraživanja;- primijeniti stečena znanja i iskustva iz metodologije istraživačkog rada prilikom pisanja eseja, seminarskih radova, završnoga diplomskog rada, stručnih radova.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima, očekivanja
2.	Epistemološke osnove pedagoških istraživanja
3.	Otkrivanje problema i definiranje razloga za naučna i stručna istraživanja
4.	Definiranje problema i predmeta istraživanja (postavljanje zahtjevnih granica)
5.	Etička pitanja istraživanja
6.	Pitanja nacrt istraživanja: Okvir za planiranje istraživanja
7.	Distinkcija između pojmova istraživačko pitanje i zadatak istraživanja
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Pojam i vrste hipoteza u pedagoškim istraživanjima
10.	Operacionalizacija i identifikacija varijabli
11.	Uzorak istraživanja: reprezentativnost uzorka
12.	Obrada prikupljenih podataka, izvođenje zaključka i primjena rezultata istraživanja
13.	Struktura, pisanje, tehnička obrada i izrada izvještaja o istraživanju
14.	Izlaganje i prezentiranje rezultata istraživanja
15.	Priprema za polaganje završnog ispit
	Završni ispit

<p>Način izvođenja nastave (metode i oblici rada)</p>	<p>U nastavi se primjenjuju <i>nastavne metode</i>: usmenog izlaganja (verbalno izlaganje nastavnog sadržaja - predavanje, objašnjavanje, opisivanje), metoda razgovora (pitanja otvorenog tipa, divergentna pitanja, heuristički/istraživački razgovor), metoda rada s tekstom (individualna aktivnost studenata, rad u paru i u grupi), metoda demonstracije (upotreba materijala za rješavanje određene vrste zadataka, prezentacije), metoda pismenih radova (provjera znanja studenata).</p> <p><i>Oblici rada</i> koji se primjenjuju u nastavi su: frontalni oblik rada (studenti se nalaze pred istim ciljevima i zadacima, aktivnost studenta usmjerena prema nastavniku/saradniku, dominantnost jednosmjerne komunikacije), individualni rad (samostalni radovi studenata, pismena provjera znanja), individualizirani rad (u slučaju potrebe), rad u paru (izrada različitih zadataka, udruživanje znanja, zajedničko rješavanje problema) i grupni oblik rad (učenje kroz samostalno učenje, podsticanje kooperativnosti između studenata, razvoj odgovornosti za vlastiti uspjeh i uspjeh ostalih članova grupe).</p>
---	--

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi i vježbama</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Radni zadatak br. 1.</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Radni zadatak br. 2.</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost studenata u toku nastave bit će sistematično praćena i vrednovana. • Radni zadatak br. 1 i br. 2. su obavezni za sve studente. Upute za izradu radnih zadataka bit će sistematično predstavljene studentima u toku redovne nastave. • U okviru redovnih ispitnih aktivnosti (polusemestralni i završni ispit), studenti polažu sadržaje iz literature koja se koristila tokom nastavnog procesa. <p>Napomena: Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost studenata na susretima u terminima radne subote</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Radni zadatak</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi i vježbama	5	5%	2.	Radni zadatak br. 1.	5	5%	3.	Radni zadatak br. 2.	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	30	30%	5.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Aktivnost studenata na susretima u terminima radne subote	5	5%	2.	Radni zadatak	15	15%	3.	Parcijalni ispit	30	30%	4.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																																	
1.	Aktivnost na nastavi i vježbama	5	5%																																																		
2.	Radni zadatak br. 1.	5	5%																																																		
3.	Radni zadatak br. 2.	10	10%																																																		
4.	Polusemestralni ispit	30	30%																																																		
5.	Završni ispit	50	50%																																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																																		
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																																																		
1.	Aktivnost studenata na susretima u terminima radne subote	5	5%																																																		
2.	Radni zadatak	15	15%																																																		
3.	Parcijalni ispit	30	30%																																																		
4.	Završni ispit	50	50%																																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																																																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cohen, L., Manion, L. i Morrison, K. (2007). <i>Metode istraživanja u obrazovanju</i>. Zagreb: NAKLADA SLAP 2. Dizdar, S. (2015). <i>Oblici i umijeća akademskog pisanja</i>. Sarajevo: University Press (odabrana poglavlja) 3. Halmi, A. (2003). <i>Strategije kvalitativnih istraživanja u primjenjenim društvenim znanostima</i>. Zagreb: NAKLADA SLAP 4. Hadžić-Suljkić, M. (2013). <i>Metodologija istraživanja u odgoju i obrazovanju</i>. PrintCom, Tuzla 																																																				

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Fajgelj, S. (2007). <i>Metode israživanja ponašanja</i>. Beograd: Centar za primjenjenu psihologiju 6. Milas, G. (2005): <i>Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap (odabrana poglavlja) 7. Mužić, V. (1999). <i>Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb:EDUCA 8. Termiz, Dž. (2003). <i>Metodologija društvenih nauka</i>. Sarajevo, Šahinpašić 9. Tkalac, V., Sinčić Ćorić, D. i Pološki Vokić, N. (2014). <i>Priručnik za metodologiju istraživanja u društvenim djelatnostima</i>. Zagreb: M.E.P. d.o.o. Zagreb
	<p><i>Dodatna i preporučena literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bubić, A. (2014). <i>Osnove statistike u društvenim i obrazovnim znanostima</i>. Dostupno na: http://marul.ffst.hr/~abubic/nastava/statistika/statistika_prirucnik_ucitelji.pdf 2. König, E. (2001). <i>Teorije znanosti o odgoju</i>. Zagreb:EDUCA 3. Silobrčić, V. (2003). <i>Kako sastaviti, objaviti i ocijentiti znanstveno djelo</i>. Zagreb: Medicinska knjiga. 4. Slatina, M. (2009). Ishodišna pitanja edukometrije. <i>Pedagogijska istraživanja</i>, 6 (1-2), 29-44. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/118168 5. Pehar, L. (2007). <i>Psihološke posljedice reforme osnovne škole</i>. Sarajevo: Službeni list BiH 6. Šamić, M. (2006). <i>Kako nastaje naučno djelo</i>. Sarajevo: IP Svjetlost 7. Vujović, M. (1990). <i>Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti</i>. Zagreb: NAKLADA SLAP
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija, Studij pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogijska istraživanja: Naučno-istraživački rad 1				
Šifra/kod	FIL PED 500	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Treći	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. ddr. Lidija Pehar			
	Kontakt podaci	Kabinet: 100/II E-mail: lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 117	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	viši asist. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja <u>2</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Epistemološke osnove i etička pitanja pedagogijskih istraživanja. Otkrivanje problema i predmeta istraživanja (postavljanje zahtjevnih granica). Metode i izbor metoda za određene vrste istraživanja. Pojam i vrste hipoteza u pedagogijskim istraživanjima. Distinkcija između pojmova istraživačko pitanje i zadatak istraživanja. Operacionalizacija i identifikacija varijabli istraživanja. Uzorak istraživanja – reprezentativnost uzorka. Prezentiranje rezultata istraživanja (središnje, obrada, analiza, interpretacija podataka, izvođenje zaključka i primjena rezultata istraživanja). Izlaganje i prezentiranje rezultata istraživanja. Struktura, pisanje, tehnička obrada i izrada izvještaja o istraživanju. Vrste i kategorije radova (naučni, stručni, naučno-stručni rad).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je upoznati studente s bitnim postavkama, principima i pravilima metodološkog istraživanja pedagoških pojava, sa svrhom osposobljavanja za samostalan naučno-istraživački i stručni rad obogaćujući znanje iz kvalitativne i kvantitativne istraživačke metodologije.				
Ishodi učenja	<p>Nakon uspješno položenog nastavnog predmeta, studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznati područja za metodološko istraživanje pedagoških pojava; - objasniti karakteristike i specifičnosti različitih vrsta metoda istraživanja; - razlikovati i prepoznati etape provedbe pedagogijskih istraživanja; - razumijevati i kritički promišljati o različitim vrstama pedagogijskih istraživanja; - primijeniti stečena znanja i iskustva iz metodologije istraživačkog rada prilikom pisanja eseja, seminarskih radova, završnoga diplomskog rada, stručnih radova. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima, očekivanja
2.	Epistemološke osnove pedagoških istraživanja
3.	Otkrivanje problema i definiranje razloga za naučna i stručna istraživanja
4.	Definiranje problema i predmeta istraživanja (postavljanje zahtjevnih granica)
5.	Etička pitanja istraživanja
6.	Pitanja nacrt istraživanja: Okvir za planiranje istraživanja
7.	Distinkcija između pojmova istraživačko pitanje i zadatak istraživanja
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Pojam i vrste hipoteza u pedagoškim istraživanjima
10.	Operacionalizacija i identifikacija varijabli
11.	Uzorak istraživanja: reprezentativnost uzorka
12.	Obrada prikupljenih podataka, izvođenje zaključka i primjena rezultata istraživanja
13.	Struktura, pisanje, tehnička obrada i izrada izvještaja o istraživanju
14.	Izlaganje i prezentiranje rezultata istraživanja
15.	Priprema za polaganje završnog ispit
	Završni ispit

<p>Način izvođenja nastave (metode i oblici rada)</p>	<p>U nastavi se primjenjuju <i>nastavne metode</i>: usmenog izlaganja (verbalno izlaganje nastavnog sadržaja - predavanje, objašnjavanje, opisivanje), metoda razgovora (pitanja otvorenog tipa, divergentna pitanja, heuristički/istraživački razgovor), metoda rada s tekstom (individualna aktivnost studenata, rad u paru i u grupi), metoda demonstracije (upotreba materijala za rješavanje određene vrste zadataka, prezentacije), metoda pismenih radova (provjera znanja studenata).</p> <p><i>Oblici rada</i> koji se primjenjuju u nastavi su: frontalni oblik rada (studenti se nalaze pred istim ciljevima i zadacima, aktivnost studenta usmjerena prema nastavniku/saradniku, dominantnost jednosmjerne komunikacije), individualni rad (samostalni radovi studenata, pismena provjera znanja), individualizirani rad (u slučaju potrebe), rad u paru (izrada različitih zadataka, udruživanje znanja, zajedničko rješavanje problema) i grupni oblik rad (učenje kroz samostalno učenje, podsticanje kooperativnosti između studenata, razvoj odgovornosti za vlastiti uspjeh i uspjeh ostalih članova grupe).</p>
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 275 1437 554"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi i vježbama</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Radni zadatak br. 1.</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Radni zadatak br. 2.</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost studenata u toku nastave bit će sistematično praćena i vrednovana. • Radni zadatak br. 1 i br. 2. su obavezni za sve studente. Upute za izradu radnih zadataka bit će sistematično predstavljene studentima u toku redovne nastave. • U okviru redovnih ispitnih aktivnosti (polusemestralni i završni ispit), studenti polažu sadržaje iz literature koja se koristila tokom nastavnog procesa. <p>Napomena: Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata</p> <table border="1" data-bbox="427 894 1487 1213"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost studenata na susretima u terminima radne subote</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Radni zadatak</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi i vježbama	5	5%	2.	Radni zadatak br. 1.	5	5%	3.	Radni zadatak br. 2.	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	30	30%	5.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Aktivnost studenata na susretima u terminima radne subote	5	5%	2.	Radni zadatak	15	15%	3.	Parcijalni ispit	30	30%	4.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																																		
1.	Aktivnost na nastavi i vježbama	5	5%																																																		
2.	Radni zadatak br. 1.	5	5%																																																		
3.	Radni zadatak br. 2.	10	10%																																																		
4.	Polusemestralni ispit	30	30%																																																		
5.	Završni ispit	50	50%																																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																																		
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																																																		
1.	Aktivnost studenata na susretima u terminima radne subote	5	5%																																																		
2.	Radni zadatak	15	15%																																																		
3.	Parcijalni ispit	30	30%																																																		
4.	Završni ispit	50	50%																																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX)- ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																																																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cohen, L., Manion, L. i Morrison, K. (2007). <i>Metode istraživanja u obrazovanju</i>. Zagreb: NAKLADA SLAP 2. Dizdar, S. (2015). <i>Oblici i umijeća akademskog pisanja</i>. Sarajevo: University Press (odabrana poglavlja) 3. Halmi, A. (2003). <i>Strategije kvalitativnih istraživanja u primjenjenim društvenim znanostima</i>. Zagreb: NAKLADA SLAP 4. Hadžić-Suljkić, M. (2013). <i>Metodologija istraživanja u odgoju i obrazovanju</i>. PrintCom, Tuzla 																																																				

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Fajgelj, S. (2007). <i>Metode israživanja ponašanja</i>. Beograd: Centar za primjenjenu psihologiju 6. Milas, G. (2005): <i>Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap (odabrana poglavlja) 7. Mužić, V. (1999). <i>Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb:EDUCA 8. Termiz, Dž. (2003). <i>Metodologija društvenih nauka</i>. Sarajevo, Šahinpašić 9. Tkalac, V., Sinčić Ćorić, D. i Pološki Vokić, N. (2014). <i>Priručnik za metodologiju istraživanja u društvenim djelatnostima</i>. Zagreb: M.E.P. d.o.o. Zagreb
	<p><i>Dodatna i preporučena literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bubić, A. (2014). <i>Osnove statistike u društvenim i obrazovnim znanostima</i>. Dostupno na: http://marul.ffst.hr/~abubic/nastava/statistika/statistika_prirucnik_ucitelji.pdf 2. König, E. (2001). <i>Teorije znanosti o odgoju</i>. Zagreb:EDUCA 3. Silobrčić, V. (2003). <i>Kako sastaviti, objaviti i ocijentiti znanstveno djelo</i>. Zagreb: Medicinska knjiga. 4. Slatina, M. (2009). Ishodišna pitanja edukometrije. <i>Pedagogijska istraživanja</i>, 6 (1-2), 29-44. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/118168 5. Pehar, L. (2007). <i>Psihološke posljedice reforme osnovne škole</i>. Sarajevo: Službeni list BiH 6. Šamić, M. (2006). <i>Kako nastaje naučno djelo</i>. Sarajevo: IP Svjetlost 7. Vujović, M. (1990). <i>Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti</i>. Zagreb: NAKLADA SLAP
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija, Studij specijalne pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogijska istraživanja: Naučno-istraživački rad 1				
Šifra/kod	FIL PED 500	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Treći	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. ddr. Lidija Pehar			
	Kontakt podaci	Kabinet: 100/II E-mail: lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 117	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	viši asist. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja <u>2</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Epistemološke osnove i etička pitanja pedagogijskih istraživanja. Otkrivanje problema i predmeta istraživanja (postavljanje zahtjevnih granica). Metode i izbor metoda za određene vrste istraživanja. Pojam i vrste hipoteza u pedagogijskim istraživanjima. Distinkcija između pojmova istraživačko pitanje i zadatak istraživanja. Operacionalizacija i identifikacija varijabli istraživanja. Uzorak istraživanja – reprezentativnost uzorka. Prezentiranje rezultata istraživanja (središnje, obrada, analiza, interpretacija podataka, izvođenje zaključka i primjena rezultata istraživanja). Izlaganje i prezentiranje rezultata istraživanja. Struktura, pisanje, tehnička obrada i izrada izvještaja o istraživanju. Vrste i kategorije radova (naučni, stručni, naučno-stručni rad).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je upoznati studente s bitnim postavkama, principima i pravilima metodološkog istraživanja pedagoških pojava, sa svrhom osposobljavanja za samostalan naučno-istraživački i stručni rad obogaćujući znanje iz kvalitativne i kvantitativne istraživačke metodologije.				
Ishodi učenja	<p>Nakon uspješno položenog nastavnog predmeta, studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznati područja za metodološko istraživanje pedagoških pojava; - objasniti karakteristike i specifičnosti različitih vrsta metoda istraživanja; - razlikovati i prepoznati etape provedbe pedagogijskih istraživanja; - razumijevati i kritički promišljati o različitim vrstama pedagogijskih istraživanja; - primijeniti stečena znanja i iskustva iz metodologije istraživačkog rada prilikom pisanja eseja, seminarskih radova, završnoga diplomskog rada, stručnih radova. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima, očekivanja
2.	Epistemološke osnove pedagoških istraživanja
3.	Otkrivanje problema i definiranje razloga za naučna i stručna istraživanja
4.	Definiranje problema i predmeta istraživanja (postavljanje zahtjevnih granica)
5.	Etička pitanja istraživanja
6.	Pitanja nacrt istraživanja: Okvir za planiranje istraživanja
7.	Distinkcija između pojmova istraživačko pitanje i zadatak istraživanja
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Pojam i vrste hipoteza u pedagoškim istraživanjima
10.	Operacionalizacija i identifikacija varijabli
11.	Uzorak istraživanja: reprezentativnost uzorka
12.	Obrada prikupljenih podataka, izvođenje zaključka i primjena rezultata istraživanja
13.	Struktura, pisanje, tehnička obrada i izrada izvještaja o istraživanju
14.	Izlaganje i prezentiranje rezultata istraživanja
15.	Priprema za polaganje završnog ispit
	Završni ispit

<p>Način izvođenja nastave (metode i oblici rada)</p>	<p>U nastavi se primjenjuju <i>nastavne metode</i>: usmenog izlaganja (verbalno izlaganje nastavnog sadržaja - predavanje, objašnjavanje, opisivanje), metoda razgovora (pitanja otvorenog tipa, divergentna pitanja, heuristički/istraživački razgovor), metoda rada s tekstom (individualna aktivnost studenata, rad u paru i u grupi), metoda demonstracije (upotreba materijala za rješavanje određene vrste zadataka, prezentacije), metoda pismenih radova (provjera znanja studenata).</p> <p><i>Oblici rada</i> koji se primjenjuju u nastavi su: frontalni oblik rada (studenti se nalaze pred istim ciljevima i zadacima, aktivnost studenta usmjerena prema nastavniku/saradniku, dominantnost jednosmjerne komunikacije), individualni rad (samostalni radovi studenata, pismena provjera znanja), individualizirani rad (u slučaju potrebe), rad u paru (izrada različitih zadataka, udruživanje znanja, zajedničko rješavanje problema) i grupni oblik rad (učenje kroz samostalno učenje, podsticanje kooperativnosti između studenata, razvoj odgovornosti za vlastiti uspjeh i uspjeh ostalih članova grupe).</p>
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 277 1437 556"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi i vježbama</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Radni zadatak br. 1.</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Radni zadatak br. 2.</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost studenata u toku nastave bit će sistematično praćena i vrednovana. • Radni zadatak br. 1 i br. 2. su obavezni za sve studente. Upute za izradu radnih zadataka bit će sistematično predstavljene studentima u toku redovne nastave. • U okviru redovnih ispitnih aktivnosti (polusemestralni i završni ispit), studenti polažu sadržaje iz literature koja se koristila tokom nastavnog procesa. <p>Napomena: Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata</p> <table border="1" data-bbox="427 898 1485 1213"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost studenata na susretima u terminima radne subote</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Radni zadatak</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi i vježbama	5	5%	2.	Radni zadatak br. 1.	5	5%	3.	Radni zadatak br. 2.	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	30	30%	5.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Aktivnost studenata na susretima u terminima radne subote	5	5%	2.	Radni zadatak	15	15%	3.	Parcijalni ispit	30	30%	4.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																																		
1.	Aktivnost na nastavi i vježbama	5	5%																																																		
2.	Radni zadatak br. 1.	5	5%																																																		
3.	Radni zadatak br. 2.	10	10%																																																		
4.	Polusemestralni ispit	30	30%																																																		
5.	Završni ispit	50	50%																																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																																		
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																																																		
1.	Aktivnost studenata na susretima u terminima radne subote	5	5%																																																		
2.	Radni zadatak	15	15%																																																		
3.	Parcijalni ispit	30	30%																																																		
4.	Završni ispit	50	50%																																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																																																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cohen, L., Manion, L. i Morrison, K. (2007). <i>Metode istraživanja u obrazovanju</i>. Zagreb: NAKLADA SLAP 2. Dizdar, S. (2015). <i>Oblici i umijeća akademskog pisanja</i>. Sarajevo: University Press (odabrana poglavlja) 3. Halmi, A. (2003). <i>Strategije kvalitativnih istraživanja u primjenjenim društvenim znanostima</i>. Zagreb: NAKLADA SLAP 4. Hadžić-Suljkić, M. (2013). <i>Metodologija istraživanja u odgoju i obrazovanju</i>. PrintCom, Tuzla 																																																				

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Fajgelj, S. (2007). <i>Metode israživanja ponašanja</i>. Beograd: Centar za primjenjenu psihologiju 6. Milas, G. (2005): <i>Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap (odabrana poglavlja) 7. Mužić, V. (1999). <i>Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb:EDUCA 8. Termiz, Dž. (2003). <i>Metodologija društvenih nauka</i>. Sarajevo, Šahinpašić 9. Tkalac, V., Sinčić Ćorić, D. i Pološki Vokić, N. (2014). <i>Priručnik za metodologiju istraživanja u društvenim djelatnostima</i>. Zagreb: M.E.P. d.o.o. Zagreb
	<p><i>Dodatna i preporučena literatura</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bubić, A. (2014). <i>Osnove statistike u društvenim i obrazovnim znanostima</i>. Dostupno na: http://marul.ffst.hr/~abubic/nastava/statistika/statistika_prirucnik_ucitelji.pdf 2. König, E. (2001). <i>Teorije znanosti o odgoju</i>. Zagreb:EDUCA 3. Silobrčić, V. (2003). <i>Kako sastaviti, objaviti i ocijentiti znanstveno djelo</i>. Zagreb: Medicinska knjiga. 4. Slatina, M. (2009). Ishodišna pitanja edukometrije. <i>Pedagogijska istraživanja</i>, 6 (1-2), 29-44. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/118168 5. Pehar, L. (2007). <i>Psihološke posljedice reforme osnovne škole</i>. Sarajevo: Službeni list BiH 6. Šamić, M. (2006). <i>Kako nastaje naučno djelo</i>. Sarajevo: IP Svjetlost 7. Vujović, M. (1990). <i>Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti</i>. Zagreb: NAKLADA SLAP
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specifičnosti istraživanja odgojno-obrazovnog rada s učenicima s teškoćama u razvoju				
Šifra/kod	FIL PED 595	Status (obavezni ili izborni)	izborni predmet	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	IV semestar	Ak. godina	2022./'23.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Učenici s teškoćama u razvoju FIL PED 594				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik.				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. ddr. Lidija Pehar, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet:100 E-mail:lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 117	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Anida Manko, MA, v.asistentica			
	Kontakt podaci	Kabinet:104 Email:anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 142	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2	seminar 0	vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija studenti će se upoznati sa sljedećim sadržajima: specifičnosti istraživanja u odgojno-obrazovnom radu s učenicima s teškoćama u razvoju, inkluzija na osnovnoškolskom uzrastu, funkcija i karakteristike procjene i praćenja razvoja i postignuća djece s teškoćama u razvoju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je produbljivanje i proširivanje znanja studenata o specifičnostima rada s učenicima s teškoćama u razvoju, te mogućnostima njihovog školovanja u općim osnovnim školama; osposobljavanje studenata za razvijanje pozitivnih stavova drugih (nastavnika, roditelja, učenika...) prema učenicima s teškoćama u razvoju; spremnost i pripremljenost studenata da promoviraju vrijednosti ljudskih prava, sposobnosti i različitosti; praktično osposobljavanje studenata za aktivno učestvovanje u radu stručnog tima za opservaciju i praćenje napredovanja učenika s teškoćama u razvoju; pripremljenost studenata da kompetentno rade s djecom s teškoćama u razvoju i njihovim roditeljima.				
Ishodi učenja	Student će nakon odslušanog predmeta i položenog ispita moći: <ul style="list-style-type: none">• Primjeniti stečena znanja pri razvoju programa podrške učenicima s teškoćama u razvoju• Razumjeti važnost timskog i interdisciplinarnog saradivanja sa nastavnicima i roditeljima• Steći kompetencije u radu s djecom s teškoćama u razvoju i njihovim roditeljima.• Razviti istraživačku radoznalost u odgojno-obrazovnom radu s učenicima s teškoćama u razvoju.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje sa sadržajem kolegija, predmetom i očekivanjima
27.02.-03.03.'23.	
2.	Izvori podrške u odgojno-obrazovnom radu sa učenicima s teškoćama u razvoju
06.03.-10.03.'23.	
3.	Promjene u pristupu inkluzivnog odgoja i obrazovanja
13.03.-17.03.'23.	
4.	Inkluzivno obrazovanje u Bolonjskom procesu
20.03.-24.03.'23.	
5.	Uloga i značaj multidisciplinarnog rada s učenicima s teškoćama u razvoju
27.03.-31.03.'23.	
6.	Pedagozi reflektivni istraživači inkluzivne prakse
03.04.-07.04.'23.	
7.	Komunikacija s roditeljima učenika s teškoćama u razvoju
10.04.-14.04.'23.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
17.04.-21.04.'23.	
9.	Kreiranje inkluzivnog okruženja
24.04.-28.04.'23.	
10.	Asistivne tehnologije u radu s učenicima s teškoćama u razvoju
01.05.-07.05.'23.	
11.	Studija slučaja-postignuća učenika s teškoćama u razvoju
08.05.-12.05.'23.	
12.	Individualizacija nastavnog rada s učenicima s teškoćama u razvoju
15.05.-19.05.'23.	
13.	Zdravstveni odgoj u funkciji pravilnog rasta i razvoja učenika
22.05.-26.05.'23.	
14.	Deinstitucionalizacija i alternative institucionalnom zbrinjavanju u inkluzivnom društvu
29.05.-02.06.23.	
15.	Sistematizacija, evaluacija potpisi
05.06.-09.06.'23.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
12.06.-16.06.'23.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
19.06.-30.06.'23.	
18.	
03.07.-14.07.'23.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: konsultativna nastava, sa periodičnim susretima koji sadrže: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i metoda rada na tekstu.																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="508 384 1484 558"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pisani zadatak</td> <td>40 bodova</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Istraživački rad</td> <td>60 bodova</td> <td>60%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> Pisani zadatak: Studenti (individualno ili u paru) realiziraju zadatak u formi pisanog rada prema datim uputama, koje će dobiti na početku semestra. Pisani rad se predaje u 7.sedmici nastave. Istraživački rad: studenti (individualno ili u paru) istražuju, analiziraju literaturu, praksu i aktualne specifične elemente odgojno-obrazovnog rada s učenicima s teškoćama u razvoju. Teme za istraživanje će biti dodjeljene na početku semestra, te studenti kontinuirano rade na istraživanju. Rok za predaju istraživačkog rada je u 13.sedmici nastave. Zadatak je obavezan za sve studente. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pisani zadatak	40 bodova	40%	2.	Istraživački rad	60 bodova	60%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)														
1.	Pisani zadatak	40 bodova	40%														
2.	Istraživački rad	60 bodova	60%														
Ukupno: 100 bodova			100%														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																
Literatura	<p><i>Obavezna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Hrnjica, S. (ured) (2004); <i>Škola po mjeri deteta</i>; Beograd: Institut za psihologiju Pehar, L.(2012); <i>Kad medicina (za)staje, šta preostaje</i>, Sarajevo: Šahinpašić. Pehar, L. i Peksin, V. (2015); <i>Putokazi za bolji život (upoznavanje sebe i drugih)</i>, Fojnica: Štamparija Fojnica. Stainback,S. I Stainback, W. (2000); <i>Inclusion. A guide for Educators</i>; Paul H Brookes Publishing. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Gargiulo, M. R. (2006); <i>Special Education in Contemporary Society: An Introduction to Exceptionality</i>; Thomson Wadsworth Gašid-Jušid, I. (2004); <i>Djeca s teškoćama u učenju</i>; Zagreb: Ostvarenje Kundačina M. , Bandur, V. (2004); <i>Akciono istraživanje u školi</i>, Užice Pehar, L. i Peksin, V. (2017); <i>Soul and body language guideposts to life</i>, 																

	<p><i>Fojnica: Štamparija Fojnica.</i></p> <ol style="list-style-type: none">5. Šefer, J. et al. (ured)(2003); <i>Uvažavanje različitosti i obrazovanje</i>; Beograd: Institut za pedagoška istraživanja6. Pedagoški časopisi7. Materijali sa nastave
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija – Specijalna pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Specijalna pedagogija 6				
Šifra/kod	FIL SPED 306	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4 3 praktična nastava
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	VI (šesti)	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Specijalna pedagogija 5 FIL SPED 305				
Jezik izvođenja nastave	BHS jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Kafedžić, redovna profesorica			
	Kontakt podaci	Kabinet: 103/II E-mail: lejla.kafedzic@ff.unsa.ba lejla.kafedzic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033 253 141	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	v.asist.Anida Manko, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1 seminar / vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija Specijalna pedagogija 6 studenti će se upoznati s specifičnostima odgojno-obrazovnih metoda i tehnika u radu sa djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja; različitim pristupima u organizaciji sadržaja u radu sa djecom s ADHD-om, različitim postupcima i tehnikama praćenja i ocjenjivanja rada djece s specifičnim teškoćama učenja. Studenti će se upoznati sa odgojnim strategijama sa djecom koja su nadarena.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osposobiti studente za primjenu različitih strategija (metoda, oblika, materijala, sredstava itd.) u odgojno-obrazovnom radu sa djecom.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog predmeta i položenog ispita moći: 1. objasniti specifičnosti neprihvatljivih oblika ponašanja, ADHD-a, teškoća u učenju, nadarenosti; 2. opisati karakteristike djece s ADHD-om, djece s teškoćama u učenju, djece koja su nadarena; 3. navesti principe rada u inkluzivnom odjeljenju; 4. kreirati prijedloge za razvoj i unapređenje inkluzivnog odgoja i obrazovanja;				

	<p>5. primijeniti strategije u odgojno-obrazovnom radu sa djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja, ADHD-om, teškoćama u učenju i djecom koja su nadarena;</p> <p>6. osmisliti IPP, nastavni listić, nastavnu pripremu u skladu sa karakteristikama učenika;</p> <p>7. argumentirati za inkluzivni odgoj i obrazovanje;</p> <p>8. djelovati u cilju osiguranja ostvarivanja prava svakog djeteta.</p>
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima
2.	Univerzalni dizajn za učenje i asistivna tehnologija
3.	Razvijanje empatije i grupne kohezije Razvijanje vršnjačke podrške
4.	Metodika odgojno-obrazovnog rada sa djecom s ADHD-om
5.	Metodika odgojno-obrazovnog rada sa djecom s ADHD-om
6.	Metodika odgojno-obrazovnog rada sa djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja
7.	Metodika odgojno-obrazovnog rada sa djecom s neprihvatljivim oblicima ponašanja
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Metodika odgojno-obrazovnog rada sa djecom koja su nadarena
10.	Metodika odgojno-obrazovnog rada sa djecom koja su nadarena
11.	Postupci i tehnike praćenja i ocjenjivanja rada djece s specifičnim teškoćama učenja
12.	Postupci i tehnike praćenja i ocjenjivanja rada djece s specifičnim teškoćama učenja
13.	<i>Predstavljanje dnevnika praktične nastave</i>
14.	<i>Predstavljanje dnevnika praktične nastave</i>
15.	Evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije, RWCT tehnike.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 474 1435 730"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Radionica</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktična nastava</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Radionicu studenti rade individualno. Ova aktivnost je obavezna za sve studente i nosi 20 bodova. Studenti će dobiti uputu za realizaciju ovog zadatka na prvom susretu. Uz radionicu studenti trebaju predati i pisani rad. • Praktična nastava se realizira individualno na način da studenti provedu 35 sati u radu nevladine organizacije. Aktivno učestvuju u realizaciji planiranih aktivnosti i o tome vode evidenciju tako što za svaki provedeni dan pišu dnevnik o realiziranim aktivnostima. Nakon realiziranih aktivnosti navode tri preporuke za unapređenje rada za svaki opisan dan. Dnevnik o realizaciji praktične nastave studenti predaju u 12. sedmici nastave, a 13. i 14. sedmica nastave su planirane za prezentiranje dnevnika praktične nastave. • Završni ispit se realizira na kraju semestra, nakon završenih nastavnih aktivnosti na osnovu cjelokupnog sadržaja predviđenog na osnovu silabusa. Ispit je eliminatoran i nosi 30 bodova. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Radionica	20	20%	2.	Praktična nastava	50	50%	3.	Završni ispit	30	30%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Radionica	20	20%																		
2.	Praktična nastava	50	50%																		
3.	Završni ispit	30	30%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				

Literatura	<p><i>Obavezna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bašić, J. (2009). <i>Teorije prevencije: prevencija poremećaja u ponašanju i rizičnih ponašanja djece i mladih</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2. Cvetkovic Lay, J. i Sekulic Majurec, A. (1998). <i>Darovito je, sto ću s njim?</i>. Zagreb: Alinea. 3. Cvetković-Lay, J. (2002). <i>Darovito je, što ću sa sobom</i>. Zagreb: Alinea 4. Hudson, D. (2018). <i>Specifične teškoće u učenju: Što učitelji i nastavnici trebaju znati</i>. Zagreb: Educa. 5. Ivasović, V; Habel, V. i Ratkajec, S. (2011). <i>Izazovi u radu sa učenicima sa poteškoćama</i>. Zagreb: Centar za odgoj i obrazovanje "Slava Raškaj". 7. Jensen, E. (2004). <i>Različiti mozgovi, različiti učenici: Kako doprijeti do onih do kojih se teško dopire</i>. Zagreb: EDUCA 8. Kostelnik, J.M. i saradnici (2004). <i>Djeca s posebnim potrebama</i>. Zagreb: EDUCA 9. Lazor, M., Markovic, S. i Nikolic, S. (2008). <i>Priručnik za rad sa decom sa smetnjama u razvoju</i>. Novi Sad: Novosadski humanitarni centar. 10. Melillo, R. (2016). <i>Isključena djeca: Revolucionarni program koji pomaže mozak djece s autizmom, disleksijom, ADHD-om i drugim neurološkim smetnjama dovesti u ravnotežu</i>. Split: Harfa 11. Thompson, J. (2016). <i>Vodič za rad s djecom i učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama</i>. Zagreb: Educa. 12. Winkel, R. (1996). <i>Djeca koiu ie teško odgajati</i>. Zagreb: Educa. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abdulović, A. i dr. (2013). <i>Svi pripadamo- podrška inkluzivnoj školskoj praksi</i>. Sarajevo: Udruženje Život s Down sindromom. 2. Adams, K. (2010). <i>Probudite genija u vašem djetetu</i>. Beograd: ESOTHERIA. 3. Bouillet, D. (2010). <i>Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb: Školska knjiga. 4. Gargiulo, M.R. (2006). <i>Special Education in Contemporary Society: An Introduction to Exceptionality</i>, Thomson Wadsworth. 5. Klammrodt, F. (2007). <i>Prehrana i poremećaji u ponašanju</i>. Zagreb: Planetopija. 6. Mustać, V., Vicić, M. (1996). <i>Rad s učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoj školi: Priručnik za prosvjetne djelatnike</i>. Zagreb: Školska knjiga. 7. Stručni časopisi. 8. Materijal sa nastave.
Napomene	<p>Studenti su obavezni predati sve predispitne zadatke u skladu sa predviđenim rokovima datim u uputama.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija, Studij pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogijska istraživanja: Naučno-istraživački rad 2				
Šifra/kod	FIL PED 450	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Pedagogijska istraživanja: Naučno-istraživački rad 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. ddr. Lidija Pehar			
	Kontakt podaci	Kabinet: 100/II E-mail: lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 117	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viši asist. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja <u>3</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pisanje izvještaja o provedenom istraživanju, kritičko proučavanje prikupljenih materijala, izrada prve tekstualne verzije rada, pozivna (dokumentarna) bilješka, pisanje i ocjenjivanje naučnih i stručnih radova, sličnosti i razlike između stručnog i naučnog rada, klasifikacija naučnih i stručnih radova, prezentiranje rezultata naučno-istraživačkog rada.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je omogućiti studentima da obogate postojeće spoznaje i usvoje nova znanja iz oblasti pisanja i objavljivanja naučnih i stručnih radova kako bi nakon završetka studija (samo)kritički pristupili evaluaciji istraživačkih radova u praksi.				
Ishodi učenja	Studenti će moći: <ul style="list-style-type: none">- Navesti osobine i klasificirati naučno istraživačke radove.- Prepoznati specifičnosti stručnog rada i klasificirati stručne radove.- Primijeniti pravila pisanja naučnog i stručnog rada.- Primijeniti pravila pisanja napomena uz tekst (dokumentarna podloga).- Preispitati vlastita umijeća pisanja stručnih i naučno-istraživačkih radova.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima. Očekivanja
2.	Kritičko proučavanje prikupljenih materijala – akademsko čitanje
3.	Postupak vođenja radnih zabilješki
4.	Uloga bilješke u rukopisu (dokumentarna podloga rukopisa)
5.	Naučni i stručni radovi
6.	Klasifikacija naučnih radova
7.	Klasifikacija stručnih radova
8.	Polusemestralna provjera znanja
9.	Pisanje znanstvenog izvještaja
10.	Prezentiranje rezultata naučno-istraživačkog rada
11.	Prezentacija radnog zadatka (odabrana aktivnost studenata)
12.	Prezentacija radnog zadatka (odabrana aktivnost studenata)
13.	Prezentacija radnog zadatka (odabrana aktivnost studenata)
14.	Nastavna jedinica u skladu sa potrebama i interesovanjima studenata
15.	Evaluacija rada. Ispunjena očekivanja i potpisi
16.	Završni ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>U nastavi se primjenjuju <i>nastavne metode</i>: usmenog izlaganja (verbalno izlaganje nastavnog sadržaja - predavanje, objašnjavanje, opisivanje), metoda razgovora (pitanja otvorenog tipa, divergentna pitanja, heuristički/istraživački razgovor), metoda rada s tekstom (individualna aktivnost studenata, rad u paru i u grupi), metoda demonstracije (upotreba materijala za rješavanje određene vrste zadatka, prezentacije), metoda pismenih radova (provjera znanja studenata).</p> <p><i>Oblici rada</i> koji se primjenjuju u nastavi su: frontalni oblik rada (studenti se nalaze pred istim ciljevima i zadacima, aktivnost studenta usmjerena prema nastavniku/saradniku, dominantnost jednosmjerne komunikacije), individualni rad (samostalni radovi studenata, pismena provjera znanja), individualizirani rad (u slučaju potrebe), rad u paru (izrada različitih zadataka, udruživanje znanja, zajedničko rješavanje problema) i grupni oblik rad (učenje kroz samostalno učenje, podsticanje kooperativnosti između studenata, razvoj odgovornosti za vlastiti uspjeh i uspjeh ostalih članova grupe).</p>
---	---

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%
2.	Radni zadatak	20	20%
3.	Parcijalni ispit	30	30%
4.	Završni ispit	45	45%
Ukupno: 100 bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave.
- U okviru radnog zadatka za sve studente je obavezna aktivnost istraživačkog rada koja će biti realizovana u toku nastavnog procesa.
- Ispitne aktivnosti (polusestrialni i završni ispit) obuhvatit će sadržaje realizirane tijekom semestra.

Napomena:

Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata

Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni
1.	Aktivnost na susretima u radnim subotama	5	5%
2.	Radni zadatak	20	20%
3.	Parcijalni ispit	30	30%
4.	Završni ispit	45	45%
Ukupno: 100 bodova			100%

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;
- 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna literatura

1. Dizdar, S. (2015). Oblici i umijeća akademskog pisanja. Sarajevo: University Press
2. Milas, G. (2005): Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap (odabrana poglavlja)
3. Silobrić, V. (2003). *Kako sastaviti, objaviti i ocijentiti znanstveno djelo*. Zagreb: Medicinska knjiga.
4. Vujević, M. (2002). *Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti*. Zagreb: Školska knjiga

Dodatna i preporučena literatura

1. Bubić, A. (2014). Osnove statistike u društvenim i obrazovnim znanostima. Dostupno na:
http://marul.ffst.hr/~abubic/nastava/statistika/statistika_prirucnik_ucitelji.pdf
2. Cohen, L., Manion, L. i Morrison, K. (2007). *Metode istraživanja u obrazovanju*. Zagreb: NAKLADA SLAP
3. Halmi, A. (2003). *Strategije kvalitativnih istraživanja u primjenjenim društvenim znanostima*. Zagreb: NAKLADA SLAP
4. Šamić, M. (2006). *Kako nastaje naučno djelo*. Sarajevo: IP Svjetlost
5. Tkalac, V., Sinčić Ćorić, D. i Pološki Vokić, N. (2014). *Priručnik za metodologiju istraživanja u društvenim djelatnostima*. Zagreb: M.E.P. d.o.o. Zagreb
6. Materijali sa nastave

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija, Studij pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogijska istraživanja: Naučno-istraživački rad 2				
Šifra/kod	FIL PED 501	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Četvrti	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Pedagogijska istraživanja: Naučno-istraživački rad 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. ddr. Lidija Pehar			
	Kontakt podaci	Kabinet: 100/II E-mail: lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 117	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viši asist. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja <u>3</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pisanje izvještaja o provedenom istraživanju, kritičko proučavanje prikupljenih materijala, izrada prve tekstualne verzije rada, pozivna (dokumentarna) bilješka, pisanje i ocjenjivanje naučnih i stručnih radova, sličnosti i razlike između stručnog i naučnog rada, klasifikacija naučnih i stručnih radova, prezentiranje rezultata naučno-istraživačkog rada.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je omogućiti studentima da obogate postojeće spoznaje i usvoje nova znanja iz oblasti pisanja i objavljivanja naučnih i stručnih radova kako bi nakon završetka studija (samo)kritički pristupili evaluaciji istraživačkih radova u praksi.				
Ishodi učenja	Studenti će moći: <ul style="list-style-type: none">- Navesti osobine i klasificirati naučno istraživačke radove.- Prepoznati specifičnosti stručnog rada i klasificirati stručne radove.- Primijeniti pravila pisanja naučnog i stručnog rada.- Primijeniti pravila pisanja napomena uz tekst (dokumentarna podloga).- Preispitati vlastita umijeća pisanja stručnih i naučno-istraživačkih radova.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima. Očekivanja
2.	Kritičko proučavanje prikupljenih materijala – akademsko čitanje
3.	Postupak vođenja radnih zabilješki
4.	Uloga bilješke u rukopisu (dokumentarna podloga rukopisa)
5.	Naučni i stručni radovi
6.	Klasifikacija naučnih radova
7.	Klasifikacija stručnih radova
8.	Polusemestralna provjera znanja
9.	Pisanje znanstvenog izvještaja
10.	Prezentiranje rezultata naučno-istraživačkog rada
11.	Prezentacija radnog zadatka (odabrana aktivnost studenata)
12.	Prezentacija radnog zadatka (odabrana aktivnost studenata)
13.	Prezentacija radnog zadatka (odabrana aktivnost studenata)
14.	Nastavna jedinica u skladu sa potrebama i interesovanjima studenata
15.	Evaluacija rada. Ispunjena očekivanja i potpisi
16.	Završni ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>U nastavi se primjenjuju <i>nastavne metode</i>: usmenog izlaganja (verbalno izlaganje nastavnog sadržaja - predavanje, objašnjavanje, opisivanje), metoda razgovora (pitanja otvorenog tipa, divergentna pitanja, heuristički/istraživački razgovor), metoda rada s tekstom (individualna aktivnost studenata, rad u paru i u grupi), metoda demonstracije (upotreba materijala za rješavanje određene vrste zadatka, prezentacije), metoda pismenih radova (provjera znanja studenata).</p> <p><i>Oblici rada</i> koji se primjenjuju u nastavi su: frontalni oblik rada (studenti se nalaze pred istim ciljevima i zadacima, aktivnost studenta usmjerena prema nastavniku/saradniku, dominantnost jednosmjerne komunikacije), individualni rad (samostalni radovi studenata, pismena provjera znanja), individualizirani rad (u slučaju potrebe), rad u paru (izrada različitih zadataka, udruživanje znanja, zajedničko rješavanje problema) i grupni oblik rad (učenje kroz samostalno učenje, podsticanje kooperativnosti između studenata, razvoj odgovornosti za vlastiti uspjeh i uspjeh ostalih članova grupe).</p>
---	---

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%
2.	Radni zadatak	20	20%
3.	Parcijalni ispit	30	30%
4.	Završni ispit	45	45%
Ukupno: 100 bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave.
- U okviru radnog zadatka za sve studente je obavezna aktivnost istraživačkog rada koja će biti realizovana u toku nastavnog procesa.
- Ispitne aktivnosti (polusestrialni i završni ispit) obuhvatit će sadržaje realizirane tijekom semestra.

Napomena:

Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata

Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni
1.	Aktivnost na susretima u radnim subotama	5	5%
2.	Radni zadatak	20	20%
3.	Parcijalni ispit	30	30%
4.	Završni ispit	45	45%
Ukupno: 100 bodova			100%

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;
- 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna literatura

1. Dizdar, S. (2015). Oblici i umijeća akademskog pisanja. Sarajevo: University Press
2. Milas, G. (2005): Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap (odabrana poglavlja)
3. Silobrić, V. (2003). *Kako sastaviti, objaviti i ocijentiti znanstveno djelo*. Zagreb: Medicinska knjiga.
4. Vujević, M. (2002). *Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti*. Zagreb: Školska knjiga

Dodatna i preporučena literatura

1. Bubić, A. (2014). Osnove statistike u društvenim i obrazovnim znanostima. Dostupno na:
http://marul.ffst.hr/~abubic/nastava/statistika/statistika_prirucnik_ucitelji.pdf
2. Cohen, L., Manion, L. i Morrison, K. (2007). *Metode istraživanja u obrazovanju*. Zagreb: NAKLADA SLAP
3. Halmi, A. (2003). *Strategije kvalitativnih istraživanja u primjenjenim društvenim znanostima*. Zagreb: NAKLADA SLAP
4. Šamić, M. (2006). *Kako nastaje naučno djelo*. Sarajevo: IP Svjetlost
5. Tkalac, V., Sinčić Ćorić, D. i Pološki Vokić, N. (2014). *Priručnik za metodologiju istraživanja u društvenim djelatnostima*. Zagreb: M.E.P. d.o.o. Zagreb
6. Materijali sa nastave

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija, Studij specijalne pedagogije				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogijska istraživanja: Naučno-istraživački rad 2				
Šifra/kod	FIL PED 501	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Četvrti	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Pedagogijska istraživanja: Naučno-istraživački rad 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. ddr. Lidija Pehar			
	Kontakt podaci	Kabinet: 100/II E-mail: lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 117	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Viši asist. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja <u>3</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pisanje izvještaja o provedenom istraživanju, kritičko proučavanje prikupljenih materijala, izrada prve tekstualne verzije rada, pozivna (dokumentarna) bilješka, pisanje i ocjenjivanje naučnih i stručnih radova, sličnosti i razlike između stručnog i naučnog rada, klasifikacija naučnih i stručnih radova, prezentiranje rezultata naučno-istraživačkog rada.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je omogućiti studentima da obogate postojeće spoznaje i usvoje nova znanja iz oblasti pisanja i objavljivanja naučnih i stručnih radova kako bi nakon završetka studija (samo)kritički pristupili evaluaciji istraživačkih radova u praksi.				
Ishodi učenja	Studenti će moći: <ul style="list-style-type: none">- Navesti osobine i klasificirati naučno istraživačke radove.- Prepoznati specifičnosti stručnog rada i klasificirati stručne radove.- Primijeniti pravila pisanja naučnog i stručnog rada.- Primijeniti pravila pisanja napomena uz tekst (dokumentarna podloga).- Preispitati vlastita umijeća pisanja stručnih i naučno-istraživačkih radova.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obavezama i aktivnostima. Očekivanja
2.	Kritičko proučavanje prikupljenih materijala – akademsko čitanje
3.	Postupak vođenja radnih zabilješki
4.	Uloga bilješke u rukopisu (dokumentarna podloga rukopisa)
5.	Naučni i stručni radovi
6.	Klasifikacija naučnih radova
7.	Klasifikacija stručnih radova
8.	Polusemestralna provjera znanja
9.	Pisanje znanstvenog izvještaja
10.	Prezentiranje rezultata naučno-istraživačkog rada
11.	Prezentacija radnog zadatka (odabrana aktivnost studenata)
12.	Prezentacija radnog zadatka (odabrana aktivnost studenata)
13.	Prezentacija radnog zadatka (odabrana aktivnost studenata)
14.	Nastavna jedinica u skladu sa potrebama i interesovanjima studenata
15.	Evaluacija rada. Ispunjena očekivanja i potpisi
16.	Završni ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>U nastavi se primjenjuju <i>nastavne metode</i>: usmenog izlaganja (verbalno izlaganje nastavnog sadržaja - predavanje, objašnjavanje, opisivanje), metoda razgovora (pitanja otvorenog tipa, divergentna pitanja, heuristički/istraživački razgovor), metoda rada s tekstom (individualna aktivnost studenata, rad u paru i u grupi), metoda demonstracije (upotreba materijala za rješavanje određene vrste zadatka, prezentacije), metoda pismenih radova (provjera znanja studenata).</p> <p><i>Oblici rada</i> koji se primjenjuju u nastavi su: frontalni oblik rada (studenti se nalaze pred istim ciljevima i zadacima, aktivnost studenta usmjerena prema nastavniku/saradniku, dominantnost jednosmjerne komunikacije), individualni rad (samostalni radovi studenata, pismena provjera znanja), individualizirani rad (u slučaju potrebe), rad u paru (izrada različitih zadataka, udruživanje znanja, zajedničko rješavanje problema) i grupni oblik rad (učenje kroz samostalno učenje, podsticanje kooperativnosti između studenata, razvoj odgovornosti za vlastiti uspjeh i uspjeh ostalih članova grupe).</p>
---	---

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%
2.	Radni zadatak	20	20%
3.	Parcijalni ispit	30	30%
4.	Završni ispit	45	45%
Ukupno: 100 bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave.
- U okviru radnog zadatka za sve studente je obavezna aktivnost istraživačkog rada koja će biti realizovana u toku nastavnog procesa.
- Ispitne aktivnosti (polusestrialni i završni ispit) obuhvatit će sadržaje realizirane tijekom semestra.

Napomena:

Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata

Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni
1.	Aktivnost na susretima u radnim subotama	5	5%
2.	Radni zadatak	20	20%
3.	Parcijalni ispit	30	30%
4.	Završni ispit	45	45%
Ukupno: 100 bodova			100%

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;
- 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna literatura

1. Dizdar, S. (2015). Oblici i umijeća akademskog pisanja. Sarajevo: University Press
2. Milas, G. (2005): Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap (odabrana poglavlja)
3. Silobrić, V. (2003). *Kako sastaviti, objaviti i ocijentiti znanstveno djelo*. Zagreb: Medicinska knjiga.
4. Vujević, M. (2002). *Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti*. Zagreb: Školska knjiga

Dodatna i preporučena literatura

1. Bubić, A. (2014). Osnove statistike u društvenim i obrazovnim znanostima. Dostupno na:
http://marul.ffst.hr/~abubic/nastava/statistika/statistika_prirucnik_ucitelji.pdf
2. Cohen, L., Manion, L. i Morrison, K. (2007). *Metode istraživanja u obrazovanju*. Zagreb: NAKLADA SLAP
3. Halmi, A. (2003). *Strategije kvalitativnih istraživanja u primjenjenim društvenim znanostima*. Zagreb: NAKLADA SLAP
4. Šamić, M. (2006). *Kako nastaje naučno djelo*. Sarajevo: IP Svjetlost
5. Tkalac, V., Sinčić Ćorić, D. i Pološki Vokić, N. (2014). *Priručnik za metodologiju istraživanja u društvenim djelatnostima*. Zagreb: M.E.P. d.o.o. Zagreb
6. Materijali sa nastave

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Učenici s teškoćama u razvoju				
Šifra/kod	FIL PED 594	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni predmet	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	III semestar	Ak. godina	2022./'23. 2023./'24. 2024./'25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik.				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. ddr. Lidija Pehar, redovna profesorica			prema Rasporedu konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet:100/2 Email:lidija.pehar@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 117	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Viša asistentica Anida Manko, MA			prema Rasporedu konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet:104/2 Email: anida.sadikovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 142	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja:2	seminar: 0	vježbe:2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija studenti se upoznaju sa sadržajima koji govore o različitim faktorima koji utječu na poteškoće kod djece. Mogućnosti obrazovanja učenika s teškoćama u razvoju; inkluzivno obrazovanje, pretpostavke provedbe inkluzivnog obrazovanja; praktična primjena usvojenih znanja. Upoznavanje sa sadržajima zdravstvenog odgoja kao važnog segmenta u rastu i razvoju djece. Istraživanja o zdravstvenoj kulturi učenika. Strategije za prevazilaženje stresnih situacija nastavnika, roditelja i djece s teškoćama u razvoju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznavanje studenata s dometima, mogućnostima i ograničenjima inkluzivnog obrazovanja. Pripremiti studente na uspješnu komunikaciju sa stručnim timom koji je zadužen za realizaciju inkluzivne prakse. Pomoć pri koordiniranju rada asistenta u nastavi. Senzibiliziranje studenata za rad sa učenicima s teškoćama u razvoju; spremnost i pripremljenost studenata da promoviraju vrijednosti ljudskih prava, mogućnosti i različitosti. Osposobljavanje studenata za istraživanja u području specijalne pedagogije, a posebno u vezi sa učenicima s teškoćama u razvoju.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog predmeta i položenog ispita moći: 1. Prepoznati karakteristike razvojnih poteškoća. 2. Razumjeti mogućnosti inkluzivnog obrazovanja (domete i ograničenja). 3. Obrazložiti važnost zdravstvenog odgoja i zdravstvene kulture učenika u školi. 4. Procijeniti koje strategije treba primijeniti u radu s učenicima i sa stručnim timom. 5. Osposobiti se za istraživanja u području rada s učenicima s teškoćama u razvoju.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje sa ciljevima, sadržajem predmeta i očekivanjima
2.	Savremene tendencije u inkluzivnom obrazovanju
3.	Inkluzivna politika, kultura i praksa u školstvu Bosne i Hercegovine
4.	Uloga pedagoga u pružanju podrške u radu nastavnika u inkluzivnom odjeljenju
5.	Uloga pedagoga/nastavnika u pružanju podrške u radu asistenta u nastavi
6.	Asistivna tehnologija u nastavnom procesu
7.	Istraživanja o zdravstvenoj kulturi učenika, nastavnika i studenata
8.	Polusestralna provjera znanja studenata
9.	Drugačiji pogled na odgoj za zdravlje (zdravstveni odgoj)
10.	Značaj odgoja za zdravlje od ranog uzrasta djece
11.	Mediji i zdravstveni odgoj u radu sa djecom s teškoćama u razvoju
12.	Nastavnički stres u svakodnevnom radu s naglaskom na rad sa učenicima s teškoćama u razvoju
13.	Pedagoška podrška roditeljima djece s teškoćama u razvoju
14.	Tehnike prevazilaženja stresa za učenike s teškoćama u razvoju, roditelje i nastavnike
15.	Sistematizacija, evaluacija i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora, metoda rada na tekstu i metoda demonstracije.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 380 1437 590"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Radionica</td> <td>10 bodova</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>45 bodova</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>45 bodova</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Radionica: studenti u toku semestra realiziraju radionicu na jednu od tema koje će biti ponuđene na početku semestra. Ova aktivnost nosi 10 bodova i obavezna je za sve studente. Vanredni studenti pripremaju scenario radionice i predaju u 12.sedmici nastave. • Parcijalni i završni ispiti obuhvataće sadržaje realizirane tokom cijelog semestra. Parcijalni ispit nosi 45 bodova i završni ispit 45 bodova. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Radionica	10 bodova	10%	2.	Prva provjera znanja	45 bodova	45%	3.	Završna provjera znanja	45 bodova	45%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Radionica	10 bodova	10%																		
2.	Prva provjera znanja	45 bodova	45%																		
3.	Završna provjera znanja	45 bodova	45%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pehar, L.(2012); Kad medicina (za)staje, šta preostaje, Sarajevo: Šahinpašić. 2. Pehar, L. i Peksin, V. (2015); Putokazi za bolji život (upoznavanje sebe i drugih), Fojnica: Štamparija Fojnica. 3. Smjernice za primjenu inkluzivnih praksi, Sarajevo: Udruženje “Društvo ujedinjenih građanskih akcija”Dostupno na: https://www.unicef.org/bih/media/1966/file/Smjernice%20za%20primjenu%20inkluzivnih%20praksi%20u%20nastavi%20.pdf 4. Velki, T. i Romstein, K. (2018); Priručnik za rad s učenicima s teškoćama u razvoju u srednjim školama, Osijek:Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti 5. Zbornik radova: Inkluzija u školstvu Bosne i Hercegovine (2003);Sarajevo: TEPD i Filozofski fakultet. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bach, H. (2005); Osnove posebne pedagogije; Zagreb: Educa. 2. Đurđekanić, A. (2007); Drugačiji sam, pa šta?!; Pančevo: Grafos internacional . 3. Gargiulo, M. R. (2006); Special Education in Contemporary Society: An Introduction to Exceptionality: Thomson Wadsworth. 4. Greenspan, S. I. (2003); Dijete sa posebnim potrebama, Zagreb: Ostvarenje. 5. Mehringer, A. (2003); Mala specijalna pedagogija: o ophođenju s teškom djecom; Zagreb: Educa 6. Pehar, L. i Peksin, V. (2017); Soul and body language guideposts to life, Fojnica: Štamparija Fojnica. 																				
Napomene																					

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Odsjek na kojem se realizira kolegij	Odsjek za historiju, Odsjek za romanistiku, Odsjek za slavenske jezike i književnost				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	DIDAKTIKA				
Šifra/kod	FIL PED 304	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	VI; ljetni	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	U skladu s Nastavnim planom i programom.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Sandra Bjelan			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	viši. asist. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 0 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog kolegija <i>Didaktika</i> studenti će biti upoznati s predmetom, značenjem i različitim određenjima didaktike kao znanstvene discipline, te njenom osnovnom terminologijom. Nudi se uvid u historijski razvoj didaktičke misli, te upoznaje s raznovrsnim teorijskim pristupima didaktičkim problemima. Studentima će biti ponuđeni sadržaji o didaktičkim teorijama, karakteristikama didaktičkih sistema, faktorima nastavnog procesa i njihovom međusobnom djelovanju, etapama nastavnog procesa, modalitetima kurikuluma, oblicima, metodama i tehnikama nastavnog rada, materijalno-tehničkoj bazi nastave, te osnovnim dokimološkim pretpostavkama, specifičnostima i postupcima u nastavnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s fundamentalnim problemima didaktičke teorije, te suvremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi. Specifični cilj je osposobiti studente za planiranje, realizaciju i evaluaciju nastave usmjerene na učenika i ishode učenja uz primjenu optimalnih oblika, metoda i tehnika nastavnog rada, te upotrebu adekvatnih didaktičkih sredstava i nastavne tehnologije. Osnažiti studente za dizajniranje okruženja koje potiče proces učenja, te poticati studente na čitanje znanstvenih i stručnih tekstova, istraživanje didaktičkih problema, primjenu rezultata istraživanja u neposrednoj nastavnoj praksi i kompetentno sudjelovanje u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.				

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u stanju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. definirati osnovne didaktičke pojmove, 2. analizirati karakteristike i položaj faktora nastavnog procesa, 3. demonstrirati upotrebu nastavnih oblika, metoda i tehnika u konkretnim nastavnim situacijama, 4. argumentirano primijeniti različita nastavna sredstva i materijale za aktivno podučavanje i učenje, 5. kreirati algoritam korištenja udžbenika, 6. pripemiti različit materijal za procjenu učeničkog postignuća prilagođen razvojnoj fazi i mogućnostima učenika, 7. podržavati podučavanje usmjereno na učenika, 8. povezivati rezultate vrednovanja nastavnog rada s planiranjem osobnog cjeloživotnog učenja i podizanja kvalitete pedagoško-didaktičkih kompetencija.
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s obavezama i očekivanjima u okviru nastavnog predmeta
2.	Određenje, predmet i zadaci didaktike; temeljni didaktički pojmovi Historijski razvoj didaktičke misli
3.	Nastavni proces: određenje, karakteristike, struktura i etape
4.	Učenik/student kao faktor nastavnog procesa
5.	Karakteristike nastavničkog poziva i kompetencije nastavnika u nastavnom procesu
6.	Modaliteti kurikulumu, ciljevi podučavanja i ishodi učenja u nastavnom procesu
7.	Odabrane didaktičke teorije i nastavni sistemi
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Oblici organizacije i realizacije nastave
10.	Pojam, klasifikacija i specifičnosti metoda nastavnog rada
11.	Tehnike podučavanja za aktivno učenje
12.	Nastavna tehnologija: didaktički mediji i nastavni objekti, sredstva i pomagala
13.	Dokimologija i vrednovanje učeničkog postignuća
14.	Zakovitosti u didaktici, principi i pravila nastave usmjerene na učenika

15.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada u semestru
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
I TERMIN	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
II TERMIN	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja podučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, rada u paru i individualnog oblika rada uz individualizaciju procesa i pristupa. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne metode uz praktični rad i primjenu kreativnih RWCT tehnika. S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, interaktivni, praktični i samostalni rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="432 1016 1422 1357"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Didaktički praktikum</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50 bodova</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Navedene aktivnosti su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didaktički praktikum je individualna obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Upute za realizaciju ove aktivnosti studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu, teme/zadatke kontinuirano u toku semestra realizirati i Didaktički praktikum predati najkasnije u 14. sedmici nastave. Aktivnost se boduje maksimalno s 25 bodova. • Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja studenata. Na polusemestralnom ispitu student može osvojiti maksimalno 25 bodova. Ova aktivnost nije eliminatorna. • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 50 bodova. Završni ispit je eliminatoran. 	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%	2.	Polusemestralni ispit	25 bodova	25%	3.	Završni ispit	50 bodova	50%	Ukupno:		100 bodova	100%
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%																		
2.	Polusemestralni ispit	25 bodova	25%																		
3.	Završni ispit	50 bodova	50%																		
Ukupno:		100 bodova	100%																		

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. Sarajevo: DES Bognar, L. i Matijević, M. (2002). <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga Vilotijević, M. (1999). <i>Didaktika 1 2 3</i>. Beograd Filipović, N. (1981 ili 1988). <i>Didaktika 1</i>. Sarajevo: Svjetlost Kiper, H. i Mischke, W. (2008). <i>Uvod u opću didaktiku</i>. Zagreb: Educa. Mattes, W. (2007). <i>Rutinski planirati – učinkovito poučavati</i>. Zagreb: Naklada Ljevak Kafedžić, L. i Bjelan-Guska, S. (2015). <i>Primjer vršnjačkog ocjenjivanja u visokoškolskoj nastavi</i>. u Zbornik radova International konferencije EDUvision 2015 „Modern Approaches to Teaching Coming Generation”, Ljubljana: EDUvision. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/800014.Zbornik_prispevkov_EDUvision_2015.pdf <p><i>Dodatna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Matijević, M. (ur) (2017). <i>Nastava i škola za net-generacije</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu Jensen, E. (2003). <i>Super nastava (nastavna strategija za kvalitetnu školu i uspješno učenje)</i>. Zagreb: Educa Matijević, M. (2005). <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>. Jasterbarsko: Naklada Slap Meyer, H. (2002). <i>Didaktika razredne kvake</i>. Zagreb: Educa. Gojkov, G. (1995). <i>Kognitivni stil u didaktici</i>. Vršac: Sloboda Klafki, W. i drugi (1994). <i>Didaktičke teorije</i>. Zagreb: Educa Kiryacou, C. (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa Materijali s nastave
Napomene	-

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju					
Studijski program	<i>Pedagogija i Specijalna pedagogija</i>					
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	DIDAKTIKA 1					
Šifra/kod	FIL PED 311	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6	
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	V; zimski	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta.					
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik					
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Sandra Bjelan			Termin konsultacija	Prema rasporedu
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142				
Saradnik	Ime i prezime	v. asist. Amina Smajović, MA			Termin konsultacija	Prema rasporedu
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba; smajovic.amina@outlook.com Telefon: 033 253 139				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2		seminar: 0	vježbe: 3		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog kolegija <i>Didaktika 1</i> studenti će biti upoznati s predmetom, značajem i različitim određenjima didaktike kao znanstvene discipline, te njenom osnovnom terminologijom. Nudi se uvid u historijski razvoj didaktičke misli, te upoznaje s raznovrsnim teorijskim pristupima didaktičkim problemima. Studentima će biti ponuđeni sadržaji o didaktičkim teorijama, karakteristikama nastavnih sistema, faktorima nastavnog procesa i njihovom međusobnom djelovanju.					
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je proučavanje i istraživanje fundamentalnih problema didaktičke teorije i odgojno-obrazovne prakse; upoznavanje studenata sa suvremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi; omogućavanje razumijevanja didaktičkih spoznaja, te osposobljavanje za kompetentno sudjelovanje u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.					
Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. definirati osnovne didaktičke pojmove, 2. usporediti karakteristike različitih razdoblja u kontekstu historijskog razvoja didaktičke misli, 3. objasniti faktore nastavnog procesa, 4. razlikovati nastavne sisteme, 					

	<ol style="list-style-type: none"> 5. analizirati položaj učenika u nastavnom procesu, 6. povezati karakteristike i kompetencije nastavnika s kvalitetom nastavnog procesa, 7. kritički raspravljati o didaktičkim teorijama, 8. kreirati prijedloge optimalne realizacije nastavnog procesa na temelju praćenja i istraživanja didaktičkih pitanja u neposrednoj nastavnoj praksi.
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Prijem i upoznavanje sa studentima, načinom rada i očekivanjima
2.	Mjesto i položaj didaktike u sustavu znanstvenih disciplina, predmet i zadaci didaktike
3.	Historijski razvoj didaktičke misli
4.	Nastavni proces: određenje, karakteristike i etape
5.	Ciljevi podučavanja i ishodi učenja u nastavnom procesu
6.	Učenik/student u nastavnom procesu
7.	Nastavnik u nastavnom procesu
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Nastavni sadržaj kao faktor nastavnog procesa
10.	Nastavni sistemi
11.	Nastavni sistemi
12.	Didaktička teorija i didaktička metateorija
13.	Didaktičke teorije: W. Klafki i W. Schulz
14.	Didaktičke teorije: R. Winkel, C. Moller i J. Bruner Konstruktivistička teorija nastave
15.	Sistematizacija gradiva, evaluacija rada u semestru i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

I termin	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
II termin	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja poučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, individualnog i individualiziranog oblika rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz praktični rad (realizaciju aktivnosti i posjeta u osnovnim i srednjim školama). S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, grupni i individualni te praktični rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa na vježbama u ovom semestru.</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="451 926 1430 1255"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Didaktička kutija</td> <td>10 bodova</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacij</td> <td>10 bodova</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Kolokvij</td> <td>15 bodova</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>20 bodova</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45 bodova</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Navedene aktivnosti od red. broja 1 do 4 su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vježba Didaktička kutija je individualna obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Upute za realizaciju ove aktivnosti studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu i predati je u 13. sedmici nastave. Vježba se boduje maksimalno s 10 bodova. • Prezentacija je obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Prezentacije će biti realizirane u okviru vježbi iz nastavnog predmeta. Teme, način realizacije i termini prezentiranja bit će dogovoreni s na prvom nastavnom susretu. Boduje se maksimalno s 10 bodova. • Kolokvij je obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Realizacija ove nastavne aktivnosti podrazumijeva čitanje dvije 	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Didaktička kutija	10 bodova	10%	2.	Prezentacij	10 bodova	10%	3.	Kolokvij	15 bodova	15%	4.	Polusemestralni ispit	20 bodova	20%	5.	Završni ispit	45 bodova	45%	Ukupno:		100 bodova	100%
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Didaktička kutija	10 bodova	10%																										
2.	Prezentacij	10 bodova	10%																										
3.	Kolokvij	15 bodova	15%																										
4.	Polusemestralni ispit	20 bodova	20%																										
5.	Završni ispit	45 bodova	45%																										
Ukupno:		100 bodova	100%																										

	<p>knjige iz proširene literature i jednog znanstvenog ili stručnog rada/rasprave. Kolokvij se realizira u 11. sedmici nastave i boduje maksimalno s 15 bodova, a o načinu realizacije studenti će bit blagovremeno obaviješteni.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za polusemestralnu provjeru znanja studenata. Na polusemestralnom ispitu student može ostvariti maksimalno 20 bodova. Ova aktivnost nije eliminatorna. • Završni ispit je obavezna aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može ostvariti maksimalno 45 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muminović, H. (2013), <i>Osnovi didaktike</i>, Sarajevo: DES 2. Vilotijević, M. (1999), <i>Didaktika 1 2 3</i>, Beograd 3. Bognar, L. i Matijević, M. (2002), <i>Didaktika</i>, Zagreb: Školska knjiga 4. Kiper, H. i Mischke, W. (2008), <i>Uvod u opću didaktiku</i>, Zagreb: Educa. 5. Jelavić, F. (1998), <i>Didaktika</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap 6. Filipović, N. (1981. ili 1988.), <i>Didaktika 1</i>, Sarajevo: Svjetlost 7. Materijali s nastave <p><i>Dodatna i preporučena literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mušanović, M. (2012), <i>Konstruktivistička teorija i obrazovni proces</i> 2. Cindrić, M., Miljković, D., Strugar, V. (2010), <i>Didaktika i kurikulum</i>, Zagreb: IEP-D2 3. Gojkov, G. (2008), <i>Didaktika darovitih</i>, Vršac, Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje; Internet izvor: http://www.uskolavrsac.edu.rs/KnjigeGG/G%20Gojkov%20Didaktika%20Odarovitih%20r.pdf 4. Gojkov, G. (1995), <i>Kognitivni stil u didaktici</i>, Vršac: Sloboda 5. Kiryacou, C. (1995), <i>Temeljna nastavna umijeća</i>, Zagreb: Educa 6. Klafki, W. i drugi (1994), <i>Didaktičke teorije</i>, Zagreb: Educa 7. Marsh, J. C. (1994), <i>Kurikulum</i>, Zagreb: Educa 8. Mail, A. (1966), <i>Kreativnost u nastavi</i>, Sarajevo: Svjetlost

Napomene

Tokom V semestra, studenti će u okviru nastavnog predmeta *Didaktika 1* realizirati *Praktičnu nastavu* u ukupnom opterećenju od 1 ECTS.

Praktična nastava predstavlja vrlo značajan dio pripreme i osposobljavanja studenata za obavljanje poslova definiranih Nastavnim planom i programom. O načinu realizacije *Praktične nastave* studenti će biti blagovremeno informirani.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Studijski program	<i>Pedagogija i Specijalna pedagogija</i>				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	DIDAKTIKA 2				
Šifra/kod	FIL PED 312	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	ljetni; VI	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	U skladu s Nastavnim planom i programom.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Sandra Bjelan			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	v. asist. Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba; smajovic.amina@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 1 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog kolegija <i>Didaktika 2</i> , a nakon realiziranih sadržaja iz nastavnog kolegija <i>Didaktika 1</i> , studenti će biti upoznati sa sadržajima iz oblasti podučavanja i učenja u nastavi; planiranja i programiranja u nastavi; organizacije procesa podučavanja i učenja; oblika, metoda i tehnika nastavnog rada, te nastavnih sredstava i nastavnih pomagala; pripremom za realizaciju nastavnog sata i didaktičku refleksiju. Studenti će biti upoznati i sa specifičnostima dokimoloških procesa, te metodologijom didaktičkih istraživanja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je proučavanje i istraživanje fundamentalnih problema didaktičke teorije i odgojno-obrazovne nastavne prakse. Osnovni zadaci su: temeljito ovladavanje fundamentalnim sadržajima didaktike, osposobljavanje za uočavanje i procjenjivanje didaktičkih problema, ovladavanje oblicima i metodama nastavnog rada, osposobljavanje za čitanje znanstvenih i stručnih tekstova, kontinuirano praćenje didaktičke teorije, istraživanje didaktičkih problema i primjena rezultata istraživanja za unapređenje nastavne prakse.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u stanju:				

	<ol style="list-style-type: none"> 1. definirati osnovne didaktičke pojmove, 2. usporediti karakteristike različitih oblika nastavnog rada, 3. samostalno kreirati pripremu za nastavni sat, 4. demonstrirati upotrebu nastavnih metoda i tehnika u konkretnim nastavnim situacijama/nastavnim satima, 5. argumentirano primijeniti različita nastavna sredstva i pomagala, 6. kreirati algoritam korištenja udžbenika, 7. pripremiti materijal za procjenu učeničkog postignuća, 8. kreirati prijedloge optimalne realizacije nastavnog procesa na temelju praćenja i istraživanja didaktičkih pitanja u neposrednoj nastavnoj praksi.
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s obavezama i očekivanjima u okviru nastavnog predmeta
2.	Zakovitosti u didaktici, principi i pravila nastave
3.	Odabrane neurodidaktičke teme
4.	Temeljna nastavna umijeća: planiranje i programiranje u nastavi
5.	Artikulacija nastavnog sata i konstruktivno povezivanje elemenata
6.	Oblici organizacije i realizacije nastave
7.	Pojam, klasifikacija i specifičnosti metoda nastavnog rada
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Tehnike podučavanja za aktivno učenje
10.	Nastavna tehnologija: didaktički mediji i nastavni objekti, sredstva i pomagala
11.	Uloga školskog pedagoga u praćenju i unapređenju nastavnog rada
12.	Dokimologija i vrednovanje učeničkog postignuća
13.	Visokoškolska didaktika: specifičnosti i izazovi
14.	Metodologija didaktičkog istraživanja
15.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada u semestru

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
I TERMIN	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
II TERMIN	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, seminar i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja podučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, rada u paru i individualnog oblika rada uz individualizaciju procesa i pristupa. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz praktični rad (realizaciju aktivnosti i posjeta u osnovnim i srednjim školama) uz primjenu kreativnih RWCT tehnika. S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, interaktivni i praktični rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="432 1061 1422 1395"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Izvještaj</td> <td>15 bodova</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Didaktički praktikum</td> <td>20 bodova</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>20 bodova</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45 bodova</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Navedene aktivnosti od red. broja 1 do 3 su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izvještaj o posjeti instituciji je individualna obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Studenti će u toku semestra napisati izvještaj nakon posjete instituciji koja će biti realizirana u okviru nastavnih aktivnosti i realizirati pripadajući zadatak. Upute o realizaciji ove aktivnosti studenti će dobiti blagovremeno. Izvještaj je potrebno predati u 13. sedmici nastave. Ova aktivnost boduje se maksimalno s 15 bodova. • Didaktički praktikum je individualna obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju. Praktikum sadrži 10 različitih primjera razrađenih nastavnih priprema (različit uzrast i različiti nastavni predmeti u osnovnoj i srednjoj školi) i 2 samostalno napisane 	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Izvještaj	15 bodova	15%	2.	Didaktički praktikum	20 bodova	20%	3.	Polusemestralni ispit	20 bodova	20%	4.	Završni ispit	45 bodova	45%	Ukupno:		100 bodova	100%
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Izvještaj	15 bodova	15%																						
2.	Didaktički praktikum	20 bodova	20%																						
3.	Polusemestralni ispit	20 bodova	20%																						
4.	Završni ispit	45 bodova	45%																						
Ukupno:		100 bodova	100%																						

	<p>nastavne pripreme (za osnovnu školu i za srednju školu). Detaljne upute bit će date na prvom nastavnom susretu. Didaktički praktikum je potrebno predati u 15. sedmici nastave. Ova aktivnost boduje se maksimalno s 20 bodova.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za polusemestralnu provjeru znanja studenata. Na polusemestralnom ispitu student može osvojiti maksimalno 20 bodova. Ova aktivnost nije eliminatorna. • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 45 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>

<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. Sarajevo: DES 2. Filipović, N. (1981 ili 1988). <i>Didaktika 1</i>. Sarajevo: Svjetlost 3. Bognar, L. i Matijević, M. (2002). <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga 4. Vilotijević, M. (1999). <i>Didaktika 3</i>. Beograd. 5. Kiper, H. i Mischke, W. (2008). <i>Uvod u opću didaktiku</i>. Zagreb: Educa. 6. Mattes, W. (2007). <i>Rutinski planirati – učinkovito poučavati</i>. Zagreb: Naklada Ljevak 7. Bjelan-Guska, S. i Manko, A. (2020). <i>Okruženje koje podstiče individualizirano učenje</i>. Modul 3. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu 8. Šušnjara, S; Bjelan-Guska, S; Kafedžić, L; Dedić Bukvić, E. I Dizdar, S. (2019). <i>Priručnik za visokoškolsku nastavu</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu; Način pristupa (URL): http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/Prirucnik-za-visokoskolsku-nastavu.pdf 9. Bjelan-Guska, S; Buzuk, E; Katavić, I; Klepić D. (2017). <i>Izazovi savjetodavnog rada školskog pedagoga s nastavnicima u funkciji unaprjeđenja kvalitete nastavnog procesa</i>. u <i>Suvremeni izazovi u radu (školskog) pedagoga – zbornik u čast Stjepana Staničića</i> ur. Marko Turk, Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci 10. Kafedžić, L. i Bjelan-Guska, S. (2015). <i>Primjer vršnjačkog ocjenjivanja u visokoškolskoj nastavi</i>. u <i>Zbornik radova International conferenece</i>
-------------------	---

	<p>EDUvision 2015 „Modern Approaches to Teaching Coming Generation”, Ljubljana: EDUvision. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/800014.Zbornik_prispevkov_EDUvision_2015.pdf</p>
	<p><i>Dodatna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matijević, M. (ur) (2017). <i>Nastava i škola za net-generacije</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 2. Desforges, C. (2001). <i>Uspješno učenje i poučavanje</i>. Educa: Zagreb 3. Jensen, E. (2003). <i>Super nastava (nastavna strategija za kvalitetnu školu i uspješno učenje)</i>. Zagreb: Educa 4. Matijević, M. (2005). <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb 5. Grgin, T. (1987). <i>Školska dokimologija</i>. Školska knjiga: Zagreb 6. Meyer, H. (2002). <i>Didaktika razredne kvake</i>. Zagreb: Educa. 7. Muminović, H. (2000). <i>Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi</i>. Sarajevo: DES 8. Kiryacou, C. (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa 9. Časopisi i pedagoška periodika 10. Materijali s nastave
<p>Napomene</p>	<p>Tokom VI semestra, studenti će u okviru nastavnog predmeta <i>Didaktika 2</i> realizirati <i>Praktičnu nastavu</i> u ukupnom opterećenju od 2 ECTS (smjer Pedagogija) i 1 ECTS (smjer Specijalna pedagogija).</p> <p>Praktična nastava predstavlja vrlo značajan dio pripreme i osposobljavanja studenata za obavljanje poslova definiranih Nastavnim planom i programom. O načinu realizacije <i>Praktične nastave</i> studenti će biti blagovremeno informirani.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Studijski program	<i>Pedagogija i Specijalna pedagogija</i>				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	INTRAOBITELJSKA DINAMIKA				
Šifra/kod	FILPED 242	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	IV; ljetni	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Prema odrednicama Nastavnog plana i programa				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. Sandra Bjelan			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-	Termin konsultacija	-	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog predmeta <i>Intraobiteljska dinamika</i> studentima će biti ponuđeni sadržaji o roditeljstvu i savremenim izazovima; intraobiteljskoj odgojnoj atmosferi, komunikaciji i odgojnim stilovima; individualnom razvojnom ciklusu djeteta; obitelji kao afektivnom, socijalnom i kulturnom miljeu; ulogama majke u odgoju (rani attachment) i oca u odgoju; siblingu, uticaju braće i sestara i drugih srodnika u odgoju u obitelji; različitim mjerenjima obiteljske funkcionalnosti/disfunkcionalnosti; savjetodavnom radu namijenjenom unapređivanju obiteljskih odnosa i odgoja djece; uključivanju obitelji u aktivnosti odgojno-obrazovnih ustanova; te partnerstvu obitelji, odgojno-obrazovnih ustanova i institucija lokalne zajednice.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Nakon što su ovladali osnovama obiteljske pedagogije, najnovijim naučnim saznanjima i stavovima u ovoj oblasti, studenti će biti upoznati s mogućnostima djelovanja kroz različite aktivnosti da prate i procjenjuju obiteljske situacije; da u skladu s tim organiziraju vlastiti odgojno-obrazovni rad; da pomažu roditeljima u kvalitetnijem organiziranju i prakticiranju obiteljskog odgoja; da uspješno organiziraju savjetodavni rad s roditeljima, djecom, kao i s obiteljima u cjelini; da primjenjuju metodologiju istraživanja obitelji i obiteljskog odgoja, te da daju svoj doprinos u obogaćivanju ove znanstvene pedagoške discipline.				

Ishodi učenja	<p>Studenti će nakon odslušanog nastavnog predmeta moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. objasniti važnost roditeljskog razumijevanja individualnog razvojnog ciklusa djeteta u kontekstu obiteljskog odgoja, 2. primijeniti sistemsku ekološku teoriju u sagledavanju specifičnosti svake obitelji, 3. poštivati tradiciju, običaje, karakteristike i specifičnosti svake obitelji, 4. podržati argumentima stajalište da funkcionalnost obitelji ne ovisi o broju članova, 5. osmisliti aktivnosti savjetodavnog djelovanja za roditelje o razvijanju (samo)discipline kod djeteta, 6. kritički promišljati o važnosti permanentne izobrazbe za roditeljstvo, 7. argumentirati važnost jedinstvenog uticaja majke i oca na razvoj djeteta, 8. kreirati program razvoja partnerstva obitelji i odgojno-obrazovne institucije, 9. kompilirati osobna iskustva iz obitelji orijentacije.
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenata sa obavezama i očekivanjima u okviru predmeta
2.	Intraobiteljska dinamika: osnovna polazišta
3.	Razumijevanje individualnog razvojnog ciklusa djeteta u kontekstu obiteljskog odgoja
4.	Roditelji i roditeljstvo: izazovi u suvremenom društvu
5.	Roditelji i roditeljstvo: pedagoška kultura i razvijanje discipline
6.	Jedinstvenost uticaja majke na razvoj djeteta
7.	Jedinstvenost uticaja oca na razvoj djeteta
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Uticaj sibringa u obitelji
10.	Drugi odrasli u obitelji
11.	Koordinate intraobiteljske dinamike
12.	Uticaj obiteljskih varijabli na izvanobiteljski uspjeh djeteta

13.	Osnovna polazišta u izgrađivanju partnerstva škole i obitelji
14.	Institucionalna podrška obiteljskom odgoju – mehanizmi u zajednici
15.	Sistematizacija sadržaja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
I TERMIN	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
II TERMIN	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Način realizacije nastavnog procesa (predavanja, seminara i vježbi) u skladu je s prirodom sadržaja poučavanja i učenja, strukturom i obimom nastavne jedinice. Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz kreativnu upotrebu RWCT tehnika poučavanja i učenja.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 1165 1437 1381"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prezentacija</td> <td>20 bodova</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit: portfolij</td> <td>30 bodova</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50 bodova</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentacija je obavezna predispitna aktivnost za sve studente. Boduje se s 20 bodova maksimalno. Prezentacije će biti realizirane u okviru vježbi iz nastavnog predmeta. Teme, način realizacije i termini prezentiranja bit će dogovoreni na prvom nastavnom susretu. • Polusemestralni ispit je obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Polusemestralni ispit se realizira u formi portfolija i boduje se s 30 bodova maksimalno. Teme za kreiranje portfolija studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu. Polusemestralni ispit, u formi portfolija, studenti predaju u sedmici predviđenoj za polusemestralnu 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prezentacija	20 bodova	20%	2.	Polusemestralni ispit: portfolij	30 bodova	30%	3.	Završni ispit	50 bodova	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prezentacija	20 bodova	20%																		
2.	Polusemestralni ispit: portfolij	30 bodova	30%																		
3.	Završni ispit	50 bodova	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		

	<p>provjeru znanja tj. u 8. sedmici nastave.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 50 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pašalić-Kreso, A. (2012), <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet 2. Hrestomatija* <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kafedžić, L; Bjelan-Guska, S; Kapetanović, A. i Perković. M. (2019), <i>Odgajam jer znam - priručnik za roditelje djece predškolskog uzrasta</i>, Sarajevo: DUGA 2. Gordon, T. (1997), <i>Umeće roditeljstva - kako podizati odgovornu decu</i>, Beograd: Kreativni centar 3. Covey, S. R. (1998), <i>7 navika uspješnih obitelji</i>, Zagreb: Mozaik knjiga 4. Brott, A. A. (1998), <i>Kako biti tata</i>, Zagreb: Mozaik knjiga 5. Ginott, Haim G. (2005), <i>Između roditelja i djeteta</i>, Zagreb: Ostvarenje 6. Rangelov-Jusović, R. (2007), <i>Od saradnje ka partnerstvu - Kako izgraditi partnerske odnose između vrtića, škole i porodice</i>, Priručnik za odgajatelje i nastavnike, Sarajevo: COI Step By Step 7. Draganović, S. i Šeta, Đ. (2012), <i>I otac odgaja</i>, Sarajevo: Dobra knjiga 8. Tufekčić, A. (2012), <i>Osnove etnopedagogije</i>, Sarajevo: Dobra knjiga 9. Zuković, S. (2012), <i>Porodica kao sistem-funkcionalnost i resursi osnaživanja</i>, Novi Sad: Pedagoško društvo Vojvodine 10. Alić, A. (2012), <i>Struktura i dinamika obiteljske kulture</i>, Sarajevo: CNS
Napomene	<p>* Odabrana poglavlja iz dodatne literature dostupna su u Hrestomatiji pripremljenoj za potrebe studenata u ljetnom semestru.</p> <p>** Sa programom Praktične nastave, a u skladu s odredbama <i>Nastavnog plana i programa</i>, studenti će biti blagovremeno informirani.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ODGOJ ZA GRAĐANSKE KOMPETENCIJE				
Šifra/kod	FIL PED 153	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	I; zimski	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Sandra Bjelan			Prema rasporedu konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142		Termin konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	-			Termin konsultacija
	Kontakt podaci	-		-	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1		seminar: 0	vježbe: 1	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija <i>Odgoj za građanske kompetencije</i> naglasak će biti na mogućnostima odgoja za građansku kompetenciju, te promoviranja razvoja kod različitih subjekata. Razvijati samosvijest i samopouzdanje uz poštovanje drugih i drugačijih kao polazište aktivnog i odgovornog građanstva; poticati razvoj etičkih stavova i ponašanja, osobito usvajanje vrijednosti nezavisnosti, pravednosti, solidarnosti, mirotvorstva, nepotkupljivosti, poštovanja svojega i tuđeg rada te osobne angažiranosti za dobrobit drugih, razumijevanje kodeksa ponašanja i običaja u različitim okruženjima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima iz ljudskih prava, te o važnosti građanske kompetencije, koja pojedincu osigurava uspješno ispunjavanje njegove priznate uloge subjekta odlučivanja u demokratskom društvu.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog nastavnog predmeta moći: <ol style="list-style-type: none">1. definirati temeljne pojmove iz područja ljudskih prava i građanskih kompetencija,2. argumentirati da se ljudska prava odnose na sve ljude pojedinačno kao pripadnike ljudskog roda bez obzira na karakteristike,3. objasniti važnost komunikacije za građansko djelovanje,4. navesti primjere djelovanja u mikrozajednici,5. kritički se odnositi prema nasilnim postupcima,6. pokazivati opredjeljenje za mir, nenasilnim i konstruktivnim rješenjima društvenih i drugih problema i sukoba na svim razinama.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Prijem i upoznavanje sa studentima, načinom rada i očekivanjima
2.	Njegovanje vrijednosti u odgojnom procesu
3.	Razvijanje kritičkog mišljenja i odgovorno građanstvo
4.	Odgoj za ljudska prava
5.	Zakonska regulativa kojom se osiguravaju ljudska prava
6.	Građanska kompetencija: elementi i dimenzije
7.	Odgoj za mir i nenasilno rješavanje sukoba
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Odgoj za sprečavanje predrasuda i diskriminacije
10.	Odgoj za održivi razvoj
11.	Razvoj građanskih vještina kroz volontiranje
12.	Participativne metode i oblici rada s nastavnicima i učenicima
13.	Prezentacija istraživačkih zadataka
14.	Prezentacija istraživačkih zadataka
15.	Sistematizacija gradiva, evaluacija rada u semestru i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
I termin	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
II termin	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Način realizacije nastavnog procesa (predavanja i vježbi) u skladu je s prirodom sadržaja poučavanja i učenja, strukturom i obimom nastavne jedinice. Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz upotrebu RWCT tehnika poučavanja i učenja.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="451 573 1430 789"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pojmovnik</td> <td>20 bodova</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Istraživački rad</td> <td>40 bodova</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40 bodova</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmovnik je obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Pojmovnik treba sadržavati 20 relevantnih pojmova iz najmanje dva izvora. Boduje se maksimalno s 20 bodova. • Istraživački rad je obavezna predispitna individualna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). O temi i načinu realizacije ovog zadatka studenti će biti obaviješteni na prvom nastavnom susretu. Presentacija istraživačkih zadataka se realizira u 13. i 14. sedmici nastave i boduje maksimalno s 40 bodova. • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 40 bodova. Završni ispit je eliminatoran. 	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pojmovnik	20 bodova	20%	2.	Istraživački rad	40 bodova	40%	3.	Završni ispit	40 bodova	40%	Ukupno:		100 bodova	100%
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Pojmovnik	20 bodova	20%																		
2.	Istraživački rad	40 bodova	40%																		
3.	Završni ispit	40 bodova	40%																		
Ukupno:		100 bodova	100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				

Literatura	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Šalaj, B. i sar (2014), <i>Priručnik za nastavnike: Pomoć u provedbi građanskog odgoja i obrazovanja</i>, Zagreb: Centar za mirovne studije/Mreža mladih Hrvatske2. Nemet Brust, M. (2014), <i>Građanske kompetencije u europskim i hrvatskim dokumentima</i>; Andragoški glasnik Vol. 18, br. 1, 2014, str. 25 -37 <p>Dopunska:</p> <ul style="list-style-type: none">- Materijali s nastave
Napomene	-

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Odsjek na kojem se realizira kolegij	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	DIDAKTIKA				
Šifra/kod	FIL PED 304	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	VI; ljetni	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	U skladu s Nastavnim planom i programom.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Sandra Bjelan			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	viši. asist. Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.karic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 109	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 0 vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog kolegija <i>Didaktika</i> studenti će biti upoznati s predmetom, značenjem i različitim određenjima didaktike kao znanstvene discipline, te njenom osnovnom terminologijom. Nudi se uvid u historijski razvoj didaktičke misli, te upoznaje s raznovrsnim teorijskim pristupima didaktičkim problemima. Studentima će biti ponuđeni sadržaji o didaktičkim teorijama, karakteristikama didaktičkih sistema, faktorima nastavnog procesa i njihovom međusobnom djelovanju, etapama nastavnog procesa, modalitetima kurikuluma, oblicima, metodama i tehnikama nastavnog rada, materijalno-tehničkoj bazi nastave, te osnovnim dokimološkim pretpostavkama, specifičnostima i postupcima u nastavnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s fundamentalnim problemima didaktičke teorije, te suvremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi. Specifični cilj je osposobiti studente za planiranje, realizaciju i evaluaciju nastave usmjerene na učenika i ishode učenja uz primjenu optimalnih oblika, metoda i tehnika nastavnog rada, te upotrebu adekvatnih didaktičkih sredstava i nastavne tehnologije. Osnažiti studente za dizajniranje okruženja koje potiče proces učenja, te poticati studente na čitanje znanstvenih i stručnih tekstova, istraživanje didaktičkih problema, primjenu rezultata istraživanja u neposrednoj nastavnoj praksi i kompetentno sudjelovanje u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.				

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u stanju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. definirati osnovne didaktičke pojmove, 2. analizirati karakteristike i položaj faktora nastavnog procesa, 3. demonstrirati upotrebu nastavnih oblika, metoda i tehnika u konkretnim nastavnim situacijama, 4. argumentirano primijeniti različita nastavna sredstva i materijale za aktivno podučavanje i učenje, 5. kreirati algoritam korištenja udžbenika, 6. pripremiti različit materijal za procjenu učeničkog postignuća prilagođen razvojnoj fazi i mogućnostima učenika, 7. podržavati podučavanje usmjereno na učenika, 8. povezivati rezultate vrednovanja nastavnog rada s planiranjem osobnog cjeloživotnog učenja i podizanja kvalitete pedagoško-didaktičkih kompetencija.
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s obavezama i očekivanjima u okviru nastavnog predmeta
2.	Određenje, predmet i zadaci didaktike; temeljni didaktički pojmovi Historijski razvoj didaktičke misli
3.	Nastavni proces: određenje, karakteristike, struktura i etape
4.	Učenik/student kao faktor nastavnog procesa
5.	Karakteristike nastavničkog poziva i kompetencije nastavnika u nastavnom procesu
6.	Modaliteti kurikuluma, ciljevi podučavanja i ishodi učenja u nastavnom procesu
7.	Odabrane didaktičke teorije i nastavni sistemi
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Oblici organizacije i realizacije nastave
10.	Pojam, klasifikacija i specifičnosti metoda nastavnog rada
11.	Tehnike podučavanja za aktivno učenje
12.	Nastavna tehnologija: didaktički mediji i nastavni objekti, sredstva i pomagala
13.	Dokimologija i vrednovanje učeničkog postignuća

14.	Zakovitosti u didaktici, principi i pravila nastave usmjerene na učenika
15.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada u semestru
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
I TERMIN	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
II TERMIN	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja podučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, rada u paru i individualnog oblika rada uz individualizaciju procesa i pristupa. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne metode uz praktični rad i primjenu kreativnih RWCT tehnika. S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, interaktivni, praktični i samostalni rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="432 1128 1422 1464"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Didaktički praktikum</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit - prezentacija</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50 bodova</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Navedene aktivnosti su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didaktički praktikum je individualna obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Upute za realizaciju ove aktivnosti studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu, teme/zadatke kontinuirano u toku semestra realizirati i Didaktički praktikum predati najkasnije u 14. sedmici nastave. Aktivnost se boduje maksimalno s 25 bodova. • Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u formi prezentacije u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja studenata. O temi prezentacije studenti će se blagovremeno dogovoriti s predmetnim nastavnikom. Na 	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%	2.	Polusemestralni ispit - prezentacija	25 bodova	25%	3.	Završni ispit	50 bodova	50%	Ukupno:		100 bodova	100%
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%																		
2.	Polusemestralni ispit - prezentacija	25 bodova	25%																		
3.	Završni ispit	50 bodova	50%																		
Ukupno:		100 bodova	100%																		

	<p>polusestrialnom ispitu student može osvojiti maksimalno 25 bodova. Ova aktivnost nije eliminatorna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 50 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. Sarajevo: DES 2. Bognar, L. i Matijević, M. (2002). <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga 3. Vilotijević, M. (1999). <i>Didaktika 1 2 3</i>. Beograd 4. Filipović, N. (1981 ili 1988). <i>Didaktika I</i>. Sarajevo: Svjetlost 5. Kiper, H. i Mischke, W. (2008). <i>Uvod u opću didaktiku</i>. Zagreb: Educa. 6. Mattes, W. (2007). <i>Rutinski planirati – učinkovito poučavati</i>. Zagreb: Naklada Ljevak 7. Kafedžić, L. i Bjelan-Guska, S. (2015). <i>Primjer vršnjačkog ocjenjivanja u visokoškolskoj nastavi</i>. u Zbornik radova International konferencije EDUvision 2015 „Modern Approaches to Teaching Coming Generation”, Ljubljana: EDUvision. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/800014.Zbornik_prispevkov_EDUvision_2015.pdf <p><i>Dodatna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matijević, M. (ur) (2017). <i>Nastava i škola za net-generacije</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 2. Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu 3. Jensen, E. (2003). <i>Super nastava (nastavna strategija za kvalitetnu školu i uspješno učenje)</i>. Zagreb: Educa 4. Matijević, M. (2005). <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb 5. Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>. Jasterbarsko: Naklada Slap 6. Meyer, H. (2002). <i>Didaktika razredne kvake</i>. Zagreb: Educa. 7. Gojkov, G. (1995). <i>Kognitivni stil u didaktici</i>. Vršac: Sloboda 8. Klafki, W. i drugi (1994). <i>Didaktičke teorije</i>. Zagreb: Educa 9. Kiryacou, C. (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa 10. Materijali s nastave
Napomene	-

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju					
Studijski program	<i>Pedagogija i Specijalna pedagogija</i>					
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	METODIKA VANNASTAVNOG RADA					
Šifra/kod	FIL PED 453	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3	
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	I, zimski	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis kolegija.					
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik					
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Sandra Bjelan			Termin konsultacija	Prema rasporedu
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142				
Saradnik	Ime i prezime	Edina Nikšić Rebihić, MA			Termin konsultacija	Prema rasporedu
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: edina.niksic.rebihić@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 0		vježbe: 1			
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog predmeta <i>Metodika vannastavnog rada</i> , studenti će biti upoznati sa osnovnim pojmovima znanstvene discipline; ciljevima i zadacima vannastavnog rada učenika. Posebna pozornost obratit će se na ulogu pedagoga i nastavnika (promijenjene uloga, zadovoljavanje potreba, pedagoško vođenje kao stvaralački proces, modeli ponašanja); zatim na važnost kreiranja partnerskih odnosa s roditeljima. Studenti će imati priliku realizirati sadržaje koji se odnose na vannastavni rad usmjeren na interesovanja učenika; igru u vannastavnim aktivnostima; planiranje i programiranje vannastavnih aktivnosti; organizaciju, pripremanje i realizaciju vannastavnog rada; oblike, metode i sadržaje vannastavnog rada; vannastavne aktivnosti u oblasti nauke, kulture, umjetnosti i sporta, tehnike i društvenog života u zajednici; školi u prirodi, te načinima evidencije, evaluacije efekata i istraživanje vannastavnog rada.					
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je pedagoško-didaktičko i metodičko osposobljavanje studenata za samostalno istraživanje u području vannastavnih aktivnosti u profesionalnoj djelatnosti pedagoga. Cilj sadržaja koji će se realizirati u okviru nastavnog predmeta <i>Metodika vannastavnog rada</i> je sticanje znanja i razvijanje sposobnosti i vještina za adekvatan izbor i metodičku interpretaciju sadržaja vannastavnih aktivnosti, za otkrivanje i razvijanje učničkih dispozicija.					

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. definirati osnovne pojmove iz oblasti metodike vannastavnog rada, 2. razlikovati okolnosti koje su promijenile ulogu pedagoga i nastavnika u vannastavnim aktivnostima, 3. primijeniti različite tehnike otkrivanja i prepoznavanja učeničkih dispozicija u područjima za koje učenici pokazuju interesovanje i sposobnosti, 4. argumentirati neophodnost povezanosti etapa planiranja, programiranja, realizacije i evaluacije vannastavnog rada, 5. kreirati plan realizacije vannastavne aktivnosti za osnovnoškolski i srednjoškolski uzrast učenika iz određenog područja ljudske djelatnosti, 6. kritički prosuđivati nastavnu praksu tj. načine vođenja evidencije vannastavnih aktivnosti i praćenja razvoja učenika, 7. voditi učenike u vannastavnim aktivnostima u cilju razvijanja inicijativnosti, smisla za samoorganizaciju i samovođenje u kontekstu adekvatnog provođenja slobodnog vremena učenika.
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s načinom rada, obavezama i očekivanjima
2.	Metodika vannastavnog rada kao pedagoška znanstvena disciplina: temeljna polazišta
3.	Slobodno vrijeme kao pedagoška kategorija
4.	Planiranje i programiranje vannastavnog rada: sposobnosti, interesovanja, resursi, izazovi i prilagodba
5.	Planiranje i programiranje vannastavnog rada: oblici, metode i sadržaji rada, interdisciplinarnost u vannastavnom radu
6.	Vannastavne aktivnosti usmjerene na interesovanje učenika: znanstvene, kulturno-umjetničke, sportske, radno-proizvodne i ostale rekreativne aktivnosti
7.	Globalni pristup sadržajima vannastavnih aktivnosti učenika: škola u prirodi
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Obitelj u ekološkoj sistemskoj teoriji: roditelji i slobodno vrijeme učenika, roditelji kao partneri u vannastavnom radu
10.	Pedagog u savjetodavnom radu s učenicima: vođenje, refleksija i supervizija
11.	Pedagog u savjetodavnom radu s nastavnicima: refleksija i supervizija
12.	Evidencija i evaluacija efekata vannastavnih aktivnosti

13.	Metodološka kompleksnost proučavanja vannastavnih aktivnosti - istraživanja u vannastavnim aktivnostima
14.	<i>Festival vannastavnih aktivnosti – izlaganja studenata</i>
15.	Sistematizacija gradiva, evaluacija rada u semestru i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
I termin	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
II termin	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Nastava se realizira putem predavanja, vježbi i samostalnog rada studenata. U nastavi će se primjenjivati metode: usmenog izlaganja (verbalno izlaganje nastavnog sadržaja-predavanje, objašnjavanje, opisivanje), metoda razgovora (pitanja otvorenog tipa, divergentna pitanja, heuristički/istraživački razgovor), metoda rada s tekstom, metoda demonstracije (upotreba materijala za rješavanje određene vrste zadataka, plakati, prezentacije, videozapisi), metoda pismenih radova. Nastava će biti realizirana kombinacijom frontalnog oblika rada, individualnog rada, rada u paru, te grupnog oblika rada zbog podsticanja kooperativnosti-suradnje studenata, razvoja odgovornosti za vlastiti uspjeh i uspjeh ostalih članova grupe, te podsticanja zdravog natjecateljskog duha. Individualizirani rad i pristup bit će realiziran u situacijama koje takav pristup budu zahtijevale.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 1381 1437 1598"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Dnevnik vannastavne aktivnosti</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Istraživački zadatak</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Navedene aktivnosti su obavezne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dnevnik vannastavne aktivnosti je obavezna individualna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Studenti će se u toku semestra aktivno baviti vannastavnom aktivnošću/hobijem prema osobnom izboru i o tome će voditi dnevnik aktivnosti. Elemente i sadržaj Dnevnika 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Dnevnik vannastavne aktivnosti	40	40%	2.	Istraživački zadatak	35	35%	3.	Polusestrialni ispit	25	25%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Dnevnik vannastavne aktivnosti	40	40%																		
2.	Istraživački zadatak	35	35%																		
3.	Polusestrialni ispit	25	25%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		

	<p>dogovoriti će s predmetnim nastavnikom na prvom nastavnom susretu u semestru. Presentacija Dnevnika bit će realizirana u 14. sedmici nastave. Dnevnik se boduje maksimalno s 40 bodova.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Istraživački zadatak je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Studenti će u istraživačkim parovima realizirati istraživački zadatak na temu „<i>Evidencija i evaluacija efekata vannastavnih aktivnosti</i>“. Zadatak sadrži teorijski i praktični dio istraživanja temeljen na svim metodološkim pretpostavkama, a detaljne upute bit će date na prvom nastavnom susretu. Zadatak je potrebno predati u 12. sedmici nastave. Istraživački zadatak se boduje maksimalno s 35 bodova. • Polusemestralni ispit je obavezna individualna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Studenti će osmisлити vannastavnu aktivnost (sekciju, klub, udruženje), napisati elaborat o opravdanosti osnivanja i realizacije aktivnosti, izraditi godišnji plan i program, opisati očekivane ishode, dati didaktičko-metodičke upute za realizaciju planiranih aktivnosti, te predvidjeti način vrednovanja postignuća. Dodatne upute bit će date na prvom nastavnom susretu. Zadatak je potrebno predati u 8. sedmici tj. u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja. Polusemestralni ispit boduje se maksimalno s 25 bodova i nije eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pejić Papak, P. i Vidulin, S. (2016), <i>Izvannastavne aktivnosti u suvremenoj školi</i>, Zagreb: Školska knjiga 2. Ajanović, Dž. i Stevanović, M. (2004), <i>Metodika vannastavnih aktivnosti učenika</i>, Zenica: PF 3. Pehar, L. (2003), <i>Slobodno vrijeme mladih</i>, Sarajevo: Svjetlost 4. Janković, V. (1987), <i>Slobodno vrijeme u suvremenoj pedagoškoj teoriji i praksi</i>, HPKZ 5. Bunčić, K., Ivković, I. i ostali (1994), <i>Igrom do sebe-102 igre za rad u grupi</i>, Zagreb: Alinea 6. Odabrani radovi iz stručnih i znanstvenih časopisa 7. Materijali s nastave <p><i>Dodatna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Božović, R. (1975), <i>Iskušenja slobodnog vremena</i>, Beograd: Mala edicija ideja 2. Filipović, N. (1969), <i>Vannastavne aktivnosti učenika</i>, Svjetlost, Sarajevo

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Perry Good, E. (1995), <i>U potrazi za srećom – saznajte što želite – dobit ćete što trebate</i>, Zagreb: Alinea 4. Bilopavlović, T. , Čudina, M. i ostali (1997), <i>Dosadno mi je – šta da radim?</i>, Priručnik za razvijanje dječije kreativnosti, Zagreb: Školska knjiga 5. Peašinović, R. (1986), <i>Metodika odgojnog rada u funkciji samorealizacije ličnosti</i>, Zagreb: Obrazovanje i rad
Napomene	-

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Studijski program	<i>Pedagogija</i>				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ISTRAŽIVANJA U NASTAVI				
Šifra/kod	FIL PED 577	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni u izbornom modulu	ECTS	5
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	IV; ljetni	Ak. godina	2022./2023.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	U skladu s Nastavnim planom i programom.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. Sandra Bjelan			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-	Termin konsultacija	-	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni kolegij <i>Istraživanja u nastavi</i> pripada izbornom području u posljednjem semestru II ciklusa studija. Sadržaj predmeta se odnosi na teorijski i praktični značaj istraživanja u nastavi; potrebe za istraživanjima u nastavi i probleme istraživanja u nastavi; dimenzije istraživanja u nastavi; vrste istraživanja u nastavi; metode i tehnike istraživanja u nastavi. Također, studente je važno osposobiti za planiranje istraživanja u nastavi; provođenje istraživanja u nastavi i pisanje izvještaja istraživanja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj izbornog područja jeste jačanje kompetencija studenata za istraživačke aktivnosti odgojno-obrazovnog rada u nastavi. Potrebno je kod studenata kontinuirano razvijati osjetljivost za prepoznavanje istraživačkih problema u nastavnoj zbilji i osposobljavati ih za njihovo istraživanje, te adekvatno izvještavanje o realiziranim istraživačkim aktivnostima.				

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u mogućnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. identificirati istraživački problem u nastavi, 2. dizajnirati nacrt istraživanja, 3. konstruirati instrumente istraživanja, 4. primjeniti različite metode u istraživanju nastavnog procesa, 5. poštivati etička načela u procesu realizacije istraživanja, 6. interpretirati istraživačke rezultate, 7. prezentirati istraživačke rezultate u skladu s načelima struke i znanosti.
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa obavezama i očekivanjima u okviru kolegija
2.	Teorijski i praktični značaj istraživanja u nastavi Potrebe za istraživanjima u nastavi i problemi istraživanja u nastavi
3.	Dimenzije istraživanja u nastavi
4.	Vrste istraživanja u nastavi
5.	Planiranje istraživanja u nastavi
6.	Metode istraživanja u nastavi
7.	Tehnike istraživanja u nastavi
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Realizacija istraživanja u nastavi
10.	Interpretacija i diskusija istraživačkih rezultata
11.	Pisanje istraživačkog izvještaja
12.	Prezentacije istraživačkih zadataka studenata
13.	Prezentacije istraživačkih zadataka studenata
14.	Prezentacije istraživačkih zadataka studenata

15.	Sistematizacija sadržaja i evaluacija rada na kolegiju																								
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)																								
I TERMIN	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu																								
II TERMIN																									
Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Način realizacije nastavnog procesa (predavanja, seminara i vježbi) u skladu je s prirodom sadržaja poučavanja i učenja, strukturom i obimom nastavne jedinice. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, rada u paru i individualnog oblika rada uz individualizaciju procesa i pristupa. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz kreativnu upotrebu RWCT tehnika poučavanja i učenja.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Istraživački zadatak 1</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Istraživački zadatak 2</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Istraživački zadatak 3</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završna prezentacija zadataka</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacija svih elemenata praćenja obavezna je za studente u svim statusima studiranja (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni), ali niti jedan od elemenata praćenja nije eliminatoran. • Upute za svaki istraživački zadatak studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu s predmetnim nastavnikom. • Svi istraživački zadaci realiziraju se individualno. • Sve istraživačke zadatke u pismenoj formi potrebno je predati u 11. sedmici nastave. • Završna prezentacija zadataka bit će realizirana u 12, 13. i 14. sedmici nastave prema rasporedu izlaganja koji će biti naknadno utvrđen. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Istraživački zadatak 1	15	15%	2.	Istraživački zadatak 2	25	25%	3.	Istraživački zadatak 3	30	30%	4.	Završna prezentacija zadataka	30	30%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Istraživački zadatak 1	15	15%																						
2.	Istraživački zadatak 2	25	25%																						
3.	Istraživački zadatak 3	30	30%																						
4.	Završna prezentacija zadataka	30	30%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. McMillan, J. H. (2012). <i>Educational research: fundamentals for the consumer</i>. Boston 2. Halmi, A. (1996). <i>Kvalitativna metodologija u društvenim znanostima</i>. Samobor: A.G. Matoš 3. Pešić, M i saradnici (1998). <i>Pedagogija u akciji</i>. Beograd: Institut za pedagogiju i andragogiju 4. Kundačina M. i Bandur, V. (2004). <i>Akciono istraživanje u školi</i>. Užice 5. Prodanović i sar. (1975). <i>Istraživanje u nastavi</i>, Novi Sad: NIŠP OBZOR
	<p><i>Dodatna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strmčnik, F. (2001). <i>Didaktika – osrednje teoretične teme</i>. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete 2. Meadows, S. (1993). <i>The child as a thinker</i>. London: Routledge 3. Wiater, W. (1993). <i>Unterrichten und lernen in der Schule</i>. Donauworth 4. Lekić, Đ (1985). <i>Eksperimentalna didaktika</i>. Novi Sad: NIRO Misao.
Napomene	<p>Prema odredbama <i>Nastavnog plana i programa</i>, susreti sa studentima i nastavna komunikacija u okviru izbornih modula u IV semestru II ciklusa studija, realiziraju se putem konsultacija u za to rasporedom predviđeno vrijeme.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Odsjek na kojem se realizira kolegij	Odsjek za historiju/katedra za historiju umjetnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	METODIKA NASTAVE HISTORIJE UMJETNOSTI				
Šifra/kod	FIL HUM 550	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	III; zimski	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis kolegija/nastavnog predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Sandra Bjelan			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Andrea Mekić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 131/II E-mail: andrea.mekic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 250	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2		seminar: -	vježbe: 2	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet <i>Metodika nastave historije umjetnosti</i> nudi studentima sadržaje o metodici nastavnog rada u teoriji i praksi odgoja i obrazovanja, mjestu metodika nastavnog rada u odgojno-obrazovnom radu, razvijenosti pojedinih metodika nastavnog rada, trendovima u razvoju savremenih metodika nastavnog rada, te specifičnostima metodike umjetničkog područja. Studenti će biti upoznati sa temeljnim nastavnim umijećima, načinima realizacije pojedinih nastavnih cjelina definiranih aktualnim nastavnim planovima i programa za srednje škole, te strategijama nastavnog rada koje afirmiraju umjetnost.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenta sa savremenim teorijskim i praktičnim problemima metodike nastave historije umjetnosti. Studenti će sagledati specifičnost procesa učenja i podučavanja unutar umjetničkog područja, specifičnost metoda i tehnika nastavnog rada, različite pristupe u organizaciji sadržaja i učenika, te različite postupke i tehnike praćenja, evaluacije i ocjenjivanja učeničkog postignuća.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita student će moći/biti u stanju: <ol style="list-style-type: none">1. definirati osnovne pojmove iz oblasti metodike nastavnog rada,2. objasniti mjesto metodike nastavnog rada u teoriji i praksi odgoja i obrazovanja,3. argumentirati interdisciplinarnu prirodu metodika nastavnog rada,				

	<ol style="list-style-type: none"> 4. kritički promišljati o trendovima u razvoju metodika, 5. raspravljati o metodici nastave historije umjetnosti, 6. kreirati pismenu pripremu za realizaciju nastavnog sata, 7. realizirati nastavni sat u srednjoj školi.
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa obavezama i očekivanjima u okviru predmeta
2.	Odabrane teme iz didaktike
3.	Metodika nastavnog rada u teoriji i praksi odgoja i obrazovanja: određenje metodika nastavnog rada
4.	Razvoj i interdisciplinarnost pojedinih metodika nastavnog rada Predrasude o metodikama i trendovi u razvoju metodika
5.	Specifičnost spoznaje u umjetničkom nastavnom području
6.	Metodika nastave historije umjetnosti i njene specifičnosti
7.	Metodika nastave historije umjetnosti i njene specifičnosti
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Oblici nastavnog rada u nastavi historije umjetnosti
10.	Metode i tehnike nastavnog rada u nastavi historije umjetnosti
11.	Didaktički mediji i sredstva u nastavi historije umjetnosti
12.	Vrednovanje u nastavi historije umjetnosti
13.	Nastavna umijeća i metodika nastave historije umjetnosti
14.	Refleksija na realizirani nastavni sat
15.	Sistematizacija gradiva, evaluacija rada u semestru i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

I termin	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
II termin	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja poučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, individualnog i individualiziranog oblika rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz praktični rad (realizaciju nastavnih sati u osnovnim i srednjim školama). S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, individualni i praktični rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Didaktička kutija</td> <td style="text-align: center;">10 bodova</td> <td style="text-align: center;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Metodički portfolij</td> <td style="text-align: center;">15 bodova</td> <td style="text-align: center;">15%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Izvođenje/realizacija nastavnog sata</td> <td style="text-align: center;">20 bodova</td> <td style="text-align: center;">20%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Polusestrialni ispit</td> <td style="text-align: center;">15 bodova</td> <td style="text-align: center;">15%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">40 bodova</td> <td style="text-align: center;">40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Navedene aktivnosti su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didaktička kutija je individualna obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Upute za realizaciju ove aktivnosti studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu i predati je u 13. sedmici nastave. Vježba se boduje se maksimalno s 10 bodova. • Metodički portfolij je individualna predispitna aktivnost koja je obavezna za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju. U portfolij je potrebno priložiti 10 različitih primjera razrađenih nastavnih priprema i 2 samostalno napisane nastavne pripreme (za srednju školu iz oblasti historije umjetnosti). Ova aktivnost boduje se s maksimalno 15 bodova. • Realizacija nastavnog sata je obavezna predispitna aktivnost za sve studente u ovom semestru. Studenti će se blagovremeno, s predmetnim nastavnikom i saradnikom, dogovoriti o mjestu, vremenu i sadržaju hospitacije i realizacije nastavnih sati u srednjim školama. Ova aktivnost boduje se maksimalno s 20 bodova. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Didaktička kutija	10 bodova	10%	2.	Metodički portfolij	15 bodova	15%	3.	Izvođenje/realizacija nastavnog sata	20 bodova	20%	4.	Polusestrialni ispit	15 bodova	15%	5.	Završni ispit	40 bodova	40%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Didaktička kutija	10 bodova	10%																										
2.	Metodički portfolij	15 bodova	15%																										
3.	Izvođenje/realizacija nastavnog sata	20 bodova	20%																										
4.	Polusestrialni ispit	15 bodova	15%																										
5.	Završni ispit	40 bodova	40%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju, a koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za polusemestralnu provjeru znanja studenata. Na polusemestralnom ispitu student može ostvariti maksimalno 15 bodova. Ova aktivnost nije eliminatorna. • Završni ispit je obavezna aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može ostvariti maksimalno 40 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Handukić, I. (2008), <i>Metodika i kultura likovnog odgoja</i>, Sarajevo: Sarajevo Publishing 2. Bežen, A. (2008), <i>Metodika znanost o poučavanju nastavnog predmeta</i>, 3. Grgurić, N. Jakubin, M. (1996), <i>Vizuelno-likovni odgoj i obrazovanje</i>, Zagreb: Educa 4. xxx (1986), <i>Metodike u sustavu znanosti i obrazovanja</i>, Zagreb: Školske novine 5. Rosandić, D. (1986), <i>Metodika književnog odgoja i obrazovanja</i>, Zagreb, Školska knjiga 6. Damjanov, J. (1991), <i>Vizualni jezik i likovna umjetnost</i>, Zagreb: Školska knjiga 7. Odobreni nastavni planovi i programi za srednje škole u Bosni i Hercegovini 8. Materijali s nastave 9. Internet materijali: http://195.29.243.219/avangarda-msp/ <p><i>Dodatna i preporučena (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muminović, H. (2013), <i>Osnovi didaktike</i>, Sarajevo: DES 2. Vilotijević, M. (1999), <i>Didaktika 1 2 3</i>, Beograd 3. Terhart, E. (2001), <i>Metode poučavanja i učenja</i>, Zagreb: Educa 4. Kiryacou, C. (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa 5. Grgin, T. (1987). <i>Školska dokimologija</i>. Školska knjiga: Zagreb 6. Desforjes, C. (2001). <i>Uspješno učenje i poučavanje</i>. Educa: Zagreb 7. Jensen, E. (2003). <i>Super nastava (nastavna strategija za kvalitetnu školu i uspješno učenje)</i>. Zagreb: Educa
Napomene	-

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Odsjek na kojem se realizira kolegij	Odsjek za romanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	METODIKA NASTAVNOG RADA				
Šifra/kod	FIL PED 402	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	I; zimski	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis kolegija/nastavnog predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Sandra Bjelan			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-	Termin konsultacija	-	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1		seminar: -	vježbe: 2	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet <i>Metodika nastavnog rada</i> nudi studentima sadržaje o metodici nastavnog rada u teoriji i praksi odgoja i obrazovanja, mjestu metodika nastavnog rada u odgojno-obrazovnom radu, razvijenosti pojedinih metodika nastavnog rada i trendovima u razvoju savremenih metodika nastavnog rada. Nastavnim predmetom se studentima nudi uvid i u sljedeće sadržaje: mogućnosti efikasnijeg podučavanja i učenja u nastavi, modeli individualizacije u nastavi, problemsko učenje u nastavi, učenje putem otkrivanja, algoritmizacija procesa učenja, učenje pomoću udžbenika, učenje pomoću mašina za učenje, učenje na daljinu,...				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenta sa savremenim teorijskim i praktičnim problemima metodike nastavnog rada. Studenti će biti informirani o specifičnostima procesa učenja i podučavanja unutar predmetnog područja, specifičnostima metoda i tehnika nastavnog rada, različitim pristupima u organizaciji nastave i učenja. Specifični ciljevi predmeta odnose se na upoznavanje studenata s najefikasnijim strategijama i modelima učenja i podučavanja u nastavi, te osposobljavanje studenata za primjenu savremenih modela nastave u pojedinim nastavnim područjima.				

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. objasniti mjesto metodike nastavnog rada u teoriji i praksi odgoja i obrazovanja, 2. argumentirati interdisciplinarnu prirodu metodika nastavnog rada, 3. argumentirati odabir najefikasnijih strategija i modela učenja i poučavanja, 4. kritički promišljati o trendovima u razvoju metodika, 5. artikulirati didaktičko-metodičke elemente u pismenoj pripremi za realizaciju nastavnog sata u skladu s nastavnim koncepcijama, 6. osmisлити realizaciju nastavnog sata primjenjujući različite koncepcije, 7. primijeniti tehnike smprocjene nastavnog sata s ciljem unapređenja nastavnog procesa.
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	-
2.	Upoznavanje studenata sa obavezama i očekivanjima u okviru predmeta
3.	Metodika nastavnog rada u teoriji i praksi odgoja i obrazovanja: određene metodike nastavnog rada; predrasude o metodikama i trendovi u razvoju metodika
4.	Nastava usmjerena na učenika: podučavanje i učenje u nastavi
5.	Odabrane neurodidaktičke teme i metodičke implikacije
6.	Interaktivno učenje u tandemu i malim grupama
7.	Problemsko učenje u nastavi i učenje putem rješavanja problema u nastavi
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Projektna nastava
10.	Algoritmizacija procesa učenja
11.	Učenje pomoću udžbenika, poluprogramirano i programirano učenje
12.	Učenje na tri razine napredovanja učenika
13.	E-okruženje za učenje, učenje na daljinu, e-učenje

14.	Strategije i tehnike efikasnijeg učenja - inovacije u nastavi
15.	Sistematizacija gradiva, evaluacija rada u semestru i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
I termin	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
II termin	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja poučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, individualnog i individualiziranog oblika rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz praktični rad (realizaciju nastavnih sati u osnovnim i srednjim školama). S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, individualni i praktični rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.</p>																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Metodički portfolij</td> <td>30 bodova</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija</td> <td>20 bodova</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>20 bodova</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>30 bodova</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Navedene aktivnosti su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metodički portfolij je individualna predispitna aktivnost koja je obavezna za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju. Detaljne upute o sadržaju portfolija bit će date na prvom nastavnom susretu. Ova aktivnost boduje se s maksimalno 30 bodova. <p>Prezentacija je individualna predispitna aktivnost koja je obavezna za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju. Detaljne upute o temi i datumu prezentiranja bit će date na prvom nastavnom susretu. Ova aktivnost boduje se s maksimalno 20 bodova.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Metodički portfolij	30 bodova	30%	2.	Prezentacija	20 bodova	20%	3.	Polusestrialni ispit	20 bodova	20%	4.	Završni ispit	30 bodova	30%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Metodički portfolij	30 bodova	30%																						
2.	Prezentacija	20 bodova	20%																						
3.	Polusestrialni ispit	20 bodova	20%																						
4.	Završni ispit	30 bodova	30%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						

	<ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za polusemestralnu provjeru znanja studenata. Na polusemestralnom ispitu student može ostvariti maksimalno 20 bodova. Ova aktivnost nije eliminatorna. • Završni ispit je obavezna aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može ostvariti maksimalno 30 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna (<i>odabrana poglavlja</i>):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bežen, A. (2008), <i>Metodika znanost o poučavanju nastavnog predmeta</i>, Učiteljski fakultet, Zagreb: Profil 2. Jensen, E. (2003), <i>Super nastava (nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje)</i>, Educa, Zagreb (str. 131-145; 183-197; 221-235) 3. Ivić, I., Pešikan A. i Antić, S (2001), <i>Aktivno učenje - priručnik za pripremu metoda aktivnog učenja /nastave</i>, Beograd: Institut za psihologiju (str. 19-55 i 114-139) (e-izdanje: http://www.pefja.kg.ac.rs/preuzimanje/Materijali_za_nastavu/Prirucnik.pdf) 4. Desforjes, C. (2001), <i>Uspješno učenje i poučavanje</i>, Zagreb: Educa (str. 145-158) 5. Dryden, G. i Vos, J. (2001), <i>Revolucija u učenju</i>, Zagreb: Educa (str. 297-341; 401-435) 6. Klippert, H. (2001), <i>Kako uspješno učiti u timu</i>, Zagreb: Educa (str. 22-44) 7. Muminović, H. (2000), <i>Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi</i>, Sarajevo: DES (str. 117-149) 8. Furlan, I. (1990), <i>Psihologija podučavanja</i>, Zagreb: Školska knjiga (str. 18-51) 9. xxx (1986), <i>Metodike u sustavu znanosti i obrazovanja</i>, Zagreb: Školske novine 10. xxx (1984), <i>Problemsko učenje u nastavi</i>, Zbornik radova, Loznica (str. 32-35) 11. Krkljuš, S. (1977), <i>Učenje putem otkrića</i>, Novi Sad: Radnički univerzitet (str. 33-45; 128-129)

	<p><i>Dodatna i preporučena (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mihajlović, T. (2017), <i>Osposobljenost učenika za samostalno učenje i njihova obrazovna postignuća</i>, časopis Učenje i nastava, godina III, 2. Matijević, M. i Radovanović, D. (2011), <i>Nastava usmjerena na učenika</i>, Zagreb: Školske novine (str. 153-174) broj 1 (e-izdanje) 3. Killen, R. (2005), <i>Effective teaching strategies: Lessons from Research and Practice</i>, Australija: Viktorija (prijevod Magdalene i Milana Živkovića: Rješavanje problema kao nastavna strategija) (str. 176-193) 4. Milijević, S. (2005), <i>Osnovni problemi metodike univerzitetske nastave</i>, u: Inovacije u univerzitetnoj nastavi, Banja Luka 5. xxx (2004), <i>Savremena univerzitetna nastava – zbornik radova</i>, Banja Luka: Prirodno-matematički fakultet 6. Terhart, E. (2001), <i>Metode poučavanja i učenja</i>, Zagreb: Educa 7. Landa, L.N. (1975), <i>Kibernetika i pedagogija (2)</i>, Beograd: Beogradski izdavačko-grafički zavod 8. Pedagoška periodika i časopisi 9. Odabrani radovi iz stručnih i znanstvenih časopisa 10. Materijali s nastave
Napomene	-

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju					
Studijski program	<i>Pedagogija</i>					
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	METODIKA VANNASTAVNOG RADA					
Šifra/kod	FIL PED 576	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5	
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	III, zimski	Ak. godina	2022./2023.	
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis kolegija.					
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik					
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Sandra Bjelan			Termin konsultacija	Prema rasporedu
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142				
Saradnik	Ime i prezime	Edina Nikšić Rebihić, MA			Termin konsultacija	Prema rasporedu
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: edina.niksic.rebihić@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar: 0		vježbe: 2			
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog predmeta <i>Metodika vannastavnog rada</i> , studenti će biti upoznati sa osnovnim pojmovima znanstvene discipline; ciljevima i zadacima vannastavnog rada učenika. Posebna pozornost obratit će se na ulogu pedagoga i nastavnika (promijenjene uloga, zadovoljavanje potreba, pedagoško vođenje kao stvaralački proces, modeli ponašanja); zatim na važnost kreiranja partnerskih odnosa s roditeljima. Studenti će imati priliku realizirati sadržaje koji se odnose na vannastavni rad usmjeren na interesovanja učenika; igru u vannastavnim aktivnostima; planiranje i programiranje vannastavnih aktivnosti; organizaciju, pripremanje i realizaciju vannastavnog rada; oblike, metode i sadržaje vannastavnog rada; vannastavne aktivnosti u oblasti nauke, kulture, umjetnosti i sporta, tehnike i društvenog života u zajednici; školi u prirodi, te načinima evidencije, evaluacije efekata i istraživanje vannastavnog rada.					
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je pedagoško-didaktičko i metodičko osposobljavanje studenata za samostalno istraživanje u području vannastavnih aktivnosti u profesionalnoj djelatnosti pedagoga. Cilj sadržaja koji će se realizirati u okviru nastavnog predmeta <i>Metodika vannastavnog rada</i> je sticanje znanja i razvijanje sposobnosti i vještina za adekvatan izbor i metodičku interpretaciju sadržaja vannastavnih aktivnosti, za otkrivanje i razvijanje učeničkih dispozicija.					

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. definirati osnovne pojmove iz oblasti metodike vannastavnog rada, 2. razlikovati okolnosti koje su promijenile ulogu pedagoga i nastavnika u vannastavnim aktivnostima, 3. primijeniti različite tehnike otkrivanja i prepoznavanja učeničkih dispozicija u područjima za koje učenici pokazuju interesovanje i sposobnosti, 4. argumentirati neophodnost povezanosti etapa planiranja, programiranja, realizacije i evaluacije vannastavnog rada, 5. kreirati plan realizacije vannastavne aktivnosti za osnovnoškolski i srednjoškolski uzrast učenika iz određenog područja ljudske djelatnosti, 6. kritički prosuđivati nastavnu praksu tj. načine vođenja evidencije vannastavnih aktivnosti i praćenja razvoja učenika, 7. voditi učenike u vannastavnim aktivnostima u cilju razvijanja inicijativnosti, smisla za samoorganizaciju i samovođenje u kontekstu adekvatnog provođenja slobodnog vremena učenika.
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s načinom rada, obavezama i očekivanjima
2.	Metodika vannastavnog rada kao pedagoška znanstvena disciplina: temeljna polazišta
3.	Slobodno vrijeme kao pedagoška kategorija
4.	Planiranje i programiranje vannastavnog rada: sposobnosti, interesovanja, resursi, izazovi i prilagodba
5.	Planiranje i programiranje vannastavnog rada: oblici, metode i sadržaji rada, interdisciplinarnost u vannastavnom radu
6.	Vannastavne aktivnosti usmjerene na interesovanje učenika: znanstvene, kulturno-umjetničke, sportske, radno-proizvodne i ostale rekreativne aktivnosti
7.	Globalni pristup sadržajima vannastavnih aktivnosti učenika: škola u prirodi
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Obitelj u ekološkoj sistemskoj teoriji: roditelji i slobodno vrijeme učenika, roditelji kao partneri u vannastavnom radu
10.	Pedagog u savjetodavnom radu s učenicima: vođenje, refleksija i supervizija
11.	Pedagog u savjetodavnom radu s nastavnicima: refleksija i supervizija
12.	Evidencija i evaluacija efekata vannastavnih aktivnosti

13.	Metodološka kompleksnost proučavanja vannastavnih aktivnosti - istraživanja u vannastavnim aktivnostima
14.	<i>Festival vannastavnih aktivnosti – izlaganja studenata</i>
15.	Sistematizacija gradiva, evaluacija rada u semestru i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
I termin	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
II termin	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Nastava se realizira putem predavanja, vježbi i samostalnog rada studenata. U nastavi će se primjenjivati metode: usmenog izlaganja (verbalno izlaganje nastavnog sadržaja-predavanje, objašnjavanje, opisivanje), metoda razgovora (pitanja otvorenog tipa, divergentna pitanja, heuristički/istraživački razgovor), metoda rada s tekstom (individualna aktivnost studenata, rad u paru i u grupi), metoda demonstracije (upotreba materijala za rješavanje određene vrste zadataka, plakati, prezentacije, videozapisi), metoda pismenih radova (način rada u kojem se pojedini dijelovi nastavnog sadržaja uče zapisivanjem, skiciranjem, provjera znanja studenata). Nastava će biti realizirana kombinacijom frontalnog oblika rada, individualnog rada, rada u paru, te grupnog oblika rada zbog podsticanja kooperativnosti-suradnje studenata, razvoja odgovornosti za vlastiti uspjeh i uspjeh ostalih članova grupe, te podsticanja zdravog natjecateljskog duha). Individualizirani rad i pristup bit će realiziran u situacijama koje takav pristup budu zahtijevale.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 1455 1437 1671"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Dnevnik vannastavne aktivnosti</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Istraživački zadatak</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Navedene aktivnosti su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dnevnik vannastavne aktivnosti je obavezna individualna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Studenti će se u toku semestra 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Dnevnik vannastavne aktivnosti	40	40%	2.	Istraživački zadatak	35	35%	3.	Polusestrialni ispit	25	25%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Dnevnik vannastavne aktivnosti	40	40%																		
2.	Istraživački zadatak	35	35%																		
3.	Polusestrialni ispit	25	25%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		

	<p>aktivno baviti vannastavnom aktivnošću/hobijem prema osobnom izboru i o tome će voditi dnevnik aktivnosti. Elemente i sadržaj Dnevnika dogovoriti će s predmetnim nastavnikom na prvom nastavnom susretu u semestru. Presentacija Dnevnika bit će realizirana u 14. sedmici nastave. Dnevnik se boduje maksimalno s 40 bodova.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Istraživački zadatak je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Studenti će u istraživačkim parovima realizirati istraživački zadatak na temu „<i>Evidencija i evaluacija efekata vannastavnih aktivnosti</i>“. Zadatak sadrži teorijski i praktični dio istraživanja temeljen na svim metodološkim pretpostavkama, a detaljne upute bit će date na prvom nastavnom susretu. Zadatak je potrebno predati u 12. sedmici nastave. Istraživački zadatak se boduje maksimalno s 35 bodova. • Polusemestralni ispit je obavezna individualna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Studenti će osmisлити vannastavnu aktivnost (sekciju, klub, udruženje), napisati elaborat o opravdanosti osnivanja i realizacije aktivnosti, izraditi godišnji plan i program, opisati očekivane ishode, dati didaktičko-metodičke upute za realizaciju planiranih aktivnosti, te predvidjeti način vrednovanja postignuća. Dodatne upute bit će date na prvom nastavnom susretu. Zadatak je potrebno predati u 8. sedmici tj. u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja. Polusemestralni ispit boduje se maksimalno s 20 bodova i nije eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pejić Papak, P. i Vidulin, S. (2016), <i>Izvannastavne aktivnosti u suvremenoj školi</i>, Zagreb: Školska knjiga 2. Ajanović, Dž. i Stevanović, M. (2004), <i>Metodika vannastavnih aktivnosti učenika</i>, Zenica: PF 3. Pehar, L. (2003), <i>Slobodno vrijeme mladih</i>, Sarajevo: Svjetlost 4. Janković, V. (1987), <i>Slobodno vrijeme u suvremenoj pedagoškoj teoriji i praksi</i>, HPKZ 5. Bunčić, K. , Ivković, I. i ostali (1994), <i>Igrom do sebe-102 igre za rad u grupi</i>, Zagreb: Alinea 6. Odabrani radovi iz stručnih i znanstvenih časopisa 7. Materijali s nastave

	<p><i>Dodatna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Božović, R. (1975), <i>Iskušenja slobodnog vremena</i>, Beograd: Mala edicija ideja 2. Filipović, N. (1969), <i>Vannastavne aktivnosti učenika</i>, Svjetlost, Sarajevo 3. Perry Good, E. (1995), <i>U potrazi za srećom – saznajte što želite – dobit ćete što trebate</i>, Zagreb: Alinea 4. Bilopavlović, T. , Čudina, M. i ostali (1997), <i>Dosadno mi je – šta da radim?</i>, Priručnik za razvijanje dječije kreativnosti, Zagreb: Školska knjiga 5. Peašinović, R. (1986), <i>Metodika odgojnog rada u funkciji samorealizacije ličnosti</i>, Zagreb: Obrazovanje i rad
Napomene	-

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Studijski program	<i>Pedagogija</i>				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	OSNOVI OBITELJSKE PEDAGOGIJE				
Šifra/kod	FIL PED 241	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5 ECTS
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	III; zimski	Ak. godina	2022./2023. 2023./2024. 2024./2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema preduvjeta za upis kolegija/nastavnog predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Sandra Bjelan			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-		-	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2		seminar: -	vježbe: 2	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog predmeta <i>Osnovi obiteljske pedagogije</i> studentima će biti ponuđeni sadržaji o obiteljskoj pedagogiji kao pedagoškoj naučnoj disciplini, njenim ciljevima, zadacima i značaju; sveobuhvatnosti definicija obitelji i obiteljskog odgoja; metodologiji istraživanja obitelji i obiteljskog odgoja; nastanku i razvoju obitelji i njene osnovne faze transformiranja; različitim teorijskim pristupima poimanju obitelji; sistemskom pristupu i cjelovitom razumijevanju obitelji u njenoj dinamici; psihodinamici obitelji i odgoja; obitelji prokreacije i obitelji orijentacije; značaju ranog iskustva i zadovoljavanja potreba u razvoju ličnosti; životnom ciklusu obitelji; morfostazi i morfogenezi obitelji; obitelji u eko-okruženju; te braku i roditeljstvu kao temeljima obiteljskog života.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa predmetom proučavanja ove pedagoške naučne discipline, sa najnovijim naučnim saznanjima i rezultatima istraživanja u oblasti obiteljske pedagogije, sa temeljnim stručnim i naučnim stavovima u toj oblasti te ih osposobljavati da razumiju i primjenjuju sistemski pristup upoznavanju i izučavanju obitelji. Omogućiti studentima da razumiju logiku odnosa društvo-obitelj, kako u njihovom historijskom trajanju, tako i u povremenim transverzalnim presjecima. Kod studenata razviti profesionalnu radoznalost i				

	pozitivnu motivaciju za daljnja proučavanja i samostalni razvoj u ovoj oblasti.
Ishodi učenja	<p>Studenti će nakon odslušanog nastavnog predmeta moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. definirati temeljne pojmove obiteljske pedagogije, 2. obrazložiti važnost sistemskog pristupa i cjelovitog razumijevanja obitelji, 3. primijeniti sistemsku ekološku teoriju u sagledavanju specifičnosti svake obitelji, 4. poštivati tradiciju, običaje, karakteristike i specifičnosti svake obitelji, 5. podržati argumentima stajalište da funkcionalnost obitelji ne ovisi o broju članova, 6. objasniti važnost komunikacije za funkcionalnost obitelji, 7. kritički promišljati o važnosti pripreme za brak i odabir bračnog partnera, 8. navesti primjere posljedica razvoda braka na razvoj djeteta, 9. kreirati program pripreme za roditeljstvo, 10. kompilirati osobna iskustva iz obitelji orijentacije.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa obavezama i očekivanjima u okviru predmeta
2.	Obiteljska pedagogija kao pedagoška naučna disciplina, ciljevi, zadaci i značaj
3.	Temeljni pojmovi obiteljske pedagogije
4.	Obitelj u pravnim aktima
5.	Sistemski pristup i cjelovito razumijevanje obitelji u njenoj dinamici
6.	Sistemski pristup i cjelovito razumijevanje obitelji u njenoj dinamici
7.	Funkcionalnost i disfunkcionalnost obitelji
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Pripremanje za brak i roditeljstvo kod nas i u svijetu
10.	Formiranje braka i bračne zajednice
11.	Stilovi uzajamnih odnosa i dinamičnost odnosa u braku
12.	Zadovoljstvo brakom – uspjeh nasuprot neuspjehu

13.	Razvod braka
14.	Uticaj razvoda braka na odgoj djeteta i funkcioniranje obitelji
15.	Sistematizacija gradiva i potpisi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
I termin	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
II termin	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Način realizacije nastavnog procesa (predavanja i vježbi) u skladu je s prirodom sadržaja poučavanja i učenja, strukturom i obimom nastavne jedinice.</p> <p>Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne uz kreativnu upotrebu RWCT tehnika poučavanja i učenja.</p>																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Vježba: Moji eko-krugovi</td> <td>15 bodova</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija</td> <td>15 bodova</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusestrialni ispit: portfolij</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45 bodova</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vježba: Moji eko-krugovi, kao element kontinuiranog praćenja rada studenata u toku semestra, je obavezna predispitna individualna aktivnost za sve studente. Upute o realizaciji vježbe studenti će dobiti blagovremeno. Vježba se predaje u 13. sedmici nastave. Boduje se maksimalno s 15 bodova. • Prezentacija je obavezna predispitna aktivnost za sve studente. Prezentacije će biti realizirane u okviru vježbi iz nastavnog predmeta, a o temama će studenti blagovremeno biti informirani. Boduje se maksimalno s 15 bodova. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Vježba: Moji eko-krugovi	15 bodova	15%	2.	Prezentacija	15 bodova	15%	3.	Polusestrialni ispit: portfolij	25 bodova	25%	4.	Završni ispit	45 bodova	45%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Vježba: Moji eko-krugovi	15 bodova	15%																						
2.	Prezentacija	15 bodova	15%																						
3.	Polusestrialni ispit: portfolij	25 bodova	25%																						
4.	Završni ispit	45 bodova	45%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						

	<ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralni ispit je obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Polusemestralni ispit se realizira u formi portfolija i boduje se maksimalno s 25 bodova. Teme za kreiranje portfolija studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu. Polusemestralni ispit u formi portfolija studenti predaju u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja tj. u 8. sedmici nastave. • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može ostvariti maksimalno 45 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pašalić-Kreso, A. (2012), <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet 2. Hrestomatija* <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kafedžić, L; Bjelan-Guska, S; Kapetanović, A. i Perković. M. (2019). <i>Odgajam jer znam - priručnik za roditelje djece predškolskog uzrasta</i>. Sarajevo: DUGA 2. Šušnjara, S. (2017), <i>Pedagoške mrvice</i>, Sarajevo: Svjetlo riječi 3. Zuković, S. (2012), <i>Porodica kao sistem – funkcionalnost i resursi osnaživanja</i>, Novi Sad 4. Grandić, R. (2006), <i>Prilozi porodičnoj pedagogiji</i>, Novi Sad 5. Le Vine, Robert, A. (2003), <i>Childhood Socialization</i>, Hong Kong: CERC 6. Jesper, J. (2001), <i>Vaše kompetentno dijete</i>, Zagreb: Educa 7. Stevanović, M. (2000), <i>Obiteljska pedagogija</i>, Varaždinske Toplice: Tonimir 8. Bronfenbrenner, J. (1997), <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>, Beograd: ZZUINS 9. Ekermen, N. (1996), <i>Psihodinamika porodičnog života</i>, Titograd: Grafički zavod 10. Tofler, A. (1983), <i>Treći talas</i>, Beograd: Prosveta 11. Golubović, Z. (1981), <i>Porodica kao ljudska zajednica</i>, Zagreb: Naprijed 12. Fromm, E. (1980), <i>Umijeće ljubavi</i>, Zagreb: Naprijed
Napomene	<p>*Odabrana poglavlja iz dodatne literature dostupna su u Hrestomatiji pripremljenoj za potrebe studenata u zimskom semestru.</p>

SILABUS

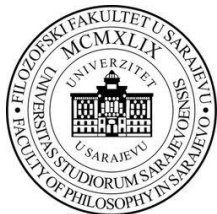
Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	PEDAGOŠKA STATISTIKA				
Šifra/kod	FIL PED 346	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Akademski godina	2022/2023 2023/2024 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Muslic Merima			Prema Rasporedu
	Kontakt podaci	Kabinet: 104 E-mail: merima.zukic@ff.unsa.ba merimazukic@gmail.com Telefon: 033253151	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar _____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovog kolegija obrađuje se sljedeće gradivo: Korištenje statistike u pedagogiji. Statistika i naučni metod. Osnovni koncepti u statistici: varijable, skale mjerenja, deskriptivna i inferencijalna statistika. Tabelačno i grafičko prikazivanje rezultata. Mjere centralne tendencije: aritmetička sredina, centralna vrijednost, dominantna vrijednost. Mjere varijabiliteta: totalni raspon, indeks središnjeg raspršenja, varijanca, standardna devijacija, poluinterkvaritno raspršenje. Izbor mjera centralne tendencije i varijabiliteta. Usporedba različitih oblika distribucije rezultata. Normalna distribucija. Z-vrijednosti i standardna normalna distribucija. Određivanje položaja rezultata u grupi: percentili i decili. Standardna pogreška aritmetičke sredine. Testiranje hipoteza. Provjeravanje razlika među aritmetičkim sredinama i proporcijama. Snaga statističkog testa, Korelacija, Regresijska analiza				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim statističkim pojmovima koji se koriste u istraživanjima i praktičnom radu. Stjecanje znanja i vještina neophodnih za deskripciju i analizu podataka, kao i za statističko zaključivanje.				

Ishodi učenja	Usvojena sljedeća znanja: mjesto i uloga statistike u pedagogiji i metodologijij naučnog istraživanja; osnovni koncepti u statistici; deskriptivna statistika; karakteristike distibucije podataka; osnove inferencijalne statistike. Usvojene vještine: uređivanja i tabelarnog i grafičkog prikazivanja podataka, izbor i određivanje mjera centralne tendencije i varijabiliteta; testiranje hipoteza sa jednim i dva uzorka; statističko zaključivanje. Od studenta se očekuje samostalna primjena znanja i vještina deskriptive i osnova inferencijalne statistike.
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Orijentacijski sat.
2.	Statistika u pedagogiji. Osnovni statistički koncepti.
3.	Tabelarno i grafičko prikazivanje rezultata.
4.	Mjere centralne tendencije.
5.	Mjere varijabiliteta.
6.	Izbor mjera centralne tendencije i varijabiliteta. Normalna distribucija.
7.	Vjerovatnoća
8.	Prva polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Standardna pogreška aritmetičke sredine.
10.	Testiranje hipoteza. Statističko zaključivanje.
11.	t-test
12.	Koncept korelacije Korelacija i uzročnost
13.	Koeficijent korelacije
14.	Pregled statističkih pojmova i koncepata.
15.	Druga provjera znanja.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod (predavanja), interaktivna nastava, analitički i demonstracioni pristup. Praktična primjena (rješavanje zadataka)</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="477 501 1451 869"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Učešće u istraživanju/Aktivnost</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>45</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>x*</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td style="text-align: center;">bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti na nastavi • Dva parcijalna ispita • Završni ispit za studente koji ne završe obaveze na predmetu sa 15. sedmicom <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55 % na prvom parcijalnom ispitu, ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit. Na završnom ispitu može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri tome mu se uračunavaju i bodovi koje je prethodno kroz ostale aktivnosti prikupio tokom semestra.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Učešće u istraživanju/Aktivnost	5	5	2.	Prvi parcijalni ispit	45	45	3.	Drugi parcijalni ispit	50	50	4.	Završni ispit		x*													Ukupno:		bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Učešće u istraživanju/Aktivnost	5	5																																		
2.	Prvi parcijalni ispit	45	45																																		
3.	Drugi parcijalni ispit	50	50																																		
4.	Završni ispit		x*																																		
Ukupno:		bodova	100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p>																																				

	<p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Petz, B. (2002). <i>Osnovne statističke metode za nematematičare</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. • Đapo, N., Đokić, R. (2012). <i>Statistika u psihologiji, priručnik za studente</i>. Sarajevo: e-Publishing, Filozofski fakultet.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Howell, D. C. (1997). <i>Statistical Methods for Psychology</i>. Belmont, CA: Wardsworth Publishing Company. • Kolesarić, V., Petz, B. (2003). <i>Statistički rječnik</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Opća psihologija 2				
Šifra/kod	FILPSI 132	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2022/2023 2023/2024 2024/2025.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Opća psihologija 1				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Muslic Merima			
	Kontakt podaci	Kabinet:105 E-mail: pusinaamir@yahoo.com Telefon:: (033) 253 – 151	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija na Web stranici FF	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsul.		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1		seminar: nema	vježbe: 1	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij obuhvata temeljna područja psihologije ličnosti: različite teorijske pristupe u proučavanju ljudske motivacije i emocija; različite pristupe, oblike i faktore učenja; različite psihologijske konstrukte o ličnosti i psihološkim osnovama društvenog ponašanja te osnove mentalnog zdravlja ličnosti.				
Ishodi učenja	<p>U operacionalizaciji ishoda učenja polazimo i od definicije kompetencija kao kombinacije znanja, vještina i stavova (OECD, 2019), te koncepta 4K - esencijalno u pripremi studenata za globalno društvo su kritičko mišljenje, komunikacija, kolaboracija i kreativnost. Studenti će nakon apsolviranja kolegija biti kompetentni:</p> <p><u>Znanje</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pojedinačno i u grupi definirati, analizirati i umrežavati osnovne pojmove psihologije ličnosti, motivacije, učenja i mentalnog zdravlja; 2. kritički i kreacijski raspravljati o teorijskim pristupima/konstruktima ličnosti u psihologiji, motivaciji, i mentalnom zdravlju te njihovoj vezi sa sadržajima, procesima, i sudionicima učenja i poučavanja; 3. kritički i kreacijski procjenjivati, diferencirati, situirati i vrednovati psihologijska teorijska i empirijska saznanja o različitim potencijalima ljudske ličnosti i razvoju u svrhu samostalnog, poglavito školskog ali i cjeloživotnog učenja, rasta i razvoja; 				

4. analitički, kreativno i praktično raspravljati o ulozi i značaju psihologije ličnosti u kontekstu inter i transdisciplinarnosti - osobito pedagogije, razvojne psihologije i didaktike;
5. reprezentirati i problemski organizirati informacija o ljudskoj ličnosti i učenju;
6. argumentirati psihologijske i psihološke izazove i probleme u samostalnom učenju;
7. redefinirati probleme, propitivati i analizirati pretpostavke, razvijati i plasirati kreativne ideje, preuzimati razumne rizike, tolerisati neodređenosti, naročito modelirati kreativnost i inovativnost u učenju/ličnosti.

Vještine

1. formulirati operacionalne strategija za rješavanju problema (u) ličnosti obzirom na povezanost motivacije, emocija i mentalnog zdravlja sa procesima samostalnog učenja (učenik) i poučavanja (nastavnik);
2. samostalno i timski prikupljati, analizirati, organizirati i interpretirati podatke od značaja za diskutiranje/pozicioniranje psihologije ličnosti, osobito ljudske motivacije, emocija, učenja i mentalnog zdravlja u užu (školski) i širi (društveni) odgojno-obrazovni kontekst;
3. uspješno izvoditi jednostavnija teorijska i empirijska istraživanja vezana za tematiku ljudske ličnosti te motivirano, komunikacijski inovativno i fleksibilno prezentirati rezultate do kojih se tim istraživanjima došlo;
4. raspodijeliti lične i kolektivne materijalne i nematerijalne resurse koji omogućuju motiviranost i efikasnost u učenju/razvoju ličnosti;
5. (samo)nadgledati i (samo) evaluirati motivacijske i emocionalne procese i produkte u samostalnom učenju;

Stavovi

1. orijentirati se na etiku i vrijednost psihologijskih spoznaja o ljudskoj ličnosti/ učenju, naročito ulogu pedagoginja/pedagoga u promicanju humanistički utemeljenih vrijednosti učenja;
2. istrajavati u ostvarivanju/primjeni realno koncipiranih ciljeva i zadataka u razvoju ljudske ličnosti putem školskog učenja/poučavanja temeljeno na unutrašnjoj motivaciji, nezavisnosti i otvorenosti za timski rad, nova iskustva i cjeloživotno učenje;
3. ispoljavati inicijativu i djelovanje motiviranjem, empatijom i brigom za ljude i svijet te prihvatati odgovornost za vlastite postupke i vrednovanje drugih u odgojno-obrazovnom kontekstu i šire, uz uvažavanje etičkih principa.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavne jedinice i dinamika realizacije
Datum	
1.	• Motivacija
28-04.03	
2.	• Frustracije i konflikti
07-11.03	
3.	• Emocije
14-18.03.	
4.	• Emocije
21-25.03.	
5.	• Učenje: klasično uvjetovanje
28-01.04.	
6.	• Učenje: operantno uvjetovanje
04.08.04.	
7.	• Sistematizacija
11-15.04.	
8.	Polusestrialna provjera znanja
18-22.04.	
9.	• Ličnost u psihologiji
25-29.04.	
10.	• Ličnost u psihologiji
02-06.05.	
11.	• Psihološke osnove društvenog ponašanja
09-13.05.	
12.	• Psihološke osnove društvenog ponašanja
16-20.05.	
13.	• Mentalno zdravlje
23-27.05.	
14.	• Mentalno zdravlje
30.05.-03.06.	
15.	Druga provjera znanja
06-10.06.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13-17.06.	
17.	Završni ispiti
20.06-01.07.	
18.	Završni ispiti
20.06.-01.07.	
19.	Popravni i završni ispiti
04.07.-15.07.	
20.	Popravni i završni ispiti
04.07.-15.07.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Oblici: predavanja, seminari, vježbe, frontalni, grupni, rad u parovima, individualni i individualizirani rad.</p> <p>Metode: Verbalno-tekstualne, demonstracijske i ilustracijske, eksperimenti, mini-projekti, vođena improvizacija, modeliranje, pronalaženje problema, sinektika, SCAMPER, morfološka analiza, provokacija.</p>																		
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="431 474 1406 705"> <thead> <tr> <th>Kriterij - opis</th> <th>Minimum za uspjeh u procentima</th> <th>Maksimalan procenat u ukupnom postignuću</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prisustvo/aktivitet</td> <td>80</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Prezentacija/aktivnost prema vlastitome izboru</td> <td>55</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>55</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>55</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Napomena: aktivno učešće u nastavnim aktivnostima podrazumijeva adekvatno pripremanje studenata, naročito čitanje udžbenika i šire literature, pretraživanje interneta, traganje za informacijama i sl., u skladu s dinamikom realizacije nastave. Sve provjere znanja (kviz, ispiti) su u pravilu pismene. <i>Studenti se naročito ohrabruju da iskažu kreativnost u radu, originalnost u izvođenju i primjeni različitih ideja u svim etapama i oblicima nastavnih aktivnosti.</i></p>	Kriterij - opis	Minimum za uspjeh u procentima	Maksimalan procenat u ukupnom postignuću	Prisustvo/aktivitet	80	10	Prezentacija/aktivnost prema vlastitome izboru	55	10	Polusestrialni ispit	55	40	Završni ispit	55	40	Ukupno:		100
Kriterij - opis	Minimum za uspjeh u procentima	Maksimalan procenat u ukupnom postignuću																	
Prisustvo/aktivitet	80	10																	
Prezentacija/aktivnost prema vlastitome izboru	55	10																	
Polusestrialni ispit	55	40																	
Završni ispit	55	40																	
Ukupno:		100																	
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																		
<p>Literatura</p>	<p>Obavezna</p> <p>1. Ratus, S. T. (2000.) <i>Temelji psihologije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap; 2. Pušina, A. (2020.) <i>Navođenje na kreativnost: psihologijski fundamenti</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. e-izdavaštvo: http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/NAVODJENJE-NA-KREATIVNOST_PSIHOLOGIJSKI-FUNDAMENTI.pdf 3. Hrnjica, S. (2000.) <i>Opšta psihologija sa psihologijom ličnosti</i>. Beograd: Naučna knjiga komerc.</p> <p>Dodatna</p> <p>1. Krech, D. i Crutchfield, R. (1973.) <i>Elementi psihologije</i>. Beograd: Naučna knjiga; 2. Radonjić, S. (1981.) <i>Uvod u psihologiju</i>. Beograd: Naučna knjiga; 3. Sternberg, R.J. (2005.) <i>Kognitivna psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap</p>																		

Napomene	
----------	--

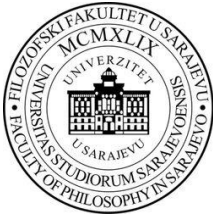
SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Odgoj nadarenih				
Šifra/kod	FIL PED 163	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3 ECTS
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	ljetni (II)	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema predušlova za upis kolegija/nastavnog predmeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/hrvatski/srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amina Isanović Hadžiomerović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.hadziomerovic@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: <u>1</u> seminar: - vježbe: <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru izbornog nastavnog predmeta Odgoj nadarenih studentima će biti ponuđeni sadržaji u vezi sa određenjem nadarenosti; identifikacijom djece koja su nadarena; odgojno-obrazovnom radu s djecom koja su nadarena, te u vezi sa kreiranjem sigurnog i poticajnog okruženja za sve učenike.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj izbornog područja jeste uvođenje studenata u teorijske i praktične izazove odgojno-obrazovnog rada s djecom koja su nadarena. Naglasak je na identifikaciji, praćenju i istraživanju nadarenost u odgojno-obrazovnoj ustanovi. Studentima će biti prezentirani metodički oblici odgojnog – obrazovnog rada sa nadarenim.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog nastavnog predmeta moći: <ol style="list-style-type: none">1. definirati ključne pojmove u oblasti nadarenosti,2. objasniti koncept nadarenosti,3. vrednovati važnost svakog pojedinog faktora u razvoju nadarenosti,4. nabrojati karakteristike djece koja su nadarena,5. kreirati plan realizacije identifikacije djece koja su nadarena,6. smisliti radionice na odgovarajuću temu iz oblasti nadarenosti sa učenicima, roditeljima, nastavnicima,7. primjeniti Bloomovu taksonomiju i Dottrensove nastavne listiće u odgojno-obrazovnom radu sa nadarenima,8. argumentirati važnost inkluzivnog obrazovanja za primjeren odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Programska shema i upoznavanje: očekivanja grupa – nastavnik
28.03.-04.03.2022.	
2.	Objašnjenje osnovnih pojmova u oblasti nadarenosti
07.03.-11.03.2022.	
3.	Razumijevanje nadarenosti
14.03.-18.03.2022.	
4.	Faktori koji utiču na nadarenost
21.03.-25.03.2022.	
5.	Uloga okoline u razvoju nadarenosti: obitelj
28.03.-01.04.2022.	
6.	Uloga okoline u razvoju nadarenosti: nastavnik
04.04.-08.04.2022.	
7.	Karakteristike djece koja su nadarena
11.04.-15.04.2022.	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18.04.-22.04.2022.	
9.	Identifikacija kao faza u radu s djecom koja su nadarena
25.04.-29.04.2022.	
10.	Identifikacija kao faza u radu s djecom koja su nadarena
02.05.-06.05.2022.	
11.	Odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni: odgojno-obrazovne potrebe
09.05.-13.05.2022.	
12.	Primjena individualizacije u nastavi
16.05.-20.05.2022.	
13.	Odgojno-obrazovni rad sa učenicima koji su nadareni: metodički oblici
23.05.-27.05.2022.	
14.	Inkluzivno obrazovanje – šansa za nadarenu djecu
30.05.-03.06.2022.	
15.	Sistematizacija gradiva i potpisi
06.06.-10.06.2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13.06.-19.06.2022.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
20.06.-24.06.2022.	
18.	
27.06.-01.07.2022.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastavni sadržaj realizira se kroz frontalni, grupni, individualni i individualizirani oblik rada. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 401 1437 615"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Pojmovnik</td> <td>20 bodova</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični zadatak</td> <td>35 bodova</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Kolokvij</td> <td>45 bodova</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmovnik je obavezna aktivnost za sve studente. Studenti samostalno formiraju pojmovnik koji treba sadržavati 20 različitih pojmova iz oblasti nadarenosti uz korištenje literature, i to najmanje dva različita izvora za svaki pojam. Pojmovnik studenti predaju u 10. sedmici putem platforme BISER. • Praktični zadatak se odnosi na osvrt na film koji tematizira nadarenost. Student bira film koji se bavi nadarenim pojedincima i na osnovu njega piše osvrt. Osvrt bi trebalo da sadrži slijedeće: kratki prikaz sadržaja filma, osvrt na pristup nadarenosti/nadarenom pojedincu u filmu, odgojno-obrazovne poruke koje se mogu izvesti iz sadržaja filma. Ovaj zadatak je obavezan za sve studente, a predaje se u 14. sedmici nastave putem platforme BISER. • Kolokvij. Student/ica bira jednu od knjiga sa popisa literature koju detaljno predstavi i diskutira o njoj. Koncept kolokvija predaje se najkasnije u 16. sedmici putem platforme BISER. Odbrana kolokvija organizirat će se u posljednjim sedmicama nastave, u skladu s dogovorenim rasporedom. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Pojmovnik	20 bodova	20%	2.	Praktični zadatak	35 bodova	35%	3.	Kolokvij	45 bodova	45%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Pojmovnik	20 bodova	20%																		
2.	Praktični zadatak	35 bodova	35%																		
3.	Kolokvij	45 bodova	45%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cvetković-Lay, J. (2002). <i>Darovito je, što ću sa sobom?</i> Zagreb: Alinea 2. Čudina, Obradović M. (1991). <i>Nadarenost, razumijevanje, prepoznavanje i razvijanje.</i> Zagreb: Školska knjiga. 3. Winner, E. (2005). <i>Darovita djeca: Mitovi i stvarnost.</i> Lekenik: Ostvarenje. 																				

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cvetković-Lay, J. i Sekulić-Majurec, A. (1998). <i>Darovito je, što ću sa njim?</i> Zagreb: Alinea 2. Dottrens, R. (1962). <i>Individualizovana nastava</i>. Sarajevo: Veselin Masleša 3. Ford, Y.D. & Trotman, F.M. (2001). Teachers of Gifted Students: Suggested Multicultural Characteristics and Competencies. <i>Roeper Review</i>, Vol.23 4. Freeman, J. (2001). <i>Gifted children growing up</i>. London: The Cromwell Press, Trowbridge, Wilts. 5. Gardner, H. (1993). <i>Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences</i>. New York: BasicBooks 6. Howe, J.A.M. (1999). <i>Kvocijent inteligencije pod znakom pitanja: Istina o inteligenciji</i>. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk 7. Koren, I. (1989): <i>Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika</i>. Zagreb: Školske novine. 8. Radeka, I. (ur.) (2018). <i>Odgoj i obrazovanje darovitih učenika: Suvremene pedagoške implikacije</i>. Zadar: Sveučilište u Zadru. 9. Wallace, B., Sisk, D. A., Senior, J. (eds.) (2018). <i>The SAGE Handbook of Gifted and Talented Education</i>. Los Angeles-London: SAGE.
Posljednja promjena:	septembar 2022.

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove andragogije				
Šifra/kod	FIL PED 275	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amina Isanović Hadžiomerović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.hadziomerovic@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 ; seminar _____; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij okuplja temeljne informacije iz širokog spektra andragoških spoznaja, tražeći korelaciju sa pedagogijom i spoznajama koje su studenti usvojili tokom prve studijske godine. Osnovni pojmovi odgojnih znanosti stavljaju se u kontekst obrazovnog rada sa odraslima, a posebno se razmatra povijesni razvoj andragogije kao znanosti, njeno mjesto u sistemu odgojnih znanosti, povezanost andragogije i područja obrazovanja odraslih, te specifičnost andragoških istraživanja. Pregled obrazovnih područja - od kompenzacijskog obrazovanja i tretiranja nepismenosti u savremenom svijetu, preko obrazovanja za život u porodici, obrazovanja za profesionalni rast i razvoj, za slobodno vrijeme i sl., do medijske pismenosti i posebnih oblika učenja na daljinu daje uvod u andragošku praksiologiju. Profesionalizacija andragoškog poziva i andragoške kompetencije povezuju se sa pojmom profesionalnog identiteta andragoga i pojmom odraslosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Afirmirati status andragogije kao discipline odgojnih znanosti, a edukologije kao integrativne znanosti o odgoju i obrazovanju, promovirati andragošku ulogu pedagoških djelatnika i podržati promjenu paradigme znanja, obrazovanja i motivacije za učenje tokom cijelog života. Upoznati se sa osnovnim područjima obrazovanja odraslih, te njihove preteče u ideji „bosonogog pedagoga“ i „pedagogije potlačenih“.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Dekonstruirati 30 osnovnih pojmova odgojnih znanosti, propitati njihove nove konstrukte i povezati ih sa filozofijom cjeloživotnog učenja • Potaknuti promjenu slike osobno anticipiranog profesionalnog identiteta 				

	<p>polaznika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samostalno tragati za relevantnim andragoškim informacijama • Vježbati argumentaciju i samoočitovanje u nastavnoj komunikaciji
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod u kolegij: upoznavanje sa sadržajem, očekivanjima, načinom vrednovanja
2.	Andragogija u sistemu znanosti
3.	Definiranje odraslosti (Vježba: <i>Mladi na putu ka odraslosti: uloga različitih faktora</i>)
4.	Međugeneracijska podrška (Film <i>Pripravnik</i>)
5.	Povijesni razvoj andragogije i obrazovanja odraslih
6.	Ključni događaji i ličnosti iz prošlosti obrazovanja odraslih
7.	Andragogija u Bosni i Hercegovini
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Andragoška istraživanja
10.	Cjeloživotno učenje kao pokretač ličnog i društvenog razvoja
11.	Formalno, neformalno, informalno i samousmjerenno učenje
12.	Područja obrazovanja odraslih
13.	Profesionalizacija andragoškog poziva
14.	Andragoške kompetencije i profili stručnjaka u obrazovanju odraslih
15.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada na kolegiju
16.	Priprema za završni ispit

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Metode: integralni metod, metod demonstracije, razgovora, rada na tekstu Oblici: frontalni, grupni, individualni, u skladu s mogućnostima u online okruženju</p> <p><i>Napomena:</i> predmetni nastavnik zadržava pravo izmjene rasporeda i načina rada, posebno u radu s malim grupama, u skladu s potrebama i problemskim situacijama koje se javljaju u procesu realizacije nastave.</p>																														
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="417 758 1474 1050"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> <th>Kriterij za prolaz</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti tokom nastave</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Osvrt na odabrani članak i prezentacija</td> <td>15</td> <td>15</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> <td>17 b</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45</td> <td>25 b</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pripremanje za nastavu i javljanjem na konsultacije • Učešćem u realizaciji nastavnih aktivnosti kroz vlastitu prezentaciju ili diskusiju unutar grupe • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Poštivanjem pravila ispitne komunikacije i posvećivanjem propisanim sadržajima <p>Osvrt na odabrani članak i prezentacija</p> <p>Studenti su obavezni odabrati jedan članak objavljen u regionalnim andragoškim časopisima;</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Obrazovanje odraslih</i> (Bosna i Hercegovina) https://ccu.bkc.ba/journals/ - <i>Andragoške studije</i> (Srbija) http://www.as.edu.rs/?l=sr - <i>Andragoški glasnik</i> (Hrvatska) https://hrcak.srce.hr/andragoski Glasnik - <i>Andragoška spoznanja</i> (Slovenija) https://revije.ff.uni-lj.si/AndragoskaSpoznanja/index 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	Kriterij za prolaz	1.	Prisustvo i aktivnosti tokom nastave	10	10	-	2.	Osvrt na odabrani članak i prezentacija	15	15	-	2.	Polusemestralni ispit	30	30	17 b	3.	Završni ispit	45	45	25 b	Ukupno:		100 b	100%	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	Kriterij za prolaz																											
1.	Prisustvo i aktivnosti tokom nastave	10	10	-																											
2.	Osvrt na odabrani članak i prezentacija	15	15	-																											
2.	Polusemestralni ispit	30	30	17 b																											
3.	Završni ispit	45	45	25 b																											
Ukupno:		100 b	100%																												

	<p>Zadatak se sastoji iz pisanja osvrta o članku (1-2 stranice teksta) kojeg svaki student/studentica individualno radi (max 5 bodova). Presentaciju o odabranom članku studenti rade u grupama od tri člana (max 10 bodova). Na svakom satu vježbi bit će realizirana po jedna prezentacija. Vanredni studenti će prezentacije obaviti u terminima subotnjih konsultacija. Realizacija ovog zadatka uslov je za pristupanje završnom ispitu.</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulić & Despotović (2005), <i>Uvod u andragogiju</i>, Zenica: Dom štampe. • Mavrak, M. (2018), <i>Program socijalizacija s pravom: Andragoški priručnik</i> (str. 5-51), Sarajevo: PH-interantional, Ured u BiH, https://www.ph-int.org/ • Mavrak, M. (2021). <i>Andragoška recepcija književnog djela</i>. Zagreb: ArtTresor naklada (I poglavlje) • Pastuović, N., Žiljak, T. (ur.) (2018). <i>Obrazovanje odraslih: Teorijske osnove i praksa</i>. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet i Pučko otvoreno učilište (odabrana poglavlja) • Pastuović, N. (1999), <i>Edukologija</i> (odabrana poglavlja), Zagreb: Znamen <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Čulo, Klapan, Matijević, Žiljak (2009), <i>Međunarodne organizacije o obrazovanju odraslih</i>, Zagreb: Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Dostupno putem: https://www.asoo.hr/UserDocsImages/MOOO_1_final.pdf • Isanović Hadžiomerović, A., Pfanzelt, H., Pfanzelt, A. (2022). <i>Studija o učenju i obrazovanju odraslih u Bosni i Hercegovini</i>. Sarajevo-Bonn: DVV International • Merriam, Sh. B. i Bierema, L. L. (2013). <i>Adult Learning: Linking Theory and Practice</i>. Jossey-Bass • Savićević, D. (2007). <i>Osobnosti učenja odraslih</i>. Beograd: Zavod za udžbenike (III, V i VI dio) • Regionalni andragoški časopisi i glasila u obrazovanju odraslih.
<p>Napomene</p>	<p>Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni. Pismeni ispiti obavljaju se u formi testa znanja za koji je neophodno osvojiti minimalno 55% bodova. Svi bodovi se</p>

zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se može osvojiti je 55% (55 bodova).

Posljednja izmjena programa: septembar, 2022.

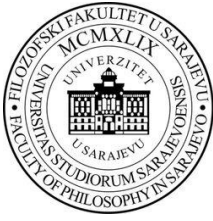
SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Profesionalna orijentacija				
Šifra/kod	FIL PED 432	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2022/23. 2023/24. 2024/25
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amina Isanović Hadžiomerović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.hadziomerovic@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar _____; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij obuhvata slijedeće sadržaje: <ul style="list-style-type: none">• teorije profesionalne orijentacije• novije trendove u profesionalnoj orijentaciji i karijernom savjetovanju• metodološke pristupe u savjetodavnom i istraživačkom radu• modele implementacije profesionalne orijentacije u obrazovnom sistemu				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje s teorijom i praksom, te modelima profesionalne orijentacije (PO) i njenog značaja kao pedagoške djelatnosti. Studenti će nakon apsolviranja kolegija steći teorijske i praktične kompetencije za rad na PO u školskom okruženju: determinantama i pedagoško-psihološkim korelatima profesionalne orijentacije; selekciji, primjeni i administraciji psiho-pedagoškog instrumentarija od značaja za PO; istraživačkoj, edukativnoj, savjetodavnoj i promotivnoj djelatnosti ka ciljnim grupama učenika, kolega, školske administracije, roditelja, šireg društvenog okruženja, medija.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">• studenti će biti osposobljeni za korištenje terminologije iz područja profesionalne orijentacije i savjetovanja• upoznat će se sa ključnim teorijama u ovom području• bit će osposobljeni za primjenu odgovarajućeg instrumentarija u istraživačke i savjetodavne svrhe• bit će osposobljeni za pripremu i evaluaciju programa profesionalne				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje sa kolegijem: sadržaj, literatura, dinamika rada, obaveze studenata
2.	Potreba za profesionalnom orijentacijom i osnovni pojmovi (orijentacija, profesionalna orijentacija, profesionalno informisanje, profesionalna zrelost, savremeno shvatanje karijere)
3.	Faktori profesionalne orijentacije: ljudske sposobnosti, osobine ličnosti i društveni konteksti
4.	Postupci profesionalne orijentacije sa učenicima osnovne i srednje škole
5.	Partnerstvo porodice, škole i učenika u profesionalnoj orijentaciji
6.	Teorijske osnove profesionalne orijentacije (diferencijalne teorije profesionalne orijentacije, teorija prilagodbe radu, Hollandova teorija izbora zanimanja, Faktorski i sferni model interesa)
7.	Instrumenti koji se primjenjuju u procesu profesionalne orijentacije
8.	Sedmica polusemestralnih ispita
9.	Didaktički modeli implementacije programa profesionalne orijentacije. Struktura programa profesionalne orijentacije
10.	Analiza modela profesionalnog savjetovanja i usmjeravanja
11.	Međunarodna standardna kvalifikacija obrazovanja (ISCED)
12.	Profesionalna orijentacija i prilike na tržištu rada
13.	Poduzetničke kompetencije i inicijativa kao ključne kompetencije za 21. stoljeće
14.	Predstavljanje studentskih zadataka i diskusija
15.	Završna evaluacija urađenog, ostvarenih ciljeva i očekivanja
16.	Priprema za ispit
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu (prema Rasporedu ispita)

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: metoda demonstracije, razgovora, rada na tekstu Oblici: frontalni, grupni i interaktivni rad, e-learning																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 499 1437 835"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Učešće u nastavnim aktivnostima</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Praktični samostalni rad – profesionalna orijentacija sa učenikom</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera - esej</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pripremanja za nastavu i dolascima na konsultacije • učešćem u realizaciji nastavnih aktivnosti kroz vlastitu prezentaciju ili diskusiju unutar grupe • samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • provođenjem profesionalne orijentacije sa učenikom • pripremom praktičnog grupnog zadatka 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Učešće u nastavnim aktivnostima	10	10	2.	Praktični samostalni rad – profesionalna orijentacija sa učenikom	30	30	3.	Polusemestralna provjera - esej	20	20	4.	Završni ispit	40	40	Ukupno: _100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Učešće u nastavnim aktivnostima	10	10																						
2.	Praktični samostalni rad – profesionalna orijentacija sa učenikom	30	30																						
3.	Polusemestralna provjera - esej	20	20																						
4.	Završni ispit	40	40																						
Ukupno: _100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strugar, V. i Čorak, T. (2016). <i>Odgojem do profesionalne zrelosti</i>. Zagreb: Alfa. 2. Mušanović, M. (2001). <i>Pedagogija profesionalnog obrazovanja</i>. Rijeka: Graffrade. 3. Šverko, B. (2012). <i>Ljudski potencijali: Usmeravanje, odabir i osposobljavanje</i>. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada. 4. GIZ (s.d.), <i>Profesionalna orijentacija: Pet koraka do odluke o školi i zanimanju (Priručnik za trenere)</i>. Sarajevo: GIZ, dostupno na: http://www.fzzz.ba/publikacije1/Prirucnik%20za%20trenereweb.pdf 																								

	<ul style="list-style-type: none"> • Članci i materijali rađeni na nastavi <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćehić, E. (1990). <i>Koje je zanimanje za mene</i>. Beograd: Kultura. 2. Baranović, B. (ur.) (2015). <i>Koji srednjoškolci namjeravaju studirati? – Pristup visokom obrazovanju i odabir studija</i>. Zagreb: Institut za društvena istraživanja. Dostupno putem: http://idiprints.knjiznica.idi.hr/393/1/Koji%20srednjo%C5%A1kolci%20namjeravaju%20studirati.pdf 3. Vizek Vidović, V., Maslić Seršić, D., Žanetić, L.J., Savić, A. (2016). <i>Profesionalni razvoj u osnovnoj školi: priručnik za učitelje i stručne suradnike</i>. Požega: HZZ PU Požega. 4. Vuorinen R. i Watts A. G. (ur.) (2013). <i>Razvoj politike cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja: Europski priručnik sa smjericama za oblikovanje politika cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja</i>. Jyväskylä: Finski institut za istraživanja u obrazovanju. Dostupno putem: http://www.hzz.hr/UserDocsImages/ELGPN_Europski_prirucnik_sa_smjericama_za_oblikovanje_politika.pdf 5. Milat, J. (2005). <i>Pedagogija – teorija osposobljavanja</i>. Zagreb: Školska knjiga. – odabrana poglavlja
Napomene	Posljednja izmjena: septembar 2022.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Vrednovanje odgojno-obrazovnog rada				
Šifra/kod	FIL PED 521	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2022/23 2023/24 2024/25
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amina Isanović Hadžiomerović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.hadziomerovic@outlook.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema Rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: <u>2</u> ; seminar _____; vježbe: <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Vrednovanje odgojno-obrazovnog rada jeste predmet koji se temelji na edukometrijskom pristupu odgojno-obrazovnom radu. Polazi od premise da je vrednovanje imanentna ljudska potreba, ali da je u odgojno-obrazovnom radu ovu aktivnost neophodno utemeljiti u odgovarajućim konceptualnim okvirima. S tim u vezi, ovaj predmet nalazi uporište razmatranja edukometrijskih fenomena u antropološkom pristupu i teorijama ljudskog razvoja, kojima suprotstavlja neoliberalni pristup u čijoj osnovi se nalazi težnja za mjerljivošću. U okviru edukometrijskog pristupa, predmet okuplja didaktička (prevashodno dokimološka), metodološka te psihologijska znanja i pristupe.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s vrednovanjem odgojno-obrazovnog rada, kao dijelom posebnih pedagoških znanosti, čiji zadatak jeste znanstvena analiza pitanja praćenja, ocjenjivanja, mjerenja i vrednovanja odgojno-obrazovnog rada na svim nivoima – od pojedinca, preko organizacija do međunarodnog nivoa. Cilj je da studenti ovladaju terminologijom, recentnom literaturom i steknu uvid u aktualne istraživačke trendove, te da se osposobe za rad na samostalnim projektima provođenja vrednovanja.				
Ishodi učenja	Tokom pohađanja ovog kolegija, studenti će: <ul style="list-style-type: none"> • biti osposobljeni za korištenje terminologije iz područja vrednovanja i ocjenjivanja u odgojno-obrazovnom radu • razvijati analitičke sposobnosti i argumentiranje u raspravi • biti osposobljeni da konstruiraju instrument za primjenu u procesu 				

	<p>vrednovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • biti osposobljeni za planiranje, provedbu i evaluaciju vlastitog projekta vrednovanja odgojno-obrazovnog rada
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvodni sat: upoznavanje sa sadržajem kolegija, zadacima, dinamikom rada i kriterijima ocjenjivanja rada studenata
2.	Ključni termini (edukometrija, vrednovanje, praćenje, ocjenjivanje)
3.	Diskurs akademskog postignuća vs. diskurs razvoja čovjeka (Vježba: <i>Učimo za život, a ne za školu</i>)
4.	Pitanje kriterija vrednovanja: da li znamo šta i zašto ocjenjujemo?
5.	Kvalitet u obrazovanju (različiti pristupi definiranju kvaliteta, operacionalizacija ključnih indikatora)
6.	Samovrednovanje u odgojno-obrazovnom radu (pristupi, polazišta, modeli)
7.	Dan Državnosti (neradni dan) – sedmica polusemestralnih ispita
8.	Greške u školskom ocjenjivanju
9.	Uvod u konstrukciju instrumenata za mjerenje znanja (karakteristike mjernog instrumenta)
10.	Oblici provjere znanja
11.	Testovi sa i bez odabira ponuđenih ponuđenih odgovora
12.	Testovi izvođenja i činjenja
13.	Od testa analogije do testa kreativnosti
14.	Poster-prezentacije
15.	Priprema za ispit
16.	Završni ispit

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Metode: metoda demonstracije, razgovora, rada na tekstu Oblici: frontalni, grupni i interaktivni rad</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="427 504 1401 831"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Nastavne aktivnosti studenata o odabranoj temi</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Grupna poster prezentacija</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Samostalno konstruisan instrument za provjeru znanja</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: ___100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predati i realizirani semestralni zadaci su uslov za pristupanje ispitu. Završni ispit je eliminatorna aktivnost, na kojoj je potrebno ostvariti minimalno 55% ukupnog broja bodova. Ostale aktivnosti nisu eliminatorne, ali ukoliko studentu/studentici u ukupnom skoru nedostaju bodovi za izvođenje ocjene, njih će nadomjestiti ponavljanjem završnog ispita.</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • učešćem u semestralnim aktivnostima • samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama • vlastitim praktičnim radom na konstrukciji instrumentarija • saradnjom u grupi na pripremi poster prezentacije 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Nastavne aktivnosti studenata o odabranoj temi	15	15	2.	Grupna poster prezentacija	30	30	3.	Samostalno konstruisan instrument za provjeru znanja	10	10	4.	Završni ispit	45	45	Ukupno: ___100 b			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Nastavne aktivnosti studenata o odabranoj temi	15	15																						
2.	Grupna poster prezentacija	30	30																						
3.	Samostalno konstruisan instrument za provjeru znanja	10	10																						
4.	Završni ispit	45	45																						
Ukupno: ___100 b			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Armstrong, Th. (2008). <i>Najbolje škole: Kako istraživanje razvoja čovjeka može usmjeravati pedagošku praksu</i>. Zagreb: Educa. 2. Bezinović, P., Marušić, I., Ristić Dedić, Z. (ur.) (2012). <i>Opazanje i unapređivanje školske nastave</i>. Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje i Institut za društvena istraživanja. Dostupno putem: http://www.azoo.hr/images/izdanja/Opazanje_web.pdf Dijelovi: <ul style="list-style-type: none"> • „O vrednovanju obrazovanja i nastave“ (pp. 11-13) • „Kolegijalno opazanje nastave“ (pp. 15-17) • „Opazanje nastave i profesionalni razvoj učitelja“ (pp. 29-34) • „Povratne informacije i formativno vrednovanje učenja“ (str. 42) 3. Bezinović, P. (ur.) (2010). <i>Samovrednovanje škola: Prva iskustva u osnovnim školama</i>. Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje i Institut za društvena istraživanja. Dostupno putem: http://www.azoo.hr/images/izdanja/Samovrednovanje_web.pdf Dijelovi: <ul style="list-style-type: none"> • „Smisao i funkcija samovrednovanja škola“ (pp. 17-21) • „Samovrednovanje i kvaliteta obrazovanja“ (pp. 23-37) 4. Grgin, T. (2001). <i>Školsko ocjenjivanje znanja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap 5. Slatina, M. (2020). <i>Edukometrija: Mjerenje i mjerni instrumenti u odgoju/obrazovanju</i>. Bužim: Ilum.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matijević, M. (2004). <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb: Tipex. 2. Radulović, L. i Stančić, M. (2011). Portfolio kao sredstvo evaluacije iskustva učenja u nastavi. U: Š. Alibabić et al. (ur.), <i>Kvalitet u obrazovanju – izazovi i perspektive</i>, str. 259-282. Publikacija dostupna putem: http://147.91.75.9/manage/shares/Quality_of_education/Kvalitet%20u%20obrazovanju%20-%20izazovi%20i%20perspektive.pdf 3. Timmis, S., Broadfoot, P., Sutherland, R., Olfeld, A. (2016). Rethinking assessment in a digital age: opportunities, challenges and risks, <i>British Educational Research Journal</i>, Vol. 42, No. 3, pp. 454-476. 4. Liessmann, K.P. (2019). <i>Obrazovanje kao izazov</i>. Zagreb: Školska knjiga (str. 36-45 str.)
Napomene	Posljednja izmjena programa: septembar 2022.